

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความ
เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM BASED ON PERSONALIZED
LEARNING TO ENHANCE THE CHARACTERISTICS OF PROACTIVE YOUTH
ENTREPRENEURSHIP FOR HIGH SCHOOL STUDENTS

วีรพล แก้วพันธ์อำ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความ
เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ไว้เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ปฏิญานិพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM BASED ON PERSONALIZED
LEARNING TO ENHANCE THE CHARACTERISTICS OF PROACTIVE YOUTH
ENTREPRENEURSHIP FOR HIGH SCHOOL STUDENTS

WEERAPHON KEAWPHUNUAM

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF PHILOSOPHY
(Curriculum Research and Development)
Graduate School, Srinakharinwirot University

2024

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความ

เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่วิเชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ของ

วีรพล แก้วพันธ์อ่ำ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล) (รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดนุตา จามจวีร์) (อาจารย์ ดร.พีรเดช ประคองพันธ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา สาลีหมัด)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ผู้วิจัย	วีรพล แก้วพันธ์อ่ำ
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. มารุต พัฒผล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ดนุลดา จามจรี

การวิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตร ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยทดลองใช้หลักสูตรกับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในรายวิชาโครงงานเฉพาะบุคคล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์โดยใช้ Friedman Test จากนั้นทำการวิเคราะห์ Wilcoxon Signed-Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคู่และปรับค่า p-value ด้วยวิธี Bonferroni ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน สร้างแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง และสื่อสารทรงพลัง 2) หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 4 โมดูล ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง 3) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่าคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม, การเรียนรู้เฉพาะบุคคล, ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

Title	DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM BASED ON PERSONALIZED LEARNING TO ENHANCE THE CHARACTERISTICS OF PROACTIVE YOUTH ENTREPRENEURSHIP FOR HIGH SCHOOL STUDENTS
Author	WEERAPHON KEAWPHUNUAM
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Associate Professor Marut Patphol , Ph.D.
Co Advisor	Associate Professor Danulada Jamjuree , Ph.D.

This research aimed to: (1) study the characteristics of proactive youth entrepreneurship among high school students, (2) develop a training curriculum based on personalized learning to enhance these characteristics, and (3) evaluate the effectiveness of the developed curriculum. The study adopted a research and development (R&D) methodology and was conducted in three phases. Phase 1 involved identifying the characteristics of proactive youth entrepreneurship among high school students. Phase 2 focus on developing a training curriculum based on personalized learning to promote these characteristics. Phase 3 evaluated the effectiveness of the training curriculum and improved it these finding. The training curriculum was implemented piloted with 14 high school students from Thammasat Secondary School, who participated in the *Individual Project* course during the second semester of the 2023 academic year. Data were analyzed using both quantitative and qualitative methods, Including basic statistics, the Friedman Test, and the Wilcoxon Signed-Rank Test, with p-values adjusted using the Bonferroni method to assess changes over time and compare pre- and post-training results. The findings revealed that: (1) The characteristics of proactive youth entrepreneurship for high school students consist of three key components designing value through self-identity, generating ideas for transformation, and impactful communication. (2) The training curriculum, comprising four modules over 30 hours. (3) The evaluation results indicated a statistically significant improvement in proactive entrepreneurial characteristics of the participants, with post-training scores higher than pre-training at the .05 significance level. This study underscores the effectiveness of personalized learning in enhancing proactive entrepreneurial characteristics among high school students.

Keyword : Personalized Learning, Proactive Youth Entrepreneurship, Training Curriculum Development

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณจุดเริ่มต้นแห่งการเดินทางครั้งสำคัญในครั้งนี้ การศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต ตลอดหลักสูตรทั้งหมดของข้าพเจ้า ได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา ในโครงการ “70 ปี 70 ทุน มศว คืบสู่อัจฉริยะ” ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมา ณ โอกาสนี้

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและ รองศาสตราจารย์ ดร.ดนุชดา จามจุรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาสละเวลาอันมีคุณค่าให้คำปรึกษา เป็นพื้นที่ปลอดภัยในการให้ข้าพเจ้าได้แสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาอย่างเต็มที่ ให้ข้อคิดเห็น และทำให้เห็นว่าความเป็นไปได้ใหม่ๆ เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ รวมทั้งให้กำลังใจกระตุ้นให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่ดีในการทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และมีความหมายต่อการเป็นครูของตนเองอย่างมาก ผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตาในครั้งนี้และจะจดจำตลอดไป รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนิษฐา สาลีหมัดและอาจารย์ ดร.พีรเดช ประคองพันธ์ ที่กรุณามาเป็นกรรมการในการสอบปริญญาานิพนธ์ ให้ข้อชี้แนะ ตรวจสอบ แก้ไขและปรับปรุงปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อนๆ ร่วมรุ่น 28 ทุกท่าน ที่ร่วมประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันตลอด 3 ปีที่ผ่านมา ขอคุณนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เป็นพื้นที่ให้งานวิจัยฉบับนี้เข้าไปเติมเต็มศักยภาพของนักเรียนรวมทั้งตัวครูที่เป็นผู้วิจัยด้วยเช่นกัน

ท้ายที่สุดขอบคุณบุคคลที่มีค่าสำหรับชีวิตศุกร ปิยะภาณุกัญญาณ์ ที่เป็นแรงสนับสนุนให้ชีวิตมีกำลังใจเสมอมา เป็นที่พักพิงที่อบอุ่น ปลอดภัยขอขอบคุณด้วยหัวใจ

วีรพล แก้วพันธ์อ่ำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บัญชีตาราง	ฉ
บัญชีภาพประกอบ	ฉ
บทที่ 1	1
ที่มาและความสำคัญ	1
คำถามการวิจัย	10
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
ความสำคัญของงานวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	16
กรอบแนวคิดการวิจัย	18
บทที่ 2	21
1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการธุรกิจรุ่นเยาว์เชิงรุก	22
1.1 ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	22
1.1.2 นิยามและคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	30
1.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก	47
1.2.1 นิยามของพฤติกรรมเชิงรุก	47

1.2.2 คุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก	49
1.2.3 การสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก	53
2. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	56
2.1 แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก.....	56
2.1.1 แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ	56
2.1.2 แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก	65
2.1.3 แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก.....	70
2.2 ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ส่วนบุคคล	74
2.2.1 แนวคิดการฝึกอบรม.....	74
2.2.2 แนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning).....	76
ทฤษฎีการเรียนรู้เชื่อมโยงนิยม (Connectivism)	108
หลักการของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม.....	110
กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงนิยม.....	112
3. การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	127
3.1 หลักการของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	127
3.2 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	131

บทที่ 3	137
ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	139
ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย.....	152
ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมบนฐาน การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิง รุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	175
บทที่ 4	179
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	179
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย.....	248
ตอนที่ 3 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการ จัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	336
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	347
ความมุ่งหมายของการวิจัย	347
วิธีดำเนินการวิจัย	347
สรุปผลการวิจัย.....	351
อภิปรายผลการวิจัย.....	362
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	378
บรรณานุกรม	383

ภาคผนวก.....	400
ภาคผนวก ก	401
ผลการประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	401
ภาคผนวก ข ผลการประเมินความสอดคล้องของความหมาย องค์ประกอบและ พฤติกรรมบ่งชี้ ของคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย.....	404
ภาคผนวก ค ผลการประเมินความเหมาะสม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	407
ภาคผนวก ง ผลการประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมบนฐาน การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ.....	410
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	410
ภาคผนวก จ ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรม บน ฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่น เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	413
ภาคผนวก ฉ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบประเมิน คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย	417
ภาคผนวก ช.....	421
คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนเฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	421
ประวัติผู้เขียน	448

บัญชีตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นใหม่.....	25
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะผู้ประกอบการระยะเรียนรู้และเติบโต	27
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะของผู้ประกอบการระยะคงอยู่.....	27
ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการจากการสังเคราะห์เอกสาร	34
ตาราง 5 แสดงการสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่จากการสังเคราะห์เอกสาร ...	44
ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่จากการสังเคราะห์เอกสาร	45
ตาราง 7 ตารางสังเคราะห์คุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร.....	50
ตาราง 8 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกจากองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และพฤติกรรมเชิงรุก	53
ตาราง 9 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่.....	62
ตาราง 10 แสดงผลการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก.....	67
ตาราง 11 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกของผู้วิจัย	70
ตาราง 12 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล.....	82
ตาราง 13 แสดงการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก	103
ตาราง 14 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม.....	114
ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นแนวทางในการออกแบบหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม.....	128

ตาราง 16 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย .131	
ตาราง 17 บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอนและบรรยากาศในการเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย160	
ตาราง 18 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....170	
ตาราง 19 คำถามการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ช่วยสอนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....176	
ตาราง 20 คำถามการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ช่วยสอนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....181	
ตาราง 21 การสังเคราะห์นิยามผู้ประกอบการระยะต่าง ๆ185	
ตาราง 22 แสดงการสังเคราะห์เพื่อสรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์.....186	
ตาราง 23 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จากการสังเคราะห์เอกสาร188	
ตาราง 24 ผลการสังเคราะห์พฤติกรรมเชิงรุกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง190	
ตาราง 25 การสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร193	
ตาราง 26 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ และพฤติกรรมเชิงรุก195	
ตาราง 27 สรุปนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....202	
ตาราง 28 แสดงข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย205	

ตาราง 29 แสดงผลการสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ.....	211
ตาราง 30 แสดงผลการปรับปรุงนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	216
ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	221
ตาราง 32 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย .	223
ตาราง 33 แสดงตัวอย่างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	227
ตาราง 34 แสดงผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	230
ตาราง 35 แสดงผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	238
ตาราง 36 การวิเคราะห์ SWOT เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาคือความเป็นผู้ประกอบการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบัน	251
ตาราง 37 แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	253
ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) ด้วย KSAA diagram จากคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	255
ตาราง 39 แสดงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	261
ตาราง 40 ผลการสังเคราะห์หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	263

ตาราง 41 ผลการสังเคราะห์กระบวนการของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	266
ตาราง 42 การกำหนดเนื้อหาสาระ ลักษณะกิจกรรมการฝึกอบรมและออกแบบโมดูลการเรียนรู้	275
ตาราง 43 การกำหนดโมดูลการเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	277
ตาราง 44 แสดงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามหลักสูตร.....	279
ตาราง 45 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)	295
ตาราง 46 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของสูตรฝึกอบรมฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)	298
ตาราง 47 แสดงการวิเคราะห์ข้อค้นพบจากการศึกษานำร่อง (Pilot study)	301
ตาราง 48 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability).....	307
ตาราง 49 แสดงผลสำรวจใจปรีไฟล์ผู้เรียนของผู้เรียนจำนวน 14 คนในรายวิชา.....	309
ตาราง 50 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน.....	317
ตาราง 51 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้ช่วยสอนประเมิน	319
ตาราง 52 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้เรียนประเมินตนเอง.....	321
ตาราง 53 แสดงตัวอย่างความสนใจเฉพาะบุคคลของผู้เรียนที่พัฒนา.....	325

ตาราง 54 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่น
เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....337

ตาราง 55 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในระยะต่าง ๆ ของการทดลองโดยการทดสอบ
ของฟรีดแมน (Friedman Test)338

ตาราง 56 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่คุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกด้วยวิธีการ Wilcoxon Signed-Rank Test338

ตาราง 57 แสดงข้อค้นพบและประเด็นการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการ
เรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย343

บัญชีภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	20
ภาพประกอบ 2 การเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ	58
ภาพประกอบ 3 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ	60
ภาพประกอบ 4 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐาน	97
ภาพประกอบ 5 เส้นช่วงเวลาแห่งวิวัฒนาการทางทฤษฎีการเรียนรู้ของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีปัญญานิยม ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม	108
ภาพประกอบ 6 วงจรการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อ ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย หรือ U – C – A Model	136
ภาพประกอบ 7 แสดงภาพรวมการดำเนินการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	138
ภาพประกอบ 8 แสดงแบบแผนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย.....	171
ภาพประกอบ 9 แสดงกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย: U – C - A Model	272
ภาพประกอบ 10 ร้อยละของคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	318
ภาพประกอบ 11 ร้อยละของคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	320

ภาพประกอบ 12 ร้อยละของคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	322
ภาพประกอบ 13 คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการวัด 4 ครั้ง ของผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน.....	323
ภาพประกอบ 14 ตัวอย่างผลงานของผู้เรียน	329
ภาพประกอบ 15 ตัวอย่างการวิเคราะห์ Value proposition และ Customer Profile ของผู้เรียน.....	330
ภาพประกอบ 16 การวิเคราะห์ ลายนิ้วมือผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Thumbprint) ของ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ.....	333
ภาพประกอบ 17 สรุปหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	346

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ภายใต้สภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงและมีความเป็นพลวัต (Dynamic) การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานเนื่องมาจากเทคโนโลยี ซึ่งระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่และซับซ้อนนั้นจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความยืดหยุ่นเพื่อรับมือกับโลกใหม่ที่เปลี่ยนแปลง (Wilson-Clark & Saha, 2019) บทบาทของผู้ประกอบการนั้นมีความสำคัญมากขึ้น ในการสร้างคุณค่าเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาด นำมาซึ่งนวัตกรรม สินค้า และอาชีพใหม่ๆ เพื่อรองรับความต้องการที่เปลี่ยนไป สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ (Altinay et al., 2016; Shane & Venkataraman, 2000; Wiklund & Shepherd, 2005) การเตรียมความพร้อมทรัพยากรมนุษย์ในโลกยุคใหม่นี้สะท้อนผ่านการกำหนดเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Sustainable Goal) ในเป้าหมายที่ 4 การสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all) ที่ส่งเสริมให้เพิ่มจำนวนผู้ที่มีทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงานและการเป็นผู้ประกอบการ ขณะที่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่มุ่งขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value Base Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยคุณค่าและนวัตกรรม” ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ทั้งในภาคธุรกิจ เช่น ภาคการเกษตร ภาคการท่องเที่ยว ภาคอุตสาหกรรมและบริการ เป็นต้น รวมทั้งมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อ “เชื่อมไทย เชื่อมโลก” และมุ่งพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจนสามารถปรับตัวได้ในสถานการณ์เศรษฐกิจที่มีความเปลี่ยนแปลง (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ รวมทั้งผสมผสานเทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนธุรกิจ (From Entrepreneur to Technopreneur) เกิดเป็นการสร้างงานที่ส่งผลดีต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ในขณะที่ภาคการศึกษา

ระดับชาติ แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มุ่งเน้นขีดความสามารถของคนไทย ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โลกของห้องเรียนปัจจุบันจึงถูกกำหนดโดยตลาดแรงงานที่ต้องการบุคคลที่พร้อมใช้และทำงานเป็น

เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไทยพบว่ายังคงติดอยู่ในกลุ่มประเทศ รายได้ปานกลาง (Stuck in the middle) โดยในกลุ่มนี้พบกับการแข่งขันที่ต้องเผชิญกับคู่แข่งชั้น อย่างไม่ค่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประเทศที่มีเทคโนโลยีคุณภาพสูงและใช้เทคโนโลยีขับเคลื่อน เศรษฐกิจและสร้างนวัตกรรม เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อิตาลี เป็นต้น และกลุ่มประเทศที่มี ทรัพยากรมหาศาลและสามารถผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ เช่น จีน เวียดนาม เป็นต้น (ทิปดี ทัทพกรณ และธีระวัฒน์ จันทิก, 2560) ในขณะที่ประเทศไทยยังคงขาดเทคโนโลยีทันสมัยที่ คุณภาพสูงและไม่ได้มีทรัพยากรต้นทุนต่ำ รวมทั้งเป้าหมายที่ต้องการขับเคลื่อนประเทศจาก ประเทศที่มีระดับรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีระดับรายได้สูงที่ไม่เพียงสะท้อนถึงศักยภาพของ แรงงานในประเทศที่ต้องมีศักยภาพในการทำงานและการจัดการทรัพยากรเพื่อคุณภาพชีวิตคนใน ประเทศที่สูงขึ้น โดยการเสริมขีดความสามารถบุคคลให้เป็นผู้ประกอบการและการสร้างความ แข็งแกร่งให้กับวิสาหกิจในประเทศ จากผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมของไทย (2560) ได้ทำการวิเคราะห์สาเหตุที่ไม่เอื้อให้ผู้ประกอบการไทยประสบ ความสำเร็จ พบว่า 1) ผู้ประกอบการยังขาดคุณลักษณะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเป็น ผู้ประกอบการ ได้แก่ การมองหาโอกาสทางธุรกิจ การวิจัยเพื่อค้นหาความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย การริเริ่มตั้งธุรกิจ 2) ปัญหาด้านความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตส่งผลให้สินค้าและ บริหารของไทยขาดเอกลักษณ์ สอดคล้องกับผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของไทย ที่พบว่าสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องตลาดของไทยนั้น 90 เปอร์เซ็นต์ไม่ มีความแตกต่างจากสินค้าและบริการที่มีอยู่แต่เดิมและมีจำนวนน้อยมากที่เป็นนวัตกรรมใหม่ (นฤบดี วรรณาคม, 2563) และการศึกษาในปี 2561 พบว่าการที่ผู้ประกอบการไม่ประสบ ความสำเร็จเป็นผลมาจากการขาดคุณลักษณะเบื้องต้นในการเป็นผู้ประกอบการทั้งด้านองค์ ความรู้ การริเริ่ม การแสวงหาโอกาส เป็นต้น เหล่านี้ล้วนสะท้อนคุณภาพของผู้ประกอบการไทย รวมทั้งโครงสร้างเพื่อการสนับสนุนผู้ประกอบการของไทยในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ งบประมาณ ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษาที่มีส่วนช่วยต่อการ

สร้างเสริมความเป็นผู้ประกอบการในทุกระดับ คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการจึงนับว่าเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เพียงแต่มุ่งให้เกิดการรู้จักหรือเริ่มต้นธุรกิจเท่านั้นหากแต่ความเป็นผู้ประกอบการที่สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

จากการศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) และผู้ประกอบการ (Entrepreneur) พบว่า ทั้งสองคำนี้มีผู้ใช้มักใช้สลับกันในหลายโอกาส แต่ทั้งสองคำนั้นมีนิยามที่สะท้อนจุดเน้นที่แตกต่างกันแต่มีความเกี่ยวข้องกันกล่าวคือ ผู้ประกอบการมุ่งเน้นที่ตัวบุคคลที่ประกอบธุรกิจ (Brazeal & Herbert, 1999) ในขณะที่ความเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นการถอดเอาคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จออกมา โดยเป็นการสะท้อนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและแสวงหาโอกาสเพื่อนำเสนอสิ่งใหม่ กระบวนการเหล่านี้เป็นคุณลักษณะสำคัญที่สามารถปรากฏในบุคคลทั่วไปได้เช่นกัน ผ่านการแสดงออกอย่างมีเหตุผลและกระบวนการในการสร้างมูลค่าเพิ่มในทรัพยากรที่เสมือนเป็นผู้ประกอบการ (Amit et al., 1993; Jarvi, 2012; Shane & Venkataraman, 2000) ดังนั้น ธุรกิจจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สะท้อนถึงการแสวงหาโอกาส และการจัดการทรัพยากรของผู้ประกอบการ (Shane, 2012) หากแต่คุณลักษณะสำคัญนี้สามารถบูรณาการได้ในทุกบริบท สะท้อนให้เห็นจากการเกิดศัพท์ใหม่ที่ใช้เรียกการบูรณาการความเป็นผู้ประกอบการไปในมิติต่าง ๆ เช่น พนักงานที่มีความเป็นผู้ประกอบการ หรือ “Intrapreneur” (Pinchot III, 1985) หรือบางเอกสารเรียกว่า “Corporate Entrepreneurship” ผู้ปฏิบัติงานภาคการศึกษาที่มีความเป็นผู้ประกอบการ หรือ “Edupreneur” เกษตรกรที่มีความเป็นผู้ประกอบการ หรือ “Agripreneur” (PACHARADIT & Patphol, 2022; มรกต กำแพงเพชร สวรรยา ธรรมอภิพล และ นรินทร์ สังข์รักษา, 2562) ผู้ประกอบการทางสังคมที่เป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง (Changemakers) หรือ “Social Entrepreneur” ผู้ประกอบการด้านนวัตกรรม หรือ “Innopreneur” (สมพร ปานคำ, 2564) เป็นต้น สอดคล้องกับที่มอริส คูร์ตโกและโควิน (Morris et al., 2010) ที่นำเสนอว่าความเป็นผู้ประกอบการสามารถปรากฏได้ในทุกองค์การ และทุกอาชีพที่มีความต้องการในการแสวงหาโอกาสในการทำงาน จากการใช้ความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดและสนับสนุนให้พนักงานพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Audretsch et al., 2006; Morris et al., 2010) หรืออาจกล่าวได้ว่าความเป็นผู้ประกอบการนั้นเกี่ยวข้องกับทุกส่วนของสังคมตั้งแต่ธุรกิจ ศาสนา วิทยาศาสตร์ การเมืองไปจนถึงการศึกษาและกีฬา โดยผู้ที่มีความเป็นผู้ประกอบการจะสามารถพึ่งพาตนเองและสร้างมูลค่าให้เกิดขึ้นในพื้นที่นั้น ๆ ได้ (Pinchot III, 1985) สำหรับ

งานวิจัยนี้ใช้คำว่าความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เป็นหลักในการศึกษา เนื่องด้วยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเมื่อมาผสานกับความถนัดและความสนใจและทรัพยากรที่ผู้เรียนมีหรือที่ผู้วิจัยเรียกว่า “ต้นทุนของผู้เรียน” เพื่อนำออกมาสร้างแนวคิดที่มีคุณค่าในแบบที่ผู้ประกอบการเป็น

เมื่อพิจารณาถึงการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ในการศึกษาเพื่อการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการนำเสนอว่าสามารถพัฒนาได้ตามช่วงอายุของบุคคลเป็น 3 ระยะ กล่าวคือ **ระยะที่ 1 ผู้ประกอบการระยะเริ่มต้น (Pre Entrepreneur)** อยู่ในช่วงอายุ 15 – 19 ปี เป็นระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจ เรียนรู้คุณลักษณะ และทัศนคติของผู้ที่ประสบความสำเร็จ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดที่มีคุณค่า มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นแนวคิดได้

ระยะที่ 2 เรียนรู้เพื่อเติบโต (Budding Entrepreneur) อยู่ในช่วงอายุ 20 – 25 ปี เป็นระยะที่ผ่านการเรียนรู้จากขั้นเริ่มต้น เป็นระยะที่บุคคลเข้าสู่ตลาดใหม่และต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ

ระยะที่ 3 การคงอยู่ (Emergent Entrepreneur) อยู่ในช่วงอายุ 26 – 29 ปี เป็นระยะที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าในระยะแรกและระยะที่สอง ในระยะนี้บุคคลจำเป็นต้องใช้ทักษะที่หลากหลายเพื่อให้อยู่รอดทั้งการขยายตลาด การเรียนรู้และการปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างแนวร่วมทางธุรกิจที่ดี (Barringer et al., 2012; Chigunta, 2002; Hollander & Mar, 2009; UNCTAD, 2012; Wilson-Clark & Saha, 2019; พิบูล ที่ปะปาล และธวัชมน ที่ปะปาล, 2552; สุชาติ ไตรภพสกุลและชาคริต พิชญางกูร, 2561) สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งสร้างความเป็นผู้ประกอบการในระยะที่ 1 หรือระยะเริ่มต้น กล่าวคือในช่วงอายุระหว่าง 15 – 19 ปี ที่ในงานวิจัยฉบับนี้เรียกว่า “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์” ที่เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญต่อการเริ่มต้น เข้าใจและตระหนักรู้ถึงความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงมุมมองอนาคตและอาชีพที่จะก่อตัวขึ้นในระยะนี้ (Chigunta, 2002) การสร้างพื้นฐานที่ดีจึงสำคัญต่อการปลูกฝังความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการแสวงหาโอกาสในโลกที่มีความเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้การสนับสนุนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ที่หมายถึงบุคคลในช่วงอายุระหว่าง 15 – 19 ปีนั้นสอดคล้องกับช่วงวัยของบุคคลในเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการสูง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองทั้งการติดตามข่าวสารและการเรียนรู้ ในขณะที่รูปแบบการเรียนรู้นั้นต้องการเรียนรู้และเชื่อมต่อกัน (Crowdsourcing) (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2564; ดนุลดดา จามจรี, 2563) การมีตัวตนที่เป็นเอกลักษณ์เห็นความสำคัญของความหลากหลายและมีความรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ล้วนเกิดมาท่ามกลางบริบทที่มีการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็ว การเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นในวัยนี้จะต้องช่วยให้บุคคลมองเห็นโอกาสในการสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในกระแสการเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างเป็นอาชีพให้เกิดขึ้นได้ รวมทั้งในปัจจุบันพบว่าบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการมีแนวโน้มช่วงอายุที่น้อยลงเรื่อย ๆ (Paul & Shrivatava, 2016) โดยสะท้อนผ่านเยาวชนที่มีความสามารถหลากหลายและต้องการทำงานที่หลากหลายเกิดเป็นกระแสการจ้างงานเยาวชนที่มีระยะการจ้างสั้นและไม่ผูกมัดกับองค์กร หรือเรียกว่าเป็น “ระบบการจ้างงานชั่วคราว (Gig Economy)” (นิภาพรรณ เจนสันติกุล, 2564) โดยเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559) นำเสนอให้เห็นถึงการตระหนักในความสำคัญของหลักสูตรพัฒนาผู้ประกอบการในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับเยาวชนที่มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาผู้ประกอบการตั้งแต่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเชื่อมต่อไปยังระดับมหาวิทยาลัย อันเป็นการดึงดูดผู้เรียนที่มีศักยภาพเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยอีกช่องทางหนึ่ง เกิดเป็นผู้ประกอบการที่สามารถสร้างอาชีพให้กับผู้เรียนได้ เมื่อพิจารณาการเรียนรู้ส่วนใหญ่ในประเทศไทยพบว่า การสร้างการเรียนรู้ในอาชีพยังไม่ได้มุ่งไปเพื่อส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นผู้ประกอบการ ส่วนมากยังมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้อาชีพกลุ่มราชการ ลูกจ้างและพนักงานบริษัท ในขณะที่ความเป็นจริงแล้วการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนอาจนำมาสู่การพัฒนาคุณค่าในอาชีพใหม่ ๆ ขณะที่เทคโนโลยีที่เข้ามาผสมผสานกับวิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนยุคปัจจุบันได้เปิดพื้นที่ให้ผู้คนเรียนรู้และมีวิธีการทำงานในเศรษฐกิจใหม่ ขณะเดียวกันการสนับสนุนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการภายในตัวทั้งการมีบุคลิกภาพ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอจะช่วยให้บุคคลปรับตัวได้แม้จะพบเจอกับอุปสรรคท่ามกลางเศรษฐกิจที่ผันผวนและการแข่งขันที่สูงอย่างมากก็ตาม

ทั้งนี้จากการศึกษาหลักสูตรหลายสถาบันการศึกษาในต่างประเทศพบว่า มีการประยุกต์หลักการของความเป็นผู้ประกอบการเข้าไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในทุกระดับ

การศึกษาทั้งในรูปแบบของหลักสูตรฝึกอบรม เช่น หลักสูตร The Diamond Challenge Venture Startup Competition และหลักสูตร Technovation ของประเทศสหรัฐอเมริกา หลักสูตร BIZ—BizWorld (Van Praag et al., 2012) ของประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น ที่นอกจากจัดหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนแล้วยังดึงภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องและชุมชนมาร่วมออกแบบหลักสูตรเพื่อพัฒนาเยาวชนในพื้นที่อันเป็นประสบการณ์ที่ไม่สามารถหาได้ในชั้นเรียนปกติ รวมทั้งสามารถตอบสนองของความต้องการและความสนใจส่วนบุคคลของผู้เรียน รวมทั้งผสมเทคโนโลยีเข้ามาให้เกิดนวัตกรรมและคุณค่า เมื่อพิจารณาในหลักสูตรของไทยพบว่า โอกาสในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในภาคการศึกษาที่สำคัญยังอยู่ในการสอนระดับปริญญาและบัณฑิตศึกษา (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ในขณะที่ในสายวิชาชีพพบว่ามีจัดการเรียนรู้ในอาชีวศึกษาในกลุ่มวิชาพาณิชยกรรม ขณะที่การเชื่อมโยงหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามามีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้อย่างเกิดขึ้นในระดับอุดมศึกษา เช่น ความร่วมมือระหว่างสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) สถาบันพัฒนาผู้ประกอบการค้ายุคใหม่ (New Economy Academy) ร่วมกับมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นต้น เพื่อสร้างผู้ประกอบการมาพัฒนานวัตกรรมส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่าหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้พัฒนาโครงการมาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียนในระดับนี้แต่เฉพาะกลุ่ม เช่น “โครงการสร้างผู้ประกอบการใหม่ด้วยนวัตกรรม (TechBiz Starter)” โดยศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยี สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ที่มุ่งส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการใหม่ในระยะก่อตั้งธุรกิจ รวมทั้งให้เงินทุนสนับสนุนสำหรับบุคคลที่มีแนวคิดทางธุรกิจเพื่อนำเสนอขอรับเงินทุน โครงการ Triton Junior Entrepreneur Accelerator ที่เป็นโปรแกรมบ่มเพาะธุรกิจเยาวชนตั้งแต่การสร้างความรู้ประสบการณ์ไปจนถึงการหาแหล่งเงินทุนโดยบริษัท Base Play house ร่วมกับ SHANK TANK Thailand โครงการ NIA Academy เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่โดยมุ่งเป้าที่เยาวชนอายุตั้งแต่ 15 - 19 ปี ที่ต้องการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการและแนวคิดธุรกิจ เป็นต้น รวมทั้งในหลักสูตรเหล่านี้ยังติดตั้งเครื่องมือ (Tools) และองค์ความรู้ที่มีคุณภาพมุ่งพัฒนาผลงานเพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมสามารถสร้างผลงานที่ตอบโจทย์ความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผสานการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนรู้และสร้างสรรค์ในยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน

(Disruption) หากแต่การเกิดขึ้นของโครงการเหล่านี้ยังเป็นไปเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่เกิดขึ้นเป็นโครงการที่มีระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้นและมีเป้าหมายมุ่งไปที่นักเรียนที่มีแนวคิดสำเร็จมาแล้วเพื่อพิจารณาผ่านเกณฑ์การเข้าร่วม ไม่ได้เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนที่สนใจทั่วไปได้เรียนรู้อย่างแท้จริง

เมื่อพิจารณาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ามีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับการพัฒนาการเรียนรู้ความเป็นผู้ประกอบการเป็นเนื้อหาหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยปรากฏใน “สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และสาระที่ 4 การอาชีพ และ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรและการเป็นผู้บริโภคที่ชาญฉลาด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) รวมทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาผ่านเอกสารหลักสูตรและงานวิจัยและดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์อย่างไม่เป็นทางการจากคณะผู้สอนที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 4 ท่าน โรงเรียนในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 ท่าน และผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่เริ่มต้นในการทำธุรกิจ (Start-up) จำนวน 3 ท่านพบช่องว่างของการจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียน ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเนื้อหาและรายละเอียดที่กว้างและไกลตัวผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
2. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมากเป็นการเรียนรู้ผ่านทฤษฎี หลักการที่มีเนื้อหาตายตัวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงและขาดการผสมผสานการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่โลกธุรกิจให้ความสำคัญ
3. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถหลักและความสนใจของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นฐานในการต่อยอดสร้างมูลค่าในแบบผู้ประกอบการ ดังนั้นเมื่อเข้าสู่วงการธุรกิจในฐานะผู้ประกอบการจึงเป็นเหมือนการเริ่มต้นใหม่

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าหลักสูตรเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง กระบวนการต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ตายตัวและขาดการนำเอาปัจจัยภายนอกมาเป็นตัวแปรในการพิจารณาจึงไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หลายหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเกิดขึ้นมาในลักษณะการให้ทุนสนับสนุนการประกอบการแก่ผู้เรียนที่มีแนวคิดธุรกิจอย่างสมบูรณ์แล้วซึ่งนั่นเป็นเพียงปลายทาง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้ลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งได้สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ทั้งวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ เงินทุนสนับสนุนตั้งต้นสำหรับแนวคิดทางธุรกิจที่ผ่านการนำเสนอแผนธุรกิจที่จะได้รับโอกาสในการพัฒนาซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนที่เฉพาะกลุ่มและไม่ครอบคลุม ในขณะที่หลักการพัฒนาบุคคลนั้นควรได้รับการพัฒนาอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเสมอภาคโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มุ่งผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนที่มีความสนใจที่หลากหลายตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ที่ให้ความสำคัญกับการเคารพความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียนและการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (สิริกานต์ แก้วคงทอง, 2563) และสามารถใช้ชีวิตได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและยากต่อการคาดเดา ซึ่งการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนนั้นมีการศึกษาพบว่าสามารถเกิดได้จากการช่วยส่งเสริมให้เยาวชนได้มีประสบการณ์ตรงผ่านการประยุกต์ทักษะและความรู้ที่ได้เรียนมาปฏิบัติ เช่น การทดลองปฏิบัติโดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา การได้รับแรงบันดาลใจจากผู้ที่มีประสบการณ์ การได้ร่วมทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มนั้นช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีและได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็น (Arranz et al., 2017; de Lourdes Cárcamo-Solís et al., 2017; Nabi et al., 2018) เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีประสบการณ์ รวมทั้งเชื่อมโยงหลักการสู่โลกแห่งความเป็นจริงที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เยาวชนจึงต้องมีพฤติกรรมเชิงรุกและมีการปรับตัวอย่างมีคุณค่า

สำหรับพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการริเริ่มและตั้งใจในการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ (Becherer & Maurer, 1999b; Crant, 1996; Krueger Jr & Brazeal, 1994; Shapero & Sokol, 1982) โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอย่างมีเป้าหมายเพื่อสร้างคุณค่า โดยอาศัยข้อมูลเพื่อการวางแผนสร้างทางเลือกเพื่อการตัดสินใจและ

การคาดการณ์อนาคตมากกว่าการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม โดยสามารถสื่อสารการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและการทำงานไปสู่ผู้อื่นได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเป็นพลวัตทางธุรกิจปัจจุบัน (Bateman & Crant, 1993; Covey & Victory, 2004; Crant, 2000; Fay & Frese, 2001; Grant & Ashford, 2008; Parker & Collins, 2010; ธีรรัตน์ วรพิเชฐ, 2563; อภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2548) มีการแสวงหาโอกาสรอบตัวและสร้างช่องทางในการพัฒนามูลค่าของทรัพยากรที่มี ผักผ่อนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (ชนัญญา สุขสมวัฒน์, 2563) หลักฐานการวิจัยมองว่าพฤติกรรมเชิงรุกไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่เขาดำเนินการเท่านั้น หากแต่ช่วยเพิ่มความเป็นผู้ประกอบการให้มากขึ้นด้วยและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรเกิดใหม่ (Becherer & Maurer, 1999b; Crant, 1996) ที่นับว่ามีอุปสรรคต่อการดำเนินการอย่างมากทั้งข้อจำกัดในเชิงทรัพยากร การวางกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการรับรู้โอกาสภายนอก การตัดสินใจเลือกกลุ่มตลาดและการรักษาความสัมพันธ์สม่ำเสมอในการอยู่รอด การส่งเสริมคุณลักษณะเหล่านี้ให้กับผู้ประกอบการตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นจะช่วยส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการได้เหมาะสมกับสภาวะทางเศรษฐกิจปัจจุบัน สนับสนุนให้เกิดคุณค่าที่สำคัญที่ธุรกิจต้องการ คือ การเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน (UNCTAD, 2012) ปัจจุบันพบว่ากลุ่มเยาวชนไทยมีความสนใจเริ่มประกอบธุรกิจมากขึ้น เนื่องจากง่ายและสามารถเริ่มต้นได้ทันทีขณะที่ยังศึกษาอยู่ มีความเป็นอิสระและสร้างสรรค์ได้ตามความสนใจของตนเอง (ธาดาธิเบศร์ ภูทองและน้องหญิง สุมาลัย, 2562) ผู้วิจัยจึงนำเอาพฤติกรรมเชิงรุกเข้ามาสังเคราะห์ร่วมกับความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่เตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้การพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพที่แตกต่างของผู้เรียนหรือการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและสอดคล้องกับลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นผู้เรียนในเจนเนอร์เรชันซี (Generation Z) ที่การริเริ่มและการค้นพบโอกาสเป็นหนึ่งในคุณลักษณะสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการและนับเป็นเรื่องปัจเจกบุคคลที่ค้นพบแตกต่างกันออกไป จึงต้องใช้รูปแบบและวิธีการหลากหลายโดยสิ่งสำคัญคือ การเรียนรู้เฉพาะบุคคลควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างตื่นตัวและสามารถสร้างความเข้าใจในสิ่งเหล่านั้นอย่างชัดเจนได้ด้วยตนเอง มีความสุขในการเรียนรู้จากการร่วมออกแบบ ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ในเชิงลึกและเลือกแนวทางการเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับตนเองได้ (ทิตินา แชมณี, 2551; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒ

ผล, 2561) และเพื่อให้ห้องเรียนสามารถตอบสนองของความต้องการของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย อันมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การศึกษาในห้องเรียน ไม่ได้ตอบโจทย์ความต้องการ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อเป็นสื่อกลางในการเข้าถึง ข้อมูลจำนวนมากมหาศาลและหาประโยชน์จากช่องทางเหล่านั้น แต่จะต้องมีการใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางเพื่อเชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเลือกกว่าเหมาะสมกับตนเอง ผู้วิจัยจึง ใช้ฐานคิดของทฤษฎีการเชื่อมโยงนิยม (Connectivism) โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเชื่อม โหนดทุกโหนด (Node) การเรียนรู้ที่มีความหมายมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการของผู้เรียนที่มีความสนใจที่หลากหลาย สนับสนุนการเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของ ตนเอง (Ownership in Learning) ให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ กระตุ้นให้เกิดการ อภิปราย วางแผน คิด ตั้งคำถาม อันถือเป็นบทบาทของผู้เรียนที่สำคัญในการต่อยอดความรู้สู่ ประสบการณ์จริงที่แต่ละคนล้วนแตกต่างกัน

จากสถานการณ์และเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตร ผูกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชียงรุ๊ก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมุ่งเน้นการพัฒนา “ความผู้ประกอบการรุ่น เยาว์” ผ่านประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล (Personalized Learning) ที่เชื่อมโยงและสร้างนิเวศการเรียนรู้ของตนเองได้ตามแนวทางทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism) มาสนับสนุนการเรียนรู้และปลูกฝังให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพและ เอกลักษณะของตนเองและนำมาสร้างคุณค่าอย่างมีความหมาย สามารถนำมาสร้างเป็นอาชีพ สร้างสังคมแห่งผู้ประกอบการสู่การยกระดับเศรษฐกิจไทยให้มีคุณภาพได้ต่อไปในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชียงรุ๊กสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายเป็นอย่างไร
2. หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชียงรุ๊กสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างไร

3. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความสำคัญของงานวิจัย

1. เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถนำไปประยุกต์ได้กับทุกบทบาทและอาชีพ โดยสามารถนำแนวทางการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการไปสร้างคุณค่าให้กับกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ในบริบทต่าง ๆ ของชีวิต เช่น เกษตรกรที่มีความเป็นผู้ประกอบการ (Agripreneur) นักการศึกษาที่มีความเป็นผู้ประกอบการ (Edupreneur) พนักงานในองค์กรที่มีความเป็นผู้ประกอบการ (Innopreneur) เป็นต้น

2. สถานศึกษาสามารถนำหลักสูตรนี้ไปปรับใช้ทั้งในรายวิชาหลักในกลุ่มสาระการงานอาชีพ ในกลุ่มงานธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและศาสนา ในกลุ่มรายวิชาเศรษฐศาสตร์นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจ เช่น รายวิชาเลือกหรือชมรม เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็น

ผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในงานวิจัยฉบับนี้มีขอบเขตของการวิจัยไว้ 3 ระยะ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาและขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. **แหล่งข้อมูลเอกสาร** เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS ฐานข้อมูล ThaiLIS ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และหลักสูตรการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระดับเยาวชนทั้งในและต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2566 (ค.ศ. 1990 – 2023)

2. แหล่งข้อมูลบุคคล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

2.1 **การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ** กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ 1) เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ (Startup) ที่มีธุรกิจเป็นของตนเอง ผลประกอบการเติบโต อายุธุรกิจไม่เกิน 5 ปี จำนวน 5 ท่าน และ 2) ผู้สอนที่จัดกิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 ท่าน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวนจำนวน 12 ท่าน โดยจำนวนผู้ให้ข้อมูลดังกล่าวสิ้นสุดเมื่อข้อมูลจากการสัมภาษณ์อิ่มตัว (Saturation of Data)

2.2 **การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)** เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ (Startup) ที่มีธุรกิจเป็นของตนเอง ผลประกอบการเติบโต อายุธุรกิจไม่เกิน 5 ปี จำนวน 2 ท่าน และผู้สอนหรือจัดกิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่านและผู้เชี่ยวชาญยินดีเข้าร่วมให้ข้อมูล

2.3 **การกำหนดนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้และการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย** ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบ

ประเมิน จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน และ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการ จำนวน 2 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analyze)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร ประกอบด้วย

1.1 เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS เว็บไซต์ ใช้คำสำคัญในการสืบค้น ได้แก่ คำว่า “Personalized Learner Profile” และ “Learner Profile” “คุณลักษณะของผู้เรียน Generation Z” ระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2566 (ค.ศ. 1990 – 2023) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาโปรไฟล์ของผู้เรียน

1.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566)

2. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

2.1 ครูผู้สอนที่จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการปรากฏอยู่ใน 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 4 คนและสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 คน รวมจำนวน 6 คน

2.2 ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 คน ที่ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้จากอาสาสมัคร

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Design)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร ประกอบด้วย เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสืบค้นจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS เว็บไซต์ ฐานข้อมูล ThaiLIS ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประกอบด้วย แนวคิด การเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) ระหว่างปี พ.ศ. 2533 - 2566 (ค.ศ. 1990 - 2023) และแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ระหว่างปี ค.ศ. 2000 - 2023 (พ.ศ. 2564 - 2566)

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Development)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการ 1 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนำร่อง คีศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนในรายวิชา ผู้บริโภคและผู้ประกอบการในมิติสังคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองจริง

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการจัดการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Implement)

1. แหล่งข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ประชากรผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 144 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่สนใจในประเด็นโครงการด้านธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการและลงทะเบียนในรายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (E - Evaluation)

แหล่งข้อมูลบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในรายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งข้อมูลบุคคล

ผู้เรียนที่เป็นอาสาสมัครที่ผ่านการเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน มาสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร

ขอบเขตด้านระยะเวลาของหลักสูตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์** หมายถึง ระยะเวลาความเป็นผู้ประกอบการที่บุคคลเริ่มสนใจความเป็นผู้ประกอบการ โดยเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ประกอบการมองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเองโดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นทางธุรกิจได้

2. **คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตอย่างมีเหตุผล

องค์ประกอบที่ 2 สร้างแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการประเมินสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้น นำไปสู่การได้กระบวนการที่หลากหลาย ความเป็นไปได้ในรูปแบบใหม่ๆ คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความเข้าใจในความเป็นผู้ประกอบการ

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการนำเสนอสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีน่าสนใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โน้มน้าวกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความสนใจในสิ่งที่พัฒนาขึ้น

3. หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล หมายถึง หลักสูตรที่ ออกแบบโดยเน้นการปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลเพื่อให้ ผู้เรียนแต่ละบุคคลสามารถเรียนรู้ได้เหมาะสมกับทั้งลักษณะการเรียนรู้ ความสนใจ ความถนัดของ ผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ผู้เรียนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามหลักสูตรฝึกอบรม และขั้นตอนที่ 4 การ ประเมินผล

4. หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ที่เกิดจากการผสมผสาน หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Youth Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) โดยโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม กระบวนการ เรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม บทบาทของผู้สอน ผู้เรียนและบรรยากาศในการเรียนรู้ เนื้อหาของ หลักสูตรฝึกอบรม ระยะเวลาการฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรมและการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมมี 3 ขั้นตอน หรือ U – C – A Model ได้แก่

ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนพัฒนา ความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และแนวทางไปสู่เป้าหมายทางธุรกิจของตน

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อ ยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นรวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมที่กำหนดไว้ ด้วยแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกที่มี 3 องค์ประกอบได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) และองค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) โดยมีเกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตร มีดังนี้

3.1 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการผสมผสานแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ บนฐานหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ที่สอดคล้องกับช่วงวัยของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบันที่อยู่ในเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูงและความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) นั้น สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ผ่านการปฏิบัติต่อยอดตามความถนัดและสนใจของผู้เรียนรายบุคคล รวมทั้งสอดคล้องกับยุคปัจจุบันที่สามารถใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการสร้างการเรียนรู้ของตนเองได้ แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการผู้วิจัยมุ่งเน้นในระยะเริ่มต้นความเป็นผู้ประกอบการ (Pre entrepreneurship) ที่ผู้เรียนมีอายุระหว่าง 15 – 19 ปี และผสมผสานแนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ที่มีความสำคัญต่อความคิดริเริ่ม

เหมาะสมกับสถานการณ์ภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ร่วมกับทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) ที่วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ที่มีความสำคัญกับตนเองผ่านเทคโนโลยีและเครือข่ายออนไลน์และช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ส่วนบุคคลได้เพื่อนำไปสู่คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน 2) สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ และ 3) สื่อสารทรงพลัง กรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพประกอบที่ 1

แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนา หลักสูตร
<ul style="list-style-type: none"> ● แนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ● แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) ● แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ● ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)

หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
<p>หลักการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้ของตนเองที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด 2) สนับสนุนใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง 3) สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน 4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ 5) สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้ <p>วัตถุประสงค์</p> <p>เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก</p> <p>กระบวนการเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze)</p> <p>การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง</p>

คุณลักษณะของ ผู้ประกอบการรุ่น เยาว์เชิงรุกสำหรับ ผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอน ปลาย
<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน 2. สร้างแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง 3. สื่อสารทรงพลัง

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้นำ
ทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นกรอบ
แนวคิดสนับสนุนการวิจัยโดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

1.1 ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

1.1.1 ระยะเวลาของผู้ประกอบการ

1.1.2 นิยามและคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

1.2 คุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

1.2.1 นิยามของพฤติกรรมเชิงรุก

1.2.2 คุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก

1.2.3 นิยามและคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการ
เรียนรู้ส่วนบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 แนวคิดที่ใช้เพื่อในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

2.1.1 แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

2.1.2 แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก

2.1.3 แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

2.2 แนวคิดการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized Learning)

2.2.1 นิยามของการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

2.2.2 หลักการของการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

2.2.3 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

2.2.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

2.2.5 การวัดและประเมินผล

2.3 ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism)

2.3.1 นิยามของทฤษฎีการเรียนรู้เชื่อมโยงนิยม

2.3.2 หลักการของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม

2.3.3 กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางเชื่อมโยงนิยม

2.3.4 การวัดและประเมินผล

3. การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีสำหรับการพัฒนาพัฒนาการพัฒนาลักษณะผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก
ฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก
สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1 หลักการของพัฒนาลักษณะผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก ฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริม
คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 กระบวนของพัฒนาลักษณะผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก ฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริม
คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก โดย
เป็นการศึกษาโดยเริ่มต้นจากการศึกษาระยะของผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก โดย
บุคคล จากนั้นศึกษานิยามและคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก โดย
การศึกษาผ่านการนำแนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก (Entrepreneur) และความเป็น
ผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก (Entrepreneurship) นำมาสังเคราะห์ร่วมกับพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive
Behavior) เพื่อสร้างเป็นคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์เชิงรุก จากการสังเคราะห์
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นผู้ประกอบกรรณเยาว์

1.1.1 ระยะของผู้ประกอบกรรณเยาว์

คุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ในงานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาลงไปในรายละเอียดของระยะของผู้ประกอบการ โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยที่ศึกษา คือ ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงเลือกศึกษาไปที่ระยะเริ่มต้นซึ่งเป็นระยะของการสร้างทัศนคติและตัวตนของผู้ประกอบการ จากเอกสารและงานวิจัยจำนวนหนึ่งมีการกล่าวถึงระยะของผู้ประกอบการที่มีช่วงอายุของบุคคลกำกับในแต่ละระยะพบว่าผู้ประกอบการนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะก่อนเป็นผู้ประกอบการ (Pre Entrepreneurship) ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15-19 ปี 2) ระยะผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Budding Entrepreneurship) ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 20-25 ปี) และ 3) ระยะผู้ประกอบการเกิดใหม่ (Emergent Entrepreneurship) ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 26-29 ปี (Chigunta, 2002; UNCTAD, 2012) ในขณะที่งานวิจัยจำนวนหนึ่งมีการแบ่งระยะของผู้ประกอบการตามช่วงอายุการดำเนินงานธุรกิจ เช่น Unicef (2019) ได้นำเสนอพัฒนาการของผู้ประกอบการที่สามารถแบ่งได้ตามเวลาที่ผู้บุคคลได้พบตั้งแต่เริ่มต้นทำธุรกิจ โดยเริ่มต้นในระย่ก่อดัว (Gestation) ระยะเริ่มต้น (Start-up) ระยะการพัฒนาขั้นต้น (Early development) และในระย่สุดท้ายการเจริญเติบโต (Growth/Maturity) (Wilson-Clark & Saha, 2019) ส่วนระยะของการเป็นผู้ประกอบการของนักวิชาการทั้งพิบูล ที่ปะปานและธนวัฒน์ ที่ปะปาน (2552) และบริงเกอร์และแอลแลนด์ (Barringer et al., 2012) ที่นำเสนอระยะของการเป็นผู้ประกอบการไว้ใกล้เคียงกันโดยผู้วิจัยวิเคราะห์จุดเน้นของแต่ละระยะได้ ดังนี้

ระยะที่ 1 การรับรู้ถึงโอกาสที่นำมาสู่การตัดสินใจเข้ามาเป็นผู้ประกอบการ โดยเกิดจากการกระตุ้นเร้าด้วยสถานการณ์หรือการมองเห็นโอกาสที่จะสามารถปรับเปลี่ยนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่เกิดขึ้นได้ ทั้งสินค้าหรือบริการใหม่ ตลาดใหม่หรือกระบวนการทำงานใหม่ เป็นต้น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวคิดและรวบรวมทรัพยากรที่มีความจำเป็น โดยหมายรวมถึงการเขียนแผนธุรกิจ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางตลาด โดยรวบรวมทรัพยากรที่มีความจำเป็นในการดำเนินงาน

ระยะที่ 3 การเริ่มต้นดำเนินธุรกิจ โดยการปรับเปลี่ยนแนวคิดและแผนไปสู่การปฏิบัติโดยต้องการเลือกรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงจริยธรรมและความถูกต้อง การกำหนดบทบาทหน้าที่ของทีมงานในการดำเนินงาน

ระยะที่ 4 การจัดการเพื่อสร้างการเติบโต เนื่องด้วยการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง ทุกบริษัทจึงต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อสร้างการเติบโต ทั้งการสร้างสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดการยอมรับ การขยายกิจการโดยต้องใช้เงินทุนจำนวนมากขึ้น

ระยะที่ 5 ระยะแห่งการเก็บเกี่ยวผลตอบแทนโดยการเลือกแนวทางการเก็บเกี่ยวผลตอบแทนที่หลากหลายและรอบคอบเพื่อให้ได้ผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจเกิดความสำเร็จมากที่สุด

ขณะที่คณะกรรมการยุโรป (Jarvi, 2012) มีการกล่าวถึงผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ในบริบทที่ใกล้เคียงกับแนวคิดของผู้วิจัยที่มุ่งพัฒนาให้เกิดคุณลักษณะสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการในบริบทของนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียน โดยกล่าวว่าผู้ประกอบการนักเรียน (Students' Enterprises) นับเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนสามารถสร้างทักษะผ่านประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้เสมือนเป็นผู้ประกอบการจริง โดยผู้ประกอบการนักเรียนนั้นมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่ใช้เวลาในการเรียนเพื่อการแสวงหาโอกาส
2. พึ่งพาชื่อเสียงและเครือข่ายของสถานศึกษาที่สร้างความน่าเชื่อถือและพัฒนากิจการ
3. เรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเองในการพัฒนากิจการ
4. ประสบการณ์ที่สถานศึกษามอบให้มีความสำคัญต่อการสร้างผู้เรียนให้เป็น

ผู้ประกอบการ

5. ใช้ข้อมูลและความรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง

โดยจะเห็นได้ว่าโรงเรียนสามารถเป็นพื้นที่สร้างการเรียนรู้และบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียนได้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เช่น การประกวดแข่งขันโครงการธุรกิจ การออกแบบผลิตภัณฑ์และตราสินค้า การจัดหน้าร้าน การนำเสนอแผนธุรกิจ เป็นต้น จากจุดเน้นของผู้ประกอบการระยะเริ่มต้น ผู้วิจัยใช้แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการระยะของผู้ประกอบการที่กำหนดโดยช่วงอายุของบุคคล โดยมุ่งไปที่ระยะเริ่มต้น ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15 – 19 ปี สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยที่เป็นผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้จะเรียกว่า **“ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”** โดยนำเสนอรายละเอียดการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะผู้ประกอบการในระยะต่าง ๆ ให้เห็นภาพรวมได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นใหม่

Chigunta (2002) UNCTAD (2012) สุชาติ ไตรภพ สกุลและชาติกริต พิชญางกูร (2018)	Unicef (2019)	พิบูล ทีปะปาน และธนวัฒน์ ที ปะปาน (2552) และ Barringer and Ireland (2012)	คณะกรรมการ ยุโรป (European Commission, Entrepreneurship in Vocational education and training, 2009)	ผลการสังเคราะห์ นิยามผู้ประกอบการ ในระยะต่าง ๆ
<p>ระยะก่อนพัฒนา ความเป็น ผู้ประกอบการ (pre entrepreneurship) (ช่วงอายุ 15-19 ปี) เป็นระยะที่บุคคล สนใจในธุรกิจโดย ได้ลองฝึกลองถูก มี การประยุกต์ใช้ ความรู้จาก การศึกษาใน สถาบันการศึกษา หรือพื้นฐานจาก ธุรกิจรอบตัวที่ ตนเองได้พบเห็น มาสร้างการเรียนรู้</p>	<p>ระยะก่อตัว (Gestation) เป็นระยะที่ บุคคลสร้าง ทัศนคติที่ดีต่อ การเป็น ผู้ประกอบการ ค้นพบ ความสามารถ หลักที่ชัดเจน ของตนเอง มี แรงจูงใจในการ เป็นผู้ประกอบการ ระยะเริ่มต้น (Start-up) เป็น ขั้น ปร ะ เมื น แ น ว คิ ด ท าง ธุ ร กิ จ ที่ ได้ ส ร ้าง ไว้ โ ด ย มี แผนการทำงาน และ ส ร ้าง แ น ว ท าง ใน การ จั ด ก า ร และ เข้า ถึง ทรั พ ย า ก ร ที่ จำ เป็ น ต่ อ ก า ร</p>	<p>ระยะที่ 1 การรับรู้ ถึงโอกาสที่นำมาสู่ การตัดสินใจเข้ามา เป็นผู้ประกอบการ โดยอาจเกิดจาก การกระตุ้นใจด้วย สถานการณ์หรือ การมองเห็นโอกาส ที่จะสามารถ ปรับเปลี่ยนหรือ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ให้เกิดขึ้นทั้งสินค้า หรือบริการใหม่ๆ ตลาดใหม่ๆ หรือ กระบวนการ ทำงานใหม่ เป็นต้น ระยะที่ 2 การ พัฒนาแนวคิดและ รวบรวมทรัพยากร ที่มีความจำเป็น โดยหมายรวมถึง การเขียนแผนธุรกิจ การวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ โดย รวบรวมทรัพยากร ที่มีความจำเป็นใน</p>	<p>1. เป็นผู้ที่ใช้ ช่วงเวลาในการ เรียนในการ แสวงหาโอกาส 2. พึ่งพาชื่อเสียง และเครือข่ายของ สถานศึกษาในการ สร้างความ น่าเชื่อถือและ พัฒนากิจการ 3. เรียนรู้ที่จะ พึ่งพาตนเองใน การพัฒนากิจการ 4. ประสบการณ์ที่ สถานศึกษามอบ ให้มีความสำคัญ ต่อการสร้างผู้เรียน ให้เป็น ผู้ประกอบการ 5. ใช้ข้อมูลและ ความรู้ใน สถานศึกษาเพื่อ พัฒนาตนเอง</p>	<p>ระยะที่ 1 ผู้ประกอบการรุ่น เยาว์ เป็นระยะที่บุคคล เริ่มต้นสนใจความเป็น ผู้ประกอบการ โดย เรียนรู้คุณลักษณะและ ทัศนคติของ ผู้ประกอบการ มองเห็น โอกาสจากสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจใน การสร้างแนวคิดทาง ธุรกิจที่มีการวางแผน อย่างรอบคอบ ค้นพบ ความสามารถหลักของ ตนเอง โดยสามารถ ประยุกต์และเชื่อมโยง หลักการสำคัญสู่การ ปฏิบัติจริงได้โดยหา ความเป็นไปได้ผ่านการ ประเมินทางเลือกที่ สร้างขึ้น สร้างแนวทาง การเข้าถึงทรัพยากรที่ จำเป็นต่อการเริ่มต้น ทางธุรกิจได้ จุดเน้นในระยะนี้ 1. ประยุกต์ความรู้จาก</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

Chigunta (2002) UNCTAD (2012) สุชาติ ไตรภพ สกุลและชาคริต พิชญางกูร (2018)	Unicef (2019)	พินูล ทีปะปาน และธนวัฒน์ ที ปะปาน (2552) และ Barringer and Ireland (2012)	คณะกรรมการ ยุโรป (European Commission, Entrepreneurship in Vocational education and training, 2009)	ผลการสังเคราะห์ นิยามผู้ประกอบการ ในระยะต่าง ๆ
	เริ่มต้นทางธุรกิจ	การดำเนินงาน		<p>หลักการที่ได้เรียนรู้ใน ชั้นเรียนกับสถานการณ์ รอบตัวที่พบเห็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. มีทัศนคติที่ดีต่อการ เป็นผู้ประกอบการ 3. ค้นพบ ความสามารถหลักและ ความถนัดของตนเอง 4. มีแรงจูงใจในการ เป็นผู้ประกอบการที่ดี 5. สามารถสร้าง แนวคิดที่ตนเองสนใจ ได้ 6. สามารถประเมิน แนวคิดทางธุรกิจได้ อย่างเหมาะสม 7. มีแผนการในการ ทำงานทางธุรกิจเพื่อ เข้าถึงทรัพยากรที่ สำคัญต่อธุรกิจ

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะของผู้ประกอบการระยะเรียนรู้และเติบโต

Chigunta (2002) UNCTAD (2012) สุ ชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิชญางกูร (2018)	Unicef (2019)	พิบูล ทีปะปานและ ธนวัฒน์ ทีปะปาน (2552) และ Barringer and Ireland (2012)	ผลการสังเคราะห์ นิยามผู้ประกอบการ ในระยะต่าง ๆ
ระยะ budding entrepreneurship (ช่วงอายุ 20-25 ปี) บุคคลที่ผ่านการ เรียนรู้ในขั้นระยะ แรกเริ่มสะสมทักษะ ประสบการณ์และทุน ในการประกอบธุรกิจ	ระยะการพัฒนา ขั้นต้น (Early development) เป็น ช่วงที่ธุรกิจเริ่มเข้าสู่ ตลาดใหม่ พบ ปัญหาที่เกิดขึ้นจาก การเริ่มต้นทาง ธุรกิจและการแข่ง ขันจากผู้ประกอบการราย อื่น ๆ ในตลาดและ	ระยะที่ 3 การเริ่มต้น ดำเนินธุรกิจ โดยการ ปรับเปลี่ยนแนวคิดและ แผนไปสู่การปฏิบัติโดย ต้องการการเลือกรูปแบบ การดำเนินธุรกิจโดย คำนึงถึงจริยธรรมและ ความถูกต้อง การกำหนด บทบาทหน้าที่ของทีมงาน ในการดำเนินงาน	ระยะที่ 2 ระยะเรียนรู้เพื่อ เติบโต เป็นขั้นที่ผ่านการเรียนรู้ จากขั้นเริ่มต้นโดยการเข้าสู่ตลาด ใหม่ต้องเผชิญกับสภาวะการ แข่งขันทางธุรกิจ รวมทั้งต้องมี ความรู้และความเข้าใจใน จริยธรรมการดำเนินธุรกิจ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน ธุรกิจ จุดเน้นในระยะนี้ 1. สะสมทักษะ การแข่งขันใน ธุรกิจเพื่อสะสมประสบการณ์จาก การเข้าสู่ตลาด 2. มีความรู้ความเข้าใจใน จริยธรรม กฎหมาย และบทบาท ของผู้ประกอบการทางธุรกิจ

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะของผู้ประกอบระยะคงอยู่

Chigunta (2002) UNCTAD (2012) สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิชญาง กูร (2018)	Unicef (2019)	พิบูล ทีปะปานและ ธนวัฒน์ ทีปะปาน (2552) และ Barringer and Ireland (2012)	ผลการสังเคราะห์ นิยามผู้ประกอบการ ในระยะต่าง ๆ
ระยะ Emergent Entrepreneurship (ช่วงอายุ 26-29 ปี) ในระยะนี้ ผู้ประกอบการวัย	ระยะของการ เจริญเติบโต (Growth/Maturity) ระยะนี้จำเป็น จะต้องใช้ทักษะที่	ระยะที่ 4 การจัดการเพื่อ สร้างการเติบโต เนื่องด้วย การแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรง ทุกบริษัทจึงต้องมีการจัดการ	ระยะที่ 3 ระยะคงอยู่ เป็นขั้นที่ มีประสบการณ์ในการเป็น ผู้ประกอบการมากกว่าใน ระยะแรกและระยะที่สอง ใน

ตาราง 3 (ต่อ)

<p>ทำงานเริ่มต้นมีประสบการณ์จริงทางธุรกิจและวัยวุฒิที่มากขึ้นกว่าระยะแรกและระยะที่สอง</p>	<p>หลากหลายเพื่อความอยู่รอดและความสำเร็จของกิจการ เช่น การขยายตลาด การทำกำไร การใช้เทคโนโลยี และการมีแนวร่วม</p>	<p>ที่ดีเพื่อสร้างการเติบโต ทั้งการสร้างสินค้าและบริการเพื่อให้เกิดการยอมรับ การขยายกิจการโดยต้องใช้เงินทุนจำนวนมากขึ้น</p> <p>ระยะที่ 5 ระยะแห่งการเก็บเกี่ยวผลตอบแทนโดยการเลือกแนวทางการเก็บเกี่ยวผลตอบแทนที่หลากหลายและรอบคอบเพื่อให้ได้ผลประโยชน์</p>	<p>ระยะนี้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องใช้ทักษะที่หลากหลายเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดทั้งการขยายตลาด การเรียนรู้และปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างแนวร่วมทางธุรกิจที่ดี</p> <p>จุดเน้นในระยะนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ทักษะที่หลากหลายในการแข่งขันทั้งด้านเทคโนโลยี การมีเครือข่ายทางธุรกิจที่ดี 2. สร้างแนวทางเพื่อความสำเร็จอย่างหลากหลาย 3. ทักษะการเรียนรู้และปรับตัว
---	--	--	---

จากตารางที่ 1 - 3 ได้นำเสนอให้เห็นถึงจุดเน้นของแต่ละระยะของความเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ที่ได้เป็น 3 ระยะ (Barringer et al., 2012; Chigunta, 2002; Jarvi, 2012; UNCTAD, 2012; Wilson-Clark & Saha, 2019; พิบูล ที่ปะปาลและธนวัฒน์ ที่ปะปาล, 2552; สุชาติ ไตรภพสกุลและชาคริต พิชญางกูร, 2561) ได้แก่

ระยะที่ 1 ระยะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ หมายถึง ระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจความเป็นผู้ประกอบการ โดยเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ประกอบการ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นทางธุรกิจได้ โดยจากการวิเคราะห์ได้จุดเน้นของผู้ประกอบการระยะเริ่มต้น ได้แก่

1. ค้นพบความสามารถหลักและความถนัดของตนเอง
2. มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ
3. ประยุกต์ความรู้จากหลักการที่ได้เรียนรู้กับสถานการณ์ธุรกิจรอบตัวที่พบเห็น
4. มีแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ดี
5. สามารถสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองสนใจได้
6. สามารถประเมินแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสม
7. มีแผนการในการทำงานทางธุรกิจเพื่อเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญต่อธุรกิจ

ระยะที่ 2 ระยะเรียนรู้เพื่อเติบโต หมายถึง ระยะที่บุคคลผ่านการเรียนรู้จากขั้นเริ่มต้น โดยการเข้าสู่ตลาดใหม่ มีการสะสมทักษะที่หลากหลายเพื่อเผชิญกับสภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ เข้าใจจริยธรรมทางธุรกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจ โดยจากการสังเคราะห์ได้คุณลักษณะของผู้ประกอบการระยะเติบโต ได้แก่

1. สะสมทักษะ โดยการแข่งขันในธุรกิจเป็นไปเพื่อเรียนรู้และสะสมประสบการณ์จากการเข้าสู่ตลาด
2. มีความรู้ความเข้าใจในจริยธรรม กฎหมาย และบทบาทของผู้ประกอบการทางธุรกิจ

ระยะที่ 3 ระยะคงอยู่ หมายถึง เป็นระยะที่บุคคลมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าในระยะแรกและระยะที่สอง ในระยะนี้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องใช้ทักษะที่หลากหลายเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดทั้งการขยายตลาด การเรียนรู้และปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างแนวร่วมทางธุรกิจที่ดี โดยจากการสังเคราะห์ที่ได้คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ได้แก่

1. ใช้ทักษะที่หลากหลายในการแข่งขันทั้งด้านเทคโนโลยี การมีเครือข่ายทางธุรกิจที่ดี
2. สร้างแนวทางเพื่อความสำเร็จอย่างหลากหลาย
3. ทักษะการเรียนรู้และปรับตัว

สำหรับการศึกษาคูณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ในงานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สอดคล้องกับระยะที่ 1 ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15 -19 ปี ซึ่งเป็นช่วงของการสร้างทัศนคติและตัวตนความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์ระยะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ว่าหมายถึง ระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง สามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อเป้าหมายของตนเองได้อย่างมีคุณค่าโดยผู้วิจัยนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ในลำดับต่อไป

1.1.2 นิยามและคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

ในการนำเสนอานิยามของความเป็นผู้ประกอบการในเบื้องต้นนี้จำเป็นต้องนำเสนอให้เห็นถึงวิวัฒนาการของการศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจ (Entrepreneur) เพื่อเป็นจุดตั้งต้นให้เห็นถึงนิยามที่นักวิชาการต่าง ๆ เพิ่มเติมมุมมองในแต่ห้วงเวลาอันนำไปสู่การนิยามตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา คือ “ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)” ที่เป็นคุณลักษณะภายในตัวของผู้ประกอบการ โดยหากถอดคุณลักษณะเหล่านี้ออกมาจะเป็นประโยชน์ต่อการนำคุณลักษณะที่ได้ไปพัฒนาเป็นแนวทางการเรียนรู้ของผู้สนใจได้ต่อไปในอนาคต โดยจุดตั้งต้นที่ศึกษา “ผู้ประกอบการธุรกิจ” นักวิชาการในช่วงหลังขยายการนิยามออกไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งการกำหนดให้มีความชัดเจนในระยะเริ่มต้นศึกษานั้นจะช่วยให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบเนื้อหาหลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย วิธีการจัดการเรียนรู้และแนวทางการประเมินการเรียนรู้ให้มีความ

เหมาะสมขึ้นได้ โดยการศึกษาค้นคว้าพบว่าคำว่า “ผู้ประกอบการ” หรือ “Entrepreneur” ยังไม่มีการนิยามแน่ชัด (Audretsch, 2003; Hessels et al., 2008; Shane et al., 2003; Swedberg, 2007) การนิยามยังคงขึ้นอยู่กับบริบทของนักวิชาการที่นำไปใช้ ขณะที่วิวัฒนาการของคำว่าผู้ประกอบการถูกนำมาใช้เป็นที่รู้จักในช่วงศตวรรษที่ 18 โดยนักเศรษฐศาสตร์ชื่อ ริชาร์ด คันทิลลอน (Richard Cantillon) ในช่วงนั้นนำเสนอว่าเป็นอาชีพอิสระของบุคคล (Self - Employed) ที่มีกิจกรรมการจัดหาสินค้าและนำไปจำหน่ายต่อเพื่อก่อกำไร โดยตัวผู้ประกอบการนั้นต้องแบกรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอันเป็นการก่อคุณลักษณะการรับได้ในความเสี่ยงของผู้เป็นผู้ประกอบการ ต่อมาในช่วงศตวรรษที่ 19 มุมมองของผู้ประกอบการถูกศึกษาหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น เจ บี ซาย (วิฑูร เจียมจิตรตรง, 2553) ที่นำเสนอว่าผู้ประกอบการเป็นผู้รวบรวมและเคลื่อนย้ายทรัพยากรไปสู่จุดที่มีต้นทุนต่ำที่สุดในการผลิตทั้งจากการระดมทุน การกำหนดค่าจ้าง การกำหนดค่าเช่า การกำหนดราคาสินค้าและการกำหนดค่าตอบแทนและยังคงเป็นผู้ที่แบกรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวด้วย รวมทั้งจอห์น สจิวท มิลล์ (John Stuart Mill) ได้ขยายขอบเขตนิยามของผู้ประกอบการว่าผู้ประกอบการจะมีความสามารถในการจัดการ (Cunningham & Lischeron, 1991) ต่อมาช่วงปลายศตวรรษที่ 19 การศึกษาประเด็นผู้ประกอบการได้รับความสนใจในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์น้อยลงอย่างมาก ด้วยช่วงปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ทุกคนสามารถหาสินค้าที่ตนต้องการได้ง่ายในราคาที่ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก รวมทั้งแนวคิดที่มีชื่อเสียงแพร่หลายในช่วงเวลานั้น คือ การตลาดแบบสมบูรณ (Neo- Classic Economy) โดยแนวคิดนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการ จึงไม่ได้รับความสนใจในการศึกษามากนักในช่วงนี้ ต่อมาในช่วงศตวรรษที่ 20 นิยามของผู้ประกอบการถูกนำมาศึกษามากขึ้นโดยเพิ่มเติมจากมุมมองเดิมในเรื่องการจัดการความเสี่ยงที่มองว่าความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ประเมิณผลกระทบได้จากการใช้ข้อมูลในอดีตในขณะที่ความไม่แน่นอนนั้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงเป็นผู้ที่ต้องคาดการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งยังต้องสามารถรับได้กับความไม่แน่นอนของตลาดที่ซับซ้อน ในขณะที่โจเซฟ ชุมปีเตอร์ (วิฑูร เจียมจิตรตรง, 2553) ได้นำเสนอความเห็นแตกต่างไปจากเดิม เนื่องจากไม่ได้สนใจเรื่องความเสี่ยงในตลาด แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรม โดยให้ความเห็นว่าผู้ประกอบการเป็นผู้ที่นำเสนอสิ่งใหม่ (Innovator) ให้กับตลาดโดยการผสมทรัพยากรที่มีอยู่ (Resource Combination) ผ่าน 5 วิธี ได้แก่

- 1) การนำเสนอสินค้าใหม่ที่มีคุณภาพ
- 2) การใช้วิธีการในการผลิตแบบใหม่
- 3) การเปิดตลาดใหม่

4) การค้นหาแหล่งซื้อวัตถุดิบใหม่ 5) การก่อตั้งกิจการใหม่ (วิฑูร เจียมจิตรตรง, 2553) โดยมีความแตกต่างจากนักประดิษฐ์ (Inventor) โดยผู้ประกอบการนั้นมีบทบาทสำคัญในการผลักดันตลาดให้แตกต่างไปจากจุดสมดุลเดิม รวมทั้งยังเห็นว่าผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ขับเคลื่อนมาจากความตั้งใจภายใน ความต้องการเอาชนะ จิตใจที่มุ่งความสำเร็จสูง โดยในระยะต่อมานิยามของผู้ประกอบการได้ปรับจุดเน้นมุ่งไปที่การสร้างกำไรและวิสาหกิจใหม่ (Gartner, 1988) จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการธุรกิจนั้นมีคุณลักษณะที่เพิ่มมากขึ้นตามความซับซ้อนของบริบท

ในช่วงต่อมา คำว่า “ความเป็นผู้ประกอบการ” หรือนักวิชาการบางท่านใช้คำว่า “ภาวะผู้ประกอบการ” ตรงกับภาษาอังกฤษ คือ “Entrepreneurship” ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ผู้ประกอบการ” หรือในภาษาอังกฤษ คือ “Entrepreneur” รวมทั้งสองคำมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเนื่องจากการศึกษา “ความเป็นผู้ประกอบการ” นั้นจะศึกษาจากบุคคลที่เป็น “ผู้ประกอบการ” ที่ดำเนินธุรกิจ โดยถอดออกมาเป็นคุณลักษณะที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในบริบทต่าง ๆ นั้นหมายความว่าผู้ประกอบการทุกคนจะมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสร้างความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ (Brazeal & Herbert, 1999) เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้ารับความเสี่ยง ความมุ่งมั่น เป็นต้น สำหรับการวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษา “ความเป็นผู้ประกอบการ” หรือ “Entrepreneurship” โดยความเป็นผู้ประกอบการนี้ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ตัวบุคคลเพื่อให้ก่อตั้งธุรกิจหรือมีอาชีพผู้ประกอบการ หากแต่มุ่งไปที่กระบวนการ การกระทำและความรับผิดชอบในแบบที่ผู้ประกอบการเป็น (Amit et al., 1993; Jarvi, 2012; Shane & Venkataraman, 2000) ที่สามารถสร้างให้เกิดในบุคคลได้ ซึ่งบายเกรฟและโฮเฟอร์ นิยามว่าความเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับหน้าที่และกิจกรรมทุกอย่างที่นำมาซึ่งโอกาสและสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมขึ้นเพื่อตอบสนองโอกาสเหล่านั้น (Bygrave & Hofer, 1992) ท่ามกลางสถานการณ์ที่คลุมเครือ ไม่แน่นอน ซึ่งสามารถสร้างคุณค่าหรือกำไรจากการใช้ทรัพยากรที่มีด้วยวิธีการใหม่เกิดเป็นเอกลักษณ์และช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม (Amit et al., 1993) โดยมีลักษณะเป็นวิธิตัด การให้เหตุผลหรือการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองของบุคคล (Personal Development) ทั้งด้านความคิดสร้างสรรค์ (Frese et al., 2000; Memili et al., 2010) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self Reliance) ความมุ่งมั่น ความสำเร็จอย่างไม่ท้อถอย การแสวงหาโอกาส (Bacigalupo et al., 2016) มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (Frese et al., 2000; อำนาง ธีระวานิช, 2546) เป็นต้น หรืออาจกล่าวได้

ว่าความเป็นผู้ประกอบการนั้น คือ วิธีคิดที่สะท้อนออกมาเป็นวิธีการ กระบวนการ เป็นการค้นหาโอกาสและใช้ประโยชน์จากโอกาสที่ค้นพบ (Low & MacMillan, 1988; Shane & Venkataraman, 2000)

จากนิยามของผู้ประกอบการ (Entrepreneur) และความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ที่มีความเกี่ยวข้องกันดังที่กล่าวข้างต้นและจากการถอดคุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จออกมาเป็นคุณลักษณะที่สามารถเรียนรู้ได้ ทำให้ในปัจจุบันเกิดศัพท์ใหม่ที่ใช้เรียกการบูรณาการความเป็นผู้ประกอบการไปในมิติต่าง ๆ เช่น พนักงานที่มีความเป็นผู้ประกอบการ หรือ “Intrapreneur” (Pinchot III, 1985) หรือบางเอกสารเรียกว่า “Corporate Entrepreneurship” ผู้ปฏิบัติงานภาคการศึกษาที่มีความเป็นผู้ประกอบการ หรือ “Edupreneur” เกษตรกรที่มีความเป็นผู้ประกอบการ หรือ “Agripreneur” (มรกต กำแพงเพชร สวรรยา ธรรมอภิพล และ นรินทร์ สังข์รักษา, 2562; สักกเสก, 2564) ผู้ประกอบการทางสังคมที่เป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง (Changemakers) หรือ “Social Entrepreneur” ผู้ประกอบการด้านนวัตกรรม หรือ “Innopreneur” (สมพร ปานคำ, 2564) เป็นต้น สอดคล้องกับที่มอร์ริส คูร์ตโก และโควิน (Morris et al., 2010) ที่นำเสนอว่าความเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถปรากฏได้ในทุกองค์กรและทุกอาชีพที่มีความต้องการในการแสวงหาโอกาสในการทำงานจากการใช้ความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดและสนับสนุนให้พนักงานพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Audretsch et al., 2006; Kuratko, 2010) โดยสามารถสังเคราะห์นิยามขององค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการได้ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกิจการสังเคราะห์เอกสาร

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบกิจการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบกิจการ
<p>นิยาม</p> <p>ความเป็นผู้ประกอบกิจการ หมายถึง บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์และความเป็นสิ่งของตนเองสนใจ มีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ มีความกล้ารับความเสี่ยงในธุรกิจ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวได้ในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์และริเริ่มในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงจริยธรรมและผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในระยะยาว มีความสามารถในสิ่งทั้งในด้านความกล้าและความละเอียดรอบคอบ มีความซื่อสัตย์สุจริตและกล้าหาญใจเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ประกอบกิจการสามารถนำไปสู่ความกล้า</p>		
Pickle (1964) อ้างในรัชชวีร์นทร์และคณะ (2546: 4)	<p>ความพยายามประสบความสำเร็จ มีความรับผิดชอบ ความเข้มแข็ง (Vigor) มีความตั้งใจไม่ย่อถอย (Persistence)</p>	<p>1. มุ่งความสำเร็จในการแข่งขัน</p> <p>มีความเพียรพยายาม ตั้งใจไม่ย่อถอยในการปฏิบัติไปสูเป้าหมายที่ตั้งใจ ขอพบความท้าทายและการแข่งขัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน กระตือรือร้นในการเปลี่ยนแปลงความคิดไปสู่การปฏิบัติ ต้องการและยอมรับข้อผิดพลาดเพื่อนำไปสูการพัฒนามีความรับผิดชอบต่อการ</p>
Gallup and Gallup (1986)	<p>ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จ ความสามารถในการจัดการ มีการทำงานที่ก่อให้เกิดผลและมีความขยันหมั่นเพียร</p>	
Frese (2000)	<p>ความต้องการประสบความสำเร็จ ขอบงานที่มีความท้าทายและมีแรงจูงใจในการทำงาน ต้องการข้อมูลย้อนกลับในการทำงาน</p>	
อำนาจ วีระวานิช (2546)	<p>ความต้องการความสำเร็จที่หากบุคคลต้องการความสำเร็จในระดับสูงจะขอพบสภาวะการแข่งขันเพื่อการประสบความสำเร็จตามที่ตั้งใจ</p> <p>มีความพยายามในระดับสูง มีความกระตือรือร้นและการทุ่มเททำงานอย่าง</p>	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
	หน้า มีแรงจูงใจและความเพียรพยายาม (Motivation and Perseverance) มุ่งมั่นและไม่ยอมแพ้ ที่จะเปลี่ยนความคิดไปสู่การปฏิบัติ	เป้าหมายที่ตนเองตั้งขึ้น
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den Brande (2016)	มีความคิดสร้างสรรค์รู้จักประดิษฐ์ คิดค้น และการคาดการณ์	
Fresse (2000) Lumpkin and Gregory (2008) Trapp (2012)	มีความคิดสร้างสรรค์ (Creativeness) โดยริเริ่มเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการใหม่ๆ ที่มีความแตกต่างไปจากเดิม	2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการ จัดการทรัพยากร
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den Brande (2016)	การประเมินคุณค่าทางความคิด (Valuing Ideas) ใช้ความคิดไปกับโอกาสที่เกิดประโยชน์สูงสุด ตระหนักถึงคุณค่าทางความคิด สามารถระบุวิธีที่เหมาะสมในการให้ประโยชน์สูงสุดได้ การมองหาโอกาส (Spotting Opportunities) ใช้จินตนาการและความสามารถในการหาโอกาสและสร้างมูลค่า การสำรวจทั้งจากปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ สามารถระบุความต้องการและการและความท้าทายที่ต้องเผชิญรวบรวมข้อมูลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลในการสร้างมูลค่าเพิ่ม	ออกแบบแนวทางที่มีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรที่จำเป็นต่อการสนับสนุนความคิดให้กลายมาเป็นกิจกรรมที่ได้ อย่างสร้างสรรค์ ความแตกต่างไปจากเดิม มีเอกลักษณ์ ระบุวิธีการในการจัดการทรัพยากรอย่างหลากหลาย มุมมองเพื่อสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุดและประเมินแนวทางอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
Pickle (1964) อ้างในเรย์ควรีนทร์และคณะ (2546: 4)	<p>การระดมทรัพยากร (Mobilizing Resources) รวมรวมและจัดสรรทรัพยากรที่ต้อง การ ระดมทรัพยากรทั้งที่เป็นวัสดุ และไม่ใช่วัตถุหรืออาจเป็นดิจิทัลที่จำเป็นต่อการพัฒนาความคิดให้กลายมาเป็นภาระกระทำได้ รวมทั้งใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>ความตระหนักและเข้าใจสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการปรับตัวขององค์กร มีความคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาที่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>มนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประกอบด้วย อำนาจหรืออิทธิพล (Ascendancy) อารมณ์มั่นคง (Emotional Stability) ความเป็นมิตรเข้ากับคนได้ ความรอบคอบ ใส่ใจ ความรู้สึกของผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสุภาพ ระมัดระวังคำพูด (Tactfulness)</p>	<p>3. สร้างเครือข่าย</p> <p>มีความสามารถด้านกาารสื่อสารทั้งการสื่อสารตัวต่อตัวและลายลักษณ์อักษร โน้มน้าวใจผู้อื่น เจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นคั้งดูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถสร้างเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในกาารทำงาน</p>
Gallup and Gallup (1986)	<p>ความสามารถในการสื่อสารและการเขียน</p> <p>มีความสามารถในการสื่อสารในสถานการณ์ในมุมมองผู้อื่น สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์สูง ห่วงใยผู้อื่น</p>	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den Brande (2016)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (Working with Others) การทำงานเป็นทีม และการสร้างเครือข่าย สามารถแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ - ขับเคลื่อนผู้อื่น (Mobilizing Others) สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นและดึงดูดผู้อื่นให้เข้าร่วม จูงใจผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง มีการบริหารสนับสนุนที่จำเป็น เพื่อบรรลุผลที่มีคุณค่า สื่อสารโน้มน้าว การเจรจาต่อรองและเป็นผู้นำ 	
Entre Comp Conceptual Model (2016) Lackeus (2015)	<p>การเจรจาต่อรองและการโน้มน้าว การบริหารจัดการและจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน การแสวงหาโอกาสและการนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ การสร้างเครือข่ายเพื่อการทำงาน</p>	
Pickle (1964) อ้างในรัชนีจิ นทร์และคณะ (2546: 4)	<p>มีความรู้ทางเทคนิค (Know - how) ในสิ่งที่สนใจอย่างแท้จริง</p>	<p>4. เรียนรู้เชิงธุรกิจ</p> <p>มีทักษะในการเรียนรู้ทางธุรกิจ แสวงหาความรู้ที่ถูกต้องในทุกรูปแบบทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งความรู้ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การผลิต การตลาด การเพิ่มมูลค่าการขายและการบริการ การสร้างแบบจำลองทางธุรกิจและบุคลิกภาพของการเป็น</p>
Gallup and Gallup (1986)	<p>ความเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนเองดำเนินงานอยู่ มีทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ไม่ศึกษาหาความรู้ในทุกรูปแบบ เช่น ความรู้ผ่านประสบการณ์ การศึกษาเล่าเรียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นต้น</p>	
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den	<p>ความรู้ทางการเงินและเศรษฐกิจ (Financial and Economic Literacy) โดยประเมินต้นทุนที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนความคิดให้กลายเป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่า รวมทั้งการวางแผน ดำเนินการ และประเมินเพื่อตัดสินใจทางด้าน</p>	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
Brande (2016)	การเงินเพื่อให้เกิดการดำเนินการสามารถอยู่ได้ในระยะยาว	ผู้ประกอบการ สามารถสร้างบทเรียน
Frese (2000)	ความสม่ำเสมอและความใส่ใจในการเรียนรู้ (Stability and Learning Orientation) เป็นความสามารถของบุคคลที่มีความมั่นคงกับเอาสิ่งที่มีผิดพลาดมาเป็นประสบการณ์เพื่อสร้างการเรียนรู้	จากความผิดพลาดที่เกิดขึ้น
ศรีบุญญา อรุณงู (2557)	ความรู้ด้านการขายและการให้บริการลูกค้าและการสร้างโอกาสต่าง ๆ เพื่อการเพิ่มยอดขาย	
พัชรินทร์ ภู่อภิลักษณ์และคณะ (2557)	การวางแผน การผลิต มาตรฐานคุณภาพของการผลิต การบริหารจัดการ องค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ	
Lackeus (2013)	แบบจำลองทางธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของตนเอง	
Gallup and Gallup (1986)	ความเชื่อมั่นในตนเอง มีการศึกษาเตรียมตัวอย่างเต็มที่ก่อนเผชิญกับสถานการณ์จริง มีความมั่นใจในตนเอง	5. ระบุและเชื่อมั่นในความสามารถ
	จัดการทรัพยากรและความสามารถของตนเอง มีการวางแผนเป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนเกี่ยวกับอาชีพของตนเอง เริ่มงานด้วยตนเองและเพียงพยายามผลักดันจนประสบความสำเร็จ	ของตนเอง สามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ มีความสามารถในการ

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
Frese (2000) Lumpkin and Gregory (2008)	<p>ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) ที่นำตนเองไปสู่โอกาส สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งภาวะปกติและสภาวะที่มีเงื่อนไขที่จำกัด</p>	<p>ตัดสินใจ มีความเป็นตัวของตัวเอง แสดงออกถึงเป้าหมายของตนเองอย่างชัดเจน มองว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถทำได้ สร้างแผนระยะสั้น กลาง ยาว ของตนเองอย่างชัดเจน ประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของตนเองเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง</p>
อำนาจ วีระวานิช (2546)	<p>ความเชื่อมั่นว่าสามารถเผชิญกับสิ่งที่มีความท้าทายได้ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ พบว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่เอียงไปยังการมองโลกในแง่ดี เห็นโอกาสและมองว่าโอกาสเหล่านั้นสามารถประสบความสำเร็จได้ มีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่มีความผูกพันกับธุรกิจของตนเองอย่างเต็มที่</p>	
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den Brande (2016)	<p>การตอบสนองอย่างทันทีทันใดเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะไม่ยอมรับปัญหาโดยแต่มุ่งตอบสนองปัญหาโดยทันทีอย่างมีหลักการ</p> <p>ตระหนักถึงตนเองและรับรู้ในความสามารถของตนเอง (Self-Awareness and Self-Efficacy) เชื่อมมั่นในตนเองและที่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สะท้อนความต้องการ มีความมุ่งมั่นปรารถนา แสดงออกมาทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของทั้งระดับบุคคลและระดับกลุ่ม</p>	
Lumpkin and Gregory	<p>รักความก้าวหน้า ความกระตือรือร้นของผู้ประกอบการในการหาหนทางที่จะทำ</p>	

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
(2008)	ให้ธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ	
Frese (2000) Lumpkin and Gregory (2008)	<p>ความกล้าเสี่ยง (Risk Taking) ในผู้ประกอบการความกล้าเสี่ยงสามารถแบ่งออกได้อีก 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความกล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่ไม่รู้ 2) ความกล้าเสี่ยงในการใช้ทรัพยากรจำนวนมากเพื่อการผลิตหรือการก่อตั้งธุรกิจและ 3) ความกล้าเสี่ยงในการกู้ยืมเงินหรือหาเงินจำนวนมากเพื่อก่อตั้ง โดยสามารถรับความเสี่ยงและจะไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้ สามารถตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ทดสอบความคิดของตนเองก่อนเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต</p>	<p>6. กล้าเสี่ยง</p> <p>สามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ อุดหนุนต่อความไม่แน่นอนและแรงผลักดัน มีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการทดสอบความคิดของตนเองก่อนการลงมือทำ ยินยอมภายใต้แรงกดดันที่เกิดขึ้น</p>
อำนาจ วีระวานิช (2546)	<p>ผู้ประกอบการสามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในการทำธุรกิจ การอดทนต่อแรงเสียดทานและมีความยืดหยุ่น โดยบุคคลที่มีความเป็นผู้ประกอบการจะมีความอดทนต่อแรงเสียดทานที่สูงกว่าบุคคลทั่วไปเพราะสภาพแวดล้อมนั้นเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น</p>	
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den Brande (2016)	<p>การรับมือกับความไม่แน่นอนและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (Coping With Uncer- Tainty, Ambi- Guity and Risk) มีการทดสอบความคิดในระยะแรกก่อนตัดสินใจเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สามารถจัดการกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว</p> <p>มีการเตรียมความพร้อมพยายามบรรลุเป้าหมายระยะยาวสามารถยืดหยุ่น</p>	

ตาราง 4 (ต่อ)

นักวิชาการ	คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ	นิยามองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการ
Margherita Bacigalupo, Panagiotis Kampylis Yves Punie, Godelieve Van den Brande (2016)	<p>ภายใต้แรงกดดัน ความลำบากและความล้มเหลว</p> <p>คิดอย่างมีจริยธรรมและคิดอย่างยั่งยืน (Ethical and Sustainable Thinking) ประเมินผลที่ตามมาจากความคิดและการกระทำ แนวคิดที่สร้างขึ้นมีเป้าหมายต่อสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจที่ยั่งยืน</p>	<p>7. คิดอย่างมีจริยธรรม</p> <p>การที่บุคคลที่มีการไตร่ตรองผลที่ตามมาจากการกระทำทั้งสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย สังคมและสิ่งแวดล้อม</p>
Gallup and Gallup (1986)	<p>มีความสามารถในด้านการศึกษาจิตใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ใช้ความคิดริเริ่มที่มีเพื่อเป็นโอกาสในการเรียนรู้ มีการไตร่ตรองและเรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลว</p> <p>สามารถทำการทำความเข้าใจหลักการได้อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน</p>	
ศรัญญา อรุณภู (2557) พัทธ รัตนทรัพย์ ภู่อภิสัทธินและคณะ (2557) Frese (2000) Gallup and Gallup (1986)	<p>ความเชื่อที่สัจสุจริต มีคุณธรรม มีวินัยในตนเอง นอกจากนี้ต้องมีความเชื่อที่สัจสุจริต โดยพบว่าในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จนั้นจะสร้างความสำเร็จนั้นและไว้วางใจให้กับลูกค้าอันนำไปสู่ความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น มีความไวต่อศีลธรรม</p>	

จากตาราง 4 ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์นิยามองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ได้ 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มุ่งความสำเร็จในการแข่งขัน มีความเพียรพยายาม ตั้งใจไม่ทอดทิ้งในการปฏิบัติ ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ชอบความท้าทายและการแข่งขัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน กระตือรือร้นในการเปลี่ยนความคิดไปสู่การปฏิบัติ ต้องการและยอมรับข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนามีความรับผิดชอบต่อเป้าหมายที่ตนเองตั้งขึ้น รวมทั้งสร้างแนวคิดหรือวิธีการที่ทำให้คู่แข่งประสบความสำเร็จ ความลำบาก ความมุ่งมั่นพยายามสร้างแนวคิดเพื่อกำหนดคู่แข่ง

2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการทรัพยากร ออกแบบแนวทางที่มีเป้าหมายในการระดมทรัพยากรที่จำเป็นต่อการสนับสนุนความคิดให้กลายเป็นการกระทำได้อย่างสร้างสรรค์ ความแตกต่างไปจากเดิม มีเอกลักษณ์ ระบุวิธีการในการจัดการทรัพยากรอย่างหลากหลาย มุมมองเพื่อสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุด และประเมินแนวทางอย่างสม่ำเสมอ

3. สร้างเครือข่าย มีความสามารถด้านการสื่อสารทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร โน้มน้าวใจผู้อื่น เจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นดึงดูดผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถสร้างเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการทำงาน

4. เรียนรู้เชิงธุรกิจ มีทักษะในการเรียนรู้ทางธุรกิจ แสวงหาความรู้ที่ถูกต้องในทุกรูปแบบ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งความรู้ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การผลิต การตลาด การเพิ่มมูลค่าการขายและการบริการ การสร้างแบบจำลองทางธุรกิจและบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสร้างบทเรียนจากความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

5. รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความเป็นตัวของตัวเอง แสดงออกถึงเป้าหมายของตนเองอย่างชัดเจน มองว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถสำเร็จได้ สร้างแผนระยะสั้น กลาง ยาว ของตนเองอย่างชัดเจน ประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของตนเองเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

6. กล้าเสี่ยง สามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ อดทนต่อความไม่แน่นอนและแรงเสียดทาน มีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง มีการทดสอบความคิดของตนเองก่อนการลงมือทำ ยืนหยัดภายใต้แรงกดดันที่เกิดขึ้น

7. **คิดอย่างมีจริยธรรม** การที่บุคคลที่มีการไตร่ตรองผลที่ตามมาจากการกระทำทั้งสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย สังคมและสิ่งแวดล้อม

จากนิยาม**ความเป็นผู้ประกอบการ**และ**นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์**ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อสร้างนิยามที่ชัดเจนของ**ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์** แสดงดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จากการสังเคราะห์เอกสาร

ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)	ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)
<p>บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความกล้ารับความเสี่ยงในธุรกิจ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวได้ดีในสภาวะที่เปลี่ยนแปลง และมีความไม่แน่นอน นอกจากนี้ ยังมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงจริยธรรมและผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในระยะยาว มีความอดทน ยืดหยุ่น และเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว มีความซื่อสัตย์ สุจริต และการสร้างความไว้วางใจในผู้มี</p>	<p>ระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจความเป็นผู้ประกอบการ โดยเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ประกอบการ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นทางธุรกิจได้</p>	<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ หมายถึง บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางการประกอบกิจการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น สามารถจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี พวกเขามีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง</p>

ตาราง 5 (ต่อ)

ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)	ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)
ส่วนเกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จได้		

จากนั้นผู้วิจัยได้นำนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์มาสังเคราะห์ "องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์" ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จากการสังเคราะห์เอกสาร

นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	สรุปองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) หมายถึง บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นสามารถจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี มีความรับผิดชอบต่อ</p>	<p>1) มุ่งความสำเร็จอย่างผู้ประกอบการ หมายถึง การที่บุคคลมีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเพียรพยายาม มีความเป็นตัวของตัวเอง ประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ยอมรับข้อมูลป้อนกลับ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นในการทำงาน</p> <p>2) จัดการทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ การที่บุคคลมีการคิดหลากหลายมุมมองและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และตัดสินใจเลือกแนวทางอย่างมีเหตุผล จินตนาการไปถึงมุมมองในอนาคต มีการศึกษาเพิ่มเติมในธุรกิจที่ตนเองสนใจ สร้างแนวทางเพื่อลดความเสี่ยงและทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการ สามารถพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ</p> <p>3) สร้างเครือข่าย การที่บุคคลสามารถสื่อสาร</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	สรุปองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
ผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผล กระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง	<p>ทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและการสื่อสารด้วยลาย ลักษณ์อักษร สามารถโน้มน้าว และเจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการ ขับเคลื่อนเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมและ แก้ไขปัญหาได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ขัดแย้ง</p> <p>4) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ การที่ บุคคลสามารถประเมินผลแบบจำลองทางธุรกิจ พิจารณาผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบต่อ ต่อผลที่เกิดขึ้น</p>

จากตาราง 6 สามารถสรุปนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ได้ ดังนี้

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ หมายถึง บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้าง
ความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติ
และแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง
และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นสามารถจัดการทรัพยากรอย่างมี
ประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนา
ธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี มีความ
รับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
โดยมีองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มุ่งความสำเร็จอย่างผู้ประกอบการ หมายถึง การที่บุคคลมีทัศนคติ
และแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเพียรพยายาม ความเป็นตัวของตัวเอง ประเมิน
จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ยอมรับข้อมูลป้อนกลับ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นในการ
ทำงาน

องค์ประกอบที่ 2 จัดการทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลมีการคิด
หลากหลายมุมมองและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และตัดสินใจเลือกแนวทางอย่างมีเหตุผล

จินตนาการไปถึงมุมมองในอนาคต มีการศึกษาเพิ่มเติมในธุรกิจที่ตนเองสนใจ สร้างแนวทางเพื่อลดความเสี่ยงและทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการ สามารถพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ

องค์ประกอบที่ 3 สร้างเครือข่าย หมายถึง การที่บุคคลสามารถสื่อสารทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร สามารถโน้มน้าว และเจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมและแก้ไขปัญหาได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ขัดแย้ง

องค์ประกอบที่ 4 มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ หมายถึง การที่บุคคลสามารถประเมินผลแบบจำลองทางธุรกิจพิจารณาผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

1.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

พฤติกรรมเชิงรุกเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญ เนื่องด้วยในสถานการณ์ปัจจุบันที่ทุกภาคส่วนล้วนต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนและเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruptive Change) อันเป็นผลมาจากพลวัตของเทคโนโลยีหรือโลกยุคคว่ำ (VUCA World) (สุกัญญา แซ่มซ้าย, 2565) ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว ในงานวิจัยฉบับนี้ได้พัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกให้เป็นคุณลักษณะสำคัญที่นำมาผนวกกับความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ ที่ผู้วิจัยมองว่ามีความสำคัญต่อการมองทุกอย่างรอบตัวเป็นโอกาสและมองเห็นช่องทางในการสร้างคุณค่า ผักผันพัฒนาตนเองอยู่อย่างเสมอ (ชนัญญา สุขสมวัฒน์, 2563; ชูชัย สมितिไกร, 2548) การส่งเสริมคุณลักษณะนี้ให้กับบุคคลตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการต่อยอดความชอบและความสนใจอย่างมีคุณค่าและเท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่ยากต่อการคาดเดาและต่อยอดไปสู่การเป็นผู้ประกอบการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าต่อตลาดได้ต่อไปในอนาคต เนื่องด้วยงานวิจัยจำนวนหนึ่งนำเสนอให้เห็นว่าการมีพฤติกรรมเชิงรุกนั้นช่วยส่งเสริมการเริ่มต้นทางธุรกิจในบุคคลและความสำเร็จในอาชีพได้

1.2.1 นิยามของพฤติกรรมเชิงรุก

คำว่า “Proactive Behavior” หรือแปลเป็นภาษาไทยว่า “พฤติกรรมเชิงรุก” (ชูชัย สมितिไกร, 2548; ปรีดาอนันตสุข, 2564) หรือในบางเอกสารหรืองานวิจัยใช้คำว่า “พฤติกรรมการคิด

ก้าวหน้า” (เพ็ญแข บุญสอน และภัทราวดี มากมี, 2559) หรือ “พฤติกรรมริเริ่ม” (Fay & Frese, 2001; Parker & Collins, 2010) มีการศึกษาจำนวนมากในนักวิชาการสายจิตวิทยาอุตสาหกรรม และองค์การ (Bateman & Crant, 1993; Grant & Ashford, 2008) สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ใช้คำว่า “พฤติกรรมเชิงรุก” โดยแนวคิดนี้เป็นผลมาจากแนวคิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของแบนดูล่า (Bandura, 1986) ที่นำเสนอว่าสิ่งแวดล้อมและบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและบุคคลที่มีคุณลักษณะเชิงรุกนั้นจะสร้างสภาพแวดล้อมภายนอกที่พวกเขาต้องการและสภาพแวดล้อมเหล่านั้นมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของเขาด้วยเช่นกัน

สำหรับนิยามของพฤติกรรมเชิงรุกผู้วิจัยศึกษาพบว่ามันักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายว่าหมายถึง การที่บุคคลแสดงออกถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม โดยอาจเป็นการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือการสร้างสรรคสภาพแวดล้อมขึ้นมาใหม่ (Bateman & Crant, 1993; Crant, 2000; Grant & Ashford, 2008) เมื่อเผชิญกับข้อจำกัดภายนอก โดยมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมมากกว่าการปรับตัว (Crant, 2000) ซึ่งในมิติของผู้ประกอบการที่มีพฤติกรรมเชิงรุกนั้นจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทางการพัฒนาโดยต่อเติมสร้างสรรค์แทนการรอรับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจที่จะมาถึงหรือกล่าวคืออยู่เหนือการถูกกำหนดโดยสภาพแวดล้อมภายนอก (Bateman & Crant, 1993) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการสร้างธุรกิจขึ้นมาเป็นเสมือนการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงอยู่ (Becherer & Maurer, 1999b; Kickul & Gundry, 2002) ให้เกิดคุณค่า รวมทั้งผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างขึ้นสามารถสร้างสภาพแวดล้อมและความต้องการใหม่ๆ ในท้องตลาดให้เกิดขึ้นมาได้ ในขณะที่แกรนท์และแอสฟอร์ด (Grant & Ashford, 2008) รวมทั้งเฟรชและเฟย์ (Fay & Frese, 2001) นำเสนอว่าพฤติกรรมเชิงรุกนั้นเป็นการเริ่มต้นด้วยตนเอง มุ่งไปถึงการเตรียมความพร้อมในระยะยาวโดยคาดการณ์วางแผนและลงมือปฏิบัติที่มุ่งหมายให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น หรือเป็นพฤติกรรมที่สะท้อนถึงกลยุทธ์การลงทุนใหม่ ๆ เพื่อเอาชนะคู่แข่งขั้นและพฤติกรรมเชิงรุกเป็นสาเหตุสำคัญของความคิดริเริ่ม (Becherer & Maurer, 1999b; Kickul & Gundry, 2002) และ การศึกษาของนักวิชาการในอดีตที่นำเสนอว่าการมีพฤติกรรมเชิงรุกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความริเริ่มตั้งใจของผู้ประกอบการ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มที่จะริเริ่มบางสิ่งด้วยเช่นกัน (Krueger Jr & Brazeal, 1994; Shapero & Sokol, 1982) ในนักวิชาการไทย อาทิ อภรณ์ ภูววิทย์พันธ์ (2548) กล่าวถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมเชิงรุกว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในงานผ่านการวางแผนไว้ล่วงหน้า เป็นผู้คิดและพัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ย่อท้อต่อปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยมี

ความสม่ำเสมอต่อการแสวงหาโอกาสใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับงานของตนเอง (อาภรณ์ ภูริทยพันธ์, 2548) และชาวนัย จิตติพันธ์พรณี (2554) ที่นิยามว่าพฤติกรรมเชิงรุกเป็นการกระทำที่มีการมองภาพรวมในเหตุการณ์หนึ่งและคาดการณ์ไปสู่อนาคต โดยอาศัยข้อมูลเพื่อการวางแผนและลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งสามารถป้องกันปัญหาหรือเล็งเห็นถึงโอกาสที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต (ชาวนัย จิตติพันธ์พรณี, 2554) นอกจากนี้ผลการศึกษาที่ถูกนำเสนอโดย เบทแมน และ แครนท์ (Bateman & Crant, 1993) เบเชอร์เรอร์ เมอเรอร์ และ ปาร์คเกอร์ ที่กล่าวว่าผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นนั้นมีคะแนนบุคลิกภาพเชิงรุกมากกว่ากลุ่มควบคุมของผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ (Becherer & Maurer, 1999b; Parker, 1998) ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าพฤติกรรมเชิงรุกเป็นคุณลักษณะทางพฤติกรรมที่แยกผู้ประกอบการระยะเริ่มต้นออกจากบุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ ทั้งนี้พบว่าพฤติกรรมเชิงรุกนั้นเป็นหนึ่งในคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จหากแต่ยังคงมีการศึกษาอยู่ไม่มากนัก (Covin & Stevin, 1991; Knight, 1997; Miller, 1983) โดยการศึกษาด้านคุณลักษณะความผู้ประกอบการในปัจจุบันมีการศึกษาและวิจัยเป็นจำนวนมากในคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น คุณลักษณะด้านนวัตกรรม คุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์หรือความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ เป็นต้น ดังนั้นในการพัฒนาบุคคลให้มีความเป็นผู้ประกอบการที่เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องมีคุณลักษณะด้านพฤติกรรมเชิงรุกเนื่องด้วยเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการเป็นผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นโดยเฉพาะในบริบทที่ผันผวนและยากต่อการคาดเดา โดยเชื่อว่าโอกาสนั้นมีอยู่แล้วและบุคคลที่มีพฤติกรรมเชิงรุกจะสามารถนำโอกาสเหล่านั้นมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้น (Shane & Venkataraman, 2000)

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ความหมายของพฤติกรรมเชิงรุกได้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการเริ่มต้นแสวงหาโอกาสในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการคาดการณ์ไปสู่อนาคตและนำข้อมูลมาใช้เพื่อการวางแผนปัจจุบันเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและยืนยันภัยในความเชื่อของตนเอง มีการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ

1.2.2 คุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก

จากการศึกษาคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุกนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมาสรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุกจากนักวิชาการต่าง ๆ ได้ดังตาราง 7

ตาราง 7 ตารางสังเคราะห์คุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร

พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	สรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการตีความสถานการณ์ใหม่ มองวิกฤตให้เป็นโอกาสและมองสถานการณ์ที่ท้าทายว่าสามารถควบคุมได้ สร้างการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างสภาพแวดล้อมใหม่ หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมเดิมโดยดำเนินการสร้างการเปลี่ยนแปลงทันทีโดยไม่รอ (Bateman and Crant (1993), Morrison and Phelps (1999), Crant (2000) Bateman & Crant (1999))</p>	<p>นิยาม พฤติกรรมเชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการแสวงหาโอกาสในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการคาดการณ์ไปสู่อนาคต วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญในการออกแบบแผนการทำงาน ประเมินแผนการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการมีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง โดยไม่รอคอยการแนะนำจากภายนอกหรือไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่มีการกำหนดไว้ แต่เป็นการออกแบบกระบวนการเหล่านั้นขึ้นมาใหม่ โดยสร้างและนำความคิดไปสู่การปฏิบัติจริง ประกอบด้วย การหาโอกาส ความพยายามหาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ และดำเนินการตามแนวคิดหรือวิธีการดังกล่าว (Frese; et al.(1996;1997) ,Frese; & Fay (2001) ,Parker & Bindl, 2017Gundry (2002) , Becherer & Maurer (1999) , Shapero & Sokol (1982) Kruegar & Brazeal (1994) Grant & Ashford (2008))</p>	<p>องค์ประกอบ 1. ริเริ่ม แสวงหาโอกาส หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการไม่ยึดติดกับแนวทางและวิธีการรูปแบบเดิม พิจารณาสถานการณ์เพื่อค้นหาโอกาส สร้างแบบจำลองทางความคิดจากสถานการณ์ที่ค้นพบ</p>
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Taking Charge) โดยความพยายามและตั้งใจในการสร้างสรรค์การเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนการปฏิบัติงาน แสดงความคิดเห็นหรือแนะนำผู้อื่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือวิธีการทำงานหรือสร้างสรรค์ระบบการทำงานขึ้นใหม่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการปรับตัว (Parker & Collins (2010) Frese; et al.</p>	<p>2. มีจุดยืนในการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ</p>

พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	สรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก
(1996;1997), Morrison & Phelps (1999), Parker Williams & Turner (2006), Parker & Bindl, (2017))	บุคคลในการออกแบบแผนในการทำงานอย่างชัดเจน สะท้อน
การแสดงออกของบุคคลถึงการนำเสนอความคิดและการมีสิทธิมีเสียง การนำเสนอแนวคิด วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์และปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนในการทำงาน แม้ว่าบุคคลอื่นจะไม่เห็นด้วยกันแนวทางดังกล่าว รวมทั้งการสร้างเครือข่ายทางสังคม ที่เป็นแนวร่วมทางความคิด (Grant Parker & Collins (2009) , Travis, (2011) Ferris;etal.(1999),Thompson (2005))	การปรับปรุงวิธีการทำงานหรือสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการทำงานที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้ 3. การคาดการณ์ไปสู่อนาคต หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลในการวิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการรับมือ
การแสดงออกของบุคคลถึงการคาดการณ์ไปสู่อนาคตถึงผลลัพธ์และเป้าหมายที่ต้องการจะได้ การป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา (Problem Prevention) โดยการดำเนินการด้วยตนเอง ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการทำงาน รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหามาระยะยาว เป็นการเตรียมพร้อมโดยการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตทั้งโอกาสและความล้มเหลว (Parker & Collins (2010) Travis (2011) Parker & Bindl (2017) Grant & Ashford (2008))	วิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการรับมือ 4. พัฒนาการตนเองสม่ำเสมอ หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลถึงการมีความเพียรพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หาแนวทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ถอนตัวออกจากความตั้งใจระหว่างกระบวนการ
การแสดงออกของบุคคลถึงการแก้ปัญหาเชิงรุก ตระหนักและสังเกตเห็นถึงโอกาสหรือ อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้สติและการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในการตัดสินใจที่จะเข้าหรือออกจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ (Grant Parker & Collins (2009) Bateman & Crant (1999))	ความเพียรพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หาแนวทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ถอนตัวออกจากความตั้งใจระหว่างกระบวนการ
เป็นผู้ที่คิดและพัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ย่อท้อต่อปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยมีความสม่ำเสมอต่อโอกาสใหม่ ความเพียรพยายามอย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการ ไม่ยอมแพ้หรือถอยไป ระหว่างกระบวนการ ทั้งการยอมแพ้ต่ออุปสรรคภายใน เช่น ความคับ	ระหว่างกระบวนการ

ตาราง 7 (ต่อ)

พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	สรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก
<p>ข้องใจ การขาดแรงจูงใจ หรืออุปสรรคภายนอก เช่น การขาดทุนทรัพย์หรือการเข้าถึงข้อมูล เป็นต้น (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2548) Grant & Ashford, 2008)</p>	

จากตาราง 7 สามารถสรุปพฤติกรรมเชิงรุกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

พฤติกรรมเชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการแสวงหาโอกาสในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการคาดการณ์ไปสู่อนาคต วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญในการออกแบบแผนการทำงาน ประเมินแผนการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบคุณลักษณะ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ริเริ่มแสวงหาโอกาส หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการไม่ยึดติดกับแนวทางและวิธีการรูปแบบเดิม พิจารณาสถานการณ์ เพื่อค้นหาโอกาส สร้างแบบจำลองทางความคิดจากสถานการณ์ที่ค้นพบ

องค์ประกอบที่ 2 มีจุดยืนในการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการออกแบบแผนในการทำงานอย่างชัดเจน สะท้อนการปรับปรุงวิธีการทำงานหรือสภาพแวดล้อมที่มีผลลัพธ์การทำงานที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้

องค์ประกอบที่ 3 การคาดการณ์ไปสู่อนาคต หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการวิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการรับมือ

องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาตนเองสม่ำเสมอ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีความพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หาแนวทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ถอนตัวออกจากความตั้งใจระหว่างกระบวนการ

1.2.3 การสังเคราะห์นิยามและคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์และพฤติกรรมเชิงรุกมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อสร้างนิยามของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ได้ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ และพฤติกรรมเชิงรุก

คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก		องค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์เชิงรุก
องค์ประกอบความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	องค์ประกอบ พฤติกรรมเชิงรุก	
1) มุ่งความสำเร็จอย่าง ผู้ประกอบการ หมายถึง การที่ บุคคลมีทัศนคติและแรงจูงใจใน การเป็นผู้ประกอบการ มีความ เพียรพยายาม มีความเป็นตัว ของตัวเอง ประเมินจุดอ่อนจุด แข็งของตนเอง ยอมรับข้อมูล ป้อนกลับ กล้าเผชิญกับความ เสี่ยง มีความยืดหยุ่นในการ ทำงาน	1. ริเริ่มแสวงหาโอกาส หมายถึง พฤติกรรมการ แสดงออกของบุคคลถึง การไม่ยึดติดกับแนวทาง และวิธีการรูปแบบเดิม พิจารณาสถานการณ์ เพื่อค้นหาโอกาส สร้าง แบบจำลองทางความคิด จากสถานการณ์ที่ค้นพบ 2. พฤติกรรมการ แสดงออกของบุคคลใน การออกแบบแผนในการ ทำงานอย่างชัดเจน สะท้อนการปรับปรุง วิธีการทำงาน หรือ สภาพแวดล้อมที่มี ผลลัพธ์การทำงานที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยง	1) มุ่งมั่นสร้างความเป็น ผู้ประกอบการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ บุคคลถึงการมีทัศนคติที่ดี และแรงจูงใจในการเป็น ผู้ประกอบการ มีความเป็น ตัวของตัวเอง กล้าเผชิญ ความเสี่ยง สามารถวิเคราะห์ สถานการณ์รอบตัว การ คาดการณ์ไปสู่อนาคต เปิดรับข้อมูลป้อนกลับและ การประเมินจุดแข็งจุดอ่อน อย่างสม่ำเสมอ 2. สร้างแนวคิดเพื่อการ เปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ บุคคลถึงการออกแบบ แผนการทำงานสะท้อนถึง
2) จัดการทรัพยากรอย่าง สร้างสรรค์ การที่บุคคลมีการ คิดหลากหลายมุมมองและ ความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และ ตัดสินใจเลือกแนวทางอย่างมี เหตุผล จินตนาการไปถึงมุมมอง ในอนาคต มีการศึกษาเพิ่มเติม ในธุรกิจที่ตนเองสนใจ สร้าง แนวทางเพื่อลดความเสี่ยงและ		

คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก		องค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการ รุ่นใหม่เชิงรุก
องค์ประกอบความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	องค์ประกอบ พฤติกรรมเชิงรุก	
ทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการ สามารถพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ	เครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้	การเปลี่ยนแปลงและแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความรับผิดชอบ วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็นต่อเป้าหมายที่วางไว้ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมในประเด็นที่ตนเองสนใจ 3) สื่อสารทรงพลัง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการวิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการรับมือ
3) สร้างเครือข่าย การที่บุคคลสามารถสื่อสารทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร สามารถโน้มน้าว และเจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเป้าหมายสามารถทำงานเป็นทีมและแก้ไขปัญหาได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ขัดแย้ง	3. การคาดการณ์ไปสู่อนาคต หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการวิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการรับมือ	
4) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ การที่บุคคลสามารถประเมินผลแบบจำลองทางธุรกิจพิจารณาผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น	4. พัฒนาตนเองสม่ำเสมอ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีความเพียรพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องหาแนวทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิมและไม่ถอนตัวเองออกจากความตั้งใจระหว่างกระบวนการ	

จากการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก (ตารางที่ 7, 8) สามารถสรุปได้ดังนี้

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์รอบตัว การคาดการณ์ไปสู่อนาคต เปิดรับข้อมูลย้อนกลับและการประเมินจุดแข็งจุดอ่อนอย่างสม่ำเสมอ

องค์ประกอบที่ 2 สร้างแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการออกแบบแผนการทำงานสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงและแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความรับผิดชอบ วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็นต่อเป้าหมายที่วางไว้ แสวงหากความรู้เพิ่มเติมในประเด็นที่ตนเองสนใจ

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการออกแบบการสื่อสารตามสถานการณ์ สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจ สามารถวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อเป้าหมาย

โดย 3 คุณลักษณะที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ เป็นพฤติกรรมปลายทางปลายทางที่มุ่งให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดหลังผ่านหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจะนำข้อมูลเหล่านี้ไปสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความเห็นและปรับปรุงต่อไป

2. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

สำหรับแนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกนั้นสามารถพัฒนาได้โดยการนำเอาแนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการมาสังเคราะห์ร่วมกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่าแนวทางในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในบริบทของการศึกษาสามารถกระทำได้โดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของบุคคลและออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้และประสบการณ์ตามระดับการศึกษา การศึกษาพบว่าในประเทศไทยมีการเปิดหลักสูตรธุรกิจศึกษาและหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ พบโดยมากในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ซึ่งหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่พบนั้นจะมีความแตกต่างจากหลักสูตรธุรกิจโดยทั่วไป เนื่องจากหลักสูตรบริหารธุรกิจนั้นจะมุ่งเน้นไปที่ศาสตร์เฉพาะในด้านต่าง ๆ ทางด้านธุรกิจ เช่น บัญชี การตลาด การเงิน เป็นต้น ส่วนหลักสูตรเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการนั้นจะเน้นในการพัฒนาประสบการณ์ของบุคคล โดยในช่วงแรกของการพัฒนาธุรกิจที่มีความเสี่ยง การคิดริเริ่ม การแสวงหาโอกาส การเข้าสู่ตลาดและการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ รวมทั้งการเผชิญกับการมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากร ในการพัฒนานั้นควรมุ่งไปที่การพัฒนากิจกรรมรายบุคคลมากกว่ากิจกรรมของกลุ่ม (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยในหลักสูตรของไทยยังคงมีการผสมผสานใช้สองคำนี้เปิดเป็นหลักสูตร เช่น หลักสูตรบริหารธุรกิจ หลักสูตรธุรกิจศึกษา หลักสูตรพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ สำหรับมุมมองการพัฒนาด้านธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการในมุมมองของโอคาบ (Okab) กล่าวถึง “การศึกษาเพื่อธุรกิจและการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ” หรือ “Education for and about Business” โดยความหมายนี้มีผลต่อการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสามารถแยกได้ 2 คำ ได้แก่ “การศึกษาเพื่อธุรกิจ หรือ Education for Business” และ “การจัดการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ หรือ Education about Business” โดยทั้งสองมีนิยามและเป้าหมายการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน ในมิติของธุรกิจศึกษา

(บุญทริกา บุญภักดิ์, 2560) ได้แก่ 1) **การศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ (Education about Business)** เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธุรกิจ มีความรับผิดชอบและเป็นผู้บริโภคที่ชาญฉลาด โดยเป้าหมายเพื่อตระหนักถึงบทบาทของตนเองกับอาชีพ (Career Awareness) และค้นพบความถนัดของตนเองกับอาชีพ (Career Exploration) ไปสู่การเลือกงานหรืออาชีพ (Career Identification) ในอนาคต โดยลักษณะการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจนี้จะมุ่งเน้นไปที่เนื้อหาและทฤษฎีเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น 2) **การศึกษาเพื่อธุรกิจ (Education for Business)** เป็นรูปแบบการศึกษาที่พัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการประกอบการทางธุรกิจโดยเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับการปฏิบัติอาชีพ (Career Preparation) หรือเป็นการเตรียมความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการเพื่อการประกอบอาชีพ (Gibb, 2002; Hannon, 2005; Hytti et al., 2010; Lackéus, 2015; Lackéus & Williams Middleton, 2015; Morselli, 2019; O'Connor, 2013; Pittaway & Edwards, 2012) ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าเป็นการศึกษาพื้นฐานทางธุรกิจ (vocational Business Education) โดยมีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

1. การศึกษาทั่วไปทางธุรกิจ (General Business Education) สามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ

1.1 การให้ความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ (Basic Business) คือ การให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจและการค้าของประเทศและการพัฒนาผู้เรียนให้กลายเป็นผู้บริโภคที่ชาญฉลาดในการเลือกบริโภคสินค้าหรือบริการ

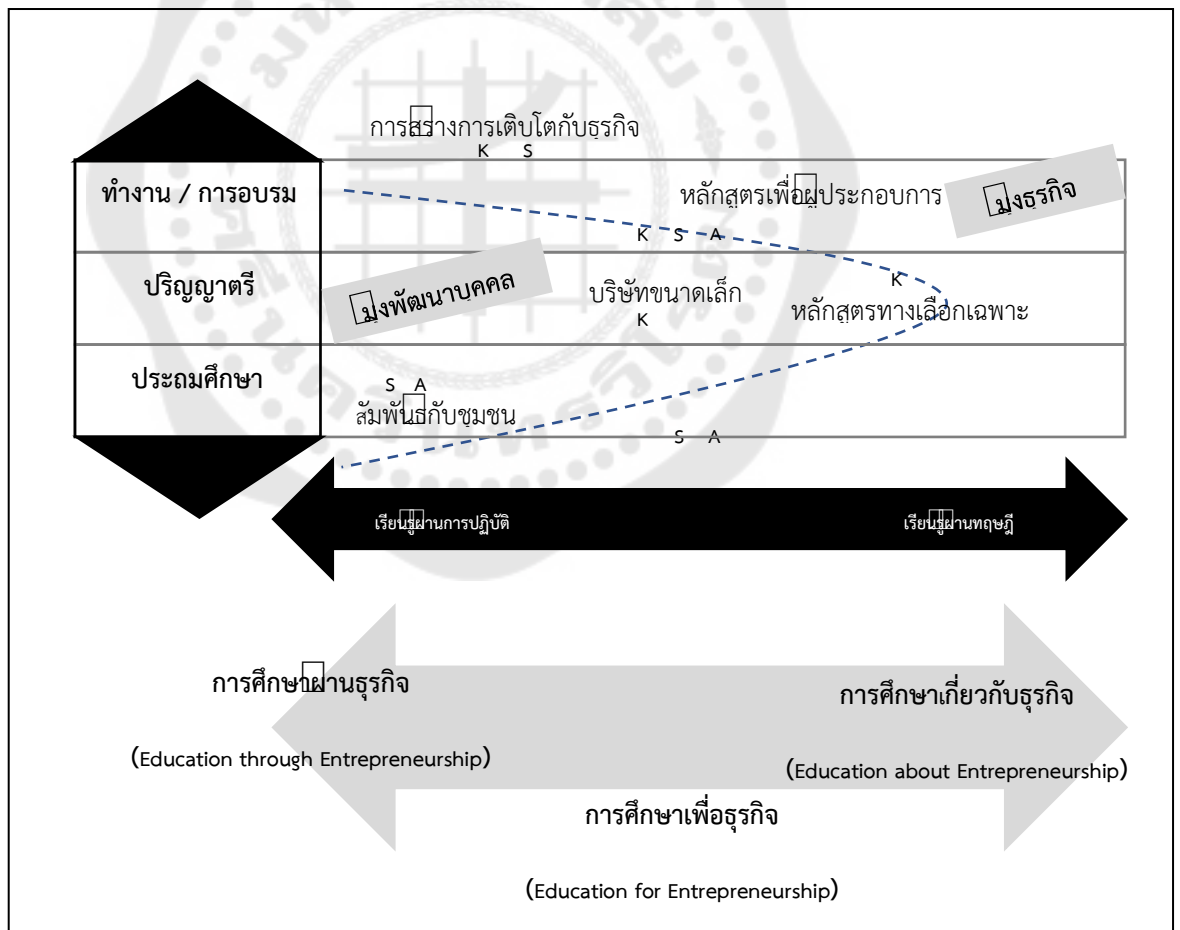
1.2 การฝึกทักษะทางธุรกิจ (Personal Used Skills) ที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือในชีวิตประจำวันได้

2. การให้ความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ (Vocational Objective) คือ การฝึกอบรมผ่านการปฏิบัติจริงทางธุรกิจ (Job Training for Business) ทั้งด้านการฝึกอบรมทักษะเฉพาะ (Specific Skill Training) เช่น วิชาบัญชี การขาย การตลาด เป็นต้น

สำหรับจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการข้างต้นซึ่งทั้งการศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจ (Education about Business) และ การศึกษาเพื่อธุรกิจ (Education for Business) นั้นเป็นส่วนหนึ่งของ “Education Through Business” หรือ “การศึกษาผ่าน

ธุรกิจ” ซึ่งหมายถึง การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ โดยผ่านประสบการณ์ในการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทั้งมุมมองและกระบวนการ ที่สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ในทุกระดับ (Kyro, 2008; Smith & Stevens, 2010) ในสภาพที่ปลอดภัย ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยมุ่งพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยบูรณาการจุดมุ่งหมายตามแนวทางการศึกษาผ่านธุรกิจ (*Education Through Business*) โดยมุ่งเน้นให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติโดยสะท้อนพฤติกรรมที่บ่งชี้คุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุกผ่านการปฏิบัติ

แนวทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่ให้ความสำคัญกับทั้งบริษัทและบุคคล โดยมุ่งสร้างวิธีการสอนและกิจกรรมที่มีจุดมุ่งเน้นแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษาตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 การเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ
ที่มา : ผู้วิจัยดัดแปลงจาก OECD 2015 Entrepreneurship in education, หน้า 8.

จากภาพประกอบที่ 2 เสนอให้เห็นแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ โดยพบว่าการศึกษาที่เหมาะสมกับระยะเริ่มต้นที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ คือ การเรียนรู้ผ่านธุรกิจ (Education Through Business) ที่ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ โดยกิจกรรมการเรียนรู้จะสัมพันธ์กับบริบทโดยรอบตัวของผู้เรียน โดยทั่วไปนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการมักเกิดขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา เนื่องจากในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นอาจมีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการน้อย สอดคล้องกับการแบ่งระยะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ที่เริ่มศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการนั้นควรมุ่งให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติเพื่อช่วยยกระดับความสามารถรวมทั้งสามารถสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นในผู้เรียนได้ สอดคล้องกับปรัชญาการเรียนรู้ของจอห์น ดิวอี้ที่นำเสนอแนวทาง “การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (Learning by doing)” วิธีการที่ไม่ได้เป็นทางการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้ โดยวิธีการที่เหมาะสมแนวทางหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้ คือ การใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning) ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการประยุกต์สู่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามขั้นตอนตั้งแต่ การรู้จำ เข้าใจ การนำไปประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่าและความคิดสร้างสรรค์ตามลำดับ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

จากรายงานวิจัยการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) นำเสนอว่าการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถกระทำได้ 5 ระดับ ได้แก่

1) **ระดับพื้นฐาน (Basic)** เกิดขึ้นตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยนำเสนอว่าในขั้นแรกสุดควรให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ โอกาสในงานและทักษะพื้นฐานที่จำเป็น สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับขั้นนี้ คือ แรงจูงใจในการเรียนรู้และความรู้สึกในการแสวงหาโอกาส

2) **การตระหนักรู้ในศักยภาพและขีดความสามารถของตน (Competency Awareness)** ในระดับนี้ผู้เรียนจะได้เจาะจภาษาธุรกิจ เห็นปัญหาในมุมมองของนักธุรกิจ รายวิชาสำคัญที่ควรจัดให้มีการเรียนรู้ เช่น การฝึกทำ Cash Flow ในวิชาคณิตศาสตร์หรือกิจกรรมการ

สาธิตการสื่อสารการขายในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร เป็นต้น ซึ่งมุมมองนี้ช่วยให้เห็นว่าสมรรถนะหรือคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการนั้นมีลักษณะข้ามศาสตร์ที่สามารถประยุกต์ใช้ในรายวิชาต่าง ๆ ได้

3) **ระดับการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Application)** โดยในขั้นตอนนี้ผู้เรียนต้องค้นหาธุรกิจแนวคิดที่หลากหลายในการวางแผนธุรกิจของตนเอง แม้ว่าจะยังเป็นประสบการณ์ทางการศึกษา ในขั้นตอนนี้จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องชี้ชวนให้ผู้เรียนสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่ไม่ซ้ำกันเกิดเป็นการวางแผนทางธุรกิจโดยสิ่งที่ดีที่สุดคือผู้เรียนควรได้สัมผัสกับประสบการณ์จริง

4) **ระดับการเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการ (Startup)** ในระดับนี้เน้นไปที่การระดมแนวความคิดทางธุรกิจ การศึกษาจึงมุ่งเน้นไปที่การช่วยให้เกิดการเริ่มต้นธุรกิจในหลายอาชีพ

5) **ระดับการเติบโต (Growth)** ในระดับนี้คำนึงถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่มีธุรกิจเพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นของธุรกิจ โดยในแต่ละระดับการพัฒนานั้นนำเสนอภาพประกอบ 3

ระดับพื้นฐาน (Basic)	ระดับการสร้าง ความตระหนักด้าน สมรรถนะ (Competency Awareness)	ระดับการสร้าง โปรแกรมช่วยเหลือ (Creative Application)	ระดับการเริ่มต้น (Startup)	ระดับการเติบโต (Growth)
เกิดได้จากการศึกษาและการฝึกอบรม (Job Training & Education)			เกิดได้จากประสบการณ์การทำงาน (Job Experience)	

ภาพประกอบ 3 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ
ที่มา : ผู้วิจัยประยุกต์จากกรอบการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็น
ผู้ประกอบการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ , 2561

จากภาพประกอบที่ 3 การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในความสนใจของผู้วิจัยสำหรับงานวิจัยครั้งนี้อยู่ในระดับพื้นฐาน (Basic) ที่สามารถพัฒนาได้ผ่านการศึกษาและการฝึกอบรม

โดยตัวแบบและประสบการณ์จริงมีความสำคัญในระยะเริ่มต้นที่ผู้สอนจำเป็นต้องเชื่อมโยงเข้ามาสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Chigunta, 2002; UNCTAD, 2012; Wilson-Clark & Saha, 2019) โดยปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญในชั้นตอนนี้คือ การกำหนดแนวคิดที่ตนเองสนใจ ซึ่ง UNCTAD (2012) ได้มีการขยายความเพื่อให้เห็นขั้นตอนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระยะนี้ว่าเป็นช่วงที่ยังมีประสบการณ์น้อยที่ผู้สอนควรสร้างประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างเสริมความเป็นผู้ประกอบการ (Wilson-Clark & Saha, 2019) สอดคล้องกับการศึกษาของลี (Lee, 2018) และ นาบี (Nabi et al., 2018) ที่พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการฝึกทักษะผู้ประกอบการจะส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้สูงขึ้นได้ รวมทั้งในงานวิจัยของ เดอ รอจัน คาร์เคโม โซริสและคณะ (de Lourdes Cárcamo-Solis et al., 2017) ที่มีการศึกษาผู้เรียนที่ได้ฝึกปฏิบัติโดยให้สร้างธุรกิจจำลองขนาดเล็กขึ้นมา ภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยและนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าการให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์มีส่วนช่วยในการส่งเสริมผู้เรียนให้มีทัศนคติ ความรู้และเห็นถึงคุณค่าของการเป็นผู้ประกอบการได้สูงขึ้นได้ รวมทั้งในการศึกษาของลี (Lee & Easley, 2018) และโอโลคุนดันและคณะ (Olokundun et al., 2018) และ วิลเลียมและเจนนทรี (Williams & Gentry, 2017) ยังสนับสนุนเพิ่มเติมอีกว่าการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ธุรกิจจากประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ทฤษฎีที่เรียนรู้ในชั้นเรียนให้เข้ากับสถานการณ์จริงได้อย่างมีความหมาย รวมทั้งในมิติของการแสดงความเป็นผู้ประกอบการนั้น การแสดงออกทางพฤติกรรมช่วยสะท้อนความเป็นผู้ประกอบการในตัวของบุคคล (Covin & Slevin, 1991) และปัจจัยภายนอกที่นับว่ามีส่วนเร่งต่อการแสดงออกถึงความเป็นผู้ประกอบการได้ด้วยเช่นกัน เช่น การแสดงออกถึงความกล้าเสี่ยง ความมีนวัตกรรม เป็นต้น การผสมผสานเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเปิดพื้นที่การเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนได้

การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าให้ความสนใจกับการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การประกวดแผนธุรกิจ การประกอบสร้างแนวคิดทางธุรกิจ การจัดสัปดาห์ธุรกิจ เป็นต้น (ภัทรวรรณ จีระพัฒนธรร และศรัศคี ธีรชยาญ, 2558) นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนความเป็นผู้ประกอบการได้ผ่านปฏิบัติการเสมือนตนเองเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยด้านการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการในผู้เรียนของซู และซู (Zhou & Xu, 2012) ที่ศึกษาความเป็นผู้ประกอบการในระดับอุดมศึกษาในจีน

โดยมีเป้าหมายเพื่อสำรวจโมเดลการศึกษาด้านผู้ประกอบการ พบว่าการสร้างจิตสำนึกและโครงสร้างความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่สามารถสร้างได้ในระดับเริ่มต้น นอกจากนี้เครือข่ายสำคัญของสถานศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการได้อีกด้วย (Potter et al., 2014) โดยในระยะเริ่มต้นของการเป็นผู้ประกอบการนี้ นับว่าอยู่ในขั้นการสร้างตัวตนของผู้ประกอบการ ครอบคลุมกระบวนการทำงานเสมือนว่าเป็นผู้ประกอบการจริง จากการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ พบว่ามีกระบวนการ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

นักวิชาการ/แหล่งที่มา	กระบวนการ	ผลการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
The Diamond Challenge Venture Startup Competition	การสร้างความหมายและความคิด (Mindset and Mean) ของการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนิยามของความเป็นผู้ประกอบการที่เปลี่ยนแปลงไป เรียนรู้ความคิดของผู้ประกอบการการตั้งเป้าหมายและการสร้างคุณค่าจากเป้าหมาย การรับรู้โอกาสและการคัดเลือกโอกาส (Opportunity Recognition & Screening) การคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงออกแบบ (Creativity, Ideation and Design Thinking) ขั้นพื้นฐานเชิงประจักษ์บนฐานผู้ประกอบการ (Evidence Base Entrepreneurship) เป็นขั้นตอนเพื่อให้เห็นภาพรวมของการเป็นผู้ประกอบการผ่านสิ่งที่ผู้ประกอบการเป็น	ขั้นที่ 1 สร้างภาพรวมของความเป็นผู้ประกอบการ เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสร้างความเข้าใจความเป็นผู้ประกอบการทั้งนิยามต้นกำเนิดความเป็นผู้ประกอบการ ความหลากหลายของความเป็นผู้ประกอบการ เรียนรู้ความคิดของผู้ประกอบการทั้งการรับรู้โอกาสและการคัดเลือกโอกาส ผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์
Rosendahl-	พัฒนาผู้เรียนด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับความรู้	ขั้นที่ 2 ผสานผ่าน

นักวิชาการ/แหล่งที่มา	กระบวนการ	ผลการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
Huber, Sloof, and van Praag (2012)	(Non - Cognitive) ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self - Efficacy) ความต้องการในการประสบความสำเร็จ (Need for Achievement) ความกล้าเสี่ยง (Risk - Taking) การมุ่งเน้นทางด้านสังคม (Social Orientation) ความมุ่งมั่น (Persistence) แรงจูงใจ (Motivation) การวิเคราะห์ (Analyzing) และ ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)	ตัวตน เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสร้างความเป็นผู้ประกอบการผ่านความสนใจและความถนัดของผู้เรียนทั้งการตั้งเป้าหมายและการสร้างคุณค่าให้กับเป้าหมาย พิจารณาตนเองและบริบท การ
Frank <i>et al.</i> (2005)	พัฒนาด้านบุคลิกภาพทั้งในด้านแรงจูงใจ การมุ่งมั่นความสำเร็จและแนวความคิดที่มีความเป็นนวัตกรรม	รับรู้โอกาส และการคัดเลือกโอกาส ระดม
Ghobril, 2013; Lackeus, 2015	กระตุ้นความสนใจโดยการมอบหมายงานที่มุ่งไปสู่การสร้างคุณค่าและการมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง	เลือกแนวทางที่ดีที่สุด สร้างแผนการดำเนินการสำหรับตนเอง
Rosendahl-Huber, Sloof, and van Praag (2012)	ด้านความรู้เกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ ทั้งทฤษฎีผู้ประกอบการ แผนธุรกิจ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา การออกแบบแคมเปญทางการตลาด	ขั้นที่ 3 คิดค้นสร้างแผนและวิธีการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตัว
Frank <i>et al.</i> (2005)	มีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสนับสนุนการเรียนรู้	แบบแนวคิดที่มาจากการสร้างแนวคิดออกมาเป็นแนวทางและวิธีปฏิบัติ
Ghobril, 2013; Lackeus, 2015	การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ (Learning By Practice) ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ	โดยการเรียนรู้สู่แนวคิดและแนวทางที่หลากหลายผ่านการ

นักวิชาการ/แหล่งที่มา	กระบวนการ	ผลการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
	<p>ภายนอกและได้รับคำแนะนำจากผู้สอน</p> <p>ในแง่ความรู้(Interns of Knowledge) เป็นความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการ ผู้เรียนดำเนินการจากความท้าทายของสังคมในชีวิตประจำวันบูรณาการกับวิชาที่เรียน</p>	<p>แลกเปลี่ยนจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้สอน หรือ ชุมชน ภายนอก</p>
	<p>การทำและบรรลุผลพฤติกรรมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Behavior)</p> <p>การสนทนากลุ่ม การประชุม การปฏิบัติเป็นแนวทาง การทดลองเพื่อทดสอบสมมุติฐาน</p>	<p>ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการทดสอบผ่านการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>

จากตารางที่ 9 สามารถสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ได้ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สร้างภาพรวมของความเป็นผู้ประกอบการ เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสร้างความเข้าใจความเป็นผู้ประกอบการทั้งนิยาม ต้นกำเนิดความเป็นผู้ประกอบการ ความหลากหลายของความเป็นผู้ประกอบการ เรียนรู้ความคิดของผู้ประกอบการทั้งการรับรู้โอกาส และการคัดเลือกโอกาส ผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์

ขั้นที่ 2 ผสานผ่านตัวตน เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสร้างความเป็นผู้ประกอบการผ่านความสนใจและความถนัดของผู้เรียนทั้งการตั้งเป้าหมายและการสร้างคุณค่าให้กับเป้าหมาย พิจารณาตนเองและบริบท การรับรู้โอกาสและการคัดเลือกโอกาส ระดมแนวทางการจัดการและเลือกแนวทางที่ดีที่สุด สร้างแผนการดำเนินการสำหรับตนเอง

ขั้นที่ 3 คิดค้นสร้างแผนและวิธีการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตัวแบบแนวคิดที่มาจากการสร้างแนวคิดออกมาเป็นแนวทางและวิธีปฏิบัติ โดยการเรียนรู้สู่แนวคิดและแนวทางที่หลากหลายผ่านการแลกเปลี่ยนจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้สอน หรือชุมชนภายนอก

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการทดสอบผ่านการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.1.2 แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก

สำหรับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกให้เกิดขึ้นในบุคคลนั้น นักวิชาการนำเสนอว่าพฤติกรรมเชิงรุกนั้นไม่ใช่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งหากแต่เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการสร้างประสบการณ์ทั้งความสำเร็จและความพ่ายแพ้ในอดีต (Grant & Ashford, 2008) ดังนั้นการจำลองสถานการณ์ในชั้นเรียนเพื่อสร้างประสบการณ์จึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงรุก นอกจากนี้ในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกในบุคคลนั้นยังขึ้นอยู่กับสถานะและการเปิดพื้นที่เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญ (Weiss & Morrison, 2019) รวมทั้งบัส (Buss, 1987) นำเสนอว่าการพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมเชิงรุกนั้นสามารถกระทำได้โดยกระตุ้นให้บุคคลเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของเขา

นอกจากนี้โควี (Covey & Victory, 2004) นำเสนอว่าการพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมเชิงรุกได้นั้นเกิดการฝึกฝนทวนซ้ำสม่ำเสมอ ได้แก่

1. การกำหนดเป้าหมายที่มีความชัดเจน โดยอาจจะทำผ่านภาษาที่ใช้ที่มีความชัดเจน เช่น “ฉันเลือก” “ผมต้องการ” เป็นต้น
2. การสร้างมุมมองในอนาคตผ่านการคาดการณ์สถานการณ์ที่คาดว่าจะเผชิญและกำหนดแนวทางการป้องกันในขอบเขตที่สามารถกระทำได้ แทนการตั้งรับการเปลี่ยนแปลง
3. นำปัญหาที่เกิดขึ้นมาพิจารณาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านั้นเป็นปัญหาที่สามารถควบคุมหรือแก้ไขได้โดยตรง โดยอ้อมหรือไม่สามารถแก้ไขได้เลย แล้วจึงนำมาหาแนวทางที่ตนเองสามารถกระทำได้นี้เนื่องจากทุกปัญหาที่เกิดขึ้นไม่สามารถแก้ไขได้โดยเรา
4. พิจารณาผลการแก้ปัญหาเมื่อดำเนินตามแนวทาง

นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยพบมิติต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกได้ด้วยเช่นกันทั้งในมิติ **ปัจเจกส่วนบุคคล** (Individual) ที่มีนักวิชาการนำเสนอไว้ว่าบุคคลที่มีทัศนคติ (Attitude) แบบเปิดรับการเปลี่ยนแปลงหรือมีทัศนคติต่อการวางเป้าหมายในการทำงาน จะมีส่วนสำคัญต่อการแสดงออกพฤติกรรมเชิงรุกได้ เช่น ความรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เป็นต้น (Altinay et al., 2016) ด้านบุคลิกภาพส่วนบุคคล (Personality) ที่นำเสนอว่าบุคคลที่มีลักษณะกระตือรือร้นจะมีผลต่อพฤติกรรมเชิงรุก รวมทั้งความรู้ในเรื่องที่สนใจถือเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นฐานการแสดงออกถึงพฤติกรรมเชิงรุกได้อย่างมั่นใจ เพื่อเป็นข้อมูลและสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติและการคาดการณ์ไปสู่อนาคต รวมทั้งด้านอารมณ์ (Emotional) ที่พบว่าอารมณ์เชิงบวกในการทำงานนั้นช่วยส่งเสริมสภาวะการมองไปสู่อนาคตของบุคคลได้ ดังนั้นการช่วยกระตุ้นทางอารมณ์และสร้างการรับรู้การสนับสนุนของบุคคลในเชิงบวกสามารถมีผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงรุกในบุคคลด้วยเช่นกัน (Hou & Huang, 2021) ในมิติ **ด้านงาน (Work)** พบว่าการทำงานนั้นมีผลต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงรุก โดยการรับรู้ถึงอิสระในการทำงานช่วยเสริมให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเชิงรุกสูงขึ้นเมื่อเทียบกับบุคคลที่มีอิสระในการทำงานต่ำ โดยบุคคลที่มีอิสระในการทำงานมีแนวโน้มในการกำหนดเป้าหมายการทำงานได้สูงขึ้น รวมทั้งมีแรงจูงใจภายในต่อการทำงานสูงมากขึ้นด้วย (Sonnentag & Spychala, 2012) นอกจากนี้ในบรรยากาศของการทำงานที่สร้างแรงกดดันที่เหมาะสมสามารถกระตุ้นการเกิดพฤติกรรมเชิงรุกได้ ทั้งด้านความท้าทายในการทำงานและเวลาในการทำงาน (Urbach & Weigelt, 2019) นอกจากนี้ในมิติ **ผู้นำ (Leadership)** ถูกนำเสนอในด้านความเป็นผู้นำที่มีส่วนช่วยส่งเสริมพฤติกรรมเชิงรุกในบุคคล โดยพบว่าประเภทผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลต่อการเกิดพฤติกรรมเชิงรุกของบุคคล เช่น ผู้นำที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งคำถามเพื่อให้มุมมองปัญหาที่เกิดจากการทำงาน เปลี่ยนจากการออกคำสั่งให้เป็นพฤติกรรมที่ถูกสะท้อนออกมาโดยบุคคลเองจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเชิงรุกขึ้นมาได้ (Schmitt et al., 2016) ในทางกลับกันหากผู้นำแสดงออกอย่างไม่เหมาะสมจะนำไปสู่ความรู้สึกด้านลบของบุคคลในการทำงาน เช่น ความรู้สึกความเป็นเจ้าของในงานลดลง แรงจูงใจภายในลดลง (Xu et al., 2015) รวมทั้งการสร้างอารมณ์เชิงบวกในการทำงานช่วยส่งเสริมพฤติกรรมเชิงรุกและการสนับสนุนความสามารถในการควบคุมสถานการณ์สามารถเพิ่มบุคลิกภาพเชิงรุกของบุคคลได้ ในขณะที่การขาดการสนับสนุนมิติด้านอารมณ์เชิงบวกก็ช่วยยับยั้งการเกิดพฤติกรรมเชิงรุกได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้การได้รับ **ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)** นับว่ามี

ความสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมเชิงรุก เพื่อให้เกิดการทำงานที่ดีขึ้นและรอบด้านนั้นบุคคลต้องแสวงหาข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้สามารถปรับตัวและลดความเครียดที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการรวมทั้งปรับกระบวนการทำงานไปสู่เป้าหมายได้อย่างเหมาะสม (Brett et al., 1990) จากแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกได้ ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงผลการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	ผลสังเคราะห์ กระบวนการพัฒนา พฤติกรรมเชิงรุกของ ผู้วิจัย
Tan et al. (2016)	บุคคลที่มีทัศนคติ (Attitude) แบบเปิดรับการเปลี่ยนแปลง หรือ มีทัศนคติต่อการวางเป้าหมายในการทำงาน จะมีส่วนสำคัญต่อการแสดงออกพฤติกรรมเชิงรุกได้ เช่น ความรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่	ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านความรู้ทัศนคติและการรับรู้อารมณ์เชิงบวก เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติ
Torau et al., (2013)	ความรู้มีความสำคัญต่อความมั่นใจในการแสดงออกพฤติกรรมเชิงรุก	ที่ดีต่อการวางเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดย
Bindl et al., (2012) Hou and Huang (2021)	อารมณ์เชิงบวกในการทำงานนั้นช่วยส่งเสริมสภาวะการมองไปสู่อนาคตของบุคคล ในขณะที่สิ่งที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมเชิงรุกนั้น คือ การกระตุ้นทางอารมณ์ และการรับรู้การสนับสนุนที่สามารถช่วยสร้างอารมณ์เชิงบวกเองก็มีผลต่อการเสริมพฤติกรรมเชิงรุก	เตรียมความรู้พื้นฐานที่สำคัญ สร้างอารมณ์เชิงบวกทั้งการรับรู้ความเป็นอิสระในการทำงานผ่านกระบวนการตั้งคำถามและเปิดพื้นที่ผู้เรียนได้
Sonnentag et al., (2012)	บุคคลที่มีอิสระในการทำงานมีแนวโน้มการกำหนดเป้าหมายของการทำงานได้สูง รวมทั้งมีแรงจูงใจภายในต่อการทำงานสูงมากขึ้นด้วย	แสดงออก
Schmitt et al., (2016)	ผู้นำที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งคำถาม ให้เห็นมุมมองปัญหาที่เกิดจากการทำงาน เปลี่ยนจากการออกคำสั่งให้เป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง	

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	ผลสังเคราะห์ กระบวนการพัฒนา พฤติกรรมเชิงรุกของ ผู้วิจัย
	สะท้อนออกมาโดยบุคคลเองจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเชิงรุกขึ้นมาได้	
(Covey, 2014)	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดเป้าหมายที่มีความชัดเจน ซึ่งสะท้อนผ่านภาษาที่ใช้ที่มีความชัดเจน - การสร้างมุมมองในอนาคตผ่านการคาดการณ์สถานการณ์ที่คาดว่าจะเผชิญและกำหนดแนวทางการป้องกันในขอบเขตที่สามารถกระทำได้ แทนการตั้งรับการเปลี่ยนแปลง 	<p>ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เป็น</p> <p>การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความชัดเจนและให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการกำหนดแนวทางการ</p>
Frese and Zapf, (1994)	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจกระทำเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (Goal Development) - การกำหนดจุดมุ่งหมายในอนาคต (Orientation) 	<p>ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต</p>
Frese and Zapf, (1994)	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดแผนการกระทำต่าง ๆ (Plan Generation) - การตัดสินใจเลือกแผนที่จะดำเนินการ (Decision) 	<p>ขั้นที่ 3 กำหนดและตัดสินใจเลือกแผน เป็น</p> <p>การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพิจารณาเลือกและ</p>
Covey (2014)	นำปัญหาที่เกิดขึ้นมาพิจารณาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านั้นเป็นปัญหาที่สามารถควบคุมหรือแก้ไขได้โดยตรง โดยอ้อมหรือไม่สามารถแก้ไขได้เลย แล้วจึงนำมาหาแนวทางที่ตนเองสามารถกระทำได้	การออกแบบแผนเพื่อการติดตามเป็นระยะ
Gollwitzer (1999) Miller, Galanter	การหาข้อมูลสำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย นำมาการวางแผนเชิงปฏิบัติการ	

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	ผลสังเคราะห์ กระบวนการพัฒนา พฤติกรรมเชิงรุกของ ผู้วิจัย
and Pribram (1960)	และวิธีการบรรลุเป้าหมาย โดยแผนที่เกิดขึ้น เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมความคิดไปสู่การ กระทำ	
Frese and Zapf, (1994)	การลงมือทำให้สำเร็จพร้อมทั้งหมั่นตรวจสอบ แผนเป็นระยะ (Execution - Monitoring)	ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการ ทำงาน เป็นการเป็นการ
Covey (2014)	พิจารณาผลการแก้ปัญหาเมื่อดำเนินตาม แนวทาง	กระตุ้นให้ผู้เรียน ตรวจสอบแผนการ ดำเนินการเป็นระยะและ พิจารณาผลการแก้ปัญหา ในแต่ละระยะ
Frese and Zapf (1994)	การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)	ขั้นที่ 5 ให้ข้อมูล ป้อนกลับ เป็นการให้
Brett, Feldman and Weingart, (1990) Walle et al., (2000)	การแสวงหาข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้สามารถ ปรับตัวและลดความเครียดที่เกิดขึ้น รวมทั้ง ปรับเหมาะกระบวนการทำงานไปสู่เป้าหมาย ได้ดีขึ้น	ข้อมูลป้อนกลับอย่าง เหมาะสมเพื่อปรับวิธีการ ในการไปสู่เป้าหมาย

จากตาราง 17 ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์การพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านความรู้ ทักษะและการรับรู้อารมณ์เชิงบวก เป็น
การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการวางเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยเตรียมความรู้
พื้นฐานที่สำคัญ สร้างอารมณ์เชิงบวกทั้งการรับรู้ความเป็นอิสระในการทำงานผ่านกระบวนการตั้ง
คำถาม และเปิดพื้นที่ผู้เรียนได้แสดงออก

ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการกำหนดเป้าหมายที่มีความชัดเจนและให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการกำหนดแนวทางการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ขั้นที่ 3 กำหนดและตัดสินใจเลือกแผน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพิจารณาเลือกและการออกแบบแผนเพื่อการติดตามเป็นระยะ

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการทำงาน เป็นการเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตรวจสอบแผนการดำเนินการเป็นระยะและพิจารณาผลการแก้ปัญหาในแต่ละระยะ

ขั้นที่ 5 ให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างเหมาะสมเพื่อปรับวิธีการในการไปสู่เป้าหมาย

2.1.3 แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก โดยนำกระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์มาสังเคราะห์ร่วมกับกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้วิจัย

กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	กระบวนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงรุก	กระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
ขั้นที่ 1 สร้างภาพรวมของความเป็นผู้ประกอบการเป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสร้างความเข้าใจความเป็นผู้ประกอบการทั้งนิยาม ต้นกำเนิดความเป็นผู้ประกอบการ ความหลากหลายของความเป็น	ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมด้านความรู้ ทักษะและการรับรู้อารมณ์เชิงบวก เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยเตรียมความรู้พื้นฐานที่สำคัญ สร้าง	ขั้นที่ 1 สร้างทัศนคติที่ดีในความเป็นผู้ประกอบการที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นผู้ประกอบการทั้งด้านนิยาม ความคิดของผู้ประกอบการ ผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์ มีทัศนคติต่อการวางแผนเพื่อการ

กระบวนการพัฒนาความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	กระบวนการพัฒนา พฤติกรรมเชิงรุก	กระบวนการพัฒนาความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุกจากการสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
ผู้ประกอบการ เรียนรู้ความคิด ของผู้ประกอบการทั้งการรับรู้ โอกาสและการคัดเลือกโอกาส ผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์	อารมณ์เชิงบวกทั้งการรับรู้ ความเป็นอิสระในการทำงาน ผ่านกระบวนการตั้งคำถาม และเปิดพื้นที่ ผู้เรียน ได้ แสดงออก	เปลี่ยนแปลง รวมทั้งสร้าง อารมณ์เชิงบวกในการเรียนรู้ ทั้งอิสระในการเรียนรู้และเปิด พื้นที่ในการแสดงออก และ กระตุ้นผ่านการตั้งคำถามและ ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียน แสดงออก
ขั้นที่ 2 ผสานผ่านตัวตน เป็นขั้นตอนที่ครูกระตุ้นให้ ผู้เรียนเกิดการสร้างความเป็น ผู้ประกอบการผ่านความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนทั้ง การตั้งเป้าหมายและการสร้าง คุณ ค่า ให้กับ เป้าหมาย พิจารณาตนเองและบริบท การรับรู้โอกาส และการ คัดเลือกโอกาส ระดมแนวทาง การจัดการและเลือกแนวทางที่ ดีที่สุด สร้างแผนการ ดำเนินการสำหรับตนเอง	ขั้นที่ 2 การกำหนด เป้าหมายที่มีความชัดเจน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการ กำหนดเป้าหมายที่มีความ ชัดเจนและให้ผู้เรียนเกิดความ ตระหนักในการกำหนดแนว ทางการป้องกันปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นในอนาคต	ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมาย ผ่านตัวตน กระตุ้นให้ผู้เรียน ระบุนความสนใจของตนเองได้ สร้างเป้าหมายที่ชัดเจนโดยมี รายละเอียดที่สามารถระบุแนว ทางการป้องกันปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นได้ในอนาคตได้ ระดม แนวทางจากมุมมองที่ หลากหลายเพื่อการคัดเลือก วิธีการที่เหมาะสม
ขั้นที่ 3 คิดค้นสร้างแผนและ วิธีการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาตัวแบบแนวคิดที่มา จากการสร้างแนวคิดออกมา	ขั้นที่ 3 การกำหนดและ ตัดสินใจเลือกแผน เป็นการ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ พิจารณาเลือกและการ ออกแบบแผนเพื่อการติดตาม	ขั้นที่ 3 หาวิธีการบรรลุ เป้าหมาย กระตุ้นให้ผู้เรียน พัฒนาเป้าหมายเพื่อหา แนวคิดและวิธีการในการบรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการพัฒนาความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	กระบวนการพัฒนา พฤติกรรมเชิงรุก	กระบวนการพัฒนาความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุกจากการสังเคราะห์ ของผู้วิจัย
เป็นแนวทางและวิธีปฏิบัติ โดย การเรียนรู้สู่แนวคิด และ แนวทางที่หลากหลายผ่านการ แลกเปลี่ยนจากเพื่อนร่วมชั้น เรียน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้สอน หรือ ชุมชนภายนอก	เป็นระยะ	พิจารณาปัญหาที่สามารถ แก้ไขได้
ขั้นที่ 4 การทดสอบและส่ง มอบคุณค่า เป็นขั้นตอนที่ครู กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ ทดสอบผ่านการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง	ขั้นที่ 4 การตรวจสอบการ ทำงาน เป็นการเป็นการ กระตุ้นให้ผู้เรียนตรวจสอบ แผนการดำเนินการเป็นระยะ และพิจารณาผลการแก้ปัญหา ในแต่ละระยะ	ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการ ทำงานเป็นระยะ กระตุ้นให้ ผู้เรียนพิจารณากระบวนการ ทำงานเพื่อหาข้อสรุปในแต่ละ ระยะ เพื่อนำมาปรับแผนให้มี ความเหมาะสม ทดสอบ คุณค่าจากมุมมองผู้เกี่ยวข้อง
	ขั้นที่ 5 การให้ข้อมูล ป้อนกลับ เป็นการให้ข้อมูล ป้อนกลับอย่างเหมาะสมเพื่อ ปรับวิธีการในการไปสู่ เป้าหมาย	ขั้นที่ 5 ป้อนกลับข้อมูลเพื่อ พัฒนาการทำงาน ให้ผู้เรียน เปิดรับข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับ เหมาะวิธีการเพื่อการไปสู่ เป้าหมาย

จากตาราง 11 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
ได้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สร้างทัศนคติที่ดีในความเป็นผู้ประกอบการ ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจความ
เป็นผู้ประกอบการทั้งด้านนิยาม ความคิดของผู้ประกอบการ ผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์ มีทัศนคติ
ต่อการวางเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสร้างอารมณ์เชิงบวกในการเรียนรู้ทั้งอิสระในการ

เรียนรู้และเปิดพื้นที่ในการแสดงออก และกระตุ้นผ่านการตั้งคำถามและออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงออก

ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายผ่านตัวตน กระตุ้นให้ผู้เรียนระบุความสนใจของตนเองได้ สร้างเป้าหมายที่ชัดเจนโดยมีรายละเอียดที่สามารถระบุแนวทางการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตได้ ระดมแนวทางจากมุมมองที่หลากหลายเพื่อการคัดเลือกวิธีการที่เหมาะสม

ขั้นที่ 3 หาวิธีการบรรลุเป้าหมาย กระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาเป้าหมายเพื่อหาแนวคิดและวิธีการในการบรรลุเป้าหมายอย่างมีเหตุผล พิจารณาปัญหาที่สามารถแก้ไขได้

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการทำงานเป็นระยะ กระตุ้นให้ผู้เรียนพิจารณากระบวนการทำงานเพื่อหาข้อสรุปในแต่ละระยะ เพื่อนำมาปรับแผนให้มีความเหมาะสม ทดสอบคุณค่าจากมุมมองผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 5 ป้อนกลับข้อมูลเพื่อพัฒนาการทำงาน ให้ผู้เรียนเปิดรับข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับเหมาะวิธีการเพื่อการไปสู่เป้าหมาย

จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัยข้างต้นกระบวนการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ 2) ขั้นการกำหนดเป้าหมายผ่านตัวตน 3) ขั้นคิดค้นวิธีการบรรลุเป้าหมาย 4) ขั้นตรวจสอบการทำงานเป็นระยะ และ 5) ขั้นป้อนกลับข้อมูลเพื่อพัฒนาการทำงาน โดยข้อมูลเบื้องต้นเหล่านี้จะนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดบทเรียนในลำดับต่อไป

ซึ่งการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกนั้นผู้วิจัยพิจารณาว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากหลักสูตรเหล่านี้ยังมีไม่มากในระดับมัธยมศึกษาหากแต่พบมากในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาอันเป็นโอกาสสำคัญในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น รวมทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเนื่องด้วยในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นมีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการน้อย (บุญทริกา บุญภักดิ์, 2560) รวมทั้งช่วงอายุของการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 – 19 ปี ที่อยู่ในช่วงวัยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

และช่วงมหาวิทยาลัยตอนต้น การส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการตั้งแต่ระดับนี้จึงช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสและสร้างคุณค่ารวมทั้งการนำเอาพฤติกรรมเชิงรุกเข้ามา ร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นช่วยสนับสนุนการคิดริเริ่มและเหมาะสมต่อการเป็นผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นอีกด้วย (Becherer & Maurer, 1999b; Crant, 1996; Krueger Jr & Brazeal, 1994; Shapero & Sokol, 1982)

2.2 ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ส่วนบุคคล

ผู้วิจัยนำมาเป็นปัจจัยนำเข้าสู่ที่สำคัญใช้แนวคิดเพื่อการออกแบบหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล (Personal Learning Plan) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเองได้และออกแบบแนวทางการเรียนรู้เพื่อตนเองตามความสามารถ โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหลักสูตร ดังต่อไปนี้

2.2.1 แนวคิดการฝึกอบรม

การจัดการฝึกอบรม (Training) นั้นมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมที่เน้นเฉพาะเรื่องที่เป็นปัญหาหรือเป็นความต้องการอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง มุ่งเน้นที่การฝึกฝนและประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับความจำเป็นและต้องการ การฝึกอบรมนั้นถือเป็นการสอนในรูปแบบหนึ่งซึ่งสามารถประยุกต์ใช้วิธีการหรือเทคนิคการสอนต่างๆ เช่นเดียวกับการพัฒนารูปแบบการสอน (Instruction Model) (ทิตินา แคมณี, 2548) โดยอำนาจ เดชชัยศรี (2539) นำเสนอให้เห็นอย่างชัดเจนขึ้นว่าการฝึกอบรมโดยมากนั้นมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนด้านความรู้ (Knowledge) ที่ประสานต่อไปสู่การเกิดเป็นทักษะ (Skill) หรือมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติได้อย่างเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยกระบวนการเปลี่ยนแปลงภายใน (Convert Behavior) ได้แก่ ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม นั้นนับเป็นผลพลอยได้ ซึ่งสมิทและเรแกน (Ragan & Smith, 1999) ได้นำเสนอว่าการฝึกอบรมมีความแตกต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ที่เป้าหมายของหลักสูตรฝึกอบรมนั้นมุ่งเฉพาะเรื่องที่ชัดเจนและเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที แต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการสอน (Teaching) การเรียนการสอน (Instruction) และการฝึกอบรม (Training) ล้วนแต่เป็นประสบการณ์ที่ การศึกษา (Education) จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

โดยนิยามของการฝึกอบรมได้มีนักวิชาการเสนอไว้ในทิศทางเดียวกันว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายผ่านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด (มนสิข สิริสมบุญ, 2563; ยุทธ ไกยวรรณ, 2559; Ching-Shan, 2018; ชูชัย สมितिไกร, 2554; รสสุคนธ์ มกรมณี, 2563)

ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมได้ 8 องค์ประกอบ (อำนาจ เดชชัยศรี, 2539; มนสิข สิริสมบุญ, 2563; ยุทธ ไกยวรรณ, 2559; Ching-Shan, 2018; ชูชัย สมितिไกร, 2554; รสสุคนธ์ มกรมณี, 2563) มีรายละเอียด ดังนี้

1. **หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม** เป็นส่วนที่บอกถึงความเป็นมาและเบื้องหลังของหลักสูตรที่มีการนำเสนอให้เห็นการนำหลักการของแต่ละแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาสังเคราะห์หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม

2. **จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม** เป็นส่วนที่ระบุความต้องการที่ให้ผู้เรียนบรรลุตามความมุ่งหวังของหลักสูตรเมื่อผ่านหลักสูตรฝึกอบรม

3. **กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม** เป็นส่วนที่บอกถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม

4. **บทบาทของผู้สอน ผู้เรียนและบรรยากาศในกระบวนการเรียนรู้** เป็นส่วนที่บอกถึงสิ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องปฏิบัติ รวมทั้งบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนด

5. **เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม** เป็นส่วนที่กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดเนื้อหาสาระใหญ่แล้วแบ่งเนื้อหาแยกย่อยตามหัวข้อ โดยมีการเรียงเนื้อหาจากยากไปง่ายเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6. **ระยะเวลาการฝึกอบรม** เป็นส่วนที่ระบุระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งตลอดหลักสูตรในภาพรวมและพัฒนาในระยะเวลาต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถวางแผนการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างถูกต้อง

7. **สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรม** เป็นส่วนที่ระบุสื่อประกอบการเรียนรู้ของหลักสูตร

8. **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้** เป็นส่วนที่ระบุถึงเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ แบบบันทึกหลังการฝึกอบรม แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินผลงาน แบบประเมินการทำงานกลุ่ม แบบประเมินการนำเสนอ แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ประเมินโดยผู้วิจัยประเมินผู้เรียน ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนผู้เรียนประเมินตนเอง

2.2.2 แนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)

ผู้เรียนนับเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ แนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้น ได้รับแรงบันดาลใจมากจากปรัชญาการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (Learning By Doing) ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่มุ่งเน้นประสบการณ์ของแต่ละบุคคล (Shemshack & Spector, 2020) มองว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ประกอบสร้างขึ้นตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคลและตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียนที่มีความสำคัญต่อการออกแบบการเรียนรู้ ทั้งการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียน เช่น แรงจูงใจ ความรู้พื้นฐาน อายุ ประสบการณ์ เป็นต้น ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปสร้างเงื่อนไข สิ่งเร้าและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ให้กับบุคคลที่แตกต่างกันได้ (Izmestiev, 2012; Twyman & Redding, 2015; ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2561) การเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) นั้นถูกนำมาใช้อย่างมากในบริบทการศึกษาปัจจุบันที่ไม่ได้มุ่งเพียงจัดการศึกษาแบบเดียวเพื่อใช้กับทุกคน (One-Size-Fit-All) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้วงเวลาแห่งเทคโนโลยีที่ข้อมูลจัดกระจายอยู่หลากหลายแหล่ง ขณะเดียวกับที่มนุษย์เติบโตในโลกแห่งความเป็นส่วนตัวทั้งเทคโนโลยีของโทรศัพท์มือถือถือเป็นช่องทางสำคัญที่มีประโยชน์ต่อการ

ปรับเปลี่ยนวิธีการเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลได้ ขณะที่ที่ย่นย่อทั้งเวลาและสถานที่ให้สามารถเกิดการเรียนรู้ในเวลาใดก็ได้โดยไม่จำกัด สำนักการศึกษานานาชาติ (International Bureau of Education, 2017) ได้นำเสนอว่าเพื่อให้การศึกษานั้นมีความหมายจำเป็นต้องเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล เพราะเราไม่สามารถเรียนรู้ได้ดีหากมองว่าการเรียนรู้นั้นสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ส่วนตัวได้อย่างไร ในส่วนนี้จะได้นิยามของการเรียนรู้เฉพาะบุคคล หลักการ และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบทเรียนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

นิยามของการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

นักวิชาการได้นำเสนอนิยามการเรียนรู้เฉพาะบุคคลว่า หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเองและมีอิสระในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองด้วยการมีช่องทางการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองและผลักดันตนเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้ (Izmetiev, 2012; Twyman & Redding, 2015; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล, 2561) เนื่องจากในปัจจุบันมีความไม่เพียงพอของรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายของผู้เรียน ซึ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นอาจแตกต่างกันไปตามเวลาและสถานที่ (วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล, 2561) ผู้เรียนสามารถสร้างเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูล รวมทั้งการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นยังเป็นการตระหนักดีว่าไม่มีหลักสูตรใดที่มีความสมบูรณ์แบบที่จะพัฒนาศักยภาพตามความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้ โดยผู้สอนที่นับว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ควรทำความเข้าใจไปถึงความชอบ ความสนใจและแรงบันดาลใจของผู้เรียนเพื่อนำมาสร้างแผนเฉพาะเพื่อการพัฒนา (Murphy et al., 2016) ซึ่งสเปคเตอร์และมิลิแบนด์ (Chatti & Asfoura, 2020) กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่าการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นเป็นกิจกรรมอันเป็นผลผลิตที่ได้มาจากการจัดการตนเอง ที่เมื่อผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการตนเองแล้วนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของการคำนึงถึงเป้าหมายและความต้องการของตนเองรวมทั้งยังเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ความพึงพอใจ และรวมไปถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนรู้ได้อีกด้วย (Falcão et al., 2018) นอกจากนี้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในบุคคลนั้นยังเป็นผลมาจากภูมิหลังของผู้เรียน (Graf et al., 2012) ด้วยเช่นกันที่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ควรนำมาพิจารณา

ในคำจำกัดความเหล่านี้การปรับเปลี่ยนการเรียนรู้โดยอยู่บนพื้นฐานของผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งความแตกต่างและความเป็นปัจเจกบุคคลแล้วนั้น ต้องมีการเพิ่มความสนใจของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบเฉพาะของการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ นอกจากนี้สมาคมระหว่างประเทศเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Izmestiev, 2012) นำเสนอในทิศทางเดียวกันว่าเป็นการปรับแต่งกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจุดแข็งตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกว่าเรียนรู้อะไร เรียนรู้อย่างไร เรียนรู้เมื่อใดและเรียนรู้ที่ไหน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น อันเป็นการสนับสนุนความเชี่ยวชาญตามศักยภาพของบุคคล (Patrick et al., 2013) ซึ่งการปรับแต่งกระบวนการในที่นี้เป็นการปรับวิธีการเรียนรู้เพื่อการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Redding, 2013) นำไปสู่การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการปรับให้มีความเหมาะสมกับเป้าหมายเฉพาะบุคคลนั้นผู้เรียนและผู้สอนที่ต้องทำงานร่วมกันเพื่อเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้และการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนตามความเป็นจริงเป็นรายบุคคล (Raman & Nedungadi, 2012; Tomberg et al., 2013) การกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล (Tomberg et al., 2013) นับว่าเป็นการเคารพในความแตกต่างของบุคคลนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม ให้อิสระต่อการเรียนรู้และสะท้อนความเป็นจริงในศักยภาพของผู้เรียนการสร้างขึ้นจากความเป็นจริงปัจจุบัน

จากนิยามดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปนิยามการเรียนรู้เฉพาะบุคคลว่าหมายถึงกระบวนการการออกแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของการเรียนรู้ โดยกำหนดการเรียนรู้ของตนเองร่วมกับผู้สอนทั้งกำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ มีวิธีการและช่องทางการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันมีทางเลือกในการปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเองและการประเมินเพื่อติดตามการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความยืดหยุ่นทั้งเวลาและสถานที่

หลักการของการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

สำหรับหลักการของการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล นั้นผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าหลักการสำคัญ (Izmestiev, 2012; Johnsen, 2016; Twyman & Redding, 2015; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล, 2561) ได้แก่

- 1) มีการวิเคราะห์ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน
- 2) มีการสร้างโปรไฟล์ของผู้เรียน (Learner Profiles) ที่เป็นบันทึกเกี่ยวกับจุดแข็งและความต้องการ (strengths & Needs) แรงจูงใจ (Motivations) และเป้าหมาย (Goals) ของผู้เรียนแต่ละคน
- 3) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น (Flexible Learning Environments) ที่ความต้องการของผู้เรียนนั้นเป็นตัวขับเคลื่อนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติ (Operational Alignment) บทบาทและบุคลากร (Staffing & Roles) การจัดสรรเวลา (Time Allocation) การใช้พื้นที่ (Space Utilization) การจัดกลุ่มและการเชื่อมต่อ (Grouping & Connections) ซึ่งทั้งหมดจะถูกปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้เรียน
- 4) การออกแบบการเรียนรู้ที่มีความท้าทายและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนและตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ที่คาดหวังในขณะเดียวกันต้องสามารถตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรที่ตั้งขึ้นด้วยเช่นกัน
- 5) การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งความก้าวหน้าตามความสามารถของแต่ละบุคคลในการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่มีความชัดเจน โดยจะเกี่ยวข้องกับการประเมินอย่างต่อเนื่อง (ongoing Assessment) และการพัฒนาของแต่ละบุคคล (Individual Advancement)
- 6) มีการผสมผสานความแตกต่างของผู้เรียนในชั้นเรียนเดียวกันที่สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันได้
- 7) มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ที่บุคคลสามารถปรับให้เข้ากับความรู้ ประสบการณ์และความสนใจของแต่ละบุคคล

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

การจัดหลักสูตรสำหรับบุคคลโดยมากพบในการจัดการศึกษาในผู้เรียนที่มีข้อจำกัดหรือความต้องการเป็นพิเศษ (Shemshack & Spector, 2020) การออกแบบหลักสูตรโดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้เฉพาะบุคคลมีความสำคัญแม้ว่าจะเป็นการให้พื้นที่กับผู้เรียนในการเรียนรู้ตามความสนใจอย่างอิสระ แต่จำเป็นต้องมีการออกแบบไว้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกันทั้งกระบวนการ (Redding & Corbett, 2018) การดำเนินการอย่างไร้ทิศทางอาจไม่ยังผลไปสู่เป้าหมายรายวิชาที่ถูกออกแบบไว้อย่างเฉพาะบุคคลได้ เป้าหมายสำคัญของแนวทางในการ

จัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลช่วยให้บรรลุเป้าหมายทั้งระดับความต้องการ (Need) และสอดคล้องกับบุคลิกภาพ (Characteristics) ของแต่ละบุคคล ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเป็นบทบาทที่ท้าทายของทั้งผู้สอนและผู้เรียน การดึงผู้เรียนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของตนเองนั้นจะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้และทางเลือกของผู้เรียนนับว่ามีผลต่อการเรียนรู้ของแต่ละคน (Ames, 1992; Corbalan et al., 2006) ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่าการเรียนรู้เฉพาะบุคคลสนับสนุนความเป็นผู้ประกอบการได้ โดยงานวิจัยจำนวนหนึ่ง อาทิ งานวิจัยของสลาเทินและคณะ (2023) ที่ศึกษาประเด็นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลและความเป็นผู้ประกอบการ การเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติที่ได้ข้อสรุปว่า การเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นสามารถมอบทักษะ ความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียนและสามารถช่วยแก้ไขข้อจำกัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม รวมทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงหลักการเข้าสู่โลกแห่งความเป็นจริง การทำงานร่วมกันและการสนับสนุนการเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นคุณลักษณะสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ (Slatten et al., 2023) ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมนอกจากนี้ในงานวิจัยไอวูและคณะ (Iwu et al., 2021) ที่พบว่าการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะบุคคลนั้นมีผลเชิงบวกต่อการพัฒนาความคิดของผู้ประกอบการ โดยพบว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรเฉพาะบุคคลนั้นมีแนวโน้มกล้ารับความเสี่ยงและมีส่วนช่วยทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงรุก นอกจากนี้อิสระจากการมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของผู้เรียนยังช่วยส่งเสริมให้เกิดการเห็นโอกาสและพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นนวัตกรรมได้อีกด้วย ประกอบกับงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ได้นำเสนอว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางเฉพาะบุคคลของผู้เรียน ทั้งความต้องการเฉพาะ ความสนใจและภูมิหลังที่แตกต่างเพราะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน และพร้อมต่อพลวัตทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (Alisauskiene et al., 2020; Cirulli et al., 2016; Djubaedi et al., 2023; Isma et al., 2023; Williams Middleton & Donnellon, 2014) ซึ่งการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการในประเทศจีน (Huang et al., 2016) ที่มีการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับหลักสูตรเฉพาะบุคคลและการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการระบุคุณลักษณะและแนวทางปฏิบัติของหลักสูตรเฉพาะบุคคลและที่มีต่อผู้เรียนพบว่าคุณสมบัติของหลักสูตรเฉพาะบุคคลที่สำคัญ คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้ การเชื่อมโยงไปสู่โลกแห่งความเป็นจริงและ

บูรณาการเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการเรียนรู้ จากงานวิจัยและแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรบบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลดังกล่าว ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

Barbara Bray & Kathleen McClaskey (2013) ผสาน Universal Design for Learning (UDL)	Center on innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มารุต พัฒนาผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจากภาระงานของผู้วิจัย
ขั้นตอนที่ 1 การทำความเข้าใจว่า ผู้เรียนคือใครและมีวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุดอย่างไร (Understand Who Your Learners Are and How They Learn Best) โดยโดยใช้การออกแบบการเรียนรู้แบบสากล (Universal Design	ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ (Setting Learning Goal) เป็นพื้นฐานสำคัญของเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ผู้สอนและผู้เรียนควรร่วมกันออกแบบเพื่อปรับเหมาะให้มีความท้าทายและพอดีกับ ผู้เรียนที่มีความแตกต่าง โดยมีแนว	ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน นับเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญที่สุดเพื่อที่ว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดได้อย่างไรเพื่อเอื้อกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม	ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสำรวจ เพื่อให้ทราบเป้าหมายของผู้เรียนและวิธีการที่เรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนแต่ละคนใน ขั้นตอนนี้มักเรียนเข้ามา มีบทบาทสำคัญในการแสดง ความคิดเห็นอภิปรายเพื่อให้เกิด	ขั้นตอนที่ 1 การระบุเป้าหมาย (Identification of goal) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนระบุเป้าหมายของตนเอง	ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ผู้เรียนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของหลักสูตรให้เหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้รายบุคคล โดยเป้าหมายที่ตั้งขึ้นนั้นต้องมีลักษณะ ดังนี้

Barbara Bray & Kathleen	McClaskey (2013) ผลงาน Universal Design for Learning (UDL)	Center on innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มารุต พัฒนาผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจาก การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
<p>for Learning) เพื่อให้เข้าใจผู้เรียนได้ดีมากขึ้น รวมทั้งผู้เรียน สามารถทำความเข้าใจตนเองได้ลึก ด้วย ผ่านแนวทาง คือ 1) ความหลากหลาย ในการนำเสนอ (Multiple Means of Representation) ที่ สร้างความ หลากหลายของสื่อ และวิธีการจัดการ</p>	<p>ทางการตั้งเป้าหมาย ดังนี้ 1) มีความชัดเจน 2) มีความ เฉพาะเจาะจงและ สามารถวัดผลได้ 3) ระบุในสิ่งที่ผู้เรียนจะ สามารถปฏิบัติได้เมื่อ ผู้เรียนมีความ เชี่ยวชาญ 4) แสดง ความสัมพันธ์ของ วิธีการและเป้าหมาย ได้อย่างชัดเจน โดย ผู้สอนและผู้เรียน</p>	<p>ความชัดเจนในการ ระบุวิธีการเพื่อไปสู เป้าหมาย</p>	<p>สามารถวัดผลได้ 3) ระบุสิ่งที่ต้องทำ และ 4) เลือกวิธีการที่เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมาย</p>			

Barbara Bray & Kathleen	McClaskey (2013) ฝัสนาน Universal Design for Learning (UDL)	Center on innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มารุต พัฒนาผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากกาาร สังเคราะห์ของผู้วิจัย
เรียนรู้	ร่วมกันตั้งเป้าหมายที่					
2) ความหลากหลาย ในการมีส่วนร่วม (Multiple Means of Engagement)	มีความท้าทายหรือสูง กว่าขอบเขต ความสามารถจะช่วย ให้ผู้เรียนสามารถ ขยายขอบเขต ความสามารถของ ตนเองออกไปได้ รวมทั้งการ ตั้งเป้าหมายจะช่วยให้ เห็นพัฒนาการใน ระหว่างทางได้					
3) ความหลากหลาย ในการแสดงออก (Multiple Means of Expression and Action)	ให้ผู้เรียนได้					

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen McClaskey (2013) <i>Universal Design for Learning (UDL)</i>	Center on Innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มารุต พัฒผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากการ สังเคราะห์ของผู้วิจัย
สื่อสารความรู้ความ เข้าใจนั้นออกมาอย่าง หลากหลายวิธี	วิเคราะห์เป้าหมาย หรือการวิเคราะห์ การสอน (Instructional Analysis) อันเป็นการ นิยามเป้าหมายให้มี ความชัดเจนมาก ยิ่งขึ้น โดยมีแนวทาง ในการดำเนินการดังนี้ 1) การเขียนข้อความ เป้าหมายที่ชัดเจน เป็นต้น 2) อธิบายว่า คนที่สามารถทำตาม				

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen McClaskey (2013) <i>Universal Design for Learning (UDL)</i>	Center on Innovations in Learning (2016)	วิจัย วังษ์ใหญ่และ มารุต พัฒนา (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ โดยเฉพาะบุคคลจาก การ สังเคราะห์ของผู้วิจัย
<p>เป้าหมายนั้นว่า สามารถทำอะไรได้บ้าง 3) พิจารณาว่าแต่ละข้อที่เขียนไปนั้น สามารถอธิบายเป้าหมายปลายทางได้ อย่างไรจริง โดยอาจมีแนวทางให้ผู้สอนท่านอื่นมาช่วยในการพิจารณา 4) การสร้างประโยคเป้าหมายที่มีความสมบูรณ์ขึ้น 5) พิจารณาว่าเมื่อ</p>					

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen						
McClaskey (2013)	Center on innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มาตุต พัฒนผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากการ สังเคราะห์ของผู้วิจัย	
<p>นักเรียนสามารถ ปฏิบัติกิจกรรมได้ ทั้งหมดนั้นสามารถ บรรลุเป้าหมายได้ หรือไม่ หากไม่ก็เอา เป้าหมายที่ตั้งไว้มา พบพบอีกครั้ง</p>						
ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบสภาพการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Design a Stage One Personalized Learning	ขั้นตอนที่ 3 ความเป็น และทักษะจำเป็น หลังจากรู้เป้าหมาย วิเคราะห์เป้าหมาย และให้พิจารณาถึง ความรู้และทักษะ	ขั้นตอนที่ 2 กำหนด ช่องทางการเรียนรู้ ส่วนนี้เป็นผลต่อ เนื่องมาจากขั้นตอนที่ 1 ว่าวิธีการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับผู้เรียน	ขั้นตอนที่ 2 ขึ้น การวางแผนและ ออกแบบ (Plan & Design) เป็น ขั้นตอนในการสร้าง ความสามารถใน	ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบ และพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้ส่วนบุคคล เป็นการออกแบบทักษะ และความรู้พื้นฐานที่ จำเป็นต่อการบรรลุ		

Barbara Bray & Kathleen McClaskey (2013) <i>Universal Design for Learning (UDL)</i>	Center on Innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มาตุต พัฒนผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจาก การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
มีส่วนร่วมและ ทางเลือก โดยผู้สอน ผู้สักริธีการเรียนรู้ของ ผู้เรียนแต่ละคน และ สนับสนุน สภาพแวดล้อมและ สถานเทคโนโลยีเข้า มาจัดการเรียนรู้ ส่วน ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การเลือกกิจกรรมเพื่อ สนับสนุนเป้าหมาย และออกแบบเส้นทาง	สำคัญที่ต้องมีในการ บรรลุเป้าหมายนั้น ขั้นตอนที่ 4 การ เชื่อมโยงเป้าหมาย กับมาตรฐาน จำเป็นต้องมีการระบุ พื้นฐานที่จำเป็น สำหรับผู้เรียนก่อน ส่วนความเชี่ยวชาญ เฉพาะบุคคลนั้นจะ สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อ เข้าใจพื้นฐานที่จำเป็น เหล่านั้นแล้ว	นั้น สามารถเรียนรู้ได้ ผ่านช่องทางใดได้บ้าง เช่น การเรียนรู้ผ่าน ช่องทางออนไลน์ การ เรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติ การเรียนรู้ ร่วมกับเพื่อน หรือการ เรียนรู้ร่วมกับผู้สอน เป็นต้น	การพัฒนาการสอน ในการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล เป็นขั้น ที่ได้ข้อมูลจาก ขั้นตอนที่ 1 เพื่อ นำมาวางแผนและ สร้างความเข้าใจ ร่วมกันกับผู้เรียน		เป้าหมาย โดยผู้สอน เลือกวิธีการที่มีความ ยืดหยุ่นและหลากหลาย นำเสนอแหล่งทรัพยากร การเรียนรู้ที่มีความ หลากหลายทั้งเวลาและ สถานที่ ร่วมกัน ออกแบบเสนอแนว ท่างการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับผู้เรียน
ผู้เรียนมีส่วนร่วมและ ทางเลือก โดยผู้สอน ผู้สักริธีการเรียนรู้ของ ผู้เรียนแต่ละคน และ สนับสนุน สภาพแวดล้อมและ สถานเทคโนโลยีเข้า มาจัดการเรียนรู้ ส่วน ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การเลือกกิจกรรมเพื่อ สนับสนุนเป้าหมาย และออกแบบเส้นทาง	สำคัญที่ต้องมีในการ บรรลุเป้าหมายนั้น ขั้นตอนที่ 3 การ ออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ ตาม ช่องทางการเรียนรู้ต่าง	นั้น สามารถเรียนรู้ได้ ผ่านช่องทางใดได้บ้าง เช่น การเรียนรู้ผ่าน ช่องทางออนไลน์ การ เรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติ การเรียนรู้ ร่วมกับเพื่อน หรือการ เรียนรู้ร่วมกับผู้สอน เป็นต้น	การพัฒนาการสอน ในการจัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล เป็นขั้น ที่ได้ข้อมูลจาก ขั้นตอนที่ 1 เพื่อ นำมาวางแผนและ สร้างความเข้าใจ ร่วมกันกับผู้เรียน		เป้าหมาย โดยผู้สอน เลือกวิธีการที่มีความ ยืดหยุ่นและหลากหลาย นำเสนอแหล่งทรัพยากร การเรียนรู้ที่มีความ หลากหลายทั้งเวลาและ สถานที่ ร่วมกัน ออกแบบเสนอแนว ท่างการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับผู้เรียน

<p>Barbara Bray & Kathleen McClaskey (2013) ผลงาน Universal Design for Learning (UDL)</p>			
<p>การเรียนรู้ของตนเอง ขั้นตอนที่ 3 พัฒนา หลักสูตรที่ออกแบบ มาสำหรับทุกคน (Develop a Universally Designed) การจัดทำ แผนเพื่อผู้เรียนทุกคน ทั้งเป้าหมาย วิธีการ เนื้อหาและการ ประเมิน โดยเป็น แนวทางที่มีความ ยืดหยุ่น โดยให้ผู้เรียน</p>	<p>Center on innovations in Learning (2016)</p>	<p>วิจัย วังใหญ่และ มาร์ต พัฒผล (2561)</p>	<p>Idaho State Department of Education (2020)</p> <p>Vermont Agency of Education (2019)</p>
<p>การเขียนรู้ของตนเอง ขั้นตอนที่ 3 พัฒนา หลักสูตรที่ออกแบบ มาสำหรับทุกคน (Develop a Universally Designed) การจัดทำ แผนเพื่อผู้เรียนทุกคน ทั้งเป้าหมาย วิธีการ เนื้อหาและการ ประเมิน โดยเป็น แนวทางที่มีความ ยืดหยุ่น โดยให้ผู้เรียน</p>	<p>ขั้นตอนที่ 5 การ เลือกกิจกรรมใน การบรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญ ของผู้เรียนจำเป็นต้อง มีการเลือกกิจกรรมที่มี ผลต่อการบรรลุ เป้าหมายของตนเอง ได้ ซึ่งกิจกรรมนั้น สามารถประยุกต์ กิจกรรมที่มีอยู่แล้ว หรือออกแบบกิจกรรม ขึ้นมาใหม่ตาม</p>	<p>ที่มีความเหมาะสม กับระดับ ความสามารถของ ผู้เรียน เพราะหากยาก เกินไปผู้เรียนอาจหมด กำลังใจในการเรียนรู้ ได้ ดังนั้นกิจกรรมการ เรียนรู้ในแต่ละ ช่องทางควรมีความ น่าสนใจและท้าทาย ความสามารถ ตอบสนองเป้าหมายที่ กำหนดไว้</p>	<p>กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากการ สังเคราะห์ของผู้วิจัย</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen			
McCloskey (2013) ผลงาน Universal Design for Learning (UDL)	Center on innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มารุต พัฒนาผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020) Vermont Agency of Education (2019)
เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและสร้างกลยุทธ์ในการเรียนรู้	เป้าหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้น จำเป็นต้องมีการออกแบบที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย (Variety and Flexibility) ทั้งวิธีการ เวลา และสถานที่		กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจากกรณีศึกษาของผู้วิจัย
ขั้นตอนที่ 4 อำนวยความสะดวกและคำถามเพื่อขับเคลื่อน (Facilitate Driving	ขั้นตอนที่ 4	ขั้นตอนที่ 4	ขั้นตอนที่ 3
	ดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามช่องทางการเรียนรู้ในลักษณะการ	ดำเนินการเป็นการดำเนินการตามแผน	ดำเนินการตามหลักสูตรการเรียนรู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม

ตาราง 12 (ต่อ)

<p>Barbara Bray & Kathleen</p>	<p>McClaskey (2013) Center on Design for Learning (UDL)</p>	<p>วิจัย วงษ์ใหญ่และ มาตุต พัฒนาผล (2561)</p>	<p>Idaho State Department of Education (2020)</p>	<p>Vermont Agency of Education (2019)</p>	<p>กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากกา สังเคราะห์ของผู้วิจัย</p>
<p>and Supporting Questions)</p>	<p>เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผู้เรียนใช้ การเรียนรู้ตามความ ถนัดอย่างหลากหลาย เลือกใช้แอปพลิเคชัน ในการทำกิจกรรม มี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน เพื่อเพื่อพา ซึ่งกันและกัน โดย ผู้สอนทำหน้าที่เป็น ได้ซการเรียนรู้ (Learning Coach) กระตุ้นการคิดและ</p>	<p>ระหว่างกระบวนการ โดยผู้เรียนได้รับการ สนับสนุนตลอด กระบวนการทั้งการอบรมและการให้ คำปรึกษา โดย ข้อมูลการได้จาก กระบวนการ บอกลับนั้นเป็นไป เพื่อเป็นการประเมิน เป้าหมายผู้การ นำมาจัดเนื้อหาและ หลักสูตรเพื่อการ</p>	<p>ถนัดของผู้เรียน ผสาน เทคโนโลยีเข้ามาใช้ใน กระบวนการเรียนรู้ โดย ระหว่างกระบวนการ เรียนรู้ผู้สอนมีส่วน สำคัญในการกระตุ้น การคิดผ่านคำถาม อย่างต่อเนื่อง</p>		

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen	Center on Innovations in Learning (2016)	วิจัย วังสีใหญ่และ มารัส พัฒนาผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
McClaskey (2013) ผสาน Universal Design for Learning (UDL)		คุณลักษณะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง	ประเมิน รวมทั้ง นำมาพัฒนา เป้าหมายแผนการศึกษา ทำงานใหม่		
ขั้นตอนที่ 5 เลือก เครื่องมือ ทรัพยากร และกลยุทธ์สำหรับการเรียนและการสอน (Step Four: Facilitate Driving and Supporting Questions) ผู้เรียน สามารถเข้าถึงชุด					

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen	Center on Innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มาตุต พัฒนา (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากการ สังเคราะห์ของผู้วิจัย
เครื่องมือที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ส่วนบุคคลในการพัฒนาโครงการ					
ผู้เรียนพิจารณาการเรียนรู้ที่ดีที่สุดที่สุดของเขา					
ขั้นตอนที่ 6 ใช้การประเมินเป็นการเรียนรู้ (Use Assessment as Learning) โดยบทบาทของผู้สอนเปลี่ยนเป็นผู้เชื้อ	ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล เป็นการประเมินว่าผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยใช้แนวทางการประเมินที่	ขั้นตอนที่ 4 ขั้น การรักษาและปรับ ขนาค (Sustain & Scale) ผลที่เกิดขึ้น สามารถสร้างการ เรียนรู้และเผยแพร่ ต่อได้ รวมทั้ง	ขั้นตอนที่ 4 ขั้น การประเมินผล ประเมิน ผู้เรียนตามสภาพจริง โดยผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการประเมิน เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้		

ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen	Center on Innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มาตุศ พัฒนา (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจาก การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
<p>อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ประเมิน การเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนติดตามการ เรียนรู้ของตนเองและ ใช้ผลจากการติดตาม นี้เพื่อปรับเปลี่ยน ผู้สอนขอให้ผู้เรียน เกิดการประเมิน ตนเอง มีกฝนและ คำนเคยกับการสะท้อน คิดและวิเคราะห์การ เรียนรู้ของตนเอง</p>	<p>เตรียมพลังตามสภาพจริง ใช้วิธีการประเมิน หลากหลายวิธี ใช้ผู้ ประเมินหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประเมินตนเอง ของผู้เรียน ทำการ ประเมินสอดแทรกไป กับการปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง และผู้สอนให้ ข้อมูลย้อนกลับเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนา</p>	<p>สามารถปรับปรุง แนวทางต่อได้</p>			

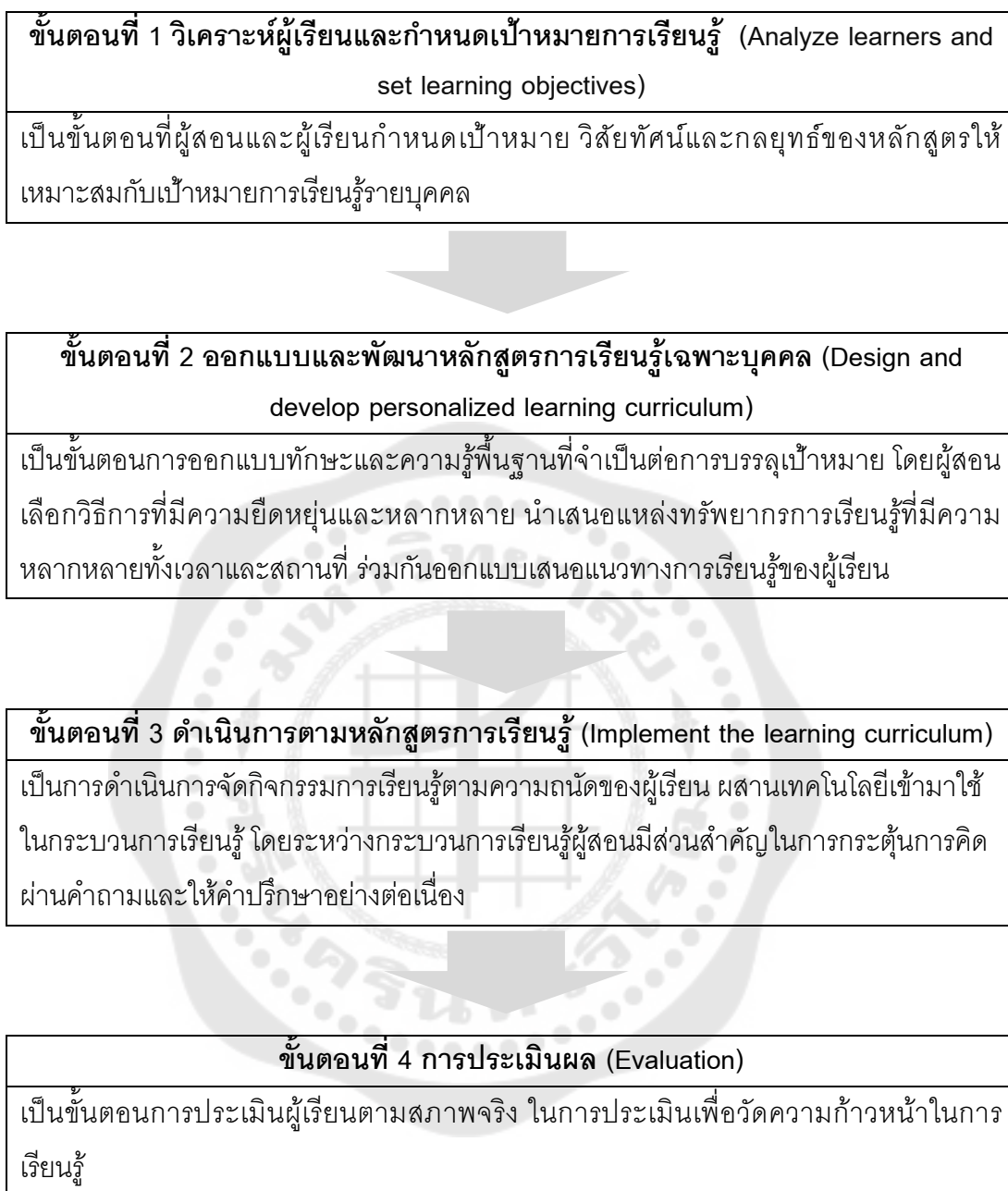
ตาราง 12 (ต่อ)

Barbara Bray & Kathleen McClaskey (2013)	Center on innovations in Learning (2016)	วิจัย วงษ์ใหญ่และ มาร์ต พัฒนาผล (2561)	Idaho State Department of Education (2020)	Vermont Agency of Education (2019)	กระบวนกรพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ เฉพาะบุคคลจากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย
--	--	--	--	------------------------------------	--

ผู้เรียนอย่างตอเนื่อง
และสร้างสรรค

จากตาราง 12 การสังเคราะห์พบว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (Barbara Bray & K McClaskey, 2013; Barbara Bray & Kathleen McClaskey, 2013; Patrick et al., 2016; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล, 2561) ซึ่งจากการพิจารณาพบว่ามีความใกล้เคียงกับแบบจำลอง ADDIE ที่เป็นกระบวนการออกแบบหลักสูตรที่มีการตรวจสอบย้อนกลับในทุกขั้นตอน (Interactive design process) ที่ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์ (Analysis) 2) การออกแบบ (Design) 3) การพัฒนา (Develop) 4) การปฏิบัติการทดลองใช้ (Implement) และ 5) การประเมินผล (Evaluation) ผู้วิจัยได้พิจารณาสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะบุคคล และปรับขั้นตอนของการออกแบบและการพัฒนานั้นอยู่ในขั้นตอนเดียวกัน ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐาน
การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจากการสังเคราะห์เอกสารของผู้วิจัย

การสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้น
ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรายละเอียดในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้

เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผู้เรียนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้

ในการออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นจำเป็นต้องทำความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลเนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความสนใจ ความหลงใหล ความถนัด จุดแข็ง จุดอ่อนที่แตกต่างกัน หนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาใช้ทำความเข้าใจผู้เรียน คือ **มุมมองการออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning Lens)** ที่ช่วยให้ผู้สอนทำความเข้าใจผู้เรียนมากยิ่งขึ้นและสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โดยมุมมองของการจัดการเรียนรู้ที่เป็นสากลนั้นเป็นการมองเพื่อออกแบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับความหลากหลายในชั้นเรียน โดยให้ความสำคัญกับการออกแบบการเรียนรู้ใน 3 ประเด็น (Barbara Bray & K McClaskey, 2013; Barbara Bray & Kathleen McClaskey, 2013) ได้แก่ 1) การเข้าถึง (Access) โดยผู้สอนออกแบบวิธีการที่หลากหลายในการให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ 2) การมีส่วนร่วม (Engage) โดยการเปิดโอกาสการเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้ความสนใจ ความหลงใหลของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความต้องการในการเรียนรู้ และ 3) การแสดงออก (Express) เป็นการเปิดพื้นที่ในการแสดงออกที่หลากหลายเพื่อสะท้อนสิ่งที่ผู้เรียนรู้และเข้าใจ

มุมมองทั้งสามส่วนภายใต้มุมมองการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นเป็นหลักการสำคัญเพื่อให้ผู้ออกแบบหลักสูตรสามารถระบุอุปสรรคและแก้ไขการเข้าถึงการเรียนรู้ สำคัญต่อการสร้างห้องเรียนที่เปิดรับความหลากหลาย โดยขั้นตอนสำคัญเพื่อการออกแบบหลักสูตรเฉพาะบุคคลจำเป็นต้องทำความเข้าใจผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาเพื่อใช้ในการออกแบบหลักสูตรอย่างเหมาะสม งานวิจัยจำนวนหนึ่งนำเสนอให้เครื่องมือในการทำความเข้าใจผู้เรียน คือ โปรไฟล์ผู้เรียน (Learner Profile : LP) ที่ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนในด้าน จุดแข็ง (Strength) ความสนใจ Need) ของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง ปรับการสอนให้เป็นส่วนตัวและสนับสนุนความสำเร็จของบุคคลได้ สร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนมากขึ้น สนับสนุนการรับรู้ความสามารถของตนเองและช่วยให้ผู้เรียนปรับตัวต่อการเรียนรู้ได้อย่างดี โดยข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการดำเนินการในตอนต้นแรกของการออกแบบหลักสูตรเฉพาะบุคคล รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้เรียนเพื่อ

อธิบายตนเองซึ่งจะนำมาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลต่อไป โดยการอธิบายตนเองของผู้เรียนที่ผู้วิจัยกล่าวถึงนี้มีความหมายนอกเหนือไปจากคะแนนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากแต่เป็นแหล่งข้อมูลที่สะท้อนตัวตน ความสนใจ ความถนัด เป้าหมายและแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล (Izmestiev, 2012; Johnsen, 2016; Twyman & Redding, 2015) เท่านั้น อันเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการนำมาใช้ในออกแบบและคัดเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ได้ โดยพบว่ารูปแบบของโปรไฟล์ผู้เรียนอาจอยู่ได้ในรูปแบบเอกสารทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น Google sheet เอกสาร สไลด์นำเสนอ โพสต์เตอร์ แฟ้มสะสมผลงาน เป็นต้น

สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ที่หมายถึงผู้เกิดในช่วงระหว่าง ค.ศ. 1995 – 2010 อันเติบโตมาในยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านจากอนาล็อก (analog) ไปสู่ยุคดิจิทัล (Digital) ท่ามกลางช่วงเวลาที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับเทคโนโลยีอาจเรียกได้ว่าเป็น “Digital native” (Seemiller & Grace, 2017) หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นวัยที่ไม่สามารถจินตนาการได้เลยว่าโลกที่ขาดเทคโนโลยีเป็นอย่างไร มีความเป็นตัวของตัวเองสูงและโอกาสในการเข้าสู่การทำงานนั้นสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ ภายใต้เทคโนโลยีที่กำหนดหน้านั้นนำไปสู่การมีโอกาสในการเข้าถึงเครือข่ายข้อมูลจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ มีความฝันอยากเป็นนายตัวเองและชอบปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จากการสังเคราะห์คุณลักษณะสำคัญของบุคคลเจนเนอเรชันซี (Siregar et al., 2023; ดนุลดดา จามจรี, 2563, 2564) มีคุณลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) เกิดมาพร้อมกับเทคโนโลยีและมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีเป็นอย่างดีรวมทั้งใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้และการติดตามข้อมูลข่าวสาร
- 2) มีช่วงความสนใจที่สั้นกว่าคนในรุ่นก่อน เนื่องจากมีการเปิดรับสิ่งเร้ารอบตัวอย่างต่อเนื่องผ่านทางเทคโนโลยี ทำให้ชอบประสบการณ์เรียนรู้แบบเห็นและการโต้ตอบ
- 3) ชอบการเรียนรู้ผ่านการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้แบบตั้งรับแบบเดิม ๆ

4) การเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อน โดยเรียนเป็นกลุ่มและแบ่งปันการเรียนรู้ระหว่างกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

5) มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มักแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ อยู่เสมอให้สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

จากคุณลักษณะของผู้เรียนในเจนเนอเรชันซีการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรที่เหมาะสมจึงเป็นการสร้างการมีปฏิสัมพันธ์หรือการแบ่งปันข้อมูลหรือสร้างผลงานร่วมกัน (Crowdsourcing) (ตนุลดา จามจรี, 2563) ในขณะที่เดียวกันการเปิดพื้นที่ปฏิสัมพันธ์นั้นยังเป็นการนำเอาความรู้ที่มีมาอยู่ก่อน (Prior Knowledge) และประสบการณ์ที่มีมาอยู่ก่อน (Prior Experience) ของผู้เรียนแต่ละคนที่น่าจะเป็นความรู้ฝังแน่น (Tacit Knowledge) ถูกกระทำให้เป็นประโยชน์ในระดับกลุ่ม ในขณะที่การแลกเปลี่ยนกันในระดับกลุ่มนั้นยังถือเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนได้ เป็นการแลกเปลี่ยนในโหมดการเรียนรู้ที่สำคัญต่าง ๆ ที่เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและมีความหลากหลายมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ที่ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) มาเป็นเครื่องมือ โดย SWOT Analysis เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ทั้งในภาคธุรกิจ การศึกษาหรือนโยบายสาธารณะในการวิเคราะห์สถานการณ์ ผู้วิจัยนำมาใช้ในการระดมความคิดเห็นโดยการจัดสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบไปด้วย บุคลากรครูจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 4 คนและสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 คน รวมจำนวน 6 คน ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องและปรากฏอยู่ใน 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระเศรษฐกิจศาสตร์ และ 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ สาระการดำรงชีวิตและครอบครัว สาระการออกแบบและเทคโนโลยี

สาระเทคโนโลยีและการสื่อสารและสาระการอาชีพ โดยในสาระที่กล่าวเหล่านี้ถูกจัดการสอนตั้งแต่วัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในปัจจุบันพบว่าในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีหลักสูตรการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการอย่างเฉพาะเจาะจง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551; ประเมศวร์ ชะรอยนุช, 2565) หากแต่มีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นหัวข้อเล็กๆ ในรายวิชาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ โดยข้อค้นพบจากการสนทนากลุ่มได้ข้อค้นพบอย่างน้อยโดยสรุป 3 ประการ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเนื้อหาและรายละเอียดที่กว้างและไกลตัวผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

2. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมากเป็นการเรียนรู้ผ่านทฤษฎี หลักการที่มีเนื้อหาตายตัวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงและขาดการผสมผสานการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่โลกธุรกิจให้ความสำคัญ

3. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถหลักและความสนใจของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นฐานในการต่อยอดสร้างมูลค่าในแบบผู้ประกอบการ ดังนั้นเมื่อเข้าสู่วงการธุรกิจในฐานะผู้ประกอบการจึงเป็นเหมือนการเริ่มต้นใหม่

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหลักสูตรเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษาไม่ได้ปรากฏอย่างชัดเจนและไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง กระบวนการต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ตายตัวและขาดการนำเอาปัจจัยภายนอกมาเป็นตัวแปรในการพิจารณาจึงไม่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หลายหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเกิดขึ้นมาในลักษณะการให้ทุนสนับสนุนการประกอบการแก่ผู้เรียนที่มีแนวคิดธุรกิจอย่างสมบูรณ์แล้วซึ่งนั่นเป็นเพียงปลายทาง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้ลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งได้สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ทั้งวิทยาการที่มีความเชี่ยวชาญ เงินทุนสนับสนุนตั้งต้นสำหรับแนวคิดทางธุรกิจที่ผ่านการนำเสนอแผนธุรกิจที่จะได้รับโอกาสในการพัฒนาซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนที่เฉพาะกลุ่มและไม่ครอบคลุม

เมื่อได้วิเคราะห์สถานการณ์ผ่านเครื่องมือ SWOT Analysis แล้วผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบมาเพื่อออกแบบกลยุทธ์ในการออกแบบหลักสูตรผ่านเครื่องมือ TOWS Matrix ที่เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกลยุทธ์ ช่วยให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนากล

ยุทธวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ โดยใช้ประโยชน์จากผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ TOWS Matrix นั้นเป็นการนำเอา SWOT Analysis มาจับคู่โดยกลยุทธ์ที่จะเกิดขึ้นหลังจากการจับคู่นั้นจะออกมาได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. กลยุทธ์ SO เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งและโอกาสที่ทั้งสองนับเป็นปัจจัยเชิงบวกทั้งคู่ซึ่งผลที่ได้ทำให้ผู้วิเคราะห์มองเห็นความได้เปรียบในการแข่งขัน
2. กลยุทธ์ ST เป็นการจับคู่จุดแข็งกับอุปสรรค โดยมี S เป็นปัจจัยเชิงบวกและมี T เป็นปัจจัยเชิงลบ ซึ่งผลที่ได้ผู้วิเคราะห์จะได้นำจุดแข็งมาเพื่อใช้ป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรค
3. กลยุทธ์ WO เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส ที่มี W เป็นปัจจัยเชิงลบและมี O เป็นปัจจัยเชิงบวก ซึ่งผลที่ได้ผู้วิจัยได้โอกาสมากำจัดจุดอ่อนหรือนำโอกาสมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
4. กลยุทธ์ WT เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนและอุปสรรคที่เป็นปัจจัยเชิงลบทั้งคู่ ซึ่งผู้วิเคราะห์ต้องออกแบบกลยุทธ์ที่ทำแล้วสามารถกำจัดจุดอ่อนและสามารถป้องกันอุปสรรคได้

สำหรับการวิเคราะห์ภาระงานผู้วิจัยได้ใช้ KSAA Diagram มาเป็นเครื่องมือ สำหรับการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) หรืออาจเรียกว่าการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) หรือการวิเคราะห์สาระเนื้อหาวิชา (Subject Matter Analysis) มาประยุกต์ใช้ โดยนำเอาคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกที่สังเคราะห์ได้ มาวิเคราะห์ให้เห็นแต่ละส่วนย่อย ๆ (Sub - Task) ที่อยู่ภายใต้คุณลักษณะนั้น ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะ (Attribute) โดยผลที่ได้จากการวิเคราะห์มีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้วิจัยเห็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 2) องค์ประกอบเชิงปฏิบัติการของงานทักษะอันนำไปสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 3) ความรู้ที่ให้ความสำคัญ 4) วิธีเลือกผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม 5) ลำดับความสำคัญของงานสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ 6) ลำดับการปฏิบัติงาน การเรียนรู้และการสอน 7) การออกแบบกิจกรรม กลยุทธ์และเทคนิคการสอนเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ 8) วิธีเลือกสื่อและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 9) วิธีการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (ดนูลดดา จามจุรี, 2564) สำหรับ

งานวิจัยนี้นำเอาแนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ มาวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก เพื่อวิเคราะห์ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน				
1) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	- การเขียนแผนทางธุรกิจ	- ทักษะการคิดวิเคราะห์	- การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	- การรับรู้ความสามารถของตนเอง - เป็นตัวของตัวเอง
2) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	- การเขียนแผนทางธุรกิจ	- ทักษะการคิดวิเคราะห์	- การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	- ความสงสัยรอบคอบ
3) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	- การเป็นผู้ประกอบการ - การเขียนแผนทางธุรกิจ	- ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์	- การควบคุมตนเองสู่เป้าหมาย - การคาดการณ์แนวโน้ม - การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ - การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	- ความสงสัยรอบคอบ - ความเชื่อมั่นในตนเอง
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่				

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
1) สามารถประเมิน คุณ ค่า ของ สิ่ง ที่ ออก แบบ บบ น ห ลั ก ฐ ำ น เชีง ประจักษ์	-การวิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ย ท ำ ง การตลาด -การพัฒนา แนวคิดทาง ธุรกิจ	-ทักษะ ประเมินค่า -ทักษะการคิด เชิงออกแบบ -ทักษะการตั้ง คำถาม	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การ คาดการณ์ แนวโน้ม - การประเมิน ความเสี่ยง - การควบคุม ตนเองสู่ เป้าหมาย - การแสวงหา โอกาสทาง ธุรกิจ - การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร - การรับมือกับ ความเสี่ยง	-ความเป็น คน ช ำ ง สงสัย -ค ว ำ ม ละ เชี ย ด รอบคอบ
2) สามารถออกแบบ ท ำ ง จ ุ ร ก ิจ ที่ ตอบสนององความ ต้ อ ง ก ำ ร ข อ ง กลุ่มเป้าหมายได้ อย่างหลากหลาย	-การวิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ย ท ำ ง การตลาด -การพัฒนา แนวคิดทาง ธุรกิจ	-ทักษะการคิด วิเคราะห์ -ทักษะการคิด เชิงกลยุทธ์ -ทักษะการคิด เชิงออกแบบ - ความคิด สร้างสรรค์	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร - การแสวงหา โอกาสทาง ธุรกิจ	-ความเป็น คน ช ำ ง สงสัย -ค ว ำ ม ละ เชี ย ด รอบคอบ -ค ว ำ ม สงสัย

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
3) สามารถระบุ ความเสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้นได้ในอนาคต		-ทักษะการคิด วิเคราะห์ -ทักษะการคิด เชิงกลยุทธ์ -ทักษะการ จัดการ	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล -การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร - การรับมือกับ ความเสี่ยง	-ความเป็น คน ช่าง สงสัย -ค ว า ม ละเอียด รอบคอบ
4) สามารถวิเคราะห์ ค ว า ม เ ป็ น ผู้ประกอบกิจการที่ ประสบความสำเร็จ ได้		-ทักษะการคิด วิเคราะห์		-ความเป็น คน ช่าง สงสัย -ค ว า ม ละเอียด รอบคอบ -ค ว า ม สงสัย -เป็ ด ไ จ เรียนรู้
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง				
1) สามารถสื่อสารที่ โน้มน้าวใจผู้อื่นให้ เห็นด้วยกับแนวคิด ทางธุรกิจที่ตน พัฒนาขึ้น	-ความรู้เรื่อง แนวทางการ สื่อสารทาง ธุรกิจ	-ทักษะการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ -ทักษะการรับ ฟัง -ทักษะการตั้ง คำถาม	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การทำความ เข้าใจการ สื่อสารของ บุคคล	-มารยาท ทาง การ สื่อสาร -ความเป็น ผู้นำ -ความเป็น ตัว ของ ตัวเอง -เป็ ด ไ จ

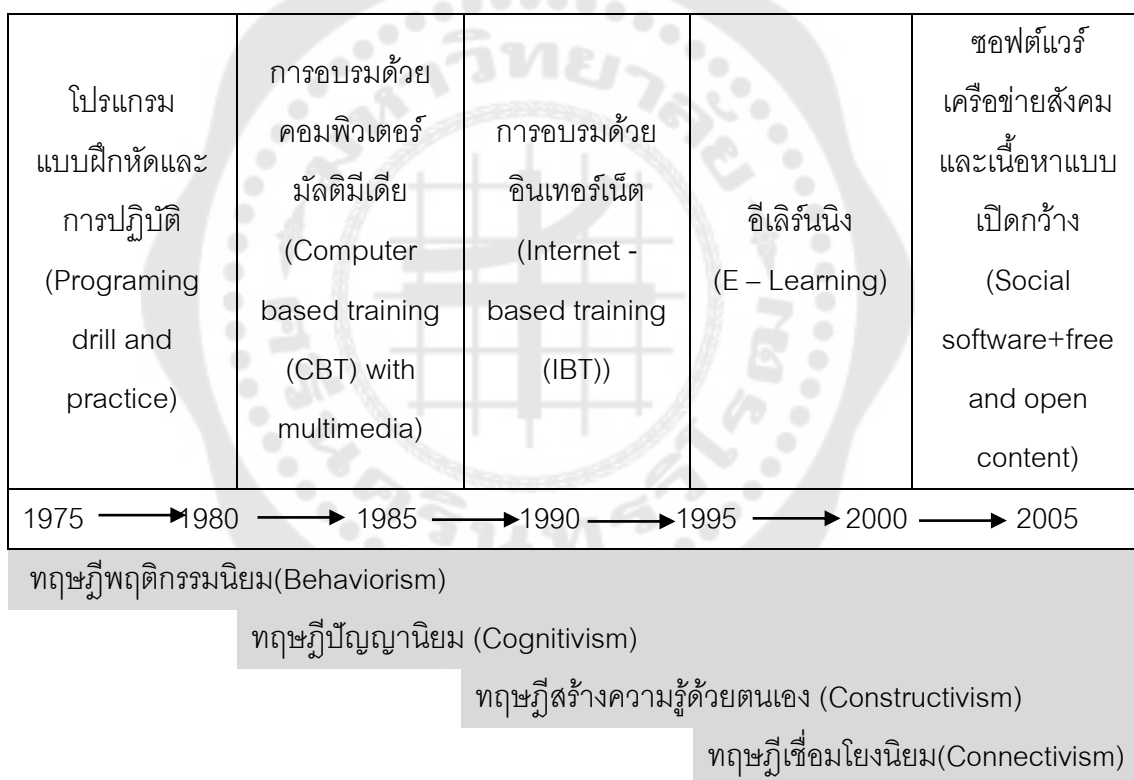
องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
				เรียนรู้
2) สามารถเลือก เทคนิคการนำเสนอ มาใช้ได้เหมาะสม กับสถานการณ์	-ความรู้เรื่อง แนวทางการ สื่อสารทาง ธุรกิจ	-ทักษะการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ -ทักษะการคิด วิเคราะห์	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล	- มารยาท ทาง การ สื่อสาร
3) สามารถสื่อสาร แนวคิดทางธุรกิจที่ ตนพัฒนาขึ้นอย่าง มั่นใจ	-ความรู้เรื่อง แนวทางการ สื่อสารทาง ธุรกิจ	-ทักษะการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์	-การสื่อสาร เพื่อโน้มน้าวใจ	- มารยาท ทาง การ สื่อสาร -ความเป็น ผู้นำ -ความเป็น ตัว ของ ตัวเอง
สรุป การ วิเคราะห์	-การ เขียน แผนทาง ธุรกิจ -การเป็น ผู้ประกอบการ ร - การ วิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ยทาง การตลาด -การพัฒนา	-ทักษะการคิด วิเคราะห์ -ทักษะการคิด เชิงกลยุทธ์ -ทักษะ ประเมินค่า -ทักษะการคิด เชิงออกแบบ -ทักษะการตั้ง คำถาม -ทักษะการคิด เชิงออกแบบ	-การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล -การควบคุม ตนเองสู่ เป้าหมาย -การคาดการณ์ แนวโน้ม - การแสวงหา โอกาสทางธุรกิจ - การประเมิน ความเสี่ยง - การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร	- ก าร รั บ รั ้ ความสามา ร ธิ ข อย ตนเอง - เป็นตัวของ ตัวเอง - ความ รอบคอบ - ความ เชื่อมั่นใน ตนเอง - ค ว า ม ละ เอี ย ด

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
	แนวคิดทาง	- ความคิด	- การสื่อสารเพื่อ	รอบคอบ
	ธุรกิจ	สร้างสรรค์	โน้มน้าวใจ	- ความ
	-ความรู้เรื่อง	-ทักษะการ		สงสัย
	แนวทางการ	จัดการ		-เปิดใจ
	สื่อสารทาง	-ทักษะการ		เรียนรู้
	ธุรกิจ	สื่อสารอย่าง		-มารยาท
		สร้างสรรค์		ทางการ
		-ทักษะการรับ		สื่อสาร
		ฟัง		-ความเป็น
				ผู้นำ

โดยสรุปในขั้นตอนนี้การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นเป็นการทำความเข้าใจผู้เรียน เพื่อให้สามารถในการออกแบบหลักสูตรนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในห้องเรียนได้ โดยเครื่องมือหนึ่งที่เข้ามาช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์และการสร้างเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนที่ผู้วิจัยนำมาใช้ คือ โปรไฟล์ของผู้เรียน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจตนเองและผู้สอนได้เข้าใจผู้เรียน รวมทั้งการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่อยู่ในเจนเนอเรชั่นซี ทำให้เข้าใจวิถีการเรียนรู้ของผู้เรียนและความสำคัญของการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการเชื่อมโยงไปยังเครือข่ายการเรียนรู้บนฐานความสนใจของตนเองได้ นอกจากนี้การวิเคราะห์สถานการณ์ช่วยให้ผู้วิจัยได้มองเห็นความจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีเหตุผลผ่านเครื่องมือทั้ง SWOT Analysis และนำไปวิเคราะห์เพื่อหากลยุทธ์ในการพัฒนาผ่าน TOWS Matrix และคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นเร่งด่วนทั้งในขอบเขตแห่งระยะเวลาและความสามารถและสุดท้ายการวิเคราะห์ภาระงานผ่าน KSAA Diagram ช่วยให้เห็นรายละเอียดของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ว่าจำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

ทฤษฎีการเรียนรู้เชื่อมโยงนิยม (Connectivism)

ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมถูกนำเสนอโดยจอร์จ ซีเมนส์ (Siemens, 2017) และสติเฟน ดาวส์ (Downes, 2010) โดยการนำเสนอทฤษฎีนี้มาพร้อมคำจำกัดความว่าเป็น “ทฤษฎีการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (A learning theory for the digital age)” เกิดขึ้นมาท่ามกลางข้อจำกัดของทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 3 แบบ (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2541) ได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ทฤษฎีพุทธิปัญญา (Cognitivism) และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่เกิดขึ้นในยุคก่อนหน้า ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 เส้นช่วงเวลาแห่งวิวัฒนาการทางทฤษฎีการเรียนรู้ของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีปัญญานิยม ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม
ที่มา : ประยุกต์จาก Schwier (2008) อ้างในถนอมพร เลหาจรัสแสง (2553)

โดยทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ทฤษฎีพุทธิปัญญา (Cognitivism) และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) นั้นถูกพัฒนาท่ามกลางบริบทที่สภาพแวดล้อมทาง

เทคโนโลยีในอดีดยังไม่มีการเจริญเติบโตและแม้ว่าทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมจะมีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเองที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในกระบวนการเรียนรู้ (ดนูลดดา จามจรี, 2564; วาสนา สังข์พุ่ม, 2554) หากแต่ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมนั้นได้เข้ามาช่วยเสริมทฤษฎีที่เกิดขึ้นในยุคก่อนหน้าให้มีความสำคัญกับการกระจายความเชี่ยวชาญผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ โดยดาวนส์ (Downes, 2010) ได้อธิบายว่ากระบวนการทำงานของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมนั้นมีหลักการมาจากโครงสร้างจากเซลล์ประสาทในสมองของมนุษย์และการเรียนรู้ที่ใช้เครือข่ายเป็นหลัก ขณะที่การวิจัยของ Darrow (2009) ที่ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมที่มีการใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัยพบว่าทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชั้นเรียนที่มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมได้ รวมทั้งเหมาะสมกับชั้นเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนสร้างการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งตัวแปรสำคัญของการสร้างการเรียนรู้ในยุคใหม่ คือ เทคโนโลยีที่มาสร้างโครงข่าย (Network) สำคัญเพื่อการเข้าถึงข้อมูลอย่างมหาศาล (Network Base Pedagogy) โดยข้อมูลต่าง ๆ นั้นเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่งและเกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและรวดเร็วขึ้นทุกขณะและมีอายุของข้อมูลสั้นลง โดยข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นโหนด (Node) ที่จัดกระจายไปทั่วและสามารถเชื่อมโยง (Connection) กันได้ (Siemens, 2017; ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2561; วาสนา สังข์พุ่ม, 2554; สิริโรตม์ & โยธิน, 2020) โดยโหนดที่อยู่ในเครือข่ายการเรียนรู้นี้อาจมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป โดยโหนดจะประกอบไปด้วย (วาสนา สังข์พุ่ม, 2554) 1) เนื้อหา (ข้อมูลสารสนเทศ) 2) การปฏิสัมพันธ์ (การเชื่อมต่อแบบชั่วคราว) 3) โหนดคงที่ (โครงสร้างความรู้ที่มีเสถียรภาพ) 4) โหนดแบบพลวัต (เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามข้อมูลสารสนเทศใหม่) 5) การปรับปรุงโหนดตัวเอง (โหนดที่มีการปรับปรุงจากแหล่งข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน) 6) องค์ประกอบด้านอารมณ์ (องค์ประกอบด้านอารมณ์และความรู้สึกเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเชื่อมต่อข้อมูล) องค์ประกอบที่สำคัญสองส่วนที่นำมาซึ่งการเชื่อมต่อสร้างการเรียนรู้จะประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ โหนดและการเชื่อมต่อระหว่างโหนดซึ่งช่วยให้เกิดระบบที่สร้างให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนและสภาพแวดล้อมซึ่งการเรียนรู้ควรได้รับการพัฒนาเพื่อสนับสนุนและรักษาความสัมพันธ์ของเครือข่ายการเชื่อมต่อ (ดนูลดดา จามจรี, 2564) ซึ่งบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงเครือข่ายเหล่านั้น คือ ผู้เรียนที่จะเลือกทรัพยากรการเรียนรู้รอบตัวมาเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับตนเองได้ (กิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2553; ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2541)

เทคโนโลยีได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงทิศทางการเรียนรู้จากเดิมที่มองว่า “เรียนรู้อะไร” และ “เรียนรู้อย่างไร” ไปสู่การมองว่าจะหาความรู้ที่สำคัญกับตนเองได้จากที่ใด รวมทั้งการเรียนรู้จากแหล่งที่หลากหลายทั้งรูปแบบของบุคคลและไม่ใช้บุคคลและการเรียนรู้สามารถเกิดได้หลากหลายวิธีไม่เพียงแต่ในชั้นเรียนเหมือนในอดีต เช่น ความรู้ที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน เครือข่ายบุคคลและประสบการณ์การทำงานรวมทั้งยังเป็นกระบวนการที่เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (Life Long Learning) ในตัวผู้เรียนได้อีกด้วย (Siemens, 2017; กิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2553; วาสนา สังข์พุ่ม, 2554) ดังนั้นการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีการเชื่อมโยงนิยมจึงเน้นที่การมีปฏิสัมพันธ์ทางเครือข่ายสังคมเพื่อการแลกเปลี่ยนสนทนาแสดงความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้เกิดการสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตรวจสอบและเชื่อมโยงความเข้าใจของตนเองให้เกิดมุมมองที่หลากหลายและการขยายความคิด การออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางความคิด มุมมองจากผู้เชี่ยวชาญในสื่อสังคม ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้เชื่อมร้อยการเรียนรู้เหล่านั้นเกิดเป็นนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) ของตนเองและเป็นการยึดความสนใจแห่งตัวบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นแกนและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ไปยังกลุ่มอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตนเองสนใจ (Downes, 2010; Siemens, 2017; กิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2553)

จากการสังเคราะห์นิยามของทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงสามารถสรุปได้ว่าหมายถึงกระบวนการสร้างการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดจากการ คัดสรรแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายมีขนาดใหญ่และเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยการเชื่อมโยงเครือข่ายที่มีความซับซ้อนทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช้บุคคลอันถือเป็นโหนดที่กระจายความเชี่ยวชาญอยู่ในเครือข่าย ซึ่งบทบาทและความสนใจของบุคคลนั้นถือเป็นแกนสำคัญในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ไปยังกลุ่มอื่นที่เกี่ยวข้องและทักษะการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตามทฤษฎีนี้มีความสำคัญมากกว่าความรู้ในปัจจุบันที่มีอายุสั้นลงทุกที

หลักการของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม

สำหรับหลักการของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมผู้วิจัยสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัย (Boitshwarelo, 2011; Del Moral et al., 2013; Gonzalez-Sanmamed et al., 2020; Mackness et al., 2010; Siemens, 2017; Utecht & Keller, 2019; ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2561; ดนุลดา จามจรี, 2564) พบว่าประกอบไปด้วย 8 ประการสำคัญ ดังนี้

1. การเรียนรู้ได้มาจากความหลากหลายทางความคิดเห็น (Learning and Knowledge Rets in Diversity) ทั้งในรูปแบบการเรียนรู้ชุมชน การค้นคว้าหาข้อมูลและหารือแลกเปลี่ยน ความรู้ที่น่าสนใจ โดยความรู้นั้นไม่ได้ถูกจำกัดอยู่ในบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เกิดจากกระจาย เผยแพร่ข้อมูลไปยังเครือข่าย ดังนั้นการเรียนรู้หรือการสร้างความรู้จึงเกิดจากความหลากหลาย ของมุมมองที่กว้างขวางทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการในการเชื่อมต่อระหว่างโหนด (Node) หรือการเชื่อมโยง แหล่งสารสนเทศเฉพาะทาง (Learning is a process of connecting specialized nodes or information sources) โดยผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันเนื่องจากมีวิธีการเชื่อมโยงความรู้ และความสนใจที่แตกต่างกัน

3. การเรียนรู้อาจเกิดมาจากสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ (Learning may Reside in Non - human Appliances) โดยแหล่งเรียนรู้ (Know - Where) อาจเป็นเครือข่ายบนระบบคอมพิวเตอร์ที่ ให้บริการข้อมูลอันเป็นสารสนเทศที่ไม่ใช่อุปกรณ์และไม่ใช่มนุษย์ เช่น Google, Facebook, Twitter, Wordpress , Wikipedia, YouTube หรือ การเรียนรู้บนคลาวด์ (Cloud – Based Learning) เป็นต้น โดยเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันนับว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ โดยการสร้าง รอยต่อจากห้องเรียนไปสู่บริบทจริงด้วยการเป็นช่องทางสื่อสารและเรียนรู้ที่สำคัญ

4. ความสามารถในการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน (Capacity to Know more is move critical than what is currently known) โดยปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการที่บุคคลต้องมีทักษะการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น คือ การหดตัวของครึ่งชีวิตความรู้ ที่มีผลทำให้ ข้อมูลมีอายุสั้นลง ดังนั้นบุคคลที่มีทักษะการเรียนรู้จึงมีความสำคัญต่อการรักษาการเชื่อมต่อของ โหนด

5. การรักษาความเชื่อมโยง (Connections) มีความสำคัญเนื่องจากการรักษาความ ต่อเนื่องในการเรียนรู้ (Nurturing and maintaining connections is needed to facilitate continual learning) การเกิดขึ้นของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมนั้นเป็นการผสานแนวคิดความสับสน วุ่นวาย ความซับซ้อนและการผูกโยงเครือข่าย ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น ท่ามกลางความคลุมเครือ ซึ่งการเชื่อมต่อโหนดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีความหลากหลายจะช่วย ลดความคลุมเครือและการเรียนรู้จะมีความสมบูรณ์มากขึ้นด้วย ดังนั้นความพยายามในการ

เชื่อมต่อโหนดและการรู้ความเชื่อมต่อของโหนดจึงเปรียบเสมือนการรักษาความต่อเนื่องในการเรียนรู้

6. ทักษะที่จำเป็นคือความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่สนใจ ความคิดและมโนทัศน์ (Ability to see connections between fields, Idea, and concept is a core skill) เมื่อบุคคลมีกระบวนการเชื่อมต่อกับโหนดต่าง ๆ เพื่อสร้างการเรียนรู้แล้วนั้นจะเชื่อมโยงกับประสบการณ์ ความคิดและมโนทัศน์เดิมของบุคคลนั้นเกิดเป็นการสร้างการเรียนรู้และความรู้ขึ้นมา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของบุคคลจะมีส่วนช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นกว่าการเรียนรู้โดยลำพัง รวมทั้งผู้เรียนจะรับข้อมูลมาและตีความข้อมูลได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ข้อมูลที่แตกต่างไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้หรือสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างเปราะบาง 2) ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างแข็งแกร่ง ทั้งนี้ผู้เรียนจะสามารถตีความรูปแบบหรือเชื่อมโยงการเรียนรู้ได้เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Style) ที่แม้ว่าผู้เรียนจะอยู่ในระดับเดียวกันอาจมีลีลาการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้

7. สิ่งสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงนิยม คือ ต้องมีการเรียนรู้ที่จะปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ (Accurate up to date knowledge is the intent of all connectivist learning activities) ความรู้ที่มีอายุของความถูกต้องสั้นลงเนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรืออาจกล่าวได้ว่ากระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกมีผลต่อความจริงของข้อมูล

8. การตัดสินใจถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถเลือกเรียนได้ (Decision – making is itself a learning process) ซึ่งเป็นการเลือกเพื่อการเชื่อมโยงสารสนเทศที่มีจำนวนมหาศาลและมีความเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ โดยสอดคล้องกับการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ผู้เรียนมีโอกาสในการเชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้

กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงนิยม

ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงนิยมมาใช้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมกับศักยภาพและความสามารถของตนเอง ตลอดจนสามารถเกิดขึ้นในจังหวะที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้นการเรียนรู้จึงสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และทุกเวลาและไม่ถูก

จำกัดในห้องเรียนเท่านั้น ช่องทางของผู้เรียนที่เกิดมาในยุคดิจิทัลนั้นเทคโนโลยีได้เข้าช่วยสร้างโอกาสใหม่ ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนรู้และใช้ข้อมูลร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งผู้สอนและผู้เรียนสามารถปฏิสัมพันธ์กันได้โดยตรงและบ่อยมากยิ่งขึ้น (Baggaley, 2012) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นจากการมีสมาร์ทโฟนเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้รวมทั้งยังช่วยสร้างการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้นด้วย การใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้กับผลลัพธ์การเรียนรู้พบว่านักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและมีความพึงพอใจสูงต่อรูปแบบการเรียนรู้ งานวิจัยของ Utecht & Keller (Andrzejewski, 2018; Utecht & Keller, 2019) ที่ได้มีการศึกษาการนำเอาหลักการของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยามมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งพบว่าผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งพบว่าทักษะที่ผู้เรียนควรมีการรู้ว่ตนเองต้องการหาความรู้อะไรและเชื่อมโยงทรัพยากรเพื่อสร้างการเรียนรู้ได้อย่างไร สอดคล้องกับ Andrzejewski (2018) ที่ศึกษาการนำเอาทฤษฎีเชื่อมโยงนิยามเป็นฐานการจัดการเรียนรู้ร่วมกับเกมมิฟิเคชันและห้องเรียนกลับด้านพบว่านักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้และตอบสนองการเรียนรู้เป็นอย่างดี ซึ่งในยุคเทคโนโลยีเป็นสื่อการสร้างการเชื่อมโยงนั้นจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการปฏิบัติการด้านเทคโนโลยี (Teachers' Technology Practice : TTP) (Andrzejewski, 2018)

จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัยทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงนิยามนั้นสามารถนำมาประยุกต์กับการจัดการเรียนรู้ได้ ดังต่อไปนี้ (Downes, 2010; Kizito, 2016; Siemens, 2017; Wang et al., 2014; ดนุลดา จามจรี, 2564; วาสนา สังข์พุ่ม, 2554)

1) การจัดกิจกรรมที่เกิดจากการผสมผสานสื่อที่มีความหลากหลายเพื่อให้ได้ความรู้ เช่น Google, Facebook, Twitter, Wordpress, Wikipedia, YouTube หรือ การเรียนรู้อบนคลาวด์ (Cloud – Based Learning) แพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning Platform) หรือการเปิดช่องทางให้ผู้เรียนปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกับผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญทางออนไลน์ เช่น Video conference ชุมชนออนไลน์ เป็นต้น

2) ความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องถูกรวมในฐานข้อมูลและต้องมีการเชื่อมต่อบุคคลที่เหมาะสมในเวลาที่เหมาะสม

3) โหนดการเรียนรู้ที่สำคัญนั้นอาจจะประกอบเป็น บุคคล องค์กร หน่วยงาน ห้องสมุด เว็บไซต์ วารสาร ฐานข้อมูลหรืออื่น ๆ ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการเชื่อมต่อกับความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน อันเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับผู้เรียน ซึ่งควรมีการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของบุคคลให้มีปฏิสัมพันธ์กันซึ่งจะช่วยให้เกิดการก่อตัวของเครือข่ายประเภทต่าง ๆ โดยมีเทคโนโลยีช่วยสนับสนุนทั้งด้านการสนทนาและการทำงานร่วมกัน รวมทั้งความน่าเชื่อถือของโหนดต่าง ๆ มีผลต่อความแข็งแกร่งของโหนดที่เชื่อมต่อ

ในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานเทคโนโลยี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดอิสระทางการเรียนรู้และช่วยสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคล และสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ โดยกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภายใต้ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	สังเคราะห์กระบวนการ เรียนรู้ตามแนวทาง ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม
Ganesan, Edmonds & Spector (2002)	การฝึกปฏิบัติเพื่อการเป็นนักปฏิบัติออนไลน์	ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมผู้เรียน ซึ่งแจ้งรายละเอียดของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม ทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา ช่องทางการเรียนรู้และช่องทางการติดต่อสื่อสาร
กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2558)	ผู้สอนให้ผู้เรียนสามารถมีทักษะการใช้เครื่องมือ ICT และเครื่องมือสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเชื่อมโยงสื่อสารกันตลอดเวลา เช่น Google Classroom ของรายวิชา Facebook กลุ่มของรายวิชา และ Social online รูปแบบอื่น ๆ	
ปริญญญา บรรณ ภัสส์ (2558)	1) การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) การวิเคราะห์ผู้เรียน 3) การออกแบบเนื้อหาวิชาประกอบด้วย เนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรและความคาดหวังของผู้เรียน	

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	สังเคราะห์กระบวนการ เรียนรู้ตามแนวทาง ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม
	<p>จัดลำดับเนื้อหา กำหนดระยะเวลา กำหนดวิธีการ กำหนดสื่อที่ใช้ กำหนดวิธีการประเมิน กำหนดความรู้และทักษะที่จำเป็น สร้างประมวลรายวิชา</p> <p>4) กำหนดกิจกรรมการสอนทางอินเทอร์เน็ต</p> <p>5) การเตรียมความพร้อมสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สักรวจแหล่งทรัพยากร กำหนดสถานที่และอุปกรณ์ที่ให้บริการและใช้เพื่อการติดต่อ สร้างเว็บเพจเนื้อหาความรู้ตามหัวข้อของการเรียนการสอน สร้างแฟ้มข้อมูลเนื้อหาวิชา</p> <p>6) การปฐมนิเทศผู้เรียน ได้แก่ การแจ้งวัตถุประสงค์ และการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กำหนดโดยใช้ข้อความเจ้าความสนใจโดยอาจเป็นกราฟฟิกเคลื่อนไหว</p>	
Ganesan, Edmomds & Spector (2002)	การออกแบบการวิจัย	ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้ อย่างเชื่อมโยง จัด กิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน
กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2558)	ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชื่อมโยง ความรู้และกิจกรรมผ่านสื่อ ให้ผู้เรียนออกแบบ โครงงานและการนำเสนอผ่านสื่อ	สื่อที่มีความหลากหลาย เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้ แสดงความคิดเห็นอย่าง
ปริญญญา บรรณ เภสัช (2558)	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด โดยใน เว็บที่สร้างมีเทคนิคและกิจกรรมที่สามารถสร้าง ขึ้นได้	หลากหลายเพื่อการ เชื่อมโยงแลกเปลี่ยน

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	สังเคราะห์กระบวนการ เรียนรู้ตามแนวทาง ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม
Ganesan, Edmomds & Spector (2002)	กิจกรรมและเครื่องมือ	ขั้นที่ 3 นำเสนอ
กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2558)	นำเสนอโครงร่างกิจกรรมผ่านสื่อและเครื่องมือ ดิจิทัล	ประเด็นที่สนใจผ่าน การเชื่อมโยงการ เรียนรู้ เปิดพื้นที่ให้
ปริญญญา บรรณ เภสัช (2558)	1. การใช้ข้อความหรือสื่อกราฟฟิกเพื่อสร้างความ สนใจและการแจ้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ของแต่ละหัวข้อ 2. การสรุปความรู้เดิมและเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ ที่ศึกษาและเสนอกิจกรรม แบบฝึกหัด หนังสือ บทความ การบ้าน การทำรายงานแต่ละ สัปดาห์และการประเมินผล	ผู้เรียนนำเสนอผลการ เรียนรู้ของตนเองได้อย่าง น่าสนใจ ที่เชื่อมโยง แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อหาข้อสรุป
กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2558)	ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมและเชื่อมโยงสื่อดิจิทัล อย่างหลากหลาย ทั้ง Facebook Fan page Social Network และ Offline Digital	ขั้นที่ 4 ดำเนินการตาม ประเด็นที่สนใจ เปิด พื้นที่ให้ผู้เรียนดำเนินการ
ปริญญญา บรรณ เภสัช (2558)	1. ผู้เรียนทำกิจกรรม ศึกษาทำแบบฝึกหัดและ การบ้านส่งผู้สอนทั้งรูปแบบเอกสารและทาง เว็บเพจ 2. ผู้สอนตรวจงานของผู้เรียนและให้ข้อมูล ย้อนกลับผ่านช่องของผู้เรียน	ตามแผน โดยให้ ข้อเสนอแนะและติดตาม การเรียนรู้
กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2558)	การนำเสนอผลการดำเนินงานผ่านการจัด นิทรรศการและการสรุปผลการจัดการเรียนรู้	ขั้นที่ 5 ประเมินผลการ เรียนรู้ เปิดพื้นที่ให้
ปริญญญา บรรณ เภสัช (2558)	ประเมินผล	ผู้เรียน นำเสนอผลการ เรียนรู้ของตนเองผ่านสื่อ และช่องทางการนำเสนอ อย่างหลากหลาย และ ผู้เรียนและผู้สอนให้

นักวิชาการ/ แหล่งที่มา	กระบวนการ	สังเคราะห์กระบวนการ เรียนรู้ตามแนวทาง ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม
		ข้อมูลบ่อนกัลระหว่าง กัน

จากตาราง 14 สังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม สามารถสังเคราะห์ได้ 5 ขั้นตอน (Ganesan et al., 2002; กิตติพงษ์ พุ่มพวง, 2553; ปริญญา บรรณเกตุช, 2558)

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมผู้เรียน ชี้แจงรายละเอียดของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม ทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา ช่องทางการเรียนรู้และช่องทางการติดต่อสื่อสาร

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้อย่างเชื่อมโยง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อที่มีความหลากหลาย เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายเพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน

ขั้นที่ 3 นำเสนอประเด็นที่สนใจผ่านการเชื่อมโยงการเรียนรู้ เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างน่าสนใจ ที่เชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อหาข้อสรุป

ขั้นที่ 4 ดำเนินการตามประเด็นที่สนใจ เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนดำเนินการตามแผน โดยให้ข้อเสนอแนะและติดตามการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลการเรียนรู้ เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ของตนเองผ่านสื่อและช่องทางการนำเสนออย่างหลากหลาย และผู้เรียนและผู้สอนให้ข้อมูลบ่อนกัลระหว่างกัน

โดยผลการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีเชื่อมโยงนิยมจะนำไปใช้เพื่อการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรได้ในลำดับต่อไป

แนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปในโลกของข้อมูลและเทคโนโลยีผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์บทบาทของผู้สอนตามแนวทางทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม โดยเมื่อเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้โดยมีเทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ผู้วิจัยสังเคราะห์

บทบาทของผู้สอน ตามทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Downes, 2010; Hytti et al., 2010) นำเสนอได้ 6 ประการ ดังนี้

1. ออกแบบการเรียนรู้โดยการผสมผสานสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาหัวข้อหรือประเด็นที่ผู้เรียนสามารถสร้างเครือข่ายกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกได้

2. เปิดช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อนในชั้นเรียน ผู้เชี่ยวชาญ เช่น การสร้างชุมชนออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่าง ๆ การใช้ Video Conference เพื่อให้เกิดเป็นโหมดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น อภิปราย แลกเปลี่ยนทั้งในและนอกห้องเรียนได้ โดยส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับการแสดงตัวตน ผู้สอนจำเป็นต้องให้ผู้เรียนรับรู้ว่าคุณเองนั้นมีตัวตนในระบบออนไลน์ที่ตนเองกำลังร่วมสร้างการเรียนรู้ และยิ่งผู้สอนมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารมากเท่าไรยิ่งมีโอกาสในการเชื่อมโยงการสื่อสารกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

3. แนะนำแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ หรือการสร้างคลังความรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ผู้สอนเป็นหน่วยหนึ่งบนเครือข่ายการเรียนรู้ขนาดใหญ่ของผู้เรียนและผู้เรียนให้ความสำคัญ ดังนั้นการแนะนำแหล่งเรียนรู้หรือแหล่งข้อมูลควรเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อความเข้าใจของผู้เรียนและอยู่ในขอบเขตความสนใจของผู้เรียน เช่น การคัดเลือกบทความเนื้อหาที่เหมาะสมกับประเด็นการศึกษา สรุปประเด็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้สรุปลงบนบล็อกโพสต์ หรืออาจช่วยคัดกรองประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป เป็นต้น

4. จัดกิจกรรมโดยบูรณาการเนื้อหาเข้ากับเทคโนโลยีและเลือกใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม คอยดูแลบริบทของการเรียน เรียบเรียงเนื้อหาและสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้

5. เป็นผู้แนะนำไม่ใช่ผู้สอนโดยตรง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าถึง ประเมิน สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทำให้ความรู้เหล่านั้นเป็นปัจจุบัน

6. เป็นตัวแบบโดยจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นเสมือนตัวแบบหรือสาธิตส่วนการเรียนนั้นคือการได้ฝึกปฏิบัติและสะท้อนคิด โดยผู้เรียนอาจไม่ได้เข้าใจจากการฟังเพียงอย่างเดียวดังนั้นการแสดงผลการกระทำที่ถูกต้องให้ผู้เรียนเห็นจึงมีความสำคัญ

ในขณะที่บทบาทผู้เรียนที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ให้มีการนำเสนอได้ ดังนี้

1. ใช้เครือข่ายออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงความรู้ในหนดที่สำคัญ โดยมีบทบาทในการตัดสินใจเลือกทรัพยากรการเรียนรู้

2. คัดกรองข้อมูลสนเทศและทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับตนเอง
3. เชื่อมโยงความรู้กับสังคมรอบตัวและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับตนเองและประยุกต์ใช้ได้กับโลกแห่งความจริง
4. มีอิสระในการเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถวางแผนและควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง (Locus of Control)

นอกจากนี้หัวใจสำคัญของหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ผู้วิจัยได้ศึกษาประยุกต์แนวคิดการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามาสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ (Learner Generated Content) และการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) มาเป็นแนวทางเพื่อให้ออกแบบการเรียนรู้ส่วนบุคคลของผู้เรียนมีความชัดเจนมากขึ้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) **การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning)** เป็นแนวคิดที่กระบวนการเรียนรู้ที่นั้นเกิดจากผู้เรียนที่มีความต้องการริเริ่มเรียนรู้ด้วยตนเองตามความต้องการ สามารถกำหนดเป้าหมาย ควบคุมการเรียนรู้และสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองไปตลอดเส้นทางไปสู่เป้าหมาย (Costa & Kallick, 2004; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล, 2561) ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญต่อการกำกับการเรียนรู้ของตนเอง แนวคิดนี้มีความสำคัญสร้างการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เริ่มด้วยผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้ (Curiosity) ที่ต้องควบคุมไปกับการมีวินัยในการกำกับตนเอง (Discipline) (Mahon, 2016) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ของตนเองว่าจะมีแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างไร โดยการนำเอาความสนใจของตนเองที่มีมาขยายผลเป็นโครงการ การเรียนรู้แบบใช้สัญญาการเรียน (Learning Contracts) ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน บทบาทหลักเป็นของผู้เรียนที่สร้างวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้และแนวทางในการประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้โดยต้องเป็นไปตามเป้าหมายของรายวิชา จากการศึกษาการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Candy, 1991; Costa & Kallick, 2004; ชัยฤทธิ โปธิสุวรรณ, 2552; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล, 2561; วิชาวรรณ สุขสถิตย์, 2550)

โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในหลักสูตร คือ การหาความรู้ของผู้เรียนเกิดได้หลายรูปแบบ และมีความยืดหยุ่น เช่น การอ่านหนังสือ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา การศึกษาจากเครือข่ายออนไลน์โดยกระบวนการเหล่านี้ต้องการแรงจูงใจ ระเบียบวินัย และความสามารถในการจัดการ

กับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีงานวิจัยที่นำเสนอให้เห็นว่าการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเองมีผลต่อการเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ แดบบแบกซ์และคณะ (Dabbagh et al., 2019) หวังและคณะ (Hwang et al., 2015) ได้ทำการวิจัยพบว่า การเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้แรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นและการปรับกระบวนการเพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนสนใจช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น รวมทั้งโชและเฮอริ (Cho & Lee, 2018) และ โคและคณะ (Kuo et al., 2021) ที่ได้ทำการวิจัยถึงผลกระทบของการเรียนรู้แบบนำตนเองพบว่าการเรียนรู้แบบนำตนเองในผู้เรียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ เนื่องด้วยผู้เรียนได้เลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับตนเอง (Barbara Bray & K McClaskey, 2013; Barbara Bray & Kathleen McClaskey, 2013)

2) การเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ (Learner Generated Content) การเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนมาเป็นเจ้าของการเรียนรู้ที่เกิดจากตนเองผ่านการสร้างเนื้อหาด้วยตนเองที่ไม่ได้เกิดจากผู้สอน โดยแนวคิดนี้มีพื้นฐานมาจากการมองว่าผู้เรียนนั้นมีส่วนร่วมในการศึกษาและเรียนรู้ของตนเอง แทนที่จะเป็นผู้รองรับข้อมูลเท่านั้น ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับเนื้อหานั้นได้ ในปัจจุบันการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเนื้อหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยเครือข่ายทางเทคโนโลยีที่เป็นเครื่องมือสำคัญ เช่น ยูทูบ เฟสบุ๊ก Blog เป็นต้น ทั้งนี้เข้ามาเป็นโหมดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามรูปแบบความสนใจของแต่ละคนและเป็นทั้งเครือข่ายทางสังคมที่ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงกว้างได้ บทบาทผู้สอนจึงเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และเป็นที่ปรึกษาเพื่อให้แน่ใจว่าการแบ่งปันความรู้เข้าไปในเครือข่ายเหล่านั้นมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ (Dale & Povey, 2009) ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีเครือข่ายมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าผู้เรียนสามารถเป็นหนึ่งในโหมดการเรียนรู้ที่สร้างเนื้อหาในเชิงการสร้างและการแบ่งปัน โดยสิ่งสำคัญของผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนสร้างการเรียนรู้ส่วนบุคคลได้อย่างมีความหมายการ คือ ให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพ (Giving Powerful Feedback) และ ทันท่วงทีและนำมาแบ่งปันต่อเติมความรู้ร่วมกัน ประกอบกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการในการประเมินคุณภาพของทรัพยากรที่เลือกใช้ร่วมทั้งเนื้อหาที่สร้างขึ้นได้ (Darvishi et al., 2022) ซึ่งสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้

โดยเทคนิคหนึ่งที่ถูกวิจัยใช้ในหลักสูตร คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project Base Learning) โดยผู้วิจัยศึกษาพบว่าเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานนี้มีส่วนสำคัญในการช่วยสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้ โดยในงานวิจัยฉบับนี้นำมาใช้เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถสร้างแผนการเรียนรู้ของตนเองและเข้ามาสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ของตนเองได้ จากการศึกษาพบว่าได้มีผู้นิยามความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานไว้จำนวนมาก โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ออกมาได้ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้เลือกโครงการตามแนวทางที่ผู้เรียนสนใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยผู้เรียนมีบทบาทหลักในการสร้างการเรียนรู้ของตนเองทั้งการระบุสิ่งที่ตนเองสนใจและเป็นปัญหา การออกแบบแผนการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลที่ได้และสื่อสารออกสู่สาธารณะโดยมีผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มากขึ้นในสิ่งที่สนใจ มากกว่าการค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง (Moursund, 1999; Thomas et al., 1999; ทิศนา แชมณี, 2562; พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียร ยินดีสุข, 2562) และถือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นไปที่บทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child - Centered Approach) เพื่อให้ผู้เรียนทำงานตามระดับทักษะและความสนใจที่ตนเองมีโดยผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานได้ (Thomas et al., 1999; Wrigley, 1998; วัฒนา มัคคสมัน, 2554) ดังนี้

1. ประเด็นปัญหาหรือข้อสงสัยนั้นเกิดจากตัวผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้เป็นการเชื่อมโยงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและไม่ยึดติดว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในห้องเรียนเท่านั้น โดยการจัดการเรียนรู้นั้นจะเป็นแบบสหวิทยาการที่มีกิจกรรมช่วยส่งเสริมมุมมองที่หลากหลายด้านเพื่อสร้างความชำนาญตามความสนใจ

2. ภารกิจต้องมีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ โดยมีความซับซ้อนเพื่อใช้เวลาในการดำเนินการ เช่น หลายวัน หลายสัปดาห์หรือหลายเดือน เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนต้องอุทิศเวลาในการต่อเติมให้มีความสมบูรณ์ โดยกิจกรรมที่ผู้เรียนทำนั้นเป็นการขัดเกลาชิ้นงานที่สนใจให้มีคุณภาพ

3. คุณค่าและตัวโครงการสะท้อนให้เห็นได้ถึงคุณค่าของผู้เรียนเอง โดยการเรียนรู้ด้วยวิธีการนี้จะถูกขับเคลื่อนด้วยตัวผู้เรียนอย่างมีอิสระทั้งการวางแผนการพัฒนาโครงการ รวมทั้งการตัดสินใจถือเป็นการเรียนรู้และสะท้อนคุณค่าในตัวเองของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันจะช่วยให้งานที่นำเสนอสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้

4. การประเมินผลที่สะท้อนความเป็นจริง โดยผลลัพธ์ที่ได้จะสะท้อนวิธีการจัดการที่มีความหลากหลายไม่เพียงแต่ตอบให้ตรงกับคำถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาและเลือกแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานซึ่งสามารถพัฒนาและสร้างได้ผ่านกระบวนการปฏิบัติ จากการสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ทีศนา แชมณี, 2551; พิมพันธ์ เดชะคุปต์ เพียววี ยินดีสุข และเงาเซน มีศรี, 2551; วัฒนมา มัคคสมัน, 2554) เพื่อสังเคราะห์ขั้นตอนและรายละเอียดการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานได้ 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการทำโครงงาน เป็นระยะที่ผู้สอนชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การทำโครงงาน กระบวนการ วิธีการ บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน จากนั้นให้ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายปัญหาพร้อมกันตามความสนใจของผู้เรียน โดยแนวทางการกำหนดหัวข้อเพื่อให้เกิดความชัดเจนตามความสนใจประกอบไปด้วย 1) หัวข้อนั้นมีความใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน 2) หัวข้อมีความซับซ้อนและมีข้อมูลมากพอที่ผู้เรียนจะศึกษาได้ 3) การศึกษาค้นคว้าใช้เวลาพอสมควรเพื่อการได้มาซึ่งผลงานหรือคำตอบหัวข้อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ภายนอกห้องเรียนได้

ระยะที่ 2 เตรียมความพร้อมและวางแผนการพัฒนาโครงงาน เมื่อผู้เรียนได้แนวทางหรือหัวข้อที่ต้องการทำโครงงาน ในระยะที่สองนี้เป็นการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับหัวข้อและกระบวนการทำโครงงาน โดยมีแนวทางการกำหนดหัวข้อเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในระยะนี้ ได้แก่ 1) ตั้งเป้าหมายว่าต้องการทำอะไร 2) ความสำคัญของโครงงานว่าทำไมต้องทำ 3) ผลที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องการให้เกิดขึ้น 4) ขั้นตอนหรือวิธีการทำโครงงานจะทำอย่างไร 5) เตรียมความพร้อมว่าต้องใช้ทรัพยากรอะไร 6) ประเมินกลุ่มเป้าหมายว่าต้องการกับใคร 7) ประเมินหลังการทำการกิจกรรมว่าได้ผลตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ เขียนเค้าโครงของโครงงานตามองค์ประกอบของโครงงาน ประกอบด้วย ชื่อโครงงาน หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ระยะเวลา เครื่องมือที่ใช้ เพื่อเข้าสู่ระยะปฏิบัติการโดยผู้เรียนต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ปรึกษาก่อน จึงจะสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางเอาไว้ได้

ระยะที่ 3 ระยะปฏิบัติการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยผู้เรียนศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบจนสามารถค้นพบตามเป้าหมาย ระหว่างกระบวนการศึกษาผู้เรียนนำแนวทาง ความ

คือบหน้าให้กับผู้สอน ผู้สอนให้คำแนะนำและแรงเสริมตามสมควรและช่วยเหลือตามความจำเป็น เมื่อได้แนวทางผู้เรียนนำไปปรับปรุงโครงงานให้สมบูรณ์ระหว่างนี้ผู้เรียนควรมีการบันทึกวิธีการ สิ่งที่ได้เรียนรู้ ข้อค้นพบตลอดระยะเวลาการทำโครงงาน

ระยะที่ 4 การนำเสนอโครงงานสู่สาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ โดยนำเสนอ ประสพการณ์ ข้อมูล ข้อค้นพบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ระยะที่ 5 การประเมินผล ทั้งด้านผลผลิต เนื้อความรู้ และเจตคติที่เกิดขึ้นจากการทำ โครงงานจากนั้นผู้วิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการตามหลักสูตร

ในการดำเนินการตามหลักสูตรที่วางแผนไว้สำหรับบุคคลนั้น ตามแนวคิดทฤษฎีเชื่อมโยง นิยมที่งานวิจัยนี้นำมาเป็นแนวทาง โดยการนำเทคโนโลยีมาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Technology-Based Approach) รวมทั้งการผสมผสานเทคโนโลยีกับห้องเรียนหรือเรียกการผสมผสานดังกล่าวนี้ว่า การ เรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid Learning/Blended Learning) (Graham et al., 2005 ; O'Connor, 2013) ซึ่งในการออกแบบการเรียนรู้บนเครือข่ายนั้นสามารถออกแบบได้อย่าง หลากหลายวิธีการ โดยแต่ละวิธีการนั้นควรรองรับความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนในชั้น เรียน โดยสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ แบบประสานเวลา (Synchronous) และ ไม่ประสาน เวลา (Asynchronous)

โดยการจัดการเรียนรู้แบบประสานเวลาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบปกติ มีการ จัดการเรียนการสอนตามเวลา โดยทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะเข้ามาในชั้นเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน ในขณะที่การจัดการเรียนรู้แบบไม่ประสานเวลานั้นผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในช่วงเวลาที่ต้องการได้ อย่างยืดหยุ่น เช่น การให้ผู้เรียนสามารถโหลดเอกสารเพื่อการศึกษาด้วยตนเองและติดตามงาน หรือนัดหมายส่งงาน โดยผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อกับสื่อการเรียนรู้ เพื่อนร่วมชั้นและผู้สอนตาม กำหนดการที่วางเอาไว้ โดยผู้วิจัยใช้มาเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบประสานเวลาเพื่อเข้ามาเรียนรู้ความรู้พื้นฐานและวิธีการปฏิบัติที่มี ความสำคัญ และการเรียนรู้แบบไม่ประสานเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการดาวน์โหลดเอกสารการเรียนรู้ วิดีโอการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ นัดหมาย

ผู้ประกอบการเพื่อการสัมภาษณ์และให้ข้อเสนอแนะต่อโครงการ รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการให้ข้อเสนอแนะกันในรูปแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันสนับสนุนการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยช่องทางที่ผู้วิจัยได้นำมาแนะนำผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลาและสถานที่ เช่น

1. **คอร์สแวร์แบบเปิดสำหรับมวลชน หรือ MOOC (Massive Open Online Courseware)** เทคโนโลยีเครือข่ายที่แบ่งปันความรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ไว้บนเครือข่ายที่เปิดให้บุคคลเข้าร่วมได้ตามความสนใจ
2. **Google Classroom** เป็นกลุ่มของโปรแกรมที่เชื่อมต่อกับทุกบัญชีของกูเกิล ที่มีความง่ายต่อการใช้งานมีความปลอดภัยสูงต่อการใช้งาน โดยเป็นทั้งพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล พื้นที่สร้างการสื่อสาร และสามารถติดตามและให้ความคิดเห็นต่อผลงานของผู้เรียนได้ตามเวลา (Real Time)
3. **โปรแกรมการประชุมซูม (Zoom meeting)** เป็นแพลตฟอร์มช่องทางการประชุมผ่านภาพและเสียง รวมทั้งสามารถบันทึกการสนทนาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนการเรียนรู้และการให้ข้อเสนอแนะในแต่ละครั้งได้
4. **คาฮูท (Kahoot)** เป็นแพลตฟอร์มที่ใช้สำหรับสร้างคำถามในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คำถามหลายตัวเลือกโดยสามารถใช้ข้อความ รูปภาพ หรือวิดีโอมาใช้ในการตั้งคำถาม ในแต่ละคำถามนั้นจะมีการตั้งเวลาในการตอบคำถามไว้เพื่อความสนุกสนานในการประเมินผลการเรียนรู้
5. **ChatGPT** เป็นโปรแกรม AI ภายใต้บริษัท OpenAI ที่มีคุณสมบัติสำคัญในการเชื่อมโยงข้อมูลจำนวนมหาศาลจากฐานข้อมูลตามข้อมูลที่ป้อนให้
6. **ไลน์ (Line)** ช่องทางที่สามารถสื่อสารตอบโต้ทั้งในรูปแบบข้อความ เสียงและวิดีโอ ส่งเอกสาร ง่ายต่อการใช้งาน

โดยตัวอย่างแอปพลิเคชันเหล่านี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมร้อยโหนดการเรียนรู้ที่จำเป็นที่สามารถเกิดได้ทุกเวลาและสถานที่ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในเจนเนอเรชั่นที่เกิดมาพร้อมเทคโนโลยีและใช้เป็นเครื่องมือสำคัญทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้ รวมทั้งการเรียนรู้ในความเป็นผู้ประกอบการที่ผู้เรียนสามารถศึกษามิติผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับความสนใจของตนเองผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์และ

ปฏิสัมพันธ์กับผู้เชี่ยวชาญที่สามารถเข้ามาสร้างการเรียนรู้ให้ตนเองได้แม้อยู่คนละพื้นที่ เมื่อนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงไป เพราะการเรียนรู้ไม่ได้เพียงเกิดขึ้นในห้องเรียนเท่านั้นโดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางจากนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยงนิยามและการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และเยาวชน, 2555; สิริกานต์ แก้วคงทอง, 2563) ดังนี้

- 1) บทบาทของผู้สอนที่ต้องเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่
- 2) สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้และรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเอง ในขณะที่ผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการระบุดูแลตนเอง
- 2) สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนรู้สึกเชื่อมั่นและปลอดภัย
- 3) การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้ค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง
- 4) การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย
- 5) การให้กำลังใจผู้เรียนเมื่อประสบปัญหาโดยใช้คำถามให้คิดหาคำตอบอย่างต่อเนื่อง รู้จักถอดบทเรียนและนำไปประยุกต์ใช้
- 6) การประสานงานกับเครือข่ายทางการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ หรือการมีกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน (Beyond the Classroom)
- 7) การติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ (Learning Process) โดยไม่ได้มุ่งเน้นเพียงผลลัพธ์เพียงอย่างเดียว รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดวิธีการและเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้ รวมทั้งปรับเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของตนเองได้ เป็นการร่วมเรียนรู้ไปกับผู้เรียนเพื่อดูว่าสามารถขยับการเรียนรู้ไปในขั้นถัดไปได้เมื่อมีพัฒนาการ
- 8) การประเมินการเรียนรู้ด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ (Creative Feedback) และให้ข้อมูลย้อนกลับโดยทันที (Immediate Feedback)
- 9) การตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล

การประเมินผลหลักสูตรนั้นเป็นขั้นสุดท้ายของการออกแบบหลักสูตร โดยเป็นการพิจารณาว่าขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข มีความมุ่งหมายเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรว่าหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นนั้นสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ค่าโครง รูปแบบของระบบหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร การบริหารหลักสูตรเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นการพิจารณาว่าผู้เรียนสามารถเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดเอาไว้หรือไม่ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2564)

สำหรับแนวทางการประเมินการเรียนรู้เฉพาะบุคคลนั้นใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินของตนเองได้ รวมทั้งเป็นการประเมินไปพร้อม ๆ กับกิจกรรมการเรียนรู้และควรได้รับข้อมูลย้อนกลับโดยทันที (Immediate Feedback) (สิริกานต์ แก้วคงทอง, 2563) เพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยการประเมินดังกล่าวนั้นนอกจากจะเป็นการวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้อีกด้วย

3. การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1 หลักการของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์หลักการของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นแนวทางในการออกแบบหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม

แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	ทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)	คุณลักษณะ ความเป็น ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurshi p)	คุณลักษณะ ของพฤติกรรม เชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักการของ หลักสูตร ฝึกอบรมสำหรับ งานวิจัย
1) มีการวิเคราะห์ ธรรมชาติและ ความต้องการของ ผู้เรียนแต่ละคน	1) การเรียนรู้ เกิดมาจาก ความ หลากหลายทาง	1) มุ่งความสำเร็จ ในการแข่งขัน อย่าง ผู้ประกอบการ	1) ริเริ่มแสวงหา โอกาส 2) มีจุดยืนใน การ เปลี่ยนแปลง	1) ส นั บ ส นุ น ไ้ ผู้ เรี ย น ส ร ้า ง เป็ น ห ม า ย แล ะ อ อ ก เ บ ม ก า ร เรี ย น ร ู้ ช อ ง ต น เ อ ง ที่
2) มีการสร้างโปร ไฟล์ของผู้เรียนที่ เป็นบันทึกเกี่ยวกับ จุดแข็งและความ ต้องการ แรงจูงใจ และเป้าหมายของ ผู้เรียนแต่ละคน	2) มีความคิดเห็นที่ เกิดจากการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ใน เครือข่าย 2) การเรียนรู้ เป็น	2) จัดการ ทรัพยากรอย่าง สร้างสรรค์ 3) สร้างเครือข่าย 4) มีความ รับผิดชอบต่อการ กระทำ	3) การ คาดการณ์ไปสู่ อนาคต 4) พัฒนาตนเอง สม่ำเสมอ	ส อ ด ค ล ็ อ ง กั บ ค ว ม ส น ใจ แล ะ ค ว ม ถ น ัด 2) ส นั บ ส นุ น ไ้ เท ค โ น โล ยี ไ้ ช ้า ม า เป็ น ส ว น หนึ่ ง ไ้ ผู้ เรี ย น ไ้ เชื้ อ ม โย ง
3) การจัด สภาพแวดล้อมที่มี ความยืดหยุ่นทั้ง แนวปฏิบัติ บทบาทของผู้สอน และผู้เรียน การ จัดสรรเวลา การใช้ พื้นที่ การจัดกลุ่ม และการเชื่อมต่อ การเรียนรู้ที่ปรับ ไปตามความ	กระบวนการ เชื่อมต่อระหว่าง โหนดตามการ เรียนรู้ระหว่าง บุคคลที่ค้นพบ และเชื่อมโยง 3) การเรียนรู้ อาจเกิดมาได้ จากสิ่งที่ไม่ใช่ มนุษย์ เช่น แหล่งเรียนรู้ใน			ผู้ เรี ย น ไ้ เชื้ อ ม โย ง โหนดการเรียนรู้ใน เครือข่ายที่มีความ หลากหลายและมี คุณภาพ ผู้ เรี ย น ไ้ มี โอกาสปฏิบัติจริง บนฐานความสนใจ ของตนเอง 3) ส นั บ ส นุ น ไ้ ผู้ เรี ย น แส ว ง ห า โ อ ก า ส จ า ก

แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	ทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)	คุณลักษณะ ความเป็น ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurshi p)	คุณลักษณะ ของพฤติกรรม เชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักการของ หลักสูตร ฝึกอบรมสำหรับ งานวิจัย
ต้องการของผู้เรียน 4) การออกแบบ การเรียนรู้ที่มี ความท้าทายและ เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของ ผู้เรียนและ ตอบสนองต่อ เป้าหมายการ เรียนรู้ที่คาดหวัง 5) การจัดการ เรียนรู้ที่มุ่ง ความก้าวหน้า ตามความสามารถ ของแต่ละบุคคล และผลสัมฤทธิ์ แตกต่างกันของ ผู้เรียนในชั้นเรียน เดียวกันที่สามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันได้	เครือข่ายระบบ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี 4) ความสามารถ ในการเรียนรู้มี ความสามารถ มากกว่าการได้รู้ ข้อมูลปัจจุบัน เนื่องจากข้อมูล มีอายุสั้นลง 5) การรักษา ความเชื่อมโยง เพื่อ ความ ต่อเนื่องในการ เรียนรู้ 6) ทักษะการ เชื่อมโยงในสิ่งที่ สนใจตามลีลา การเรียนรู้ของ แต่ละบุคคล 7) มี การ ปรับปรุงการ เรียนรู้ให้มีความ			สถานการณ์ที่ เกิดขึ้น คาดการณ์ ไปสู่อนาคตและ สร้างแผนป้องกัน ความเสี่ยงอย่าง รอบด้าน 4) สนับสนุนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียนและ ผู้เรียน ผู้เรียนและ ผู้สอน รวมทั้ง เครือข่ายความรู้ทุก รูปแบบเพื่อนำ ความรู้ที่ได้รับมา ประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ 5) สนับสนุนให้ ผู้เรียนเข้าใจตนเอง ทั้ง ความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง ในการสร้างโอกาส ทางธุรกิจที่เป็น ประโยชน์ต่อตนเอง

แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	ทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)	คุณลักษณะ ความเป็น ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurshi p)	คุณลักษณะ ของพฤติกรรม เชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักการของ หลักสูตร ฝึกอบรมสำหรับ งานวิจัย
				ในอนาคตได้
	ทันสมัยอยู่เสมอ			
	8) การตัดสินใจ ถือเป็น กระบวนการ เรียนรู้ที่ผู้เรียน สามารถเลือกที่ จะเรียนรู้ได้ เนื่องจากข้อมูล มีจำนวน มหาศาล			

จากตาราง 15 ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรมา
สังเคราะห์เพื่อสร้างหลักการของหลักสูตรได้ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1 สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้ของตนเองที่สอดคล้องกับ
ความสนใจและความถนัด

2) สนับสนุนให้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงหนดการเรียนรู้ใน
เครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของ
ตนเอง

3) สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและ
สร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน

4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

5) สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้

3.2 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์กระบวนการในการสร้างคุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ได้ 3 ขั้นตอน ดังตาราง 16 ตาราง 16 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กระบวนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการเรียนตามแนวคิดเชื่อมโยงนิยม	การเรียนรู้สำหรับผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก	กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม
1. ทำความเข้าใจผู้เรียนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนทำงานร่วมกันในการตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน	1. ชั้นเตรียมความศึกษารายละเอียดของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม ทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา ช่องทางการเรียนรู้และช่องทางการติดต่อสื่อสาร	ขั้นที่ 1 สร้างทัศนคติที่ดีในความเป็นผู้ประกอบการ เป็นขั้นตอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นผู้ประกอบการทั้งด้านนิยาม ความหลากหลาย ความคิดของผู้ประกอบการ ผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์ มีทัศนคติต่อการวางแผนเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสร้างอารมณ์เชิงบวกในการเรียนรู้ทั้งอิสระในการเรียนรู้และผู้สอนที่เปิดพื้นที่ในการ	ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และแนวทางไปสู่เป้าหมายทางธุรกิจของตน

กระบวนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการเรียน ตามแนวคิด เชื่อมโยงนิยม	การเรียนรู้สำหรับ ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิง รุก	กระบวนการเรียนรู้ ของหลักสูตร ฝึกอบรม
	<p>อย่างหลากหลายเพื่อ การเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน ใช้สื่อ ดิจิทัลและเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อการ สร้างการเรียนรู้</p> <p>3. การนำเสนอ ประเด็นที่สนใจ ผ่านการเชื่อมโยง การเรียนรู้ นำเสนอ ผลการเรียนรู้ของ ตนเองได้อย่าง น่าสนใจ ที่เชื่อมโยง แหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อหา ข้อสรุป</p>	<p>แสดงออก และกระตุ้นผ่าน การตั้งคำถามให้ผู้เรียน แสดงออก</p> <p>ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมาย ผ่านตัวตน เป็นขั้นตอนที่ให้ ผู้เรียนระบุตัวตนและความ สนใจของตนเองได้ สร้าง เป้าหมายที่ชัดเจนและ สามารถระบุแนวทางการ ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ในอนาคตได้ ระดมแนวทาง จากมุมมองที่หลากหลายเพื่อ การคัดเลือกวิธีการที่ เหมาะสม</p>	
<p>2. ออกแบบการ เรียนรู้ส่วนบุคคล ออกแบบทักษะและ ความรู้พื้นฐานที่ จำเป็นต่อการบรรลุ เป้าหมาย ด้วยวิธีการ เรียนรู้ทรัพยากรการ เรียนรู้ เวลา และ สถานที่ที่มีความ ยืดหยุ่น และ</p>	<p>4. ดำเนินการตาม ประเด็นที่สนใจ โดยผู้เรียนดำเนินการ ตามแผนที่วางไว้ โดย ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ และติดตามการ เรียนรู้ในช่องทาง ออนไลน์</p>	<p>ขั้นที่ 3 คิดค้นวิธีการบรรลุ เป้าหมาย เป็นขั้นตอนที่ให้ ผู้เรียนพัฒนาเป้าหมายเพื่อหา แนวคิดและวิธีการในการ บรรลุเป้าหมาย พิจารณา ปัญหาที่สามารถแก้ไขได้สร้าง กระบวนการในการปฏิบัติ</p>	<p>ขั้นที่ 2 เชื่อมโยง ความรู้ (Connection) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียน นำความรู้ที่ซ่อนเร้น ในตัว (Tacit Knowledge) และ ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จาก</p>

กระบวนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการเรียน ตามแนวคิด เชื่อมโยงนิยม	การเรียนรู้สำหรับ ผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิง รุก	กระบวนการเรียนรู้ ของหลักสูตร ฝึกอบรม
<p>หลากหลาย โดยใช้แนวคิดการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามาสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ (Learner Generated Content) และการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self - Directed Learning) มาเป็นแนวคิดหลักในการออกแบบการเรียนรู้ส่วนบุคคลของผู้เรียน</p> <p>3. ดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดของผู้เรียน ผสานเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ โดยระหว่างกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนมีส่วนร่วมสำคัญในการร่วมกระตุ้นการคิดผ่านคำถามอย่างต่อเนื่อง</p>			<p>ภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)</p>

กระบวนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการเรียน ตามแนวคิด เชื่อมโยงนิยม	การเรียนรู้สำหรับ ผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิง รุก	กระบวนการเรียนรู้ ของหลักสูตร ฝึกอบรม
4. การประเมินผล การเรียนรู้ ผู้เรียน ประเมินการเรียนรู้ของ ตนเองด้วยวิธีการที่ หลากหลาย พิจารณา เป้าหมายที่ตั้งไว้ เรียนรู้ข้อผิดพลาด ระหว่างกระบวนการ	5. การประเมินผล การเรียนรู้ ผู้เรียน นำเสนอผลการเรียนรู้ ของตนเองผ่านสื่อ และช่องทางการ นำเสนออย่าง หลากหลาย และ ผู้เรียนและผู้สอนให้ ข้อมูลป้อนกลับ ระหว่างกัน	ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการ ทำงานเป็นระยะ เป็นขั้นต้น ที่ให้ ผู้เรียน พิจารณา กระบวนการทำงานเพื่อหา ข้อสรุปในแต่ละระยะ เพื่อ นำมาปรับแผนให้มีความ เหมาะสม ทดสอบคุณค่าจาก มุมมองผู้เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 5 ป้อนกลับข้อมูลเพื่อ พัฒนาการทำงาน เป็น ขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนเปิดรับ ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับ เหมาะวิธีการเพื่อการไปสู่ เป้าหมาย	ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ ความเป็นไปได้ (Analyze) เป็น ขั้นตอนที่ ผู้เรียน วิเคราะห์และประเมิน โอกาสสำเร็จและ ความเป็นไปได้ของ แนวคิดที่พัฒนาขึ้น รวมถึงการแก้ไข ปรับปรุงแนวทางที่ ออกแบบให้มี ประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น

จากตารางที่ 16 ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการ
เรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปเป็นขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร 3 ขั้นตอน
ได้แก่

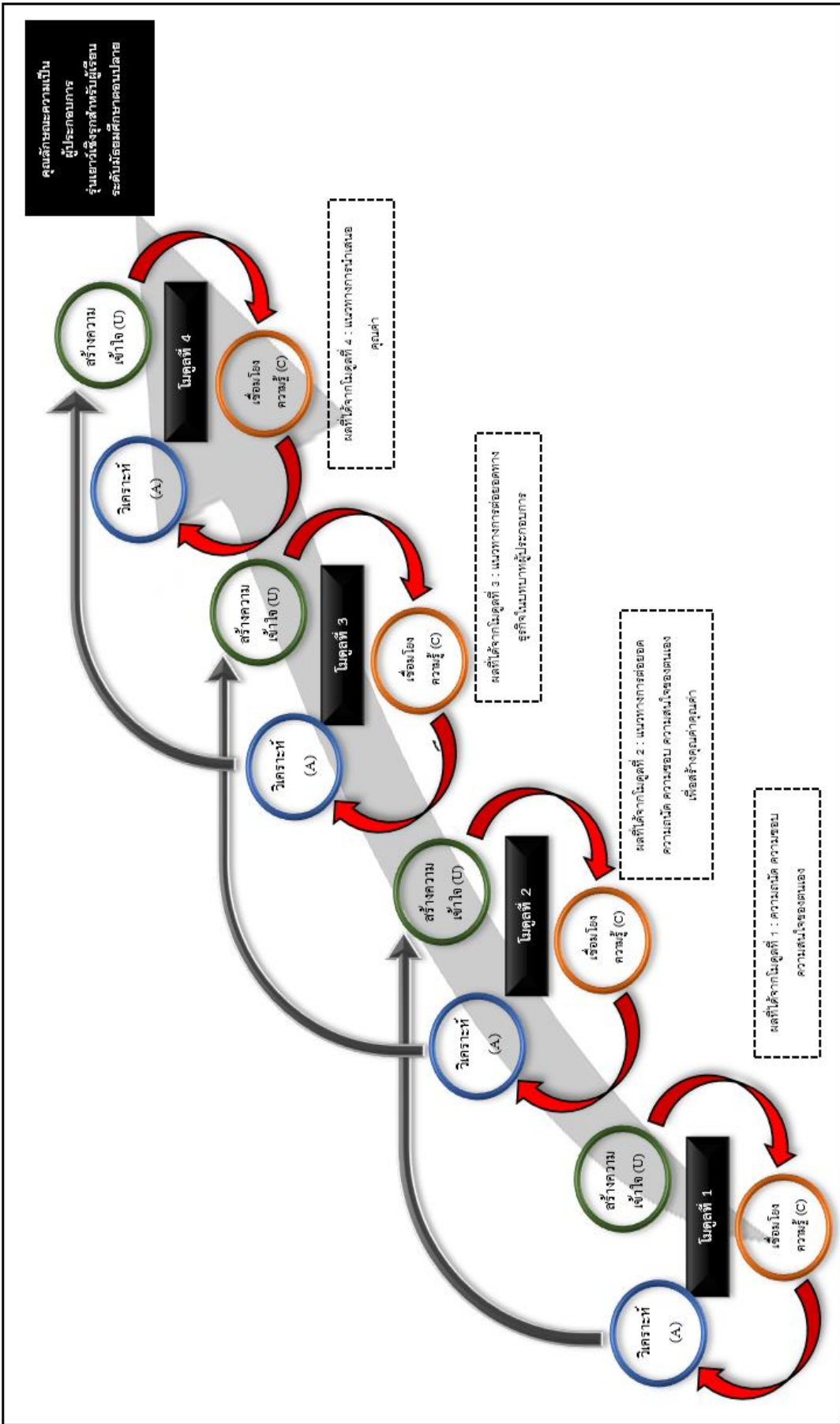
ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจ
ในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และแนวทางไปสู่เป้าหมายทางธุรกิจของตน

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นใน
ตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้าง

ความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นรวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โดยแต่ละขั้นตอนนี้มีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง (Spiral) ที่ให้เห็นการวนซ้ำอย่างต่อเนื่องไปตลอดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ที่ผู้เรียนเริ่มทำความเข้าใจสถานการณ์หรือปัญหาโดยสร้างเป้าหมายและแนวทางการบรรลุเป้าหมายเพื่อจัดการกับสถานการณ์หรือปัญหา ทำความเข้าใจความถนัดและความสนใจของตนเอง จากนั้นเข้าสู่ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) ที่ผู้เรียนทุกคนต่างมีความรู้ที่ฝังแน่นติดตัวมา เมื่อพบเจอกับสถานการณ์หรือปัญหาใหม่ จะนำไปสู่การเชื่อมโยงโหนดความรู้บนเครือข่ายที่สำคัญและจำเป็น โดยผู้เรียนที่มีต่อสถานการณ์ปัญหานั้น ๆ นำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ จากกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเข้าสู่ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) ที่เป็นการวิเคราะห์ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวจากกระบวนการเรียนรู้ และนำไปสู่การเรียนรู้และสร้างความเข้าใจอีกครั้งเป็นวงจร โดยที่วงจรการเรียนรู้นี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ในโมดูลการเรียนรู้ทั้ง 4 โมดูล ประกอบด้วย โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตนค้นหาลายนิ้วมือทางธุรกิจ โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ และโมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง ดังภาพประกอบที่ 6

ภาพประกอบ 6 วงจรการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ U – C – A Model

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

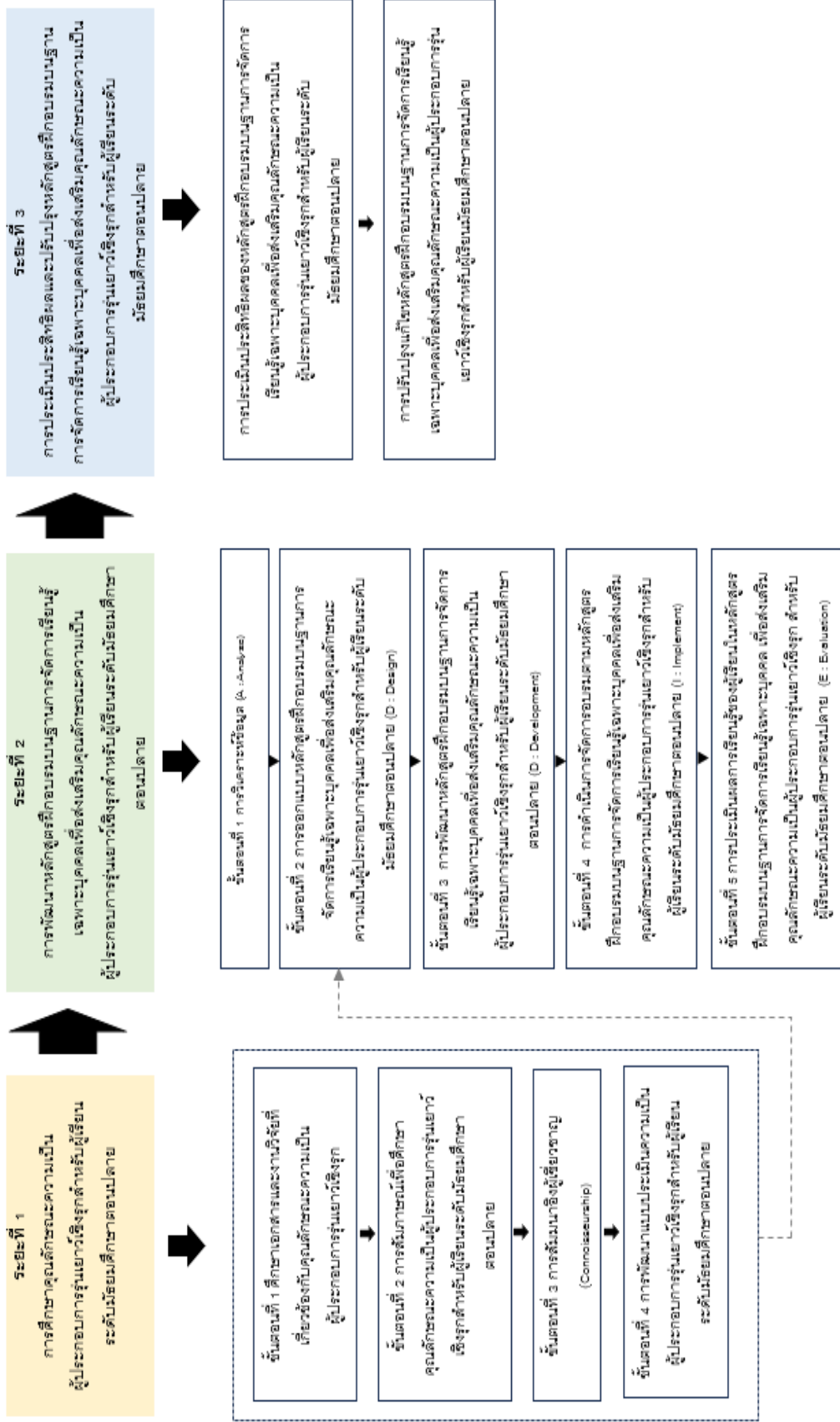
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้
วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยงานวิจัยนี้ผ่านคณะกรรมการ
จริยธรรมสำหรับงานวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม
2566 หมายเลขรับรอง SWUEC – G – 265/66 และได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่
เก็บข้อมูลแล้ว แบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อ
ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการ
เรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยมีภาพรวมการดำเนินงานในแต่ละระยะดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แสดงภาพรวมการดำเนินการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรกรรณการเฉพาะบุคคลเพื่อสงเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบกรรณการรณการรณการ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียด
การดำเนินงานในแต่ละระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

การดำเนินการในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและพัฒนาเครื่องมือเพื่อประเมินคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 4
ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขั้นตอนที่ 3 การสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายละเอียดแต่ละ
ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

ในขั้นตอนนี้ดำเนินการด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) เพื่อให้ได้
นิยามและองค์ประกอบของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก จากฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

แหล่งข้อมูล

เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS ฐานข้อมูล
ThaiLIS ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และหลักสูตร
การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระดับเยาวชนทั้งในและต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2533 –
2566 (ค.ศ. 1990 – 2023)

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ประกอบการ
รุ่นเยาว์เชิงรุก

วิธีดำเนินการ

1. คัดเลือกหนังสือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ประกอบด้วย บทความวิชาการ บทความวิจัย ตามแนวทางของสกอตต์ (Scott, 2006) คือ การคัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักเกณฑ์ 1) มีความถูกต้อง คือ มาจากแหล่งเชื่อถือได้ มีความต้องถูกต้อง สมบูรณ์ สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ตีพิมพ์ 2) มีความน่าเชื่อถือ คือ ปราศจากการบิดเบือนข้อมูลและข้อผิดพลาด 3) ความเป็นตัวแทน คือ สามารถแสดงรายละเอียดแทนเอกสารประเภทเดียวกัน เป็นตัวแทนกลุ่มประชากรตัวอย่างได้เหมาะสม และ 4) มีความชัดเจน คือ สามารถเข้าใจได้ง่าย ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. กำหนดคำสำคัญที่ต้องการศึกษาโดยภาษาไทย ได้แก่ คำว่า “ผู้ประกอบการ” “ความเป็นผู้ประกอบการ” “ผู้ประกอบการเยาวชน” “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์” “คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ” “พฤติกรรมเชิงรุก” “คุณลักษณะพฤติกรรมเชิงรุก” “พฤติกรรมเชิงก้าวหน้า” และ “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก” สำหรับการสืบค้นคำภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำว่า “Entrepreneur” “Entrepreneurship” “Youth Entrepreneurship” “Student Entrepreneurship” “Youth Entrepreneur” “Student Entrepreneur” “Proactive Behavior” “Proactive Entrepreneur” และ “Proactive Entrepreneurship”

3. จำแนกประเภทของแหล่งข้อมูลเป็นตำรา บทความวิชาการ งานวิจัย ตัวแปรที่ศึกษา และกำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องการศึกษาและจัดบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ

4. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ใน 2 ประเด็น 1) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ และ 2) คุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก จากนั้นนำผลมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อให้ได้ “คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก” ทั้งนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัย นำมาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจัดระเบียบข้อมูล ที่ความและให้ความหมายโดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) จากนั้นสร้างข้อสรุปความหมาย องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในขั้นตอนนี้ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อสังเคราะห์นิยามองค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ 1) เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ (Startup) ที่มีธุรกิจเป็นของตนเอง ผลประกอบการเติบโต อายุธุรกิจไม่เกิน 5 ปี จำนวน 5 ท่าน และ 2) ผู้สอนที่จัดกิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 ท่าน รวมผู้เชี่ยวชาญจำนวนจำนวน 12 ท่าน โดยจำนวนผู้ให้ข้อมูลดังกล่าวสิ้นสุดเมื่อข้อมูลจากการสัมภาษณ์อิ่มตัว (Saturation of Data)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured Interview) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากขั้นที่ 1 มากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญ

จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามและดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำ ได้ประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

1.1 ในมุมมองของท่านความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ หมายถึงอะไร

1.2 ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์มีความจำเป็นหรือไม่กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะอะไร

1.3 ถ้าเพิ่มคุณลักษณะพฤติกรรมเชิงรุกเข้าไปในความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ ท่านจะมีมุมมองต่อเรื่องนี้อย่างไร

1.4 ท่านคิดว่าคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกในผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรเป็นอย่างไร

1.5 ในความคิดเห็นของท่านจะมีกลยุทธ์หรือวิธีการอย่างไรในการสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกในผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามที่ท่านกล่าวถึง

นำแบบสัมภาษณ์ทั้งโครงสร้างไปทดลองใช้กับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน เพื่อปรับปรุงข้อคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและปรับภาษาให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. แบบประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. แบบประเมินความสอดคล้องของคำนิยามกับคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพิจารณาค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถาม เกณฑ์การให้คะแนนกับนิยามเชิงปฏิบัติการของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดคะแนน คือ

+1 หมายถึง นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่านิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องกัน

-1 หมายถึง นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีความสอดคล้องกัน

วิธีการดำเนินการ

1. ผู้วิจัยติดต่อผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูล โดยการอ่านข้อมูลหนังสือแสดงความจำนงยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และยืนยันผู้ให้ข้อมูลว่าจะทำการปกปิดข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้นเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยลงนาม ทั้งนี้ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ผู้วิจัยขออนุญาตผู้เข้าร่วมวิจัยบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 1 - 31 กรกฎาคม 2566 ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting

2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามวัน เวลา และช่องทางที่ตกลงร่วมกัน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ท่านละประมาณ 45 – 90 นาที โดยจำนวนผู้ให้ข้อมูลจะสิ้นสุดลงเมื่อพบว่ามีข้อมูลเริ่มซ้ำกับข้อมูลเดิมและไม่มีข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจากประเด็นที่สัมภาษณ์ ทำให้ได้ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 12 ท่าน

3. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้สัมภาษณ์สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในตัวผู้สัมภาษณ์ อันจะมีผลต่อความถูกต้องและความจริงของข้อมูลที่ได้รับ

3.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล เมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์โดยสรุปประเด็นให้กับผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้อง (Member Checking) เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลให้ตรงกัน

3.3 ตรวจสอบความไว้วางใจได้ของข้อมูล (Dependability) โดยการนำข้อมูลไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อยืนยันความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) เพื่อให้ได้นิยามและองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5. พิจารณาความสอดคล้องและความแตกต่างของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้จากการวิจัยเอกสารเปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาสร้างข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบ คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

6. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องโดยนำความหมาย องค์ประกอบและพฤติกรรมของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไปให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการระดับเยาวชน จำนวน 3 ท่าน รวมจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาถอดเทปและวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจัดระเบียบข้อมูล ตีความและให้ความหมายโดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) จากนั้นสร้างข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. การประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบประเมินคุณลักษณะความเป็น

ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ โดยมีเกณฑ์การแปลคะแนน ดังนี้

4.51 – 5 .00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
1.51 – 2.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. การประเมินความสอดคล้องของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลคะแนนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	หมายถึง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้อง คือ หากค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่ามากกว่า 0.50 ถือว่าคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องกัน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 นำมาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง ข้อเสนอแนะทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญนำมาปรับปรุงเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ในขั้นตอนนี้ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อยืนยันนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย ภายหลังจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Startup) และผู้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์

เพื่อยืนยันนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Startup) ที่มีธุรกิจเป็นของตนเอง ผลประกอบการเติบโต อายุธุรกิจไม่เกิน 5 ปี จำนวน 2 ท่าน และผู้สอนหรือจัดกิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่านและผู้เชี่ยวชาญยินดีเข้าร่วมให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยพัฒนาจากผลการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วยประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1) ความเหมาะสมของนิยามคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2) ความเหมาะสมขององค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3) พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4) แนวทางในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรเป็นอย่างไร

2. แบบประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก

3	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

วิธีการดำเนินการ

1. พัฒนาแบบสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพัฒนาจากการนำเอาข้อมูลคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 มากำหนดประเด็นในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ โดยมีประเด็นในการสัมมนา ดังนี้

1.1 ความเหมาะสมของนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 ความเหมาะสมขององค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับนิยามและองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.4 แนวทางในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรเป็นอย่างไร

2. ประสานกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลเพื่อกำหนดรายการสัมมนาตามความเหมาะสมและความสะดวกร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญ

3. ดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญตามแบบสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนาขึ้นทั้งนี้เพื่อความสะดวกของผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญผ่านโปรแกรมซูมโดยก่อนการสัมมนาวิจัยขออนุญาตบันทึกเสียง โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2566 เวลา 15.00 – 17.45 น. ผ่านโปรแกรม Zoom meeting

4. ถอดข้อมูลการบันทึกเสียงและบันทึกข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายทันทีเพื่อให้สามารถจดจำรายละเอียดและบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการให้ความหมายข้อมูลและหาแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการถามซ้ำ จากนั้นอ่านทวนข้อมูลอย่างละเอียดเพื่อความเข้าใจเนื้อหาใน

ภาพรวมโดยพิจารณาร่วมกับแบบประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและสร้างข้อสรุป

5. ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องข้อมูลโดยการนำผลการศึกษาคูณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้จากการสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ ย้อนกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความถูกต้อง

6. สร้างข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

7. ผู้วิจัยสังนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะส่งให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
นำมาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจัดระเบียบข้อมูล ให้ความหมายและให้
ความหมายโดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories)
จากนั้นสร้างข้อสรุปคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยการหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องมี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการนำไปใช้ โดยมีเกณฑ์
การแปลคะแนน ดังนี้

4.51 – 5 .00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
1.51 – 2.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในขั้นตอนนี้ เป็นการดำเนินการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากข้อสรุปคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในขั้นตอนที่ 3 โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) สำหรับผู้วิจัยประเมินผู้เรียน ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนและผู้เรียนประเมินตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบประเมิน จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน และ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการ จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. แบบประเมินความสอดคล้องของนิยามกับคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ระหว่างข้อรายการประเมินเกณฑ์การให้คะแนนกับนิยามเชิงปฏิบัติการของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดคะแนน คือ

- +1 หมายถึง ข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 1 หมายถึง คำถามและเกณฑ์การให้คะแนนไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

วิธีดำเนินการ

1. นำนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้จากการศึกษาในชั้นตอนที่ 3 มาใช้ในการออกแบบแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) จำนวน 10 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) และองค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) โดยมีผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนเป็นผู้ประเมิน

2. ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเนื้อหาในแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3. ตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 คน และ 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการ จำนวน 2 คน

3.1 การประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

3.2 การประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยความสอดคล้องและความเหมาะสมจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ โดยมีเกณฑ์การแปลคะแนน ดังนี้

4.51 – 5 .00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

1.51 – 2.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. การประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ
รุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลคะแนนมา
คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	หมายถึง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของแบบประเมิน คือ หากค่าดัชนีความสอดคล้อง มี
ค่ามากกว่า 0.50 ถือว่าแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ
ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์และนิยามความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจริง ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ของผู้เชี่ยวชาญที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามและเกณฑ์
การให้คะแนนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50
นำมาพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ได้รับข้อเสนอแนะ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง ข้อเสนอแนะ
ทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญนำมาปรับปรุงเพื่อให้แบบประเมินมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

การดำเนินการในระยะนี้เป็นกรนำคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากงานวิจัยในระยะที่ 1 มาใช้ในการออกแบบหลักสูตร
ฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่น
เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
แนวคิด การเรียนรู้อเฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิด ผู้ประกอบการ

(Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism) ร่วมกับการใช้แบบจำลอง ADDIE มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analyze)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ใน 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis) 2) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) และ 3) การวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis)

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์และวิเคราะห์ภาระงาน

แหล่งข้อมูลเอกสาร

1. เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS เว็บไซต์ ใช้คำสำคัญในการสืบค้น ได้แก่ คำว่า “Personalized Learner Profile” และ “Learner Profile” “คุณลักษณะของผู้เรียน Generation Z” ระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2566 (ค.ศ. 1990 – 2023) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ กระบวนการพัฒนาโปรแกรมของนักเรียน

2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566)

แหล่งข้อมูลบุคคล

1. ครูผู้สอนที่จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการปรากฏอยู่ใน 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 4 คนและ สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 คน รวมจำนวน 6 คน

2. ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 คน ที่ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกที่ได้จากอาสาสมัคร

แหล่งข้อมูลเว็บไซต์

1. แบบสอบถาม - VARK (vark-learn.com)

เครื่องมือที่ใช้

1. KSAA (Knowledge – Skill – Ability - Attribute) Diagram เป็นเครื่องมือเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะ (Attribute) ที่จำเป็นต่อการออกแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินในหลักสูตรฝึกอบรม

2. SWOT Analysis เป็นเครื่องมือวิเคราะห์สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์และสามารถนำข้อมูลที่ได้มากำหนดกลยุทธ์ในการออกแบบหลักสูตร

3. TOWS Matrix เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกลยุทธ์ ช่วยให้มองเห็นภาพรวมของสถานการณ์ปัจจุบันและพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ โดยใช้ประโยชน์จากผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์

4. แบบสอบถาม - VARK (vark-learn.com) เป็นเครื่องมือที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้นักเรียนค้นพบรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ Visual (การเรียนรู้ด้วยภาพ) Auditory (การเรียนรู้ด้วยการฟัง Reading/Writing (การเรียนรู้ด้วยการอ่าน/เขียน Kinesthetic (การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ)

วิธีดำเนินการ

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis)

1.1 คัดเลือกหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อสร้างข้อสรุปคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยฉบับนี้ ตามแนวทาง

ของสกอตต์ (Scott, 2006) คือ การคัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักเกณฑ์ 1) มีความถูกต้อง คือ มาจากแหล่งเชื่อถือได้ มีความต้องถูกต้อง สมบูรณ์ สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วง ระยะเวลาที่ตีพิมพ์ 2) มีความน่าเชื่อถือ คือ ปราศจากการบิดเบือนข้อมูลและข้อผิดพลาด 3) มีความเป็นตัวแทน คือ สามารถแสดงรายละเอียดแทนเอกสารประเภทเดียวกัน เป็นตัวแทนกลุ่มประชากรตัวอย่างได้เหมาะสม และ 4) มีความชัดเจน คือ สามารถเข้าใจได้ง่าย ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 พัฒนาโปรไฟล์ของผู้เรียนโดยการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ “Personalized Learner Profile” และ “Learner Profile” จากนั้นพัฒนาโปรไฟล์ผู้เรียนโดยนำเอาแบบทดสอบสไตล์การเรียนรู้ (VARK questionnaire) และโจทย์สถานการณ์ทางธุรกิจเข้ามาไว้ในโปรไฟล์ผู้เรียน

1.3 นำโปรไฟล์ของผู้เรียนที่พัฒนามาสนทนากลุ่มกับครูผู้สอนจำนวน 4 คน และผู้เรียนจำนวน 4 คน เพื่อดำเนินการปรับปรุงโปรไฟล์ผู้เรียน

โดยโปรไฟล์ผู้เรียนเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียนจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการให้ผู้เรียนจัดทำโปรไฟล์ของตนเองเพื่อนำมาวิเคราะห์และนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบกิจกรรมฝึกอบรมให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในลำดับต่อไป

2. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

2.1 ประสานงานและนัดหมายผู้แทนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 4 คนและสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 คน เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2566)

2.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ SWOT เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร จากนั้นนำมาพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตรผ่านการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อสร้างข้อสรุปกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร

3. การวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) โดยใช้ KSAA Diagram (Knowledge – Skill – Ability - Attribute) โดยการนำเอาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับการออกแบบการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มและการวิเคราะห์เชิงเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจัดระเบียบข้อมูล ที่ความและให้ความหมายโดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) จากนั้นสร้างข้อสรุป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จาก SWOT Analysis โดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) จากนั้นสร้างข้อสรุปโดยการจัดกลุ่ม ได้แก่ 1) ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) และ 2) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats) จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ TOWS Matrix โดยการเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) และ ปัจจัยภายนอก (โอกาส อุปสรรค) เพื่อสร้างข้อสรุปกลยุทธ์

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจาก KSAA Diagram ที่ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะ (Attribute) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากนั้นนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) โดยแยกข้อมูลตามองค์ประกอบ KSAA Diagram (Knowledge – Skill – Ability - Attribute) จากนั้นพิจารณาจัดกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายกันในแต่ละองค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Design)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการดำเนินการ ดังนี้ 1) คัดเลือกแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการ

พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 2) สังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม 3) ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยการนำผลลัพธ์จากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 มาร่วมดำเนินการ

วัตถุประสงค์

ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

แหล่งข้อมูลเอกสาร

เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสืบค้นจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS เว็บไซต์ ฐานข้อมูล ThaiLIS ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประกอบด้วยแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) ระหว่างปี พ.ศ. 2533 - 2566 (ค.ศ. 1990 - 2023) และแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ระหว่างปี ค.ศ. 2000 - 2023 (พ.ศ. 2564 - 2566)

วิธีการดำเนินงาน

1. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล (A - Analysis) ได้แก่ ข้อมูลจากการวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) และการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) ร่วมกับแนวคิดทฤษฎี ประกอบด้วย แนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism) มาใช้ในการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) ระหว่างปี พ.ศ. 2533 - 2566 (ค.ศ. 1990 - 2023) รวมทั้งแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่เป็นฐานการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมโดย

กำหนดคำค้นสืบค้นภาษาไทย ได้แก่ คำว่า “หลักสูตรการเรียนรู้อิงเฉพาะบุคคล” “หลักสูตรการเรียนรู้อิงส่วนบุคคล” “การจัดการเรียนรู้อิงเฉพาะบุคคล” “การจัดการเรียนรู้อิงส่วนบุคคล” “กระบวนการออกแบบการเรียนรู้อิงเฉพาะบุคคล” จากการศึกษาสืบค้นคำภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำว่า “ Personalized Curriculum” “ Personalized Learning” “ Personalized Curriculum Development” “Personalized Curriculum Toolkit” “Personalized Curriculum Process” และ “Personalized Curriculum Design” ระหว่างปี ค.ศ. 2000 – 2023 (พ.ศ. 2564 - 2566)

3. สังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมและนำมาออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้อิงเฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม กระบวนการเรียนรู้ เนื้อหา โครงสร้าง เวลา วิธีการ สื่อ และการวัดและประเมินผลเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม หลักสูตรนี้ได้นำเอาแนวคิดการจัดการเรียนรู้อิงเฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) มากำหนดเป็นหลักการของหลักสูตรฝึกอบรมได้ 5 ข้อ ดังนี้

- 1) สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้อิงของตนเองที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
- 2) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้อิงในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง
- 3) สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน
- 4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

5) สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้

3.2 จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.3 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ชั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) และ ชั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และพัฒนาไปสู่การสร้างแนวคิดธุรกิจของตนเอง

ชั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)

ชั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้น รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.4 บทบาทของผู้สอน ผู้เรียนและบรรยากาศในการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถนำเสนอได้ ดังตาราง 17

ตาราง 17 บทบาทผู้เรียน บทบาทผู้สอนและบรรยากาศในการเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่วิเชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน	บรรยากาศการเรียนรู้
1. เปิดใจในการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของตนเอง 2. เชื่อมโยงความถนัดและความสนใจของตนเองมาสู่การทำความเข้าใจธุรกิจที่มีความเหมาะสมกับตนเอง 3. มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น 4. เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจของตนเอง	1. กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความถนัดและความสนใจของตนเอง 2. ให้ข้อเสนอแนะช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ 3. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดและสร้างข้อสรุปการเรียนรู้ 4. กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5. ให้คำแนะนำผู้เรียนในการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ 6. กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นอย่างหลากหลายมุมมอง	1. บรรยากาศที่มีอิสระในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและเลือกตามความชอบและความสนใจของตนเอง 2. สร้างพื้นที่ให้ผู้เรียนกล้าทดลองกล้าคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งออกแบบสถานการณ์และบรรยากาศที่สะท้อนความเป็นจริงทางธุรกิจ 3. บรรยากาศที่สร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน เชื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับบุคคลอื่นๆ ที่มีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3.บรรยากาศเชื้อต่อการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์นอกเหนือจากในห้องเรียน เชื่อมโยงทรัพยากรนอกห้องเรียนที่มีส่วนสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้

3.5 โมเดลของหลักสูตรฝึกอบรม โดยการนำผลการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) และการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

และกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร มาใช้ในการกำหนดเนื้อหาและโมดูลการเรียนรู้ของหลักสูตร ผูกอบรวม ทั้งนี้โครงสร้างของโมดูลการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญของโมดูล จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม สถานที่ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ การเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล มีการกำหนดเนื้อหาสาระใหญ่แล้วแบ่งเนื้อหาแยกย่อยตาม หัวข้อ โดยมีการเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยากเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เทคนิคที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning) โดยมีรายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน

โมดูลที่ 2 การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey)

โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur journey)

โมดูลที่ 4 ห้องเรียนปล่อยแสง

3.6 ระยะเวลาการฝึกอบรวม รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง (สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 10 สัปดาห์)

3.7 สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรวม ประกอบด้วย โปรแกรม Canva เอกสารประกอบการสอน ใบงาน คลิปวิดีโอ เครื่องมือการเรียนรู้ ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ เว็บไซต์ Massive Open Online Course (MOOC) ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ, Youtube, ChatGPT, Gemini, Copilot

3.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผ่านเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) ทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัด 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้น แสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) สำหรับใช้ในการประเมิน

1) ประเมินก่อนการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบสถานการณ์และให้ผู้เรียนตอบ จำนวน 10 ข้อ

2) ใช้ในการประเมินผลงานของผู้เรียนในการประเมินระหว่างเรียนครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2

3) ประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Development)

ในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติก่อนนำไปทดลองใช้จริงและตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)
2. เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของหลักสูตรฝึกอบรม (ฉบับร่าง) ก่อนนำไปทดลองใช้จริง

แหล่งข้อมูลบุคคล

ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการ 1 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน

กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนำร่อง

ศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนในรายวิชา ผู้บริโภคและผู้ประกอบการในมิติสังคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองจริง

เครื่องมือที่ใช้

1. คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดประสงค์ของหลักสูตร 3) กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร 4) บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน 5) โมดูลการเรียนรู้ 6) ระยะเวลาของการฝึกอบรมและ 7) สื่อประกอบการฝึกอบรม 8) การวัดและประเมินผล

2. แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) มีจำนวน 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ ได้แก่

5	หมายถึง	ระดับเชี่ยวชาญ (Expert)
4	หมายถึง	ระดับชำนาญ (Proficient)
3	หมายถึง	ระดับมีความสามารถ (Competent)
2	หมายถึง	ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner)
1	หมายถึง	ระดับมือใหม่ (Novice)

3. แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

4. แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 3 ระดับ ดังนี้

+1	หมายถึง	สอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้อง

5. แบบบันทึกการศึกษานำร่อง โดยมีการกำหนดประเด็นในการบันทึก ประกอบด้วย 1) ด้านกิจกรรม 2) ด้านเวลา 3) ด้านภาษา 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) โดยนำหลักสูตร ในขั้นตอนที่ 2 มาเรียบเรียงเป็นรายละเอียดของหลักสูตร

2. นำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ส่งให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

3. ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ด้วยการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการ 1 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน รวมทั้งหมด 5 ท่าน

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้อง

3.2 ประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อนัดหมายวันเวลาในการนำส่งและรับคืน

3.3 วิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. ศึกษานำร่อง (Pilot Study) หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

4.1 ศึกษานำร่อง (Pilot Study) หลักสูตรฝึกอบรมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน ที่ลงทะเบียนในรายวิชาผู้บริโภครและผู้ประกอบการในมิติสังคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มจริงเพื่อตรวจสอบความเป็นไปในการนำหลักสูตรไปใช้ ดำเนินการใน 3 โมดูล ประกอบด้วย โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur journey) และโมดูลที่ 4 ห้องเรียนปล่อยแสงเป็นเวลา 10 ชั่วโมง (เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์) ในช่วงต้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

4.2 ขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม โดยการอธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นให้กับผู้เข้าร่วมเข้าใจและอธิบายว่าการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจซึ่งผู้ร่วมวิจัยทุกคนสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย จะมีการนำเสนอในภาพรวม ไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูลและไม่ส่งต่อไปยังผู้อื่นไม่ว่าจะวิธีการใด ให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมอ่านคำชี้แจงในเอกสารพร้อมตอบคำถามทุกข้อสงสัยและข้อกังวลที่เกิดขึ้น เมื่อผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยจึงให้ลงลายมือชื่อโครงการวิจัย

4.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) เก็บข้อมูลเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ด้านกิจกรรม 2) ด้านเวลา 3) ด้านภาษา 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล

5. ประเมินความเที่ยง (Reliability) แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างการทดลองนำร่อง เพื่อหาคุณภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ประกอบด้วย การประเมินความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) และการประเมินความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter – rater reliability-IRR) ของผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนที่ประเมิน

6. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองนำร่อง ประกอบด้วย

6.1 วิเคราะห์ผลการประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ด้านกิจกรรม 2) ด้านเวลา 3) ด้านภาษา 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล

6.2 วิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

7. ปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) และแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยเกณฑ์ในการตัดสินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ คือ ค่าเฉลี่ยที่มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่าร่างหลักสูตรมีคุณภาพที่จะนำไปทดลองได้ รวมทั้งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. ประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Adjective Congruence: IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องเพียงพอการนำไปใช้ รวมทั้งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลคะแนนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) คือ หาก IOC มีค่ามากกว่า 0.50 ถือว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้

3. วิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ด้วยการประเมินความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดค่าความเที่ยงของแบบประเมิน 0.70 ขึ้นไป

(Thorndike, 2005 อ้างอิงในกมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2559) โดยมีเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

มากกว่า .90	หมายถึง	ดีมาก
มากกว่า .80	หมายถึง	ดี
มากกว่า .70	หมายถึง	พอใช้ (อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้)
มากกว่า .60	หมายถึง	ค่อนข้างต่ำ
มากกว่า .50	หมายถึง	ต่ำ
น้อยกว่า หรือเท่ากับ .50	หมายถึง	ไม่สามารถรับได้

4. การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter – Rater Reliability) โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างผู้วิจัยประเมินผู้เรียน ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนและผู้เรียนประเมินตนเอง ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Interclass Correlation Coefficient : ICC) โดยเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่า ICC ตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน

มากกว่า 0.90	หมายถึง	ความสอดคล้องกันในระดับดีมาก
0.75 – 0.90	หมายถึง	ความสอดคล้องกันในระดับดี
0.50 – 0.75	หมายถึง	ความสอดคล้องกันในระดับพอใช้
น้อยกว่า 0.50	หมายถึง	ความสอดคล้องกันในระดับต่ำ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากแบบบันทึกการศึกษานำร่องหลังการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อสรุปผลการศึกษานำร่องใน 5 ด้าน 1) ด้านกิจกรรม 2) ด้านเวลา 3) ด้านภาษา 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการจัดการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Implement)

ขั้นตอนนี้เป็นการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนในรายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ระหว่างวันที่ 8 มกราคม 2567 ถึง 4 เมษายน 2567

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 144 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ลงทะเบียนในรายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเอกสารประกอบการเรียนรู้
2. เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายละเอียดดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

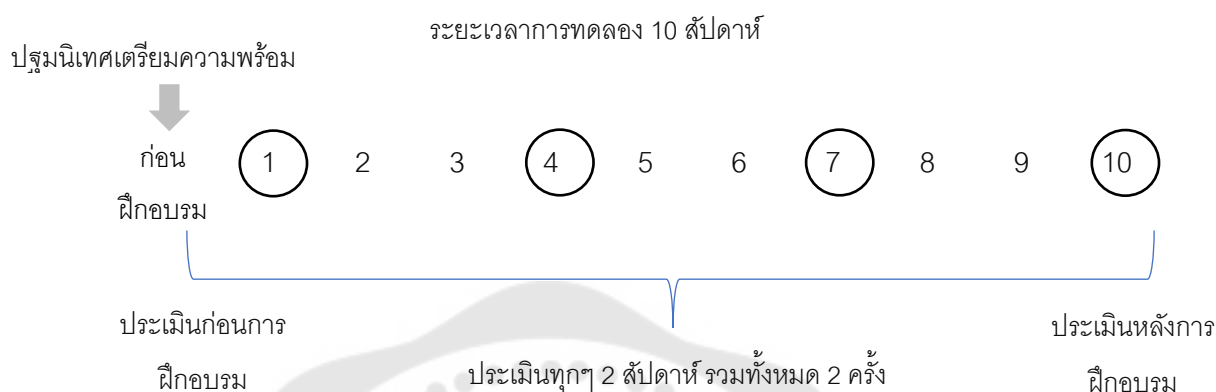
การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ประเมิน
ก่อนเริ่มอบรมตามหลักสูตร	โจทย์สถานการณ์	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและ ผู้เรียน
การประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) เป็นการพิจารณาการพัฒนาหลังจากเสร็จสิ้นในแต่ละโมดูล	แบบบันทึกหลังการฝึกอบรมแต่ละโมดูล / ถอดบทเรียน	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและ ผู้เรียน
	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินผลงาน	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
การประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment) เป็นการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกก่อนและหลังการเรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและ ผู้เรียนประเมินตนเอง

วิธีการดำเนินการ

1. เตรียมความพร้อมผู้ช่วยสอนเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในการจัดการฝึกอบรมตามหลักสูตร ทั้งบทบาทหน้าที่ การเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการฝึกอบรมในประเด็นต่างๆ ได้แก่ จำนวนผู้เรียน ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แนวทางการจัดการปฐมนิเทศสำหรับผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม การจัดทำเอกสารโปรไฟล์ผู้เรียนเพื่อแจกให้ผู้เรียนทำก่อนการเริ่มฝึกอบรม กระบวนการในการฝึกอบรมและการประเมินผลการฝึกอบรม

2. แบบแผนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการในลักษณะการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดหลายครั้ง (One-Group Repeated Measured Design) ใช้การประเมิน 4 ครั้ง มีการวัดและสังเกตผลภายหลังการทดลองในแต่ละครั้งเพื่อนำผลมา

เปรียบเทียบเพื่อศึกษาพัฒนาการของกลุ่มทดลอง โดยมีแบบแผนการทดลองแสดงดัง
ภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 แสดงแบบแผนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะ
บุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย

จากภาพประกอบที่ 8 สามารถนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

1. การเตรียมก่อนทดลอง

1) ดำเนินการประสานงานกับผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อดำเนินการจัดหลักสูตรฝึกอบรม โดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการ
วิจัย แนวทางการวิจัยและวางแผนเรื่องเวลาในการวิจัยร่วมกัน

2) การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมภายหลังได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลจาก
สถานศึกษาที่เก็บข้อมูล โดยการอธิบายจุดมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ความเสี่ยง
หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นให้กับผู้เข้าร่วมเข้าใจและอธิบายว่าการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้เป็นไป
ตามความสมัครใจซึ่งผู้ร่วมวิจัยทุกคนสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยข้อมูลที่ได้
จากการศึกษาวิจัยจะมีการนำเสนอในภาพรวม ไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูลและไม่ส่งต่อไปยังผู้อื่นไม่ว่า
จะวิธีการใด ให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมอ่านคำชี้แจงในเอกสารพร้อมตอบคำถามทุกข้อสงสัย

3) จัดเตรียมเอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ คู่มือการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4) ประชุมนิเทศและทำความเข้าใจร่วมกันกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม แนวทางการเรียนรู้และการประเมินผลตามแนวทางการเรียนรู้เฉพาะบุคคลและหัวข้อการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากนั้นให้ผู้เรียนจัดทำโปรไฟล์ผู้เรียน

2. การดำเนินการทดลอง

การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ระยะเวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ดำเนินการสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการ ดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้ผู้เรียนจัดทำเอกสารโปรไฟล์ผู้เรียนก่อนการเริ่มฝึกอบรม เพื่อผู้สอนและผู้ช่วยสอนนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลองตามอนุกรมเวลาที่กำหนดเพื่อศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ สัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 7 และสัปดาห์ที่ 10 โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสัปดาห์ที่ 10 โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก

4) ขณะจัดการเรียนรู้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนกลุ่มทดลอง พร้อมบันทึกในแบบบันทึกหลังการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้ประเมิน และให้นักเรียนบันทึกในใบทดสอบทเรียนหลังการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (E - Evaluation)

ผู้วิจัยได้ประเมินผลผู้เรียนก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมตามแนวทางของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในรายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้

รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ประกอบด้วย

1.1 บันทึกการทดสอบทเรียนของผู้เรียน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) กำหนดประเด็นในการทดสอบทเรียน ดังนี้ 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ 2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้ 3) การประยุกต์การเรียนรู้ และ 4) การสร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต ดำเนินการบันทึกโดยผู้เรียนเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้ในแต่ละโมดูล

1.2 แบบประเมินผลงานมีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) มีจำนวน 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ใช้ประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ในแต่ละโมดูลเพื่อพัฒนาการของผู้เรียนซึ่งประเมินก่อนการเรียนรู้โดยประเมินในสัปดาห์ที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 7 โดยผู้เรียนต้องมีผลการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไปจึงผ่านเกณฑ์

2. การประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment) เพื่อพิจารณาคณะคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยประเมินหลังการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 10 เพื่อพิจารณาคณะคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรม มีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) จำนวน 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) โดยผู้เรียนต้องมีผลการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไปจึงผ่านเกณฑ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแบบแผนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินผลงานโดยประเมินก่อนการเรียนรู้โดยประเมินในสัปดาห์ที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 7 และประเมินหลังการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 10 เพื่อพิจารณาคณะคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรม

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการประเมินผู้เรียนทั้ง 4 ครั้ง เพื่อสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอในรูปแบบกราฟเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

10 – 17 คะแนน	(20% - 34%)	หมายถึง ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกอยู่ในระดับมือใหม่ (Novice)
18 – 25 คะแนน	(36% - 50%)	หมายถึง ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกอยู่ในระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner)
26 – 33 คะแนน	(52% - 66%)	หมายถึง ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกอยู่ในระดับมีความสามารถ (Competent)
34 – 41 คะแนน	(68% - 82%)	หมายถึง ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกอยู่ในระดับชำนาญ (Proficient)
42 – 50 คะแนน	(84% - 100%)	หมายถึง ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกอยู่ในระดับเชี่ยวชาญ (Expert)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการถอดบทเรียนของผู้เรียนด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากใบงานบันทึกการถอดบทเรียนของผู้เรียน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อสรุปเพื่อการพัฒนาผู้เรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ 2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้ 3) การประยุกต์การเรียนรู้ และ 4) การสร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต จากนั้นนำมาออกแบบแนวทางการให้คำปรึกษาผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้รายบุคคล

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 2 มาพิจารณาว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ โดยมีเกณฑ์ประสิทธิผลของหลักสูตร ดังนี้

1) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้มีการนำเอาข้อคิดเห็นจากผู้เรียนมาใช้เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งข้อมูลบุคคล

ผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน มาสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร

เครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ช่วยสอนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยมีประเด็นคำถาม ดังตาราง 19

ตาราง 19 คำถามการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ช่วยสอนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ประเด็นคำถาม	คำถาม
1.1 ความรู้สึกและประสบการณ์ โดยรวม (General Feeling & Experience)	1) นักเรียนมีความรู้สึกต่อหลักสูตรเป็นอย่างไร 2) นักเรียนคิดว่าหลักสูตรนี้ตรงกับความคาดหวังของนักเรียนหรือไม่

ประเด็นคำถาม	คำถาม
	3) โมดุลใดของหลักสูตรที่นักเรียนรู้สึกว่าได้ดีที่สุด 4) โมดุลใดของหลักสูตรที่นักเรียนรู้สึกว่าควรปรับปรุง 5) อะไรคือสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากหลักสูตรนี้
1.2 จุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตร (Strength & Weakness)	6) นักเรียนคิดว่าเนื้อหาของหลักสูตรเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียนหรือไม่ 7) นักเรียนคิดว่าการออกแบบกิจกรรมและการนำเสนอเนื้อหาของหลักสูตรเป็นอย่างไร 8) นักเรียนคิดว่าการประเมินผลในหลักสูตรนี้สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้จริงหรือไม่
1.3 แนวทางการพัฒนา (Improvement Suggestion)	9) นักเรียนมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรนี้ 10) นักเรียนคิดว่าควรเพิ่มหรือลดเนื้อหาอะไรบ้าง 11) นักเรียนมีข้อเสนอแนะรูปแบบการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ อย่างไร 12) นักเรียนมีข้อเสนอแนะการประเมินผลในหลักสูตรนี้ อย่างไร 13) อะไรคือสิ่งที่นักเรียนอยากให้มีในหลักสูตรนี้

วิธีดำเนินการ

1. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. สัมภาษณ์ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน โดยเป็นผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยการนำเอาข้อมูลที่เป็นปัญหาอุปสรรคและความคิดเห็นของผู้เรียนมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยคะแนน (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก จากการประเมินทั้ง 4 ครั้ง ได้แก่ การก่อนการเรียนรู้ประเมินในสัปดาห์ที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 7 และประเมินหลังการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 10

2. ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์อนุกรมเวลาและกราฟเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโดยเลือกใช้ Friedman Test เนื่องด้วยข้อมูลไม่ได้มีการแจกแจงปกติ (Non - Parametric test) จากนั้นทำการวิเคราะห์ Wilcoxon Signed-Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคู่และปรับค่า p-value ด้วยวิธี Bonferroni เพื่อควบคุมความเสี่ยงของข้อผิดพลาดประเภทที่ 1 (Type I error) เนื่องจากมีการเปรียบเทียบหลายคู่

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อมูลการการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนมาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจัดระเบียบข้อมูล ที่ความและให้ความหมายโดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) จากนั้นสร้างข้อสรุปคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจรรยาบรรณโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2566 หมายเลขรับรอง SWUEC – G – 265/66 โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 3 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การดำเนินการในระยงนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกและพัฒนาเครื่องมือประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่น

เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งการนำเสนอผลการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ส่วนที่ 4 ผลการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายละเอียดผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสืบค้นจากฐานข้อมูล Google Scholar ฐานข้อมูล SCOPUS ฐานข้อมูล ThaiLIS ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และหลักสูตรการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระดับเยาวชนทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้วิธีการสืบค้นภาษาไทย ได้แก่ คำว่า “ผู้ประกอบการ” “ความเป็นผู้ประกอบการ” “ผู้ประกอบการเยาวชน” “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์” “คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ” “พฤติกรรมเชิงรุก” คุณลักษณะพฤติกรรมเชิงรุก” “พฤติกรรมเชิงก้าวหน้า” และ “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก” และจากการสืบค้นคำภาษาอังกฤษ ได้แก่ คำว่า “Entrepreneur” “ Entrepreneurship” “ Youth Entrepreneurship” “ Student Entrepreneurship” “ Youth Entrepreneur” “ Student Entrepreneur” “ Proactive Behavior” “ Proactive Entrepreneur” และ “Proactive Entrepreneurship” ระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2566 (ค.ศ. 1990 – 2023) จำนวน 28เล่ม/ฉบับ โดยนำแนวคิดความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ที่วิเคราะห์ได้มาสังเคราะห์ร่วมกับพฤติกรรมเชิงรุกได้ สรุปผล ดังนี้

1. นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร

1.1 การสังเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)

จากการสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ผลดังตาราง 20

ตาราง 20 คำถามการสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ช่วยสอนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ความเป็นผู้ประกอบการ	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการ
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีแรงผลักดันภายในในการแสวงหาความสำเร็จ โดยมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่อย่างเข้มแข็ง และมุ่งมั่นดำเนินการอย่างไม่ลดละจนบรรลุวัตถุประสงค์ บุคคลเหล่านี้แสดงออกถึงความสามารถในการจัดการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีความอดทนและเพียรพยายามในการสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม แรงจูงใจในการทำงานที่สูง ชอบเผชิญกับความท้าทาย และมุ่งหวังผลสำเร็จจากการทำงาน โดยอาศัยการแข่งขันและการพัฒนาตนเองผ่านข้อมูลย้อนกลับ มีการทำงานอย่างกระตือรือร้นและการอุทิศตนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการก้าวสู่ความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น (Bacigalupo et al., 2016; Frese et al., 2000; Gallup & Elam, 1986; อำนาจ ธีระวานิช, 2546)</p>	<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการบริหารจัดการ การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความกล้ารับความเสี่ยงในธุรกิจ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวได้ดีในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอน นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงจริยธรรมและผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในระยะยาว มีความอดทน ยืดหยุ่นและเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว มีความซื่อสัตย์ สุจริตและการสร้างความไว้วางใจในผู้มีส่วน</p>
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการริเริ่มและพัฒนานวัตกรรมผ่านการประดิษฐ์ คิดค้น มีการคาดการณ์ไปสู่อนาคต มีความสามารถในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่แตกต่างจากเดิมที่มีอยู่ มีการประเมินคุณค่าของแนวคิดและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังมีทักษะในการค้นหาโอกาสทางธุรกิจนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรตลอดจนการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดก็ผ่านการเปลี่ยนแนวคิดไปสู่การปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ยังมีความตระหนักรู้ถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปรับตัวขององค์กรและสามารถแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย (Bacigalupo et al., 2016; Lumpkin & Dess, 1996)</p>	
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการ</p>	

ความเป็นผู้ประกอบการ	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการ
<p>สร้างและรักษามนุษย์สัมพันธ์ที่ดี โดยมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผู้อื่น ผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน มีความสามารถในการโน้มน้าวใจ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถสร้างเครือข่ายที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถขับเคลื่อนผู้อื่น กระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจในการทำงานกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีทักษะในการเจรจาต่อรอง การจัดการ และการจัดลำดับความสำคัญ รวมถึงการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำพาธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ (Gallup & Elam, 1986; Lackeus, 2015)</p>	<p>เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จได้</p>
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านเทคนิค (Know-how) อย่างแท้จริงในสิ่งที่ตนสนใจ มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยศึกษาหาความรู้จากทั้งประสบการณ์ตรงและการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงมีความรู้เชิงลึกด้านการเงินและเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถประเมินต้นทุนและมูลค่าที่เกิดจากการเปลี่ยนความคิดไปสู่การปฏิบัติได้อย่างรอบคอบ มีความสม่ำเสมอในการเรียนรู้ทั้งจากความผิดพลาดโดยมองว่าเป็นโอกาสในการพัฒนาตนเอง มีทักษะด้านการขาย การให้บริการลูกค้า และสามารถสร้างโอกาสใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มยอดขาย รวมถึงมีความเชี่ยวชาญในการวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการองค์กร มีความเข้าใจในแบบจำลองทางธุรกิจและการดำเนินงานของตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้สามารถสร้างมูลค่าและความสำเร็จให้กับธุรกิจ (Frese et al., 2000)</p>	
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการเตรียมพร้อมด้วยการศึกษาและวางแผนอย่างรอบคอบก่อนลงมือปฏิบัติจริง มีความสามารถในการจัดการทรัพยากรและตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน ทั้งยังมีความเป็นตัวของตัวเอง</p>	

ความเป็นผู้ประกอบการ	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการ
<p>ตัวเอง (Autonomy) ที่นำไปสู่การตัดสินใจและการทำงานอย่างอิสระในทุกสภาวะ ไม่ว่าจะป็นภาวะปกติหรือเงื่อนไขที่จำกัด มีการมองโลกในแง่ดีและความสามารถในการเผชิญกับความท้าทายและสามารถมองเห็นโอกาสในสถานการณ์ต่าง ๆ และมีความเชื่อมั่นว่าสามารถประสบความสำเร็จได้ มีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการกระทำและความผูกพันกับธุรกิจของตนอย่างแท้จริง สามารถตอบสนองต่อปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีหลักการ มีความตระหนักรู้ในศักยภาพของตนเอง (Self-Awareness) พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถประเมินจุดแข็งจุดอ่อนทั้งในระดับบุคคลและกลุ่มได้อย่างแม่นยำ มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการหาหนทางเพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างก้าวหน้าเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว (Lumpkin & Dess, 1996; อำนาค ธีระวานิช, 2546)</p>	
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความกล้าในการรับความเสี่ยง (Risk Taking) ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นสามลักษณะ ได้แก่ ความกล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่ไม่รู้ การเสี่ยงในการใช้ทรัพยากรจำนวนมากเพื่อการผลิตหรือก่อตั้งธุรกิจและการกู้ยืมเงินหรือหาเงินทุนจำนวนมาก สามารถรับมือกับความไม่แน่นอนและความเสี่ยงเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถทดสอบแนวคิดของตนเองก่อนตัดสินใจเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังมีความอดทนต่อแรงเสียดทานและความยืดหยุ่นในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถจัดการกับสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอนด้วยความคล่องแคล่ว พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมในการรับมือกับแรงกดดัน ความลำบาก และความล้มเหลวเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะยาว (Bacigalupo et al., 2016)</p>	
<p>ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความคิดและการ</p>	

ความเป็นผู้ประกอบการ	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการ
<p>กระทำอย่างมีจริยธรรมและยั่งยืน (Ethical and Sustainable Thinking) โดยสามารถประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจต่อสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในระยะยาว มีความสามารถในการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีความคิดริเริ่ม สามารถพิจารณาผลสำเร็จและความล้มเหลวอย่างรอบคอบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตและมีวินัยในตนเอง ซึ่งความซื่อสัตย์นี้เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นจากลูกค้า นำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนและความสำเร็จในระดับสูง</p>	

จากตาราง 20 สามารถสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความกล้ารับความเสี่ยงในธุรกิจ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวได้ดีในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงและมีความไม่แน่นอน นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงจริยธรรมและผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในระยะยาว มีความอดทน ยืดหยุ่นและเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว มีความซื่อสัตย์สุจริตและการสร้างความไว้วางใจในผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จได้

จากการสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เป็นนิยามความเป็นผู้ประกอบการในบริบทของศาสตร์ด้านธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ต่อมา นักวิชาการด้านการศึกษามองว่าความเป็นผู้ประกอบการนั้นมีความสำคัญและสามารถนำมาพัฒนาบุคคลได้ ซึ่งในมุมมองด้านการศึกษาได้มีการแบ่งระยะความเป็นผู้ประกอบการโดยคำนึงถึงช่วงวัยของบุคคลออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการ (Pre - Entrepreneurship) ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15-19 ปี 2) ระยะเติบโตสู่ความเป็นผู้ประกอบการ (Budding Entrepreneurship) ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 20-25 ปี และ 3) ระยะก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการเต็มตัว (Emergent Entrepreneurship) ที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 26-29 ปี

(Chigunta, 2002; UNCTAD, 2012) (Barringer et al., 2012; Wilson-Clark & Saha, 2019; พิบูล ที่ปะปาลและธวัชมนั ที่ปะปาล, 2552; สุชาติ ไตรภพสกุลและชาคริต พิชญางกูร, 2561) โดยผลการสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการทั้ง 3 ระยะ มีรายละเอียดแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การสังเคราะห์นิยามผู้ประกอบการระยะต่าง ๆ

นักวิชาการ	นิยาม
Chigunta (2002), UNCTAD (2012), สุชาติ ไตรภพสกุลและชาคริต พิชญางกูร (2018), UNICEF (2019), พิบูล ที่ปะปาลและธวัชมนั ที่ปะปาล (2552), Barringer and Ireland (2012) คณะกรรมการยุโรป (European Commission, Entrepreneurship in Vocational education and training, 2009)	<p>ระยะที่ 1 ระยะบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการ (Pre - Entrepreneurship) เป็นระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจความเป็นผู้ประกอบการ โดยเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ประกอบการ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นทางธุรกิจได้</p>
	<p>ระยะที่ 2 ระยะเติบโตสู่ความเป็นผู้ประกอบการ (Budding Entrepreneurship) เป็นระยะที่ผ่านการเรียนรู้จากขั้นเริ่มต้นโดยการเข้าสู่ตลาดใหม่ต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ รวมทั้งต้องมีความรู้และความเข้าใจในจริยธรรมการดำเนินธุรกิจ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ</p>
	<p>ระยะที่ 3 ระยะก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการเต็มตัว (Emergent Entrepreneurship) เป็นระยะที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าใน ระยะแรกและระยะที่สอง ในระยะนี้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องใช้ทักษะที่หลากหลายเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอด ทั้งการขยายตลาด การเรียนรู้และปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างแนวร่วมทางธุรกิจที่ดี</p>

จากตาราง 21 แสดงนิยามระยะต่าง ๆ ของความเป็นผู้ประกอบการ ทั้ง 3 ระยะ โดยกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยนี้จัดอยู่ในระยะบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการ (Pre - Entrepreneurship) ซึ่งในงานวิจัยนี้กลุ่มเป้าหมายอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-19 ปี ดังนั้นเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจในงานวิจัยนี้จะใช้คำว่า “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)” โดยผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เป็นระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจความเป็นผู้ประกอบการ โดยเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ประกอบการ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นทางธุรกิจได้

จากนิยามความเป็นผู้ประกอบการและนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อสร้างนิยามที่ชัดเจนของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ แสดงดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงการสังเคราะห์เพื่อสรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)	ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)
บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความกล้ารับความเสี่ยงในธุรกิจ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวได้ดีในสภาวะที่เปลี่ยนแปลง	ระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจความเป็นผู้ประกอบการ โดยเรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ประกอบการ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดทางธุรกิจที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และ	ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ หมายถึง บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางการประกอบกิจการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่

ความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)	ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)	สรุปนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship)
<p>และมีความไม่แน่นอนนอก จาก นี้ ยังมี ความสามารถในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงจริยธรรม และผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และ เศรษฐกิจในระยะยาว มีความอดทน ยืดหยุ่น และ เรียน รู้ จาก ประสบการณ์ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว มีความซื่อสัตย์ สุจริต และการสร้างความไว้วางใจในผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จได้</p>	<p>เชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นทางธุรกิจได้</p>	<p>เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น สามารถจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี พวกเขา มีความรับผิดชอบ ต่อ ผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง</p>

จากตาราง 22 สามารถสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ได้ว่าหมายถึงบุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น และสามารถจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้าง

เครือข่ายความร่วมมือได้ดี มีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผลกระทบ ต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

จากนั้นผู้วิจัยได้นำนิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์มาสังเคราะห์ "องค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์" ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จากการสังเคราะห์ เอกสาร

นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	สรุปองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) หมายถึง บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นสามารถจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี มีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) มุ่งความสำเร็จอย่างผู้ประกอบการ หมายถึง การที่บุคคลมีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเพียรพยายาม มีความเป็นตัวของตัวเอง ประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ยอมรับข้อมูลป้อนกลับ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นในการทำงาน 2) จัดการทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ การที่บุคคลมีการคิดหลากหลายมุมมองและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และตัดสินใจเลือกแนวทางอย่างมีเหตุผล จินตนาการไปถึงมุมมองในอนาคต มีการศึกษาเพิ่มเติมในธุรกิจที่ตนเองสนใจ สร้างแนวทางเพื่อลดความเสี่ยงและทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการ สามารถพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ 3) สร้างเครือข่าย การที่บุคคลสามารถสื่อสารทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร สามารถโน้มน้าว และเจรจาท่องสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมและแก้ไขปัญหาได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ขัดแย้ง

นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	สรุปองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
	4) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ การที่บุคคลสามารถประเมินผลแบบจำลองทางธุรกิจ พิจารณาผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

จากตาราง 23 สามารถสรุปนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ได้ดังนี้

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ หมายถึง บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยงและปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นสามารถจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจรจาต่อรอง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี มีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการดำเนินงานและประเมินผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มุ่งความสำเร็จอย่างผู้ประกอบการ หมายถึง การที่บุคคลมีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเพียรพยายาม ความเป็นตัวของตัวเอง ประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ยอมรับข้อมูลป้อนกลับ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นในการทำงาน

องค์ประกอบที่ 2 จัดการทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การที่บุคคลมีการคิดหลากหลายมุมมองและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และตัดสินใจเลือกแนวทางอย่างมีเหตุผล จินตนาการไปถึงมุมมองในอนาคต มีการศึกษาเพิ่มเติมในธุรกิจที่ตนเองสนใจ สร้างแนวทางเพื่อลดความเสี่ยงและทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการ สามารถพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ

องค์ประกอบที่ 3 สร้างเครือข่าย หมายถึง การที่บุคคลสามารถสื่อสารทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร สามารถโน้มน้าว และเจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมและแก้ไขปัญหาได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ขัดแย้ง

องค์ประกอบที่ 4 มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ หมายถึง การที่บุคคลสามารถประเมินผลแบบจำลองทางธุรกิจพิจารณาผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

1.2 การสังเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก

ผู้วิจัยนำเอาพฤติกรรมเชิงรุกเข้ามาสังเคราะห์ร่วมกับความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่โดยจากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมเชิงรุกเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการริเริ่มและตั้งใจในการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งแสวงหาโอกาสรอบตัวตลอดจนสร้างช่องทางในการพัฒนามูลค่าของทรัพยากรที่มีและเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่เตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีรายละเอียดการสังเคราะห์คุณลักษณะพฤติกรรมเชิงรุก ดังต่อไปนี้

1.2.1 พฤติกรรมเชิงรุก

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์พฤติกรรมเชิงรุกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 ผลการสังเคราะห์พฤติกรรมเชิงรุกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	สรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก
การแสดงออกของบุคคลถึงการตีความสถานการณ์ใหม่ มองวิกฤตให้เป็นโอกาสและมองสถานการณ์ที่ท้าทายว่าสามารถควบคุมได้ สร้างการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างสภาพแวดล้อมใหม่ หรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมเดิมโดยดำเนินการสร้างการเปลี่ยนแปลงทันทีโดยไม่รอคอย (Bateman & Crant, 1993; Crant, 2000; Morrison & Phelps, 1999)	นิยาม พฤติกรรมเชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการแสวงหาโอกาสในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการ

พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	สรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการมีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง โดยไม่รอคอยการแนะนำจากภายนอกหรือไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่มีการกำหนดไว้ แต่เป็นการออกแบบกระบวนการเหล่านั้นขึ้นมาใหม่ โดยสร้างและนำความคิดไปสู่การปฏิบัติจริง ประกอบด้วย การหาโอกาส ความพยายามหาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ และดำเนินการตามแนวคิดหรือวิธีการดังกล่าว (Becherer & Maurer, 1999a; Fay & Frese, 2001; Grant & Ashford, 2008; Gundry et al., 2002; Krueger Jr & Brazeal, 1994; Parker & Collins, 2010)</p>	<p>คาดการณ์ไปสู่ออนาคต วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญในการออกแบบแผนการทำงาน ประเมินแผนการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Taking Charge) โดยความพยายามและตั้งใจในการสร้างสรรค์การเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนการปฏิบัติงาน แสดงความคิดเห็นหรือแนะนำผู้อื่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การปรับเปลี่ยนรูปแบบหรือวิธีการทำงานหรือสร้างสรรค์ระบบการทำงานขึ้นใหม่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการปรับตัว (Parker & Collins, 2010; Parker et al., 2006)</p>	<p>องค์ประกอบ</p> <p>1. ริเริ่มแสวงหาโอกาส หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการไม่ยึดติดกับแนวทางและวิธีการรูปแบบเดิม พิจารณาสถานการณ์เพื่อค้นหาโอกาส สร้างแบบจำลองทางความคิดจากสถานการณ์ที่ค้นพบ</p> <p>2. มีจุดยืนในการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการออกแบบแผนในการทำงานอย่างชัดเจน สะท้อนการปรับปรุงวิธีการทำงานหรือสภาพแวดล้อมที่มีผลลัพธ์การทำงานที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้</p>
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการนำเสนอความคิดและการมีสิทธิ์มีเสียง การนำเสนอแนวคิด วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์และปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนในการทำงาน แม้ว่าบุคคลอื่นจะไม่เห็นด้วยกันแนวทางดังกล่าว รวมทั้งการสร้างเครือข่ายทางสังคม ที่เป็นแนวร่วมทางความคิด (Ferris et al., 1999; Grant & Ashford, 2008)</p>	<p>3. การคาดการณ์ไปสู่ออนาคต หมายถึง พฤติกรรมการ</p>
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการคาดการณ์ไปสู่ออนาคตถึงผลลัพธ์และเป้าหมายที่ต้องการจะได้ การป้องกันไม่ให้เกิด</p>	

พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	สรุปคุณลักษณะของพฤติกรรมเชิงรุก
<p>ปัญหา (Problem Prevention) โดยการดำเนินการด้วยตนเอง ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการทำงาน รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาในระยะยาว เป็นการเตรียมพร้อมโดยการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตทั้งโอกาสและความล้มเหลว (Grant & Ashford, 2008; Parker & Collins, 2010)</p>	<p>แสดงออกของบุคคลในการวิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่องและสร้างแนวทางในการรับมือ</p>
<p>การแสดงออกของบุคคลถึงการแก้ปัญหาเชิงรุก ตระหนักและเล็งเห็นถึงโอกาสหรือ อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้สติและการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในการตัดสินใจที่จะเข้าหรือออกจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ (Bateman & Crant, 1999; Grant & Ashford, 2008)</p>	<p>4. พัฒนาการตนเองสม่ำเสมอ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีความเพียรพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หา</p>
<p>เป็นผู้ที่คิดและพัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ย่อท้อต่อปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยมีความสม่ำเสมอต่อการแสวงหาโอกาสใหม่ ความเพียรพยายามอย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการ ไม่ยอมแพ้หรือถอยไป ระหว่างกระบวนการ ทั้งการยอมแพ้ต่ออุปสรรคภายใน เช่น ความคับข้องใจ การขาดแรงจูงใจ หรืออุปสรรคภายนอก เช่น การขาดทุนทรัพย์หรือการเข้าถึงข้อมูล เป็นต้น (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2548)</p>	<p>แนวทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ถอนตัวออกจากความตั้งใจระหว่างกระบวนการ</p>

จากตาราง 24 สามารถสรุปพฤติกรรมเชิงรุกจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

พฤติกรรมเชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการแสวงหาโอกาสในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการคาดการณ์ไปสู่อนาคต วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญในการออกแบบแผนการทำงาน ประเมินแผนการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบคุณลักษณะ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ริเริ่มแสวงหาโอกาส หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการไม่ยึดติดกับแนวทางและวิธีการรูปแบบเดิม พิจารณาสถานการณ์ เพื่อค้นหาโอกาส สร้างแบบจำลองทางความคิดจากสถานการณ์ที่ค้นพบ

องค์ประกอบที่ 2 มีจุดยืนในการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการออกแบบแผนในการทำงานอย่างชัดเจน สะท้อนการปรับปรุงวิธีการทำงานหรือสภาพแวดล้อมที่มีผลลัพธ์การทำงานที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้

องค์ประกอบที่ 3 การคาดการณ์ไปสู่อนาคต หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการวิเคราะห์สาเหตุที่อาจส่งผลเป้าหมายและแผนการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ประเมินแนวคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการรับมือ

องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาการตนเองสม่ำเสมอ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีความเพียรพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หาแนวทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ถอนตัวออกจากความตั้งใจระหว่างกระบวนการ

1.2.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

จากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิยาม “ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์” และ “พฤติกรรมเชิงรุก” ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์นิยามและ “ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก” โดยมีรายละเอียดดังตาราง 25

ตาราง 25 การสังเคราะห์นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร

นิยาม		นิยามความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
ความเป็นผู้ประกอบการทางธุรกิจรุ่นเยาว์จากการสังเคราะห์เอกสาร	พฤติกรรมเชิงรุกจากการสังเคราะห์เอกสาร	
บุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างความสำเร็จทางธุรกิจผ่านการเรียนรู้แนวทางจาก	พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการแสวงหาโอกาสในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง	ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ

นิยาม		นิยามความเป็น
ความเป็นผู้ประกอบการ ทางธุรกิจรุ่นเยาว์จากการ สังเคราะห์เอกสาร	พฤติกรรมเชิงรุกจากการ สังเคราะห์เอกสาร	ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิง รุก
ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีทัศนคติและแรงจูงใจ ในการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการประเมินตนเอง รับมือกับความเสี่ยง และปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น สามารถจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์ในการตัดสินใจ และมองหาแนวทางใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมทั้งสื่อสารได้อย่างชัดเจน เจาะต่อตรง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้ดี มีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการดำเนินงาน และประเมินผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง	กระบวนการหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีการคาดการณ์ไปสู่อนาคต วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญในการออกแบบแผนการทำงาน ประเมินแผนการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง	บุคคลถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และสื่อสารสิ่งนี้ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 26 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจาก องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ และพฤติกรรมเชิงรุก

คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก		
องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์	องค์ประกอบพฤติกรรมเชิงรุก	องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
<p>1) มุ่งความสำเร็จอย่างผู้ประกอบการ หมายถึง การที่บุคคลมีทัศนคติและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเพียรพยายาม มีความเป็นตัวของตัวเอง ประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ยอมรับข้อมูลป้อนกลับ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง มีความยืดหยุ่นในการทำงาน</p>	<p>1. ริเริ่มแสวงหาโอกาส หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการไม่ยึดติดกับแนวทางและวิธีการรูปแบบเดิม พิจารณาสถานการณ์เพื่อค้นหาโอกาส สร้างแบบจำลองทางความคิดจากสถานการณ์ที่ค้นพบ</p> <p>2. พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในการออกแบบแผนในการทำงานอย่างชัดเจน สะท้อนการปรับปรุงวิธีการทำงาน หรือสภาพแวดล้อมที่มีผลลัพธ์การทำงานที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้</p> <p>3. การคาดการณ์ไปสู่อนาคต หมายถึง</p>	<p>1) มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์รอบตัว การคาดการณ์ไปสู่อนาคต เปิดรับข้อมูลป้อนกลับและการประเมินจุดแข็งจุดอ่อนอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>2. สร้างแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการออกแบบแผนการทำงานสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงและแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความ</p>
<p>2) จัดการทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ การที่บุคคลมีการคิดหลากหลายมุมมองและความเป็นไปได้ใหม่ๆ และตัดสินใจเลือกแนวทางอย่างมีเหตุผล จินตนาการไปถึงมุมมองในอนาคต มีการศึกษาเพิ่มเติมในธุรกิจที่ตนเองสนใจ สร้างแนวทางเพื่อลดความเสี่ยงและทราบถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินการ สามารถพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ</p>		
<p>3) สร้างเครือข่าย การที่บุคคล</p>		

คุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก		องค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการ รุ่นใหม่เชิงรุก
องค์ประกอบความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	องค์ประกอบ พฤติกรรมเชิงรุก	
สามารถสื่อสารทั้งการสื่อสาร ด้วยวาจาและการสื่อสารด้วย ลายลักษณ์อักษร สามารถโน้มน้าว น้ำว และเจรจาต่อรอง สร้างแรงบันดาลใจ กับผู้ที่เกี่ยวข้องใน การขับเคลื่อนเป้าหมาย สามารถทำงานเป็นทีมและแก้ไข ปัญหาได้ท่ามกลางสถานการณ์ ที่ขัดแย้ง	พฤติกรรมการแสดงออก ของบุคคลในการ วิเคราะห์สาเหตุที่อาจ ส่งผลเป้าหมายและ แผนการทำงานในรูปแบบ ต่าง ๆ ประเมินแนวคิด ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างแนวทางในการ รับมือ	รับ ผิด ชอบ วิเคราะห์ ทรัพยากรที่จำเป็นต่อ เป้าหมายที่วางไว้ แสวงหา ความรู้เพิ่มเติมในประเด็นที่ ตนเองสนใจ
4) มีความรับผิดชอบต่อการ กระทำ การที่บุคคลสามารถ ประเมินผลแบบจำลองทางธุรกิจ พิจารณาผลกระทบต่อ กลุ่มเป้าหมาย รับผิดชอบต่อผล ที่เกิดขึ้น	4. พัฒนาการตนเอง สม่ำเสมอ หมายถึง พฤติกรรมแสดงออก ของบุคคลถึงการมีความ เพียรพยายามพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องหา แนวทางในการพัฒนา งานให้ดีขึ้นกว่าเดิม และไม่ถอนตัวเองออก จากความตั้งใจระหว่าง กระบวนการ	3) สื่อสารทรงพลัง หมายถึง พฤติกรรม แสดงออกของบุคคลถึงการ ออกแบบการสื่อสารตาม สถานการณ์ สามารถเจรจา ต่อรอง โน้มน้าวใจ สามารถ วิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม ที่เป็นประโยชน์ต่อเป้าหมาย

จากการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก (ตาราง 25, 26) สามารถสรุปได้ดังนี้

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์รอบตัว การคาดการณ์ไปสู่อนาคต เปิดรับข้อมูลย้อนกลับและการประเมินจุดแข็งจุดอ่อนอย่างสม่ำเสมอ

องค์ประกอบที่ 2 สร้างแนวคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการออกแบบแผนการทำงานสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงและแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความรับผิดชอบ วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็นต่อเป้าหมายที่วางไว้ แสวงหากความรู้เพิ่มเติมในประเด็นที่ตนเองสนใจ

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการออกแบบการสื่อสารตามสถานการณ์ สามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวใจ สามารถวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมที่เป็นประโยชน์ต่อเป้าหมาย

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 ท่าน ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ ดังนี้

1. การให้ความหมายของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความหมายความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสรุปได้ว่า ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงความสนใจในการเริ่มต้นในการทำธุรกิจ สามารถนำเอาความสนใจมาสร้างมูลค่าและมีมุมมองที่ดีต่อการทำธุรกิจ มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ กล้าเสี่ยงและมีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถสื่อสารแนวคิดของตนเองออกมาได้อย่างน่าสนใจ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

“.... ผมคิดว่าผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกน่าสนใจตรงที่เมื่อก่อนได้ยินเพียงผู้ประกอบการรุ่นเยาว์แต่เมื่อเอาคำว่าเชิงรุกมาประสานช่วยให้ความเป็นผู้ประกอบการที่เรากำลังจะสร้างนั้นมันแคร์บริบทรอบตัวมากขึ้นเพราะมันเป็นการทำงานกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัว ในขณะที่ก็รู้ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์คนนั้นต้องการอะไร มีตัวตนเป็นแบบไหน การเริ่มจากความสนใจเป็นเรื่องสำคัญมาก...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“...บุคคลที่ทำธุรกิจตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเรียน คิดว่าในช่วงนี้โอกาสในการสร้างธุรกิจก็เป็นไปได้สูงเพราะเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างธุรกิจได้ ในขณะที่หากจะทำจริงๆ จังๆ อย่างเปิดบริษัทอะไรแบบนี้อาจจะไม่เอื้อ ดังนั้นโลกของการทำธุรกิจตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นจึงเป็นการเปิดพื้นที่การเรียนรู้มากกว่า เหมือนเป็นแบบฝึกหัด ความคิดสร้างสรรค์จึงสำคัญมาก ความใหม่และไอเดียที่ออกแบบสำคัญมาก และสำคัญที่สุด คือ คุณต้องสื่อสารมันออกมาให้ได้ อย่างน่าสนใจและน่าร่วมลงทุน...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“...ผมคิดว่าเด็กรุ่นใหม่ที่จะมาเป็นผู้ประกอบการนั้นทำงานเร็วนะ แต่ต้องเร็วให้ทันเศรษฐกิจที่เทคโนโลยีพาเปลี่ยนแปลง ใครๆ ก็ขายของได้แต่ธุรกิจเป็นเรื่องของความเร็วและเซนต์ส่วนบุคคล เชื่อว่ามันอยู่ในตัวทุกคนนะ สำคัญคือต้องปลุกมันออกมา ทัศนคติเองก็สำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งตั้งต้นที่ทำให้บุคคลอยากจะทำธุรกิจ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

2. องค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก

ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้เป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการรู้จักตัวตนของตนเอง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการวิเคราะห์ตนเอง รู้จักความชอบ ความถนัด ความสนใจของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ออกแบบแนวคิดโดยต่อยอดจากต้นทุนที่ตนเองมี ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

“...การเอาตัวตนออกมาทำงานผมว่ามีความสำคัญนะ เพราะการเริ่มต้นอะไรบางอย่างที่ไกลตัวใช้แรงเยอะนะ อย่างผมการมาเริ่มธุรกิจนี้ปฏิเสธไม่ได้ว่ามันมาจากความชอบและความสนใจที่มาก แล้วเอามันออกมาต่อยอดด้วยเครื่องมือทางธุรกิจต่างๆ จนรู้สึกว่ายากทำให้สำเร็จ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...วิเคราะห์ตนเองให้เห็นได้ชัดเจนว่าเราต้องการอะไร เรามีทรัพยากรใด อุปสรรคใด การเห็นตัวตนของตัวเองเป็นเรื่องดี เพื่อรู้ว่าเราต้องพัฒนาตัวเองยังไงและส่วนใดเราต้องการกำลังเสริม เราว่าอาจจะต้องหลีกเลี่ยงการนำจุดอ่อนมาสร้างเป็นธุรกิจ การเห็นตัวเองและจุดแข็งของตัวเองเลยเป็นเรื่องที่ดี เพื่อเอามาพัฒนาต่อบางแนวคิดสามารถเป็นธุรกิจได้จริง” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“...รู้จักตนเองเป็นการเริ่มต้นที่ดี Passion เป็นเรื่องข้างในนะ พอเอามันมาชนกับความมั่นใจที่เป็นจุดแข็งสำคัญของเด็กวัยนี้ น่าจะไปได้ไกลมากขึ้น เพราะความมั่นใจสร้างกันยากแต่ผู้ประกอบการต้องมี การรู้จักตนเองว่าต้องการอะไรเลยสำคัญ มันไม่ใช่เราจะทำธุรกิจอะไรนะแต่มันคือเราอยากทำธุรกิจแต่จะเป็นธุรกิจอะไรเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะเพราะคุณต้องอยากทำธุรกิจ แต่เป็นธุรกิจอะไรต้องมานั่งดูวิเคราะห์ลูกค้านักอีกที่” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

“... สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผมคิดว่าน่าจะเป็นช่วงเริ่มต้นของการสนใจในการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยยุคสมัยที่เด็กรุ่นนี้ต้องการทำอะไรด้วยตัวเอง มีความมั่นใจ ใฝ่หาความสำเร็จที่รวดเร็วธุรกิจน่าจะตอบใจที่สุดนะ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10)

องค์ประกอบที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการคิดหลากหลายมุมมอง ริเริ่มใช้ความต้องการของตลาดมาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอสิ่งใหม่ที่มีคุณค่า ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

“... ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ต้องมีเลยแหละสำหรับผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ประกอบการระยะเริ่มต้น เพราะการเข้ามาที่ไม่สร้างความแตกต่างใดๆ เลยในตลาดไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ เพราะธุรกิจสู้รบกันด้วยวิธีนี้...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“... ความสามารถในการคิดที่หลากหลายวิธีการมอง และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการทำงานได้ต่อไปในอนาคต การมีมุมมองที่หลากหลายสำคัญมากเพื่อครอบคลุมทุกความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

“... สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผมคิดว่าน่าจะเป็นช่วงเริ่มต้นของการสนใจในการเป็นผู้ประกอบการ ด้วยยุคสมัยที่เด็กรุ่นนี้ต้องการทำอะไรด้วยตัวเอง มีความมั่นใจ ใฝ่หาความสำเร็จที่รวดเร็วธุรกิจน่าจะตอบโจทย์ที่สุดนะ จุดแข็งวัยนี้น่าจะเป็นความคิดสร้างสรรค์นะ เพราะสิ่งที่เขาจะเอามานำเสนอได้น่าจะเป็นเรื่องแนวคิดที่แปลกใหม่ เพราะด้วยเงินทุนวัยนี้จะยังไม่มีการเริ่มต้นมันใช้ต้นทุนสูงมาก ความคิดสร้างสรรค์น่าจะมาเปิดประตูโอกาสใหม่ๆ และเส้นทางความเป็นนักธุรกิจของเขาได้นะ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10)

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการแสวงหาโอกาสในตลาด หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการประเมินสถานการณ์รอบตัว วิเคราะห์และค้นหาความต้องการของตลาดได้อย่างมีเหตุผล แบ่งส่วนตลาด ค้นหากลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ดังบทสัมภาษณ์

“...ผู้ที่เป็นผู้ประกอบการน่าจะเป็นคนที่มีความสามารถเห็นพื้นที่สำคัญที่เป็นช่องว่างที่หลายคนมองไม่เห็น เหมือนเป็นการเติมช่องว่างให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การทำงานกับเรื่องเหล่านี้ควรทำงานกับข้อมูลนะ ต้องวิจัยตลาดประมาณนี้เลยหรือคลุกคลีกับกลุ่มเป้าหมายจนรู้ว่าเขาต้องการอะไรกันแน่ ทางธุรกิจเรียนว่าการแบ่งส่วนทางการตลาดหรือ marketing segmentation ส่วนนี้สำคัญนะเพราะเพื่อไม่ให้เห็นลูกค้าแค่ภาพลวงตา ในกลุ่มใหญ่อาจจะมีลูกค้าเราแค่นหยิบมือเดียวก็ได้...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“...ตลาดนี้ใหญ่มากนะ ตัวนักธุรกิจเหมือนพองน้ำต้องดูซบทุกอย่างรอบตัวเพื่อเอามาวิเคราะห์ว่าควรหยุดหรือไปต่อกับแนวคิด อย่างที่บอกว่ามันไม่ได้อยู่ที่ว่าเราอยากทำอะไร

ตัวกำหนดสำคัญกว่าคือข้อมูลจากการตลาด นักธุรกิจใหม่จำเป็นต้องมีความเป็นนักวิจัยตลาดอยู่ในตัวด้วยน่าจะเป็นแนวขยายที่สำคัญ....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“...จุดตัดสำคัญของธุรกิจที่พลิกตัวเร็วๆ การจะเปลี่ยนแปลงหรือพลิกตัวด้วยท่าที่ไหน ต้องเอาข้อมูลทางตลาดมาดูกัน บางอย่างเหลือเชื่อและเหนือความคิดนะ ตลาดไปไวมาก ถ้าไม่เล่นกับข้อมูลนี้อยู่ยาก....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 11)

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการนำเอาแนวคิดที่มีมาออกแบบการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างน่าสนใจ และปรับการสื่อสารที่มีให้มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายของตนได้อย่างเหมาะสม ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

“...การสื่อสารสำหรับผู้ประกอบการใหม่ผมว่าสำคัญมากเลยนะเพราะว่าแนวร่วมและ partner นั้นมีความสำคัญมากในการทำธุรกิจปัจจุบัน หรือ Startup ใหม่ๆ ทั้งหลาย บางบริษัทมีแค่อิเดีย ก็ต้องมานำเสนอหาผู้ร่วมลงทุนอยู่ดี การนำเสนอเลยเป็นช่องทางที่สร้างแนวร่วมทางการลงทุน ไม่พอการสื่อสารมีความหมายต่อการทำธุรกิจเพราะลูกค้าต้องการข้อมูลการเป็นผู้ประกอบการจึงขาดการสื่อสารไม่ได้ และยังธุรกิจที่เป็นนวัตกรรมการสื่อสารยิ่งขาดไม่ได้เพราะสินค้าก็เป็นสินค้าใหม่ในท้องตลาด ข้อมูลเลยต้องถูกออกแบบมาสู่การสื่อสารที่ดี...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“...ออกแบบการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญสำหรับธุรกิจ ธุรกิจที่ดีจำนวนมากหายไปจากตลาด เพราะขาดการสื่อสารที่ดี การสื่อสารธุรกิจเป็นเหมือนการแนะนำตัวให้แขกผู้มีเกียรติได้รู้จักเรายังน่าสนใจยิ่งจดจำ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

“...การนำเสนอให้เห็นสิ่งที่เราต้องการสื่อสาร ซึ่งมันคือสินค้าที่เราต้องการนำเสนอ มันไปไวมากนะการสื่อสารต้องปรับให้ไว สื่อสารแล้วสื่อสารอีกยังไงให้คนฟังเบื่อและจดจำแต่อันนี้คือสินค้าที่ตลาดรู้จักแล้วนะ หากเป็นสินค้าใหม่มากๆ ความยากก็เพิ่มขึ้นมาอีกนะเพราะคนไม่เคยรู้ทำไงให้เค้าอยากรู้จักเราถึงขั้นมาซื้อ....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12)

ตาราง 27 สรุปนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

นิยามและองค์ประกอบจากการสังเคราะห์เอกสาร	นิยามและองค์ประกอบจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	สรุปนิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึงความสนใจในการเริ่มต้นในการทำธุรกิจ สามารถนำเอาความสนใจมาสร้างมูลค่าและมีมุมมองที่ดีต่อการทำธุรกิจ มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ กล้าเสี่ยงและมีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถสื่อสารแนวคิดของตนเองออกมาได้อย่างน่าสนใจ</p>	<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ออกแบบการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ</p>
<p>องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลถึงการมีทัศนคติ</p>	<p>องค์ประกอบที่ 1 ด้านการรู้จักตนเอง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการวิเคราะห์ตนเอง</p>	<p>องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการมีทัศนคติที่ดีและ</p>

<p>นิยามและองค์ประกอบ จากการสังเคราะห์ เอกสาร</p>	<p>นิยามและองค์ประกอบจาก การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ</p>	<p>สรุปนิยามและองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่น เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>
<p>ที่ดีและแรงจูงใจในการเป็น ผู้ประกอบการ มีความเป็น ตัวของตัวเอง กล้าเผชิญ ความเสี่ยง สามารถ วิเคราะห์สถานการณ์ รอบตัว การคาดการณ์ไปสู่ อนาคต เปิดรับข้อมูล ป้อนกลับและการประเมิน จุดแข็งจุดอ่อนอย่าง สม่ำเสมอ</p>	<p>รู้จักความชอบ ความถนัด ความสนใจของตนเอง มีความ เชื่อมั่นในตนเอง ออกแบบ แนวคิดโดยต่อยอดจากต้นทุน ที่ตนเองมี</p>	<p>แรง จูง ใจ ใน ก า ร เ ป็ น ผู้ประกอบการ มีการประเมิน ตนเอง สามารถออกแบบคุณ ค่าที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ ตนเองมี วิเคราะห์สถานการณ์ รอบตัวและคาดการณ์ไปสู่ สถานการณ์ในอนาคต</p>
<p>องค์ประกอบที่ 2 สร้าง แนวคิดเพื่อการ เปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออก ของบุคคลถึงการออกแบบ แผนการทำงานสะท้อนถึง การเปลี่ยนแปลงและ แนวทางป้องกันความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น แสวงหา โอกาสตามสถานการณ์ มี ความรับผิดชอบ วิเคราะห์ ทรัพยากรที่จำเป็นต่อ เป้าหมายที่วางไว้ แสวง หาความรู้เพิ่มเติมใน ประเด็นที่ตนเองสนใจ</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2 ความคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายถึงการคิดหลากหลาย มุมมอง ริเริ่มใช้ความต้องการ ของตลาดมาเป็นส่วนหนึ่งใน การนำเสนอสิ่งใหม่ที่มีคุณค่า</p> <p>องค์ประกอบที่ 3 ด้านการ แสวงหาโอกาสในตลาด หมายถึง พฤติกรรมกา รแสดงออกของผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายถึงการ ประเมินสถานการณ์รอบตัว วิเคราะห์และค้นหาความ</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์ แนวคิดใหม่เพื่อตอบสนอง ความต้องการตลาด หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายถึงมีการ คิดที่หลากหลายมุมมอง ริเริ่ม นำเสนอสิ่งใหม่ให้กับตลาด ใช้ ความต้องการของตลาดมาเป็น แนวทางในการพัฒนาแนวคิด ปรับเปลี่ยนการทำงานให้ สอดคล้องตามสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์ทรัพยากรที่มี ส่วนสำคัญต่อการบรรลุ เป้าหมายและประยุกต์ความรู้ที่ จำเป็นต่อการพัฒนาแบบจำลอง ทางธุรกิจ</p>

นิยามและองค์ประกอบ จากการสังเคราะห์ เอกสาร	นิยามและองค์ประกอบจาก การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	สรุปนิยามและองค์ประกอบ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่น เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
	ต้องการของตลาดได้อย่างมี เหตุผล แบ่งส่วนตลาด ค้นหา กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง	
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออก ของบุคคลถึงการออกแบบ การสื่อสารตาม สถานการณ์สามารถเจรจา ต่อรอง โน้มน้าวใจ สามารถวิเคราะห์เครือข่าย ทางสังคมที่เป็นประโยชน์ ต่อเป้าหมาย	องค์ประกอบที่ 4 ด้านการ สื่อสาร หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายถึงการ นำเอาแนวคิดที่มีมาออกแบบ การสื่อสารต่างๆ ได้อย่าง น่าสนใจ และปรับการสื่อสารที่ มีให้มีความสอดคล้องกับ กลุ่มเป้าหมายของตนได้อย่าง เหมาะสม	องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรง พลัง หมายถึง การแสดงออก ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายถึงการนำแนวคิดมา ออกแบบการสื่อสารได้อย่าง น่าสนใจ มีความเหมาะสมกับ สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย สามารถเจรจาต่อรอง สามารถ ใช้การสื่อสารเพื่อสร้างแรง บันดาลใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวิเคราะห์เครือข่ายทาง สังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ บรรลุเป้าหมาย

จากผลการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
 สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้นำมากำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็น
 ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 องค์ประกอบ มี
 รายละเอียดดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 แสดงข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ออกแบบการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ

องค์ประกอบที่	พฤติกรรมบ่งชี้
องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการมีทัศนคติที่ดี และแรงจูงใจ ในการเป็นผู้ประกอบการ มีการประเมินตนเอง สามารถออกแบบคุณค่าที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี วิเคราะห์สถานการณ์รอบตัวและคาดการณ์ไปสู่สถานการณ์ในอนาคต	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ตนเองและระบุความสนใจและความถนัดของตนเอง 2. มีความกล้าแสดงออกแสดงความคิดเห็น การพูด การกระทำในสถานการณ์ต่างๆ 3. เพิ่มคุณค่าให้กับความชอบความสนใจของตนเอง 4. วิเคราะห์สถานการณ์และคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการตลาด หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการคิดที่หลากหลายมุมมอง ริเริ่มนำเสนอสิ่งใหม่ให้กับตลาด ใช้ความต้องการของตลาดมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิด ปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องตามสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีส่วนสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายและประยุกต์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกแบบแนวคิดที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ และมีแผนป้องกันความเสี่ยง 2. แสวงหาโอกาสจากสถานการณ์รอบตัว 3. วิเคราะห์ความต้องการของตลาดและแบ่งส่วนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน 4. วิเคราะห์และระบุทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย 5. มีความรับผิดชอบ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ตามขั้นตอนและสามารถปรับเปลี่ยนแผนได้ตามสถานการณ์
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่าง

<p>การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการนำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย สามารถเจรจาต่อรอง สามารถใช้การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย</p>	<p>น่าสนใจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. สื่อสารได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 3. มีทักษะการเจรจาต่อรอง 4. มีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นคล้อยตามไปกับแนวคิดที่พัฒนาขึ้น
---	--

จากตาราง 28 สามารถสรุปนิยามและองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ดังนี้

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ออกแบบการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีการประเมินตนเอง สามารถออกแบบคุณค่าที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี วิเคราะห์สถานการณ์รอบตัวและคาดการณ์ไปสู่สถานการณ์ในอนาคต ประกอบด้วย 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่

- 1) วิเคราะห์ตนเองและระบุความสนใจและความถนัดของตนเอง
- 2) มีความกล้าแสดงออกแสดงความคิดเห็น การพูด การกระทำในสถานการณ์ต่างๆ
- 3) เพิ่มคุณค่าให้กับความชอบความสนใจของตนเอง
- 4) วิเคราะห์สถานการณ์และคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการตลาด หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการคิดที่หลากหลายมุมมอง ริเริ่มนำเสนอสิ่งใหม่ให้กับตลาด ใช้ความต้องการของตลาดมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องตามสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีส่วนสำคัญ

ต่อการบรรลุเป้าหมายและประยุกต์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ออกแบบแนวคิดที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ และมีแผนป้องกันความเสี่ยง 2) แสวงหาโอกาสจากสถานการณ์รอบตัว 3) วิเคราะห์ความต้องการของตลาดและแบ่งส่วนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน 4) วิเคราะห์และระบุทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย 5) มีความรับผิดชอบ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ตามขั้นตอนและสามารถปรับเปลี่ยนแผนได้ตามสถานการณ์

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการนำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย สามารถเจรจาต่อรอง สามารถใช้การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) นำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ 2) สื่อสารได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 3) มีทักษะการเจรจาต่อรอง 4) มีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นคล้อยตามไปกับแนวคิดที่พัฒนาขึ้น 5) สื่อสารเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เกี่ยวข้องสู่การบรรลุเป้าหมาย

3. ความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบประเด็นจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่สะท้อนความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

3.1 การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายช่วยส่งเสริมการเติบโตระยะยาวในภาคเศรษฐกิจ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า ความเป็นผู้ประกอบการนั้นมีความจำเป็นต่อผู้เรียนยุคปัจจุบันเนื่องด้วยผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นวัยที่อนาคตจะเติบโตมาเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศ เมื่อมีทักษะความเป็นผู้ประกอบการส่งผลให้มีส่วนช่วยส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจในระยะยาว เป็นหน่ออ่อนที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้น การสร้างแนวทางในอนาคตทั้งการเรียนต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้การที่เยาวชนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ทักษะความเป็นผู้ประกอบการช่วยลดความล้มเหลวของธุรกิจเกิดใหม่รวมทั้งความสร้างสรรค์ของเยาวชนนั้นสามารถนำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ ตอบโจทย์ลูกค้าและตลาดในอนาคตได้

ดังตัวอย่างข้อความสัมภาษณ์

“....โลกธุรกิจไม่เหมือนกับที่เคยเรียนมาจากมหาวิทยาลัยเลย หลักการพวกนั้นแค่ทำให้เราเห็นภาพรวม แต่การเข้ามามันต้องเห็นทางหนีทีรอด สำคัญที่สุดคือต้องเอาโอกาสรอบตัวมาสร้างมูลค่าให้ได้ รู้ว่าลูกค้าอยู่ตรงไหน และลูกค้าต้องการอะไร ซึ่งถ้าเป็นการเรียนรู้ตอน ม.ปลายก็สามารถเรียนรู้ผ่านการสร้างจินตนาการหรือแนวคิดทางธุรกิจได้ เพราะการสร้างจินตนาการเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างภาพธุรกิจจริงในอนาคต....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...การเป็นผู้ประกอบการอย่างที่ยกมานั้นอยู่ในทุกอาชีพ เพราะคุณสมบัตินี้เป็นตัวสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นได้ในกิจกรรมต่างๆ และก็ควรเปิดพื้นที่ให้ได้ทดลองอย่างปลอดภัย เพราะทุกคนมีมุมมองการนำเสนอคุณค่าอยู่ในตัว ยิ่งโลกปัจจุบันจะมีความสำคัญเพราะแนวทางการนำเสนอคุณค่าใหม่ๆ จะเป็นตัวช่วยให้แนวคิดใหม่ๆ อยู่รอดได้มากขึ้น ดังนั้นยังเปิดพื้นที่ให้ได้กลุ่มใหม่ได้ทดลองเร็ว ก็ยิ่งทำให้เค้าเห็นคุณค่ามันใจและอยากนำเสนอคุณค่า สร้างมูลค่าได้ ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

3.2 การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายช่วยให้ผู้เรียนค้นพบตนเองและสร้างคุณค่าผ่านความชอบและความสนใจ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการนั้นผู้เรียนจะได้กลับมามองต้นทุนที่ตนเองมีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสำคัญ เนื่องด้วยการมองหาทรัพยากรภายนอกเพื่อการออกแบบธุรกิจนั้นเป็นปัจจัยภายนอกยกยอมีต้นทุนที่สูง การพิจารณาต้นทุนที่ตนเองมีและนำมาออกแบบให้มีคุณค่า ช่วยลดต้นทุนในการเริ่มต้นได้ การเรียนรู้ความเป็นผู้ประกอบการสามารถช่วยให้ผู้เรียนต่อยอดต้นทุนที่ตนเองมีได้อย่างมีคุณค่า สามารถออกแบบแนวทางใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้ เนื่องด้วยจุดหมายสำคัญของชั้นเรียนควรมุ่งให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง เริ่มต้นจากการให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง ฝึกให้มองเห็นความสามารถของตนเอง วิเคราะห์ตนเองทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคที่ตนเองมี การแสวงหาโอกาสอย่างมั่นใจ และกล้าได้กล้าเสีย

ดังตัวอย่างข้อความสัมภาษณ์

“.... ความยากของการเข้ามาในธุรกิจใหม่คือมันไม่เข้าใจและไม่เหมือนที่เรียนมา เพราะตอนเรียนมาไม่ได้ทำจริงเห็นแค่กรณีศึกษาพอเข้ามาทำจริงๆ ท่อง่ายมาก อยากออกไปทำอย่าง

อื่นในช่วงแรก ความอดทนและการสร้างภาพอนาคตในช่วงแรกเลยสำคัญ ว่าเราต้องการอะไรและอยากไปสู่ที่จุดไหน....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“.... การค้นพบตัวเองและนำมาความต้องการมามีส่วนร่วมออกแบบงานตัวเองและสร้างไปเป็นอาชีพ ตรงนี้ดีเลยนะเพราะเราจะอยู่กับสิ่งที่เราชอบไปทั้งชีวิตและเอาสิ่งที่ชอบมาสร้างเป็นอาชีพได้ สำคัญคือเจอมันเมื่อไหร่และต่อยอดมันได้เร็วแค่ไหน....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10)

3.3 การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนแผนและแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนทั้งแผนการทำงานและแนวคิดเพื่อการป้องกันปัญหาในอนาคต เนื่องด้วยความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์นั้นเป็นระยะเริ่มต้นในการเป็นผู้ประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจเพราะคู่แข่งในตลาดเดิมที่มีอยู่แล้วนับเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้ามาของธุรกิจใหม่ การเตรียมแผนที่มีมุมมองอนาคตเข้ามาด้วยช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาจึงมีความสำคัญในปัจจุบันด้วยเช่นกัน ช่วยให้เกิดการเตรียมการเพื่อคาดการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อมุมมองเหล่านี้เกิดขึ้นในผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จะนำมาซึ่งความเป็นไปได้ใหม่ๆ ของสินค้าและบริการในท้องตลาด ปริมาณของผู้ประกอบการทางธุรกิจที่เข้ามาแข่งขันกระตุ้นให้คนไทยมีอาชีพหรือสามารถสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในงานและชีวิตประจำวันของตนเองได้ในอนาคต

ดังตัวอย่างข้อความสัมภาษณ์

“....ปัจจุบันโลกของธุรกิจเปลี่ยนไปเร็วมาก การเตรียมความพร้อมสำหรับการเริ่มต้นให้กับผู้ประกอบการมีความสำคัญ คือ ติดตั้งทัศนคติที่ดีในการทำธุรกิจก่อน เพราะการเข้ามาทำธุรกิจคงไม่ใช่เรื่องที่ยากทำอะไรแล้วต้องทำ ทุกอย่างมันจะถูกกำหนดโดยบริบทและพื้นที่ที่เราจะไปขาย....” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 12)

3.4 การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้แนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่าการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์มีความสำคัญต่อผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นระยะเริ่มแรกของการเป็นผู้ประกอบการที่จุดเน้นสำคัญในระยะนี้ต้องปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการผ่านการเปิดโอกาสให้มองเห็นเส้นทางของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ สร้าง

สถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เป็นเสมือนผู้ประกอบการตัวจริง ทดลองสร้างแนวคิดและแก้ไขสถานการณ์ภายใต้สถานการณ์ตัวอย่าง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเข้าใจเชิงลึกในมุมมองผู้ประกอบการที่ตนเองเป็น เนื่องด้วยการทำความเข้าใจทั้งมิติผู้ประกอบการและมิติผู้ประกอบการเป็นสองประเด็นที่ต้องเรียนรู้ควบคู่ไปด้วยกันและเชื่อมโยงกันเนื่องด้วยผู้ประกอบการต้องเข้าใจทั้งคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการและเส้นทางของผู้บริโภคที่จะเข้ามาเป็นลูกค้าของตนเองด้วยเช่นกัน

ดังตัวอย่างข้อความสัมภาษณ์

“...ตอนมัธยมปลายมองว่าการเป็นเจ้าของธุรกิจไกลตัวมากเลยนะ เพราะบ้านเราไม่มีเงิน และก็ไม่ได้มีมุมมองอะไรเกี่ยวกับผู้ประกอบการเลยนะ แต่พอเข้ามาทำงาน ได้มีโอกาสเจอคนเก่งๆ ทำหน้าที่ที่ก้าวหน้าทางธุรกิจ เรา รู้สึกว่าเราเริ่มได้นะ แต่ถ้าเร็วกว่านี้น่าจะไปได้ไกล ดังนั้นหากมัธยมได้มีโอกาสลองสัมผัสเรื่องราว แนวคิดของผู้ประกอบการที่สำเร็จเราว่าแรงบันดาลใจมันเกิดมาแล้วที่เหลือน่าจะง่ายขึ้น...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“...ในวัยมัธยมต้น มัธยมปลายอะ ผมคิดว่าต้องเริ่มเรียนรู้ ค้นหาโอกาสของตัวเองได้แล้วนะ อย่างน้อยๆมีแนวคิด เห็นแนวทาง รู้ว่าคนๆหนึ่งที่จะมาเป็นผู้ประกอบการเค้ามองและคิดอย่างไร ถ้าหากโรงเรียนมีโอกาสให้เด็กๆ ได้สัมผัสแนวทางอย่างผู้ประกอบการน่าจะเป็นเรื่องดี แต่กว่าจะมีโอกาสนี้เข้าสู่โลกการทำงานไปแล้ว ซึ่งก็ยากแล้วที่จะมาสร้างมุมมองแบบนี้...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“...ผู้ประกอบการสำหรับวัย ม.ปลายหรือ อาจจะเป็นการให้เข้าได้มีโอกาสเรียนรู้แนวคิดของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เพราะเชื่อว่าสิ่งนี้จะทำให้เขาเกิดแรงบันดาลใจและเกิดแรงบันดาลใจได้ เพราะการเข้ามาเป็นผู้ประกอบการเขาควรได้เรียนรู้ว่ามันไม่ง่าย และมันไม่มีอะไรง่ายหากอยากสำเร็จ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9)

3.5 การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเหมาะสมกับแนวทางการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียนในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า ในผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการนั้นนับว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน เนื่องด้วยช่วงวัยนี้ผู้เรียนส่วนมากอยู่ในช่วงเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการสะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการในยุคปัจจุบันมีช่วงอายุที่น้อยลงและมี

ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีที่เข้ามาเป็นเครื่องมือในการคิดค้นและพัฒนาธุรกิจได้โดยง่ายตาย และมีทักษะการปรับตัวสูง

ดังตัวอย่างข้อความสัมภาษณ์

“...ผู้ประกอบการระดับ ม.ปลายเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้เร็วนะ เด็กเจน Z เจน Alpha เกิดมาพร้อมเทคโนโลยี พวกนี้ทำธุรกิจกันง่าย เปิดเพจ ไลฟ์สดออนไลน์เป็นธุรกิจได้แล้ว แต่ปัญหามันมีอยู่ว่าทุกคนในตลาดทำกันหมด เด็กพวกนี้เราเตรียมเขาเพื่อรองรับความเสี่ยงพวกนั้นได้ไหม มันไกลห้องเรียนมากนะห้องเรียนเต็มก็คือเราให้คำเห็นสถานการณ์ ไปไกลหน่อยก็ทำโครงการ แต่การป้องกันความเสี่ยงเป็นอีกประเด็นที่ต้องปลูกฝังให้เขาเห็นด้วยเช่นกัน เพราะปกติห้องเรียนจะปลอดภัยและปัจจัยภายนอกมันจะหยุดนิ่ง เพราะมันเป็นห้องเรียนเลยดูลอย ๆ ...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“...เด็ก Gen ใหม่ ๆ นี้ต้องการการทำงานที่มีความยืดหยุ่น ต้องการการทำงานที่ตัวเองสามารถควบคุมการทำงานของตัวเองได้ รวมทั้งความสามารถพิเศษของเด็กกลุ่มนี้คือ เขาอยู่กับเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาเลย ทำให้เทคโนโลยีกลายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้เขา รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการหาโอกาสไปด้วยในตัว เลยมีความเชื่อว่าถ้าสมมุติว่าเราปลูกฝังความเป็นผู้ประกอบการตั้งแต่วัยนี้ เขาจะเอาทักษะที่มีไปจากผู้กำกับเทคโนโลยีแล้วก็สร้างโอกาสให้กับตัวเองได้...” (ส่วนหนึ่งจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ส่วนที่ 3 ผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ในขั้นตอนนี้ดำเนินการเพื่อยืนยันนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นข้อสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 แสดงผลการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก	- ในองค์ประกอบมีการกล่าวถึงความเชื่อมั่น

<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>	<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ</p>
<p>สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเองแสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ออกแบบการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ</p>	<p>ในความสามารถของตนเอง ในนิยามอยาก ให้เพิ่มให้เห็นมิตินี้ในนิยามด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ ในตอนท้ายนิยามดู กว้างมากไป อยากให้ระบุให้ชัดเจน โดยอาจ ใช้คำว่าสนใจเรียนรู้ประเด็นทางธุรกิจที่สนใจ เพื่อให้ขอบเขตชัดเจนมากขึ้น
<p>องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีการประเมินตนเอง สามารถออกแบบคุณค่าที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี วิเคราะห์สถานการณ์รอบตัวและคาดการณ์ไปสู่สถานการณ์ในอนาคต มีพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิเคราะห์ตนเองและระบุความสนใจและความถนัดของตนเองได้ 2) มีความกล้าแสดงออกแสดงการคิด การพูด การกระทำในสถานการณ์ต่างๆ 3) เพิ่มคุณค่าให้กับความชอบความสนใจของตนเอง 4) การวิเคราะห์สถานการณ์และการสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้ปรับจากคำว่ามุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ เป็น “ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน” จะชัดเจนมากกว่าเสนอให้เพิ่มเติมคำว่า “อย่างมีเหตุผล” ไปในตอนท้ายของการนิยาม เพื่อให้สะท้อนถึงการใช้เหตุผลของผู้เรียนในการวิเคราะห์และคาดการณ์ - ต้องมากกว่าการค้นพบตนเองแต่ต้องไปสู่การสร้างโอกาสให้กับตัวเองได้และอาจเห็นแนวทางการพัฒนาต่อยอดจากต้นทุนที่ตนเองมีได้ - นอกจากวิเคราะห์ตนเองควรเขียนให้เห็นว่านำไปสู่การหาโอกาสและการหาแนวทางการป้องกันทั้งในปัจจุบันและอนาคตด้วย

<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>	<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ</p>
<p>มุมมองในอนาคต</p>	
<p>องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการตลาด หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายถึงมีการคิดที่หลากหลายมุมมอง ริเริ่ม นำเสนอสิ่งใหม่ให้กับตลาด ใช้ความต้องการ ของตลาดมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิด ปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องตาม สถานการณ์ สามารถวิเคราะห์ทรัพยากรที่มี ส่วนสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายและประยุกต์ ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาแบบจำลองทาง ธุรกิจ มีพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การออกแบบแนวคิดที่มุ่งสู่การเปลี่ยนแปลง อย่างสร้างสรรค์ และมีแผนป้องกันความเสี่ยง 2) แสวงหาโอกาสจากสถานการณ์รอบตัว 3) วิเคราะห์ความต้องการของตลาดและแบ่ง ส่วนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน 4) วิเคราะห์และระบุทรัพยากรที่มีความจำเป็น ต่อการบรรลุเป้าหมาย 5) มีความรับผิดชอบ ดำเนินการตามแผนที่วาง ไว้ตามขั้นตอนและปรับเปลี่ยนแผนได้ตาม สถานการณ์ 	<p>-ให้ปรับชื่อเป็น “สร้างสรรค์แนวคิดใหม่” เนื่องจากผู้เรียน มัธยมศึกษาตอนปลายยัง ขาดประสบการณ์ไปทำงานในระดับตลาด ธุรกิจอาจเป็นเรื่องยาก อยากรให้ลองฝึกดู กลุ่มเป้าหมายระดับเล็กก่อน</p> <p>-ในพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 “วิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด และแบ่งส่วน กลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน” นั้นมี ความสำคัญมากทางธุรกิจ อยากรให้เพิ่ม มุมมองว่าการวิเคราะห์ที่ได้มานั้นจำเป็น จะต้องมีข้อมูลที่มีเหตุผลและหลักฐานเชิง ประจักษ์รองรับ</p> <p>-การมีแนวทางที่หลากหลายในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายควรเริ่มต้นด้วยการฝึก ให้เปิดรับแนวคิดใหม่ๆ การทำงานร่วมกับ ผู้อื่นเข้าไปด้วย ในพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 ปรับ จาก “การออกแบบแนวคิดที่มุ่งสู่การ เปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ และมีแผน ป้องกันความเสี่ยง” เป็นการแยกพฤติกรรม บ่งชี้ออกมาเป็น 2 พฤติกรรม ได้แก่ “สามารถ ออกแบบทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย” และ “สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ใน อนาคต” เพื่อให้นิยามมีความชัดเจนมากขึ้น</p> <p>-ในองค์ประกอบนี้ควรมีการเพิ่มพฤติกรรมที่</p>

<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>	<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ</p>
	<p>ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จเข้าไปด้วย เพราะในขั้นตอนนี้การสร้างสรรคแนวคิดใหม่ในขั้นต้นจำเป็นต้องเห็นแนวทางหรือถอดบทเรียนแนวทางจากผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จก่อนจึงจะเหมาะสมกับผู้เรียนในระยะต้น</p>
<p>องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการนำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย สามารถเจรจาต่อรอง สามารถใช้การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย มีพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ 2) สื่อสารได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย 3) มีทักษะการเจรจาต่อรอง 4) มีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นคล้อยตามไปกับแนวคิดที่พัฒนาขึ้น 5) สื่อสารเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมที่เกี่ยวข้องสู่การบรรลุเป้าหมาย 	<p>- การสื่อสารมีความสำคัญกับผู้ประกอบการรุ่นใหม่มาก เพราะความเป็นไปได้ของธุรกิจใหม่ๆ แนวคิดใหม่ๆ จำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ ข้อเสนอให้ปรับปรุงในองค์ประกอบที่ 3 มีการปรับในพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 จาก “ออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ และเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย” เป็น “สามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์” ซึ่งจะครอบคลุมในพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 ไปด้วย</p> <p>-กรณีเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมอาจเป็นเรื่องยาก อาจเริ่มต้นจากการระบุเครือข่ายทางสังคมที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จน่าจะมี ความเหมาะสมกว่า รวมทั้งพฤติกรรมบ่งชี้ การสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคม อาจเกิดขึ้นได้ยากในระดับนี้ โดยที่มีพฤติกรรมบ่งชี้ด้านสื่อสารได้อย่างสอดคล้องกับ</p>

<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>	<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ</p>
	<p>สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย ก็เพียงพอแล้ว</p> <p>- การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจอาจจะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จแล้ว หากเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการสื่อสารแนวคิดเพื่อสร้างความเข้าใจจะเหมาะสมกว่า รวมทั้งทักษะการเจรจาต่อรอง คิดว่าในระยะเริ่มต้นอาจยังไม่เกิดขึ้น ควรมุ่งไปที่ การนำเสนอได้อย่างสอดคล้อง กลุ่มเป้าหมายและสถานการณ์ ดังนั้น ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการสื่อสารจะเหมาะสมกว่าและเครือข่ายทางสังคมคิดว่าเหมาะสมกับการย้ายไปอยู่ในองค์ประกอบที่ 2 เพราะถือเป็นทรัพยากรหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ</p>

จากตาราง 29 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 30

ตาราง 30 แสดงผลการปรับปรุงนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (เดิม)</p>	<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปรับปรุง)</p>
<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการเข้าใจคุณลักษณะ และทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ออกแบบการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ</p>	<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Proactive Youth Entrepreneurship : PYE) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะ และทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>

<p>นียบาม องค์ประกอบและพฤติกรรม บ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (เดิม)</p>	<p>นียบาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปรับปรุง)</p>
<p>องค์ประกอบที่ 1 มุ่งมั่นสร้างความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีการประเมินตนเองสามารถออกแบบคุณค่าที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี วิเคราะห์สถานการณ์รอบตัวและคาดการณ์ไปสู่สถานการณ์ในอนาคต มีพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิเคราะห์ตนเองและระบุความสนใจและความถนัดของตนเองได้ 2) มีความกล้าแสดงออกแสดงความคิดเห็น การพูด การกระทำในสถานการณ์ต่างๆ 3) เพิ่มคุณค่าให้กับความชอบความสนใจของตนเอง 4) การวิเคราะห์สถานการณ์และการสร้างมุมมองในอนาคต 	<p>องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตอย่างมีเหตุผล มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี 2) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 3) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา
<p>องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่เพื่อตอบสนองของความต้องการตลาด หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงมีการคิดที่หลากหลายมุมมอง ริเริ่มนำเสนอสิ่งใหม่ให้กับตลาด ใช้ความต้องการของตลาดมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องตาม</p>	<p>องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการประเมินสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้นนำไปสู่การได้กระบวนการที่หลากหลาย ความเป็นไปได้ในรูปแบบใหม่ๆ คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความ</p>

<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรม บ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (เดิม)</p>	<p>นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปรับปรุง)</p>
<p>สถานการณ์ สามารถวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีส่วนสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายและประยุกต์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ มีพฤติกรรมบ่งชี้ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การออกแบบแนวคิดที่มุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ และมีแผนป้องกันความเสี่ยง 2) แสวงหาโอกาสจากสถานการณ์รอบตัว 3) วิเคราะห์ความต้องการของตลาดและแบ่งส่วนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน 4) วิเคราะห์และระบุทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย 5) มีความรับผิดชอบ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ตามขั้นตอนและปรับเปลี่ยนแผนได้ตามสถานการณ์ 	<p>เข้าใจในความเป็นผู้ประกอบการ มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์ 2) สามารถออกแบบทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย 3) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต 4) สามารถวิเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้
<p>องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงการนำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย สามารถเจรจาต่อรอง สามารถใช้การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวิเคราะห์</p>	<p>องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) หมายถึง พฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการนำเสนอสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีน่าสนใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โน้มน้าวกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความสนใจในสิ่งที่พัฒนาขึ้น มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่</p>

นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรม บ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (เดิม)	นิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปรับปรุง)
<p>เครือข่ายทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การบรรลุเป้าหมาย มีพฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นำแนวคิดมาออกแบบการสื่อสารได้ อย่างน่าสนใจ 2) สื่อสารได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์และ กลุ่มเป้าหมาย 3) มีทักษะการเจรจาต่อรอง 4) มีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อื่น คล้อยตามไปกับแนวคิดที่พัฒนาขึ้น 5) สื่อสารเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคม ที่เกี่ยวข้องสู่การบรรลุเป้าหมาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1) สามารถสื่อสารที่โน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับ แนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น 2) สามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้ เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น อย่างมีนัย

จากตาราง 30 ข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นผู้ประกอบการรุ่น
เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับใช้ในงานวิจัยนี้ มีดังนี้

ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
(Proactive Youth Entrepreneurship : PYE) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็น
ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหา
โอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่
มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ มี 3 องค์ประกอบ และ 10 พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity)

หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตอย่างมีเหตุผล มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี 2) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 3) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา

องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) หมายถึง

พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการประเมินสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้น นำไปสู่การได้กระบวนการที่หลากหลาย ความเป็นไปได้ในรูปแบบใหม่ๆ คำนี้ถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความเข้าใจในความเป็นผู้ประกอบการ มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์ 2) สามารถออกแบบทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย 3) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต 4) สามารถวิเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) หมายถึง

พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการนำเสนอสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีนำเสนอและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โน้มน้าวกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความสนใจในสิ่งที่พัฒนาขึ้น มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) สามารถสื่อสารที่โน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น 2) สามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้นอย่างมั่นใจ

หลังจากที่ผู้วิจัยปรับแก้ตามข้อเสนอแนะในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้เชี่ยวชาญคนละกลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญที่ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอีกครั้งเพื่อยืนยันหลังการปรับแก้ ผลการประเมินดังตาราง 31

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของพฤติกรรมบ่งชี้ใน แต่ละองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	ผลการประเมิน		ระดับความเหมาะสม
	\bar{x}	S.D.	
องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตอย่างมีเหตุผล			
1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบที่ 1	4.87	0.09	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการประเมินสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้นนำไปสู่การได้กระบวนการที่หลากหลาย ความเป็นไปได้ในรูปแบบใหม่ๆ คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต			
2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์	4.60	0.45	มากที่สุด
2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิด	4.40	0.55	มากที่สุด

รายละเอียด	ผลการประเมิน		ระดับความเหมาะสม
	\bar{x}	S.D.	
ทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต			
2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ว่าคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	4.60	0.45	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบที่ 2	4.65	0.22	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน			
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการนำเสนอสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีน่าสนใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โน้มน้ำวกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความสนใจในสิ่งที่พัฒนาขึ้น			
3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้ำใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ	4.80	0.45	มากที่สุด
รวมองค์ประกอบที่ 3	4.93	0.09	มากที่สุด
ภาพรวม	4.70	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า ภาพรวมพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.28) สำหรับระดับความเหมาะสมของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

1) องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ภาพรวมพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.09)

2) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ภาพรวมพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.22)

3) องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ภาพรวมพฤติกรรมบ่งชี้ในองค์ประกอบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.09)

ตาราง 32 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	ค่าคะแนน ความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>		
<p>องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตอย่างมีเหตุผล</p>	1.00	สอดคล้อง
<p>1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี</p>	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ค่าคะแนน ความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	1.00	สอดคล้อง
1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	1.00	สอดคล้อง
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการประเมินสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้น นำไปสู่การได้กระบวนการที่หลากหลาย ความเป็นไปได้ในรูปแบบใหม่ๆ คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	1.00	สอดคล้อง
2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์	0.80	สอดคล้อง
2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม	1.00	สอดคล้อง
2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต	1.00	สอดคล้อง
2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	0.80	สอดคล้อง
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงความสามารถในการนำเสนอสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีน่าสนใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โน้มน้าวกลุ่มเป้าหมาย	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ค่าคะแนน ความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
ให้เกิดความสนใจในสิ่งที่พัฒนาขึ้น		
3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็น ด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น	1.00	สอดคล้อง
3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น	1.00	สอดคล้อง
3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้ อย่างมั่นใจ	1.00	สอดคล้อง

จากตารางที่ 32 พบว่าผลการพิจารณาความสอดคล้องของพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดัชนีความสอดคล้องอยู่
ระหว่าง 0.80 – 1.00 โดยพฤติกรรมบ่งชี้ส่วนใหญ่มีค่าคะแนนความสอดคล้อง 1.00 ยกเว้น
องค์ประกอบที่ 2 ข้อที่ 2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิง
ประจักษ์และข้อที่ 2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการใน
ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ ที่ได้ค่าคะแนนความสอดคล้อง 0.80 ดังนั้นสรุปได้ว่า
พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับนิยาม และองค์ประกอบความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ส่วนที่ 4 ผลการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยนำคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญมาสร้างแบบประเมินคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบบประเมินมี
ลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale:

BARS) แบ่งการรายงานผลเป็น 1) ผลการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1) ผลการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยนำนิยาม องค์ประกอบ และพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาใช้ในการออกแบบแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) จำนวน 10 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) และองค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) โดยแบบประเมินนี้สำหรับผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนเป็นผู้ประเมิน แสดงดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงตัวอย่างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

องค์ประกอบ	เชี่ยวชาญ (5 คะแนน)	ชำนาญ (4 คะแนน)	มีความสามารถ (3 คะแนน)	เริ่มต้นแสดงออก (2 คะแนน)	มีไอใหม่ (1 คะแนน)
<p>องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านตัวตนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปในอนาคตอย่างมีเหตุผล</p>					
1.1 สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับตัวตนที่มี	☐ สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับตัวตนที่มี แต่ยังไม่อย่างครบถ้วนและมีความละเอียดชัดเจน	☐ สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับตัวตนที่มี แต่ยังไม่สอดคล้องกับตัวตนที่ตนเองมี	☐ สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับตัวตนที่ตนเองมี	☐ สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้เพียงเล็กน้อยและไม่สามารถสอดคล้องกับตัวตนที่มีทั้งหมด	☐ ไม่สามารถระบุหรือออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับตัวตนที่ตนเองมีได้
1.2 สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	☐ สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของ	☐ สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่าง	☐ สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดัปล่าง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	☐ ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	☐ ไม่สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้

องค์ประกอบ	เชี่ยวชาญ (5 คะแนน)	ชำนาญ (4 คะแนน)	มีความสามารถ (3 คะแนน)	เริ่มต้นแสดงออก (2 คะแนน)	มีใหม่ (1 คะแนน)
1.3 สามารถวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ของ แนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	ตลาด สภาพแวดล้อม และเทรนด์ต่างๆ ได้ อย่างรวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพ	ได้ แต่ยังมีจุดอ่อน ในการตอบสนองต่อ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างฉับพลัน	บางอย่างได้ แต่ยังขาด ความยืดหยุ่นในการ ปรับตัว	ต่างๆ ได้	
	☐ สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างละเอียด สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดทำแผนธุรกิจที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือได้	☐ สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาในระดับสูง สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้ในระดับหนึ่ง และสามารถจัดทำแผนธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง	☐ สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาในระดับปานกลาง อาจมีจุดอ่อนในการประเมินความเสี่ยง หรือการจัดทำแผนธุรกิจ	☐ ยังไม่สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างถูกต้อง มีการประเมินความเสี่ยงและโอกาสที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่สามารถจัดทำแผนธุรกิจได้	☐ ไม่สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาไม่สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้ หรือไม่สามารถจัดทำแผนธุรกิจได้
คิดเป็นร้อยละ = (ผลรวมของข้อที่ตอบ x 50) / 100					

เกณฑ์การแปลผล

คะแนน	ร้อยละ	ระดับ
10 – 17	20% - 34%	ระยะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก อยู่ในระดับมือใหม่ (Novice)
18 - 25	36% - 50%	ระยะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก อยู่ในระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner)
26 – 33	52% - 66%	ระยะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก อยู่ในระดับมีความสามารถ (Competent)
34 – 41	68% - 82%	ระยะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก อยู่ในระดับชำนาญ (Proficient)
42 – 50	84% - 100%	ระยะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก อยู่ในระดับเชี่ยวชาญ (Expert)

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินคุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ระหว่างข้อรายการประเมินเกณฑ์การให้คะแนนกับนิยามเชิงปฏิบัติการของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตาราง 34 แสดงผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน		
1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมีอย่างครบถ้วนและมีรายละเอียดชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับต้นทุนที่มี แต่ยังมีขาดรายละเอียดบางประการ	0.80	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	1.00	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้เพียงเล็กน้อยและไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่มี	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
ทั้งหมด		
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถระบุหรือออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมีได้	1.00	สอดคล้อง
1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาด สภาพแวดล้อม และเทรนด์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	0.60	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงบางอย่างได้ แต่ยังคงมีจุดอ่อนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน	0.80	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับปานกลาง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงบางอย่างได้ แต่ยังคงขาดความยืดหยุ่นในการปรับตัว	1.00	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้	0.80	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้	1.00	สอดคล้อง
1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา		

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างละเอียด สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดทำแผนธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือได้	1.00	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาในระดับสูง สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้ในระดับหนึ่ง และสามารถจัดทำแผนธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง	0.80	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาในระดับปานกลาง อาจมีจุดอ่อนในการประเมินความเสี่ยง หรือการจัดทำแผนธุรกิจ	0.80	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ยังไม่สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างถูกต้อง มีการประเมินความเสี่ยงและโอกาสที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่สามารถจัดทำแผนธุรกิจได้	1.00	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา ไม่สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้ หรือไม่สามารถจัดทำแผนธุรกิจได้	1.00	สอดคล้อง
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่		
2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบได้อย่างแม่นยำโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนและครอบคลุม สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อสนับสนุนการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถประเมินคุณค่าของ สิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเสนอหลักฐานเชิง ประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง แต่บางครั้งอาจขาดรายละเอียด หรือความ ครอบคลุม	1.00	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถประเมิน คุณค่าของสิ่งที่ออกแบบได้ แต่ยังมีการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ไม่ เพียงพอ หรือไม่ชัดเจน	0.80	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การประเมินคุณค่า ของสิ่งที่ออกแบบยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือใช้หลักฐานที่ไม่ เกี่ยวข้องกับการประเมิน	1.00	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถประเมินคุณค่าของ สิ่งที่ออกแบบได้ ขาดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	1.00	สอดคล้อง
2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของ กลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม สามารถระบุความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และ สร้างแนวคิดที่ตรงกับความต้องการดังกล่าว	0.60	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ในระดับสูง สามารถ ระบุความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ แต่บางครั้งอาจขาด รายละเอียด หรือความครอบคลุม	0.80	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) ออกแบบแนวคิด ทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้บางส่วน	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม		
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ยังไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน ยังไม่สามารถระบุความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง	1.00	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ ขาดการวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	1.00	สอดคล้อง
2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอย่างละเอียด สามารถประเมินความรุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง และสามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต สามารถประเมินความรุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง และสามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง	0.80	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต แต่ยังมี การประเมินความรุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงที่ไม่ถูกต้อง หรือยังไม่สามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ยังไม่สามารถระบุ	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอย่างถูกต้อง มีการประเมิน ความรุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ สามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้		
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้นได้ในอนาคต ไม่สามารถประเมินความรุนแรงและความน่าจะ เป็นของความเสี่ยงได้ หรือไม่สามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยง ได้	1.00	สอดคล้อง
2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ ประสบความสำเร็จได้		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถอธิบายลักษณะของ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้อย่างชัดเจน สามารถระบุ คุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น และสามารถนำเสนอ ข้อมูลและตัวอย่างเพื่อสนับสนุนการอธิบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถอธิบายลักษณะของ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ในระดับสูง สามารถระบุ คุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น แต่บางครั้งอาจขาด รายละเอียด หรือความครอบคลุม	1.00	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถอธิบาย ลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ แต่ยังไม่สามารถ ระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นได้อย่างชัดเจน	0.80	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การอธิบายลักษณะ ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จยังไม่ชัดเจน ยังไม่สามารถ ระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นได้อย่างถูกต้อง	0.80	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถอธิบายลักษณะของ	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ ไม่สามารถระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น		
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง		
3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทาง ธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้ อย่างชัดเจน มีหลักฐานและเหตุผลสนับสนุน สามารถตอบคำถาม และแก้ข้อโต้แย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ฟังเห็นด้วยและ สนใจในแนวคิด	0.80	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบคำถามและแก้ข้อโต้แย้งได้ใน ระดับหนึ่ง แต่บางครั้งอาจขาดรายละเอียดหรือความน่าเชื่อถือ	0.80	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สื่อสารแนวคิดทาง ธุรกิจได้ แต่ยังไม่สามารถโน้มน้าวใจผู้ฟังได้อย่างเต็มที่ อาจมีการ นำเสนอข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือขาดความน่าเชื่อถือ	1.00	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การสื่อสารแนวคิด ทางธุรกิจยังไม่น่าเชื่อถือ ขาดหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุน หรือไม่ สามารถตอบคำถามและแก้ข้อโต้แย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.00	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถสื่อสารแนวคิดทาง ธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดการเตรียมตัว หรือไม่สามารถ นำเสนอแนวคิดได้อย่างชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถนำเสนอแนวคิดทาง ธุรกิจมาผ่านการเชื่อมโยงเทคนิคการนำเสนอที่หลากหลาย มี ขั้นตอนการนำเสนอชัดเจนและนำเสนอออกมาอย่างสอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถนำเสนอแนวความคิดทางธุรกิจโดยใช้เทคนิคการนำเสนอที่เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างมีเหตุผล	1.00	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถนำเสนอแนวความคิดทางธุรกิจโดยยึดแนวทางของการนำเสนอรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในทุกสถานการณ์	1.00	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การเลือกใช้เทคนิคการนำเสนอยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ อาจมีการใช้เทคนิคที่ไม่เหมาะสม หรือขาดการฝึกฝน	1.00	สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถเลือกใช้เทคนิคการนำเสนอ หรือใช้เทคนิคการนำเสนอที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์	1.00	สอดคล้อง
3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวความคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ		
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถสื่อสารแนวความคิดทางธุรกิจได้อย่างคล่องแคล่ว กล้าแสดงออก ไม่วิตกกังวล และมีเป้าหมายในการสื่อสารชัดเจน สามารถควบคุมบรรยากาศและสถานการณ์ในการสื่อสารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้	1.00	สอดคล้อง
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถสื่อสารแนวความคิดทางธุรกิจอย่างคล่องแคล่ว มีความกล้าแสดงออก ไม่วิตกกังวลมีเป้าหมายในการสื่อสารอย่างชัดเจน	1.00	สอดคล้อง
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถสื่อสารแนวความคิดทางธุรกิจได้ คล่องแคล่ว	1.00	สอดคล้อง
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) สามารถสื่อสารแนวความคิดทางธุรกิจได้ แต่ยังขาดความคล่องแคล่ว	1.00	สอดคล้อง

รายละเอียด	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความ สอดคล้อง
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างมั่นใจ แสดงออกถึงความไม่มั่นใจอย่างเห็นได้ชัด	1.00	สอดคล้อง

จากตาราง 34 พบว่าผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อรายการประเมิน เกณฑ์การให้คะแนนกับนิยามเชิงปฏิบัติการของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบมีค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากค่าดัชนีดังกล่าวแสดงว่าโดยภาพรวมทั้งฉบับของการประเมินในแต่ละองค์ประกอบมีความสอดคล้องกับนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้ ทั้งนี้มีข้อที่ 1.2 และ 2.2 ที่มีผลการประเมินนิยามเชิงปฏิบัติการ 0.60 ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการมากขึ้น ได้แก่ การปรับคำให้มีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น การปรับภาษาให้เข้าใจง่ายมากขึ้น

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญแสดงดังตาราง 35

ตาราง 35 แสดงผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน			
1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถระบุและออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมีอย่างครบถ้วน และมีรายละเอียดชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถระบุและ ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับต้นทุนที่มี แต่ยังขาด รายละเอียดบางประการ	4.80	0.45	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถระบุ และออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่สอดคล้อง กับต้นทุนที่ตนเองมี	5.00	0.00	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) สามารถระบุและ ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้เพียงเล็กน้อยและไม่สอดคล้องกับ ต้นทุนที่มีทั้งหมด	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถระบุหรือออกแบบ แนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมีได้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถออกแบบแนวคิด ทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาด สภาพแวดล้อม และเทรนด์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพ	4.60	0.89	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถออกแบบแนวคิด ทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงบางอย่างได้ แต่ยัง อาจมีจุดอ่อนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่าง ฉับพลัน	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถ	5.00	0.00	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในระดับปานกลาง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง บางอย่างได้ แต่ยังขาดความยืดหยุ่นในการปรับตัว			
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ออกแบบแนวคิด ทางธุรกิจที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถออกแบบแนวคิด ทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถ ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างละเอียด สามารถ ประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้อย่างถูกต้อง และ สามารถจัดทำแผนธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือได้	5.00	0.00	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาในระดับสูง สามารถ ประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้ในระดับหนึ่ง และ สามารถจัดทำแผนธุรกิจที่มีความน่าเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาในระดับ ปานกลาง อาจมีจุดอ่อนในการประเมินความเสี่ยง หรือการ จัดทำแผนธุรกิจ	5.00	0.00	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ยังไม่สามารถ	5.00	0.00	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอย่างถูกต้อง มีการประเมินความเสี่ยงและโอกาสที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ สามารถจัดทำแผนธุรกิจได้			
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา ไม่สามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจได้ หรือไม่ สามารถจัดทำแผนธุรกิจได้	5.00	0.00	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่			
2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบได้อย่างแม่นยำโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนและครอบคลุม สามารถนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อสนับสนุนการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.89	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำเสนอหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง แต่บางครั้งอาจขาดรายละเอียด หรือความครอบคลุม	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบได้ แต่ยังมีการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ไม่เพียงพอ หรือไม่ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือใช้หลักฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมิน	4.60	0.89	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบได้ ขาดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม สามารถระบุความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และสร้างแนวคิดที่ตรงกับความต้องการดังกล่าว	4.60	0.55	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ในระดับสูง สามารถระบุความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ แต่บางครั้งอาจขาดรายละเอียด หรือความครอบคลุม	4.60	0.89	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้บางส่วน แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม	5.00	0.00	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ยังไม่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน ยังไม่สามารถระบุความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ ขาดการวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ใน อนาคต			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถระบุความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอย่างละเอียด สามารถประเมินความ รุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง และ สามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.89	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถระบุความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต สามารถประเมินความรุนแรงและความ น่าจะเป็นของความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง และสามารถวางแผน รับมือกับความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง	4.60	0.89	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถระบุ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต แต่ยังมีการประเมินความ รุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงที่ไม่ถูกต้อง หรือยังไม่ สามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.89	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) ยังไม่สามารถ ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอย่างถูกต้อง มีการ ประเมินความรุนแรงและความน่าจะเป็นของความเสี่ยงที่ไม่ ถูกต้อง หรือไม่สามารถวางแผนรับมือกับความเสี่ยงได้	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถระบุความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ไม่สามารถประเมินความรุนแรงและ ความน่าจะเป็นของความเสี่ยงได้ หรือไม่สามารถวางแผนรับมือ กับความเสี่ยงได้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่			

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
ประสบความสำเร็จได้			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถอธิบายลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้อย่างชัดเจน สามารถระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น และสามารถนำเสนอข้อมูลและตัวอย่างเพื่อสนับสนุนการอธิบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถอธิบายลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ในระดับสูง สามารถระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น แต่บางครั้งอาจขาดรายละเอียด หรือความครอบคลุม	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถอธิบายลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ แต่ยังไม่สามารถระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นได้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การอธิบายลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จยังไม่ชัดเจน ยังไม่สามารถระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นได้อย่างถูกต้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถอธิบายลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ ไม่สามารถระบุคุณลักษณะ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็น	5.00	0.00	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง			

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างชัดเจน มีหลักฐานและเหตุผลสนับสนุน สามารถตอบคำถามและแก้ไขข้อโต้แย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ฟังเห็นด้วยและสนใจในแนวคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบคำถามและแก้ไขข้อโต้แย้งได้ในระดับหนึ่ง แต่บางครั้งอาจขาดรายละเอียดหรือความน่าเชื่อถือ	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ สื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้ แต่ยังไม่สามารถโน้มน้าวใจผู้ฟังได้อย่างเต็มที่ อาจมีการนำเสนอข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือขาดความน่าเชื่อถือ	5.00	0.00	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจยังไม่น่าเชื่อถือ ขาดหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุน หรือไม่สามารถตอบคำถามและแก้ไขข้อโต้แย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.89	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดการเตรียมตัว หรือไม่สามารถนำเสนอแนวคิดได้อย่างชัดเจน	4.60	0.89	มากที่สุด
3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจมาผ่านการเชื่อมโยงเทคนิคการนำเสนอที่หลากหลาย มีขั้นตอนการนำเสนอชัดเจนและนำเสนอออกมาอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล	5.00	0.00	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจโดยใช้เทคนิคการนำเสนอที่เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างมีเหตุผล	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจโดยยึดแนวทางของการนำเสนอรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในทุกสถานการณ์	4.60	0.89	มากที่สุด
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) การเลือกใช้เทคนิคการนำเสนอยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ อาจมีการใช้เทคนิคที่ไม่เหมาะสม หรือขาดการฝึกฝน	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถเลือกใช้เทคนิคการนำเสนอ หรือใช้เทคนิคการนำเสนอที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ			
5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างคล่องแคล่ว กล้าแสดงออก ไม่วิตกกังวล และมีเป้าหมายในการสื่อสารชัดเจน สามารถควบคุมบรรยากาศและสถานการณ์ในการสื่อสารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้	5.00	0.00	มากที่สุด
4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจอย่างคล่องแคล่ว มีความกล้าแสดงออก ไม่วิตกกังวลมีเป้าหมายในการสื่อสารอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้ คล่องแคล่ว	5.00	0.00	มากที่สุด

รายละเอียด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้ แต่ยังขาดความคล่องแคล่ว	5.00	0.00	มากที่สุด
1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) ไม่สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างมั่นใจ แสดงออกถึงความไม่มั่นใจอย่างเห็นได้ชัด	4.60	0.89	มากที่สุด

จากตาราง 35 ความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

1) องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า

1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.80 – 5.00

1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00

2) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า

2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00

3) องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่า

3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยใช้แบบจำลอง ADDIE เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ (Analyze) 2) การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการ

เรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Design) 3) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Development) 4) การดำเนินการจัดการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Implement) และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Evaluation) ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ (A - Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 1) ผลการวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis) 2) ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) และ 3) ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis)

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเจนเนอเรชันซี (Generation Z) หมายถึง ผู้ที่เกิดในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2538 - 2553 (ค.ศ. 1995 – 2010) เติบโตมาในยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านจากอนาล็อก (Analog) ไปสู่ยุคดิจิทัล (Digital) ท่ามกลางช่วงเวลาที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับเทคโนโลยีอาจเรียกได้ว่าเป็น “Digital native” (Seemiller & Grace, 2017) มีความเป็นตัวของตัวเองสูงและโอกาสในการเข้าสู่การทำงานนั้นสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ภายใต้เทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้า มีโอกาสในการเข้าถึงเครือข่ายข้อมูลจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ มีความฝันอยากเป็นนายตัวเอง และชอบปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จากการสังเคราะห์คุณลักษณะสำคัญของบุคคลเจนเนอเรชันซี มีคุณลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้ (Siregar et al., 2023; ดนุลดา จามจรี, 2563, 2564)

1) เกิดมาพร้อมกับเทคโนโลยีและมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีเป็นอย่างดี รวมทั้งใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้และการติดตามข้อมูลข่าวสาร

2) มีช่วงความสนใจในสิ่งหนึ่ง ๆ ที่สั้นกว่าคนในรุ่นก่อน เนื่องจากมีการเปิดรับสิ่งเร้ารอบตัวอย่างต่อเนื่องผ่านทางเทคโนโลยี ทำให้ชอบประสบการณ์เรียนรู้แบบเห็นและการโต้ตอบ

- 3) ชอบการเรียนรู้ผ่านการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้แบบตั้งรับ
- 4) การเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อน โดยเรียนเป็นกลุ่มและแบ่งปันการเรียนรู้ระหว่างกันผ่านเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ที่กว้างขวางและหลากหลาย
- 5) มีการปรับตัวเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มักแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ อยู่เสมอให้สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

จากคุณลักษณะของผู้เรียนในเจนเนอเรชันซีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และหลักสูตรที่เหมาะสมจึงเป็นการสร้างการมีปฏิสัมพันธ์หรือการแบ่งปันข้อมูลหรือสร้างผลงานร่วมกัน (Crowdsourcing) (ดุนลดา จามจรี, 2563) ในขณะที่เดียวกันการเปิดพื้นที่ปฏิสัมพันธ์นั้นยังเป็นการนำเอาความรู้ที่มีมาอยู่ก่อน (Prior Knowledge) และประสบการณ์ที่มีมาอยู่ก่อน (Prior Experience) ของผู้เรียนแต่ละคนที่น่าจะเป็นความรู้ฝังแน่น (Tacit Knowledge) ถูกกระทำให้เป็นประโยชน์ในระดับกลุ่ม ถือเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่เป็นประโยชน์ระหว่างผู้เรียนได้ นอกจากนี้จะเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างกันในระดับเรียน ยังเป็นการเชื่อมโยงโหนดสำคัญต่างๆ ที่เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและมีความหลากหลายมากขึ้น ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องมีการผสานเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ด้วย โดยเฉพาะการนำมาเป็นช่องทางการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งช่องทางในการพัฒนาผลงานที่ผู้เรียนสามารถออกแบบต้นแบบทางธุรกิจโดยบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เข้ามาช่วยพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์และการให้ข้อเสนอแนะผู้เรียนผ่านช่องทางออนไลน์ซึ่งทำให้เกิดการร่วมเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

การนำเอาแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) มาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของการเรียนรู้ โดยเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนไปตลอดเส้นทาง มีวิธีการและช่องทางการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันมีทางเลือกในการปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเองและการประเมินเพื่อติดตามการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความยืดหยุ่นทั้งเวลาและสถานที่ที่มีเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ (Chatti & Asfoura, 2020; Falcão et al., 2018; Graf et al., 2012; Izmetiev, 2012;

Murphy et al., 2016; Patrick et al., 2013; Raman & Nedungadi, 2012; Redding, 2013; Tomberg et al., 2013; Twyman & Redding, 2015; วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล, 2561) ซึ่งถือได้ว่าสอดคล้องกับความเป็นบุคคลเจนเนอร์เรชั่นซี ดังนั้นการวิเคราะห์ผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้สอนได้เข้าใจลักษณะ ความต้องการ และศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งสามารถนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคลได้

1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

การวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้การวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อสร้างข้อสรุปกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 36 การวิเคราะห์ SWOT เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบัน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สามารถปรับให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนได้	1. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเนื้อหาและรายละเอียดที่กว้างและไกลตัวผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
2. หลายวิชาในหลักสูตรสามารถบูรณาการความเป็นผู้ประกอบการเข้าไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	2. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมากเป็นการเรียนรู้ผ่านทฤษฎี หลักการที่มีเนื้อหาตายตัวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงและขาดการผสมผสานการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่โลกธุรกิจให้ความสำคัญ
	3. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบ

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>ความสามารถหลักและความสนใจของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นฐานในการต่อยอดสร้างมูลค่าในรูปแบบผู้ประกอบการ ดังนั้นเมื่อเข้าสู่วงการธุรกิจในฐานะผู้ประกอบการจึงเป็นเหมือนการเริ่มต้นใหม่</p>
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>1. แผนการจัดการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มุ่งเน้นขีดความสามารถของคนไทยให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น</p> <p>2. งานวิจัยจำนวนมากสะท้อนว่า บุคคลในเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการสูง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองทั้งการติดตามข่าวสารและการเรียนรู้</p> <p>3. ได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรจากหน่วยงานที่จัดอบรมด้านการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ โดยปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่มุ่งจัดการเรียนรู้ด้านความเป็นผู้ประกอบการ เช่น สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) โครงการ Triton Junior Entrepreneur Accelerator โครงการ NIA Academy เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่โดยมุ่งเป้าที่เยาวชนอายุตั้งแต่ 15 - 19 ปี เป็นต้น</p>	<p>1. ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้านธุรกิจมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านความเป็นผู้ประกอบการ หน่วยงานระดับอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรครูที่มาจัดการเรียนรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการนั้นได้เพียงหลักการและเนื้อหา ยังขาดแนวทางการสร้างกิจกรรมเชิงปฏิบัติ</p> <p>2. หน่วยงานธุรกิจมีการออกหลักสูตรเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการและมีการให้ทุน แต่ยังไม่มีการดำเนินการภายใต้โจทย์ที่กำหนดและเน้นไปที่การเข้าร่วมการแข่งขันหรือออกมาเป็นลักษณะโครงการที่ขาดการนำไปต่อยอดตามความสนใจอย่างแท้จริง</p> <p>3. สถานศึกษาขาดการเปิดพื้นที่ในการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เชี่ยวชาญ/ ผู้ประกอบการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการเรียนรู้ / ยังมีมุมมองว่าการจัดการเรียนรู้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว</p>

จากตาราง 36 ผู้วิจัยนำเอาประเด็นที่สำคัญและพัฒนาได้ด้วยการออกแบบหลักสูตร มาวิเคราะห์ TOWS Matrix (Threats, Opportunities, Weaknesses, Strengths Matrix) เพื่อ กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังตาราง 37

ตาราง 37 แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

TOWS Matrix	Threats (อุปสรรค)	Opportunities (โอกาส)
Strengths (จุดแข็ง)	<p>S และ T Strategies กลยุทธ์ที่ใช้จุดแข็งเพื่อแก้ไขอุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและความต้องการในปัจจุบัน โดยใช้ความสามารถของผู้สอนในการปรับหลักสูตรให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติและการฝึกปฏิบัติจริง 	<p>S และ O Strategies กลยุทธ์ที่ใช้จุดแข็งเพื่อใช้โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> สร้างการเรียนรู้ที่บูรณาการความเป็นผู้ประกอบการในหลากหลายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะการเรียนรู้ของ Generation Z
Weaknesses (จุดอ่อน)	<p>W และ T Strategies กลยุทธ์ลดจุดอ่อนเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยผสมผสานการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่โลกธุรกิจให้ความสำคัญ 	<p>W และ O Strategies กลยุทธ์ลดจุดอ่อนเพื่อใช้โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ความต้องการของ Generation Z และการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงและการใช้เทคโนโลยี

จากตาราง 37 ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ TOWS Matrix (Threats, Opportunities, Weaknesses, Strengths Matrix) เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำเสนอรายละเอียดกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การใช้ประโยชน์จากจุดแข็งเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยครูผู้สอนสามารถในการปรับหลักสูตรให้เข้ากับบริบทและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของผู้เรียน การเชื่อมโยง

เนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริงในธุรกิจปัจจุบัน จัดให้ห้องเรียนเกิดบรรยากาศเชิงบวกและความรู้สึกปลอดภัย

2. การใช้จุดแข็งในการรับมือกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยการปรับกระบวนการให้มีความสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนยุคใหม่ (Generation Z) ที่มีความต้องการเฉพาะตัว

3. การลดจุดอ่อนด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท การผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการฝึกปฏิบัติ การจำลองสถานการณ์ธุรกิจ หรือการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การใช้โอกาสในการปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรควรเน้นไปที่การสร้างกิจกรรมที่นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของ Generation Z

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ TOWS Matrix (Threats, Opportunities, Weaknesses, Strengths Matrix) ทำให้ผู้วิจัยเห็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการได้ ดังนี้

1. การใช้กรณีศึกษาผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จเพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ
2. การตั้งคำถามเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
3. การจัดบรรยากาศเชิงบวกในชั้นเรียนให้เกิดการเรียนรู้
4. เปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนแสดงออก
5. การตั้งเป้าหมายของผู้เรียนและการพัฒนาแผนการบรรลุเป้าหมาย
6. การระบุแนวทางป้องกันปัญหา
7. กระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อระดมความเห็น
8. การสะท้อนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการตรวจสอบการทำงาน
9. หาเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) มาเพื่อให้ความเห็น
10. การให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างกระบวนการทำงาน

1.3 การวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis)

การวิเคราะห์ภาระงานผู้วิจัยนำพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นจากระยะที่ 1 โดยการใช้เครื่องมือ คือ KSAA diagram (Knowledge Skill Ability Attribute) เพื่อนำมากำหนดความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) ที่จำเป็นสำหรับการออกแบบหลักสูตร ผลการวิเคราะห์งานมีรายละเอียด ดังตาราง 38

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) ด้วย KSAA diagram จากคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน				
1) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนของตนเองมี	- การเขียนแผนทางธุรกิจ	- ทักษะการคิดวิเคราะห์	- การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	- การรับรู้ความสามารถของตนเอง - เป็นตัวของตัวเอง
2) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	- การเขียนแผนทางธุรกิจ	- ทักษะการคิดวิเคราะห์	- การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	- ความสงสัย - ความรอบคอบ
3) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	- การเป็นผู้ประกอบการ	- ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์	- การควบคุมตนเองสู่เป้าหมาย	- ความสงสัย - ความรอบคอบ - ความเชื่อมั่นในตนเอง
	- การเขียนแผนทางธุรกิจ		- การคาดการณ์แนวโน้ม - การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ - การตัดสินใจ	

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
อย่างมีเหตุผล				
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่				
1) สามารถประเมิน คุณค่าของสิ่งที่ออกแบบ บนหลักฐานเชิงประจักษ์	-การวิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ย ท า ง การตลาด	-ทักษะ ประเมินค่า -ทักษะการ คิดเชิง	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การ คาดการณ์ แนวโน้ม - การประเมิน ความเสี่ยง - การควบคุม ตนเองสู่ เป้าหมาย - การแสวงหา โอกาสทาง ธุรกิจ - การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร - การรับมือกับ ความเสี่ยง	-ความเป็นคน ช่างสงสัย -ความละเอียด รอบคอบ
2) สามารถออกแบบทาง ธุรกิจที่ตอบสนองความ ต้ อ ง ก า ร ข อ ง กลุ่มเป้าหมายได้อย่าง หลากหลาย	-การวิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ย ท า ง การตลาด -การพัฒ นา แนวคิดทาง	-ทักษะการ คิดวิเคราะห์ -ทักษะการ คิดเชิงกล ยุทธ์ -ทักษะการ	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร - การแสวงหา โอกาสทาง	-ความเป็นคน ช่างสงสัย -ความละเอียด รอบคอบ -ความสงสัย

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
	ธุรกิจ	คิดเชิง ออกแบบ - ความคิด สร้างสรรค์	ธุรกิจ	
3) สามารถระบุความ เสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ใน อนาคต		-ทักษะการ คิดวิเคราะห์ -ทักษะการ คิดเชิงกล ยุทธ์ -ทักษะการ จัดการ	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล -การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร - การรับมือกับ ความเสี่ยง	-ความเป็นคน ช่างสงสัย -ความละเอียด รอบคอบ
4) สามารถวิเคราะห์ ความเป็นผู้ประกอบการที่ ประสบความสำเร็จได้		-ทักษะการ คิดวิเคราะห์		-ความเป็นคน ช่างสงสัย -ความละเอียด รอบคอบ -ความสงสัย -เปิดใจเรียนรู้
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง				
1) สามารถสื่อสารที่โน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับ แนวคิดทางธุรกิจที่ตน พัฒนาขึ้น	-ความรู้เรื่อง แนวทางการ สื่อสารทาง ธุรกิจ	-ทักษะการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ -ทักษะการ รับฟัง -ทักษะการ ตั้งคำถาม	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล - การทำความเข้าใจการ สื่อสารของ บุคคล	- ม อ ร ย า ท ทางการสื่อสาร -ความเป็นผู้นำ -ความเป็นตัว ของตัวเอง -เปิดใจเรียนรู้
2) สามารถเลือกเทคนิค การนำเสนอมาใช้ได้	-ความรู้เรื่อง แนวทางการ	-ทักษะการ สื่อสารอย่าง	- การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล	- ม อ ร ย า ท ทางการสื่อสาร

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
เหมาะสมกับสถานการณ์	สื่อสารทาง ธุรกิจ	สร้างสรรค์ -ทักษะการ คิดวิเคราะห์		
3) สามารถสื่อสารแนวคิด ทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น อย่างมั่นใจ	-ความรู้เรื่อง แนวทางการ สื่อสารทาง ธุรกิจ	-ทักษะการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์	-การสื่อสาร เพื่อนำใจ ใจ	-มารยาท ทางการสื่อสาร -ความเป็นผู้นำ -ความเป็นตัว ของตัวเอง
สรุปการวิเคราะห์	-การ เขียน แผนทาง ธุรกิจ -การเป็น ผู้ประกอบการ - การ วิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย ทาง การตลาด -การพัฒนา แนวคิดทาง ธุรกิจ -ความรู้เรื่อง แนวทางการ สื่อสารทาง ธุรกิจ	-ทักษะการ คิดวิเคราะห์ -ทักษะการ คิดเชิงกล ยุทธ์ -ทักษะ ประเมินค่า -ทักษะการ คิดเชิง ออกแบบ -ทักษะการ ตั้งคำถาม -ทักษะการ คิดเชิง ออกแบบ - ความคิด สร้างสรรค์	-การตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล -การควบคุม ตนเองสู่ เป้าหมาย -การคาดการณ์ แนวโน้ม - การแสวงหา โอกาสทางธุรกิจ - การประเมิน ความเสี่ยง - การรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสาร -การสื่อสารเพื่อ โน้มนำใจ	- การรับรู้ ความสามารถ ของตนเอง - เป็นตัวของ ตัวเอง - ความรอบคอบ - ความเชื่อมั่น ในตนเอง -ความละเอียด รอบคอบ -ความสงสัย -เปิดใจเรียนรู้ -มารยาท ทางการสื่อสาร -ความเป็นผู้นำ

องค์ประกอบ/ พฤติกรรมบ่งชี้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	ความสามารถ (Ability)	คุณลักษณะ (Attribute)
		-ทักษะการ จัดการ		
		-ทักษะการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์		
		-ทักษะการ รับฟัง		

จากตาราง 38 แสดงถึงความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลจากการวิเคราะห์ภาระงานซึ่งจะนำมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปดังต่อไปนี้

ความรู้ (Knowledge) เป็นสาระสำคัญและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การเขียนแผนทางธุรกิจ 2) การเป็นผู้ประกอบการ 3) การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายทางการตลาด 4) การพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ 5) การสื่อสารทางธุรกิจ

ทักษะ (Skill) ที่สำคัญเพื่อให้เกิดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ 3) ทักษะการประเมินค่า 4) ทักษะการคิดเชิงออกแบบ 5) ทักษะการตั้งคำถาม 6) ทักษะการคิดเชิงออกแบบ 7) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 8) ทักษะการจัดการ 9) ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ 10) ทักษะการรับฟัง

ความสามารถ (Ability) เป็นสิ่งที่พัฒนาจากการนำความรู้และทักษะมาปรับใช้ให้เกิดการเรียนรู้และการตอบสนอง ประกอบด้วย 1) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 2) การควบคุมตนเองสู่เป้าหมาย 3) การคาดการณ์แนวโน้ม 4) การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ 5) การประเมินความเสี่ยง 6) การรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร 7) การสื่อสารเพื่อนำใจ

คุณลักษณะ (Attributes) เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของบุคคลที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นอันเป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ประกอบด้วย 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 2) เป็นตัวของตัวเอง 3) ความรอบคอบ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ความละเอียดรอบคอบ 6) ความสงสัย 7) เปิดใจเรียนรู้ 8) มารยาททางการสื่อสาร 9) ความเป็นผู้นำ

2. ผลการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (D - Design)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผลการดำเนินการมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการคัดเลือกแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในการคัดเลือกแนวคิดทฤษฎีประกอบด้วย แนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism) มาใช้ในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังแสดงในตาราง 39

ตาราง 39 แสดงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

แนวคิด/ ทฤษฎี	แนวทางการประยุกต์ใช้ในงานวิจัย
แนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	หลักสูตรถูกออกแบบเพื่อตอบสนองของความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล (ใช้ต้นทุนที่ผู้เรียนมี) การประเมินผลที่พิจารณาความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคลและให้ผู้เรียนได้เลือกพัฒนางานในหัวข้อที่ตนเองสนใจ
แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)	หลักสูตรจะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ เช่น ความคิดริเริ่ม ความสามารถในการรับความเสี่ยง การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และความสามารถในการนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจ ผ่านการฝึกฝน การจำลองสถานการณ์ และการเรียนรู้กรณีศึกษาจากผู้ประกอบการจริงเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์และข้อผิดพลาด การพัฒนาแผนธุรกิจให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่สอดคล้องกับความสนใจ ออกแบบคุณค่า เลือกรูปแบบเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณค่าให้สอดคล้องกลับกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสื่อสารคุณค่าด้วยวิธีการที่น่าสนใจ
แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักสูตรจะเน้นการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงรุก ผ่านการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรม และการให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางแก้ปัญหาโดยคาดการณ์ไปสู่ความเป็นไปได้และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและออกแบบแผนเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism)	หลักสูตรจะเน้นการเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ผ่านการใช้เทคโนโลยี เครือข่ายและการเรียนรู้ร่วมกัน โหนดการเรียนรู้อื่นๆ ที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ตามความสนใจได้ เช่น MOOCs, YouTube

แนวคิด/ ทฤษฎี	แนวทางการประยุกต์ใช้ในงานวิจัย
	รวมทั้งการนัดหมายเพื่อขอคำปรึกษาผ่านช่องทางออนไลน์ที่ช่วยให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่

จากแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังตาราง 40

ตาราง 40 ผลการสังเคราะห์หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	ทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)	คุณลักษณะ ความเป็น ผู้ประกอบการ รุ่นใหม่ (Youth Entrepreneurshi p)	คุณลักษณะ ของพฤติกรรม เชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักการของ หลักสูตร ฝึกอบรมสำหรับ งานวิจัย
1) มีการวิเคราะห์ ธรรมชาติและ ความต้องการของ ผู้เรียนแต่ละคน	1) การเรียนรู้ เกิดมาจาก ความ หลากหลายทาง	1) มุ่งความสำเร็จ ในการแข่งขัน อย่าง ผู้ประกอบการ	1) ริเริ่มแสวงหา โอกาส 2) มีจุดยืนใน การ เปลี่ยนแปลง	1) ส นั บ ส นุ น ไ ้ ผู้ ร ี ย น ส ร ำ ง เป้าหมายและ ออกแบบการเรียนรู้
2) มีการสร้างโปร ไฟล์ของผู้เรียนที่ เป็นบันทึกเกี่ยวกับ จุดแข็งและความ ต้องการ แรงจูงใจ และเป้าหมายของ ผู้เรียนแต่ละคน	2) ความคิดเห็นที่ เกิดจากการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ใน เครือข่าย	2) จัดการ ทรัพยากรอย่าง สร้างสรรค์ 3) สร้างเครือข่าย	3) การ คาดการณ์ไปสู่ อนาคต	ข อ ง ต น เ อ ง ที่ สอดคล้องกับความ สนใจและความ ถนัด
3) การจัด สภาพแวดล้อมที่มี ความยืดหยุ่นทั้ง แนวปฏิบัติ บทบาทของผู้สอน และผู้เรียน การ	กระบวนการ เชื่อมต่อระหว่าง โหนดตามการ เรียนรู้ระหว่าง บุคคลที่ค้นพบ และเชื่อมโยง	4) มีความ รับผิดชอบต่อการ กระทำ	4) พัฒนาตนเอง สม่ำเสมอ	2) ส นั บ ส นุ น ไ ้ เทคโนโลยีเข้ามา เป็นส่วนหนึ่งให้ ผู้เรียนได้เชื่อมโยง โหนดการเรียนรู้ใน เครือข่ายที่มีความ หลากหลายและมี คุณภาพ ผู้เรียนได้ มีโอกาสปฏิบัติจริง

แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	ทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)	คุณลักษณะ ความเป็น ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurshi p)	คุณลักษณะ ของพฤติกรรม เชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักการของ หลักสูตร ฝึกอบรมสำหรับ งานวิจัย
จัดสรรเวลา การใช้ พื้นที่ การจัดกลุ่ม และการเชื่อมต่อ การเรียนรู้ที่ปรับ ไปตามความ ต้องการของผู้เรียน 4) การออกแบบ การเรียนรู้ที่มี ความท้าทายและ เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของ ผู้เรียนและ ตอบสนองต่อ เป้าหมายการ เรียนรู้ที่คาดหวัง 5) การจัดการ เรียนรู้ที่มุ่ง ความก้าวหน้า ตามความสามารถ ของแต่ละบุคคล และผลงานความ แตกต่างของ ผู้เรียนในชั้นเรียน เดียวกันที่สามารถ	3) การเรียนรู้ อาจเกิดมาได้ จากสิ่งที่ไม่ใช่ มนุษย์ เช่น แหล่งเรียนรู้ใน เครือข่ายระบบ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี 4) ความสามารถ ในการเรียนรู้มี ความสามารถ มากกว่าการได้รู้ ข้อมูลปัจจุบัน เนื่องจากข้อมูล มีอายุสั้นลง 5) การรักษา ความเชื่อมโยง เพื่อ ความ ต่อเนื่องในการ เรียนรู้ 6) ทักษะการ เชื่อมโยงในสิ่งที่ สนใจตามลึลล			บนฐานความสนใจ ของตนเอง 3) สนับสนุนให้ ผู้เรียนแสวงหา โอกาสจาก สถานการณ์ที่ เกิดขึ้น คาดการณ์ ไปสู่อนาคตและ สร้างแผนป้องกัน ความเสี่ยงอย่าง รอบด้าน 4) สนับสนุนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียนและ ผู้เรียน ผู้เรียนและ ผู้สอนรวมทั้ง เครือข่ายความรู้ทุก รูปแบบเพื่อนำ ความรู้ที่ได้รับมา ประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ 5) สนับสนุนให้ ผู้เรียนเข้าใจตนเอง ทั้ง ความ ถนัด

แนวคิดการ จัดการเรียนรู้ เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)	ทฤษฎี เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory)	คุณลักษณะ ความเป็น ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurshi p)	คุณลักษณะ ของพฤติกรรม เชิงรุก (Proactive Behavior)	หลักการของ หลักสูตร ฝึกอบรมสำหรับ งานวิจัย
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันได้	การเรียนรู้ของ แต่ละบุคคล 7) มี การ ปรับปรุงการ เรียนรู้ให้มีความ ทันสมัยอยู่เสมอ 8) การตัดสินใจ ถือเป็น กระบวนการ เรียนรู้ที่ผู้เรียน สามารถเลือกที่ จะเรียนรู้ได้ เนื่องจากข้อมูล มีจำนวน มหาศาล			ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง ในการสร้างโอกาส ทางธุรกิจที่เป็น ประโยชน์ต่อตนเอง ในอนาคตได้

จากตาราง 40 ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการออกแบบหลักสูตรมา
สังเคราะห์เพื่อสร้างหลักการของหลักสูตรได้ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้ของตนเองที่สอดคล้องกับ
ความสนใจและความถนัด

2. สนับสนุนให้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง

3. สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน

4. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

5. สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ 3 ขั้นตอน ดังตาราง 41

ตาราง 41 ผลการสังเคราะห์กระบวนการของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กระบวนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดเชื่อมโยงนิยาม	กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก	กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม
1. ทำความเข้าใจผู้เรียนและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนทำงานร่วมกันในการตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน	1. ชั้นเตรียมความรู้ตามแนวทางของทฤษฎีเชื่อมโยงนิยาม ทั้ง วัตถุประสงค์	ขั้นที่ 1 สร้างทัศนคติที่ดีในความเป็นผู้ประกอบการ เป็นขั้นตอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นผู้ประกอบการทั้งด้านนิยาม ความหลากหลาย ความคิดของ	ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ

กระบวนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการ เรียนรู้ตาม แนวคิดเชื่อมโยง นิยม	กระบวนการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์เชิงรุก	กระบวนการ เรียนรู้ของ หลักสูตร ฝึกอบรม
	เนื้อหา ช่องทางการ เรียนรู้และช่องทาง การติดต่อสื่อสาร	ผู้ประกอบ การ ผ่าน หลักฐานเชิงประจักษ์ มี ทั ศ น ค ตี ต่ อ ก อ ร วางเป้าหมายเพื่อการ เปลี่ยนแปลง รวมทั้งสร้าง อารมณ์เชิงบวกในการ เรียนรู้ทั้งอิสระในการ เรียนรู้และผู้สอนที่เปิด พื้นที่ในการแสดงออก และกระตุ้นผ่านการตั้ง คำถาม ให้ ผู้ เรี ย น แสดงออก ชั้น ที่ 2 ก า ห น ด เป้าหมายผ่านตัวตน เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียน ระบุตัวตนและความสนใจ ของตนเองได้ สร้าง เป้าหมายที่ชัดเจนและ สามารถระบุแนวทางการ ป้องกันปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นได้ในอนาคตได้ ระดมแนวทางจากมุมมอง ที่หลากหลายเพื่อการ คัดเลือกวิธีการที่ เหมาะสม	และแนวทางไปสู่ เป้าหมายทาง ธุรกิจของตน
2. ออกแบบการ	2. ศึกษาผ่านการ	ขั้นที่ 3 คิดค้นวิธีการ	ขั้นที่ 2

กระบวนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการ เรียนรู้ตาม แนวคิดเชื่อมโยง นิยม	กระบวนการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์เชิงรุก	กระบวนการ เรียนรู้ของ หลักสูตร ฝึกอบรม
<p>เรียนรู้ส่วนบุคคล ออกแบบทักษะและ ความรู้พื้นฐานที่ จำเป็นต่อการบรรลุ เป้าหมาย ด้วยวิธีการ เรียนรู้ทรัพยากรการ เรียนรู้ เวลา และ สถานที่ที่มีความ ยืดหยุ่น และ หลากหลาย โดยใช้ แนวคิดการเปิดพื้นที่ ให้ผู้เรียนได้เข้ามา สร้างเนื้อหาการเรียนรู้อ (Learner Generated Content) และ การ เรียนรู้แบบนำตนเอง (Self - Directed Learning) มา เป็น แนวคิดหลักในการ ออกแบบการเรียนรู้อ ส่วนบุคคลของผู้เรียน</p> <p>3.ดำเนินการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เป็น การดำเนิ น กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความถนัดของ</p>	<p>เชื่อมโยงสื่อที่ หลากหลาย ผู้เรียนได้แสดง ความคิดเห็นอย่าง หลากหลายเพื่อ การเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน ใช้สื่อ ดิจิทัลและเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อ การสร้างการเรียนรู้อ</p> <p>3. การนำเสนอ ประเด็นที่สนใจ ผ่านการเชื่อมโยง การเรียนรู้อ นำเสนอผลการ เรียนรู้ของตนเองได้ อย่างน่าสนใจ ที่ เชื่อมโยงแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อหาข้อสรุป</p> <p>4. ดำเนินการตาม ประเด็นที่สนใจ โดย ผู้เรี น ดำเนิ นการตาม แผนที่วางไว้ โดย ผู้ส อ น ให้</p>	<p>บรรลุเป้าหมาย เป็น ขั้นตอนให้ผู้เรียนพัฒนา เป้าหมายเพื่อหาแนวคิด และวิธีการในการบรรลุ เป้าหมาย พิจารณา ปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ สร้างกระบวนการการใน การปฏิบัติ</p>	<p>เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ ผู้เรียนนำความรู้ ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมา ต่อยอดสร้าง ความรู้ใหม่ ผ่าน การเชื่อมโยง เครือข่ายการ เรียนรู้เป็นการ ออกแบบแผน ทางธุรกิจที่ ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)</p>

กระบวนการจัดการ เรียนรู้เฉพาะบุคคล	กระบวนการ เรียนรู้ตาม แนวคิดเชื่อมโยง นิยม	กระบวนการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์เชิงรุก	กระบวนการ เรียนรู้ของ หลักสูตร ฝึกอบรม
ผู้เรียน ผสาน เทคโนโลยีเข้ามาใช้ใน กระบวนการเรียนรู้ โดยระหว่าง กระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนมีส่วนสำคัญใน การร่วมกระตุ้นการคิด ผ่านคำถามอย่าง ต่อเนื่อง	ข้อเสนอแนะและ ติดตามการเรียนรู้ ในช่องทางออนไลน์		
4. การประเมินผล การเรียนรู้ ผู้เรียน ประเมินการเรียนรู้ของ ตนเองด้วยวิธีการที่ หลากหลาย พิจารณา เป้าหมายที่ตั้งไว้ เรียนรู้ข้อผิดพลาด ระหว่างกระบวนการ	5. การประเมินผล การเรียนรู้ ผู้เรียน นำเสนอผลการ เรียนรู้ของตนเอง ผ่านสื่อและ ช่องทางการ นำเสนออย่าง หลากหลาย และ ผู้เรียนและผู้สอนให้ ข้อมูลป้อนกลับ ระหว่างกัน	ขั้นที่ 4 ตรวจสอบการ ทำงานเป็นระยะ เป็น ขั้นต้นที่ให้ผู้เรียน พิจารณากระบวนการ ทำงานเพื่อหาข้อสรุปใน แต่ละระยะ เพื่อนำมา ปรับแผนให้มีความ เหมาะสม ทดสอบคุณค่า จากมุมมองผู้เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 5 ป้อนกลับข้อมูล เพื่อพัฒนาการทำงาน เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียน เปิดรับข้อมูลป้อนกลับ เพื่อปรับเหมาะวิธีการเพื่อ การไปสู่เป้าหมาย	ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความ เป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ ผู้เรียนวิเคราะห์ และประเมิน โอกาสสำเร็จและ ความเป็นไปได้ ของแนวคิดที่ พัฒนาขึ้นรวมถึง การแก้ไข ปรับปรุงแนวทาง ที่ออกแบบให้มี ประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

จากตาราง 40 ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปเป็นขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร 3 ขั้นตอนได้แก่

ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และแนวทางไปสู่เป้าหมายทางธุรกิจของตน

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นรวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ได้กำหนดรายละเอียดในองค์ประกอบของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 หลักการของหลักสูตร

ผู้วิจัยหลักการของ แนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) มาสังเคราะห์เป็นหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม 5 ประการ ดังนี้

1. สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้ของตนเองที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด

2. สนับสนุนให้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง
3. สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน
4. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
5. สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม

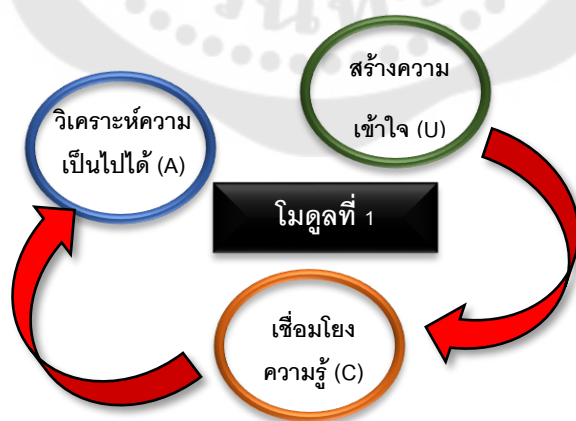
จากการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล กระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดเชื่อมโยงนิยม กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ทำให้ได้กระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และแนวทางไปสู่เป้าหมายทางธุรกิจของตน

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นรวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละขั้นตอนนั้นมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง (Spiral) ที่ให้เห็นการวนซ้ำอย่างต่อเนื่องไปตลอดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจาก**ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding)** ที่ผู้เรียนเริ่มทำความเข้าใจสถานการณ์หรือปัญหาโดยสร้างเป้าหมายและแนวทางการบรรลุเป้าหมายเพื่อจัดการกับสถานการณ์หรือปัญหา ทำความเข้าใจความถนัดและความสนใจของตนเอง จากนั้นเข้าสู่**ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection)** ที่ผู้เรียนทุกคนต่างมีความรู้และประสบการณ์เดิมติดตัวมาซึ่งเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เชื่อมโยงสู่สถานการณ์ใหม่ๆ ศึกษาเพื่อเติมบนเครือข่ายที่ทรัพยากรการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อผู้เรียนอย่างหลากหลาย นำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจเฉพาะบุคคลหรือแนวทางที่สะท้อนคุณค่าของตนเองจากระบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเข้าสู่**ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze)** เพื่อเกิดการนำเอาแนวทางที่สะท้อนคุณค่าที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนหน้ามาวิเคราะห์ ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางที่เกิดขึ้น ส่วนที่ยังต้องพัฒนาจะนำไปสู่การสร้างแนวทางการพัฒนาใหม่อย่างเข้าใจส่งต่อไปยังขั้นตอนที่ 1 ในวงจรต่อไปและดำเนินไปเช่นนี้อย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนรู้ในหลักสูตร นำเสนอดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แสดงกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย: U – C - A Model

บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน

บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน มีรายละเอียด ดังนี้

1. บทบาทผู้เรียน

1. เปิดใจในการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของตนเอง
2. เชื่อมโยงความถนัดและความสนใจของตนเองมาสู่การทำความเข้าใจธุรกิจที่มีความเหมาะสมกับตนเอง
3. มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น
4. เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดของตนเอง

2. บทบาทผู้สอน

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความถนัดและความสนใจของตนเอง
2. ให้ข้อเสนอแนะช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ
3. ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดและสร้างข้อสรุปการเรียนรู้
4. กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. ให้คำแนะนำผู้เรียนในการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
6. กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นอย่างหลากหลายมุมมอง

บรรยากาศการเรียนรู้

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวทางการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียน ดังนี้

1. บรรยากาศที่มีอิสระในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและเลือกตามความชอบและความสนใจของตนเอง สร้างพื้นที่ให้ผู้เรียนกล้าทดลอง กล้าคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่สะท้อนความเป็นจริงทางการตลาด

2. บรรยากาศที่สร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับบุคคลอื่นๆ ซึ่งช่วยเปิดกว้างทางการเรียนรู้ โดยอาจมีการสร้างข้อตกลงในการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การไม่ตัดสินความคิดของคนอื่น ให้มีมุมมองว่าความคิดที่แตกต่างคือโอกาสในการเรียนรู้ การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น

3. ให้ผู้เรียนใช้สื่อเทคโนโลยีทางการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างการเรียนรู้

2.5 เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยนำเอาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่ได้วิเคราะห์ และการวิเคราะห์ TOWS มากำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังแสดงใน

ตาราง 42

ตาราง 42 การกำหนดเนื้อหาสาระ ลักษณะกิจกรรมการฝึกอบรมและออกแบบโมดูลการเรียนรู้

1) ออกแบบเนื้อหาสาระ 2) สร้างสื่อการเรียนรู้ 3) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) กำหนดวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ 5) กำหนดระยะเวลาในการเรียนรู้ 6) กำหนดสถานที่ในการเรียนรู้ 7) กำหนดทรัพยากรในการเรียนรู้ 8) กำหนดงบประมาณในการเรียนรู้ 9) กำหนดการประเมินผลสัมฤทธิ์ 10) กำหนดการปรับปรุงและพัฒนา	จากการศึกษาวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis)	1) การเขียนแผนทางธุรกิจ 2) การเป็นผู้ประกอบการ 3) การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายทางการตลาด 4) การพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ 5) การสื่อสารทางธุรกิจ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ 3) ทักษะการประเมินค่า 4) ทักษะการคิดเชิงออกแบบ 5) ทักษะการตั้งคำถาม 6) ทักษะการคิดเชิงออกแบบ 7) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 8) ทักษะการจัดการ 9) ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ 10) ทักษะการรับฟัง 1) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 2) การควบคุมตนเองสู่เป้าหมาย 3) การคาดการณ์แนวโน้ม	ระบุเนื้อหาและลักษณะกิจกรรมของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร 1) การสื่อสารทางธุรกิจ 2) กลยุทธ์ทางธุรกิจ 3) การตลาดและการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย 4) การเป็นผู้ประกอบการ 5) การเขียนแผนทางธุรกิจ ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้จากกรณีศึกษาที่ TOWS Matrix 1. การใช้กรณีศึกษาผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จเพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 2. การตั้งคำถามเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 3. การจัดบรรยายภาคเชิงบวกไม่เน้นให้เกิดการเรียนรู้ 4. เบ็ดเตล็ดให้ผู้เรียนแสดงออก 5. การตั้งเป้าหมายของตนเองและภาวะพัฒนาแผนการบรรลุเป้าหมาย 6. การระบุแนวทางการป้องกันปัญหา 7. กระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อระดมความเห็น 8. การสะท้อนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการตรวจสอบการทำงาน 9. หาเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) มาเพื่อให้ความเห็น 10. การให้ข้อมูลย้อนกลับระหว่างกระบวนการทำงาน
	ความรู้ (Knowledge)	1) การเขียนแผนทางธุรกิจ 2) การเป็นผู้ประกอบการ 3) การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายทางการตลาด 4) การพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ 5) การสื่อสารทางธุรกิจ	

ตาราง 42 (ต่อ)

จากกรณีวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis)	
ความสามารถ (Ability)	4) การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ 5) การประเมินความเสี่ยง 6) การค้นหาพันธมิตรชาวสาร 7) การสื่อสารเพื่อนำมันน้ำใจ
คุณลักษณะ (Attributes)	1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 2) เป็นตัวของตัวเอง 3) ความรอบคอบ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ความละเอียดรอบคอบ 6) ความสงสัย 7) เป็นใจเรียนรู้ 8) มายาทางทางสื่อสาร 9) ความเป็นผู้นำ
	
ระบุเนื้อหาและลักษณะกิจกรรมของหลักสูตร	

ตาราง 43 การกำหนดโมดูลการเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบน
ฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก
สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	สาระการเรียนรู้
โมดูลที่ 1 ภาวะตัวตน	การรู้จักตนเองผ่านการวิเคราะห์ตนเองในด้าน ที่ถนัดและสนใจนำไปสู่การต่อยอดเพื่อสร้าง คุณค่า เพื่อให้เกิดคุณค่าบนจากต้นทุนที่ ตนเองมี ส่งเสริมการมีจินตนาการต่อตนเอง (Self - Image) ทางธุรกิจทั้งในปัจจุบันและ อนาคต การวิเคราะห์ตนเองจึงนับเป็น จุดเริ่มต้นของการสร้างธุรกิจ	1.การวิเคราะห์ตนเอง 2.การรับรู้ความชอบ ความ ถนัดและความสนใจของ ตนเอง 3.การคัดเลือกธุรกิจที่ เหมาะสมกับความชอบ ความ ถนัดและความสนใจของ ตนเอง
โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่า ผ่านตัวตน	การออกแบบคุณค่าโดยการนำเอาแนวคิด และเครื่องมือทางธุรกิจมาประยุกต์ใช้กับ แนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ ได้แก่ แนวคิด คุณค่าที่ส่งมอบแก่ลูกค้า (Value Preposition) การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) กลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy) การวิเคราะห์ ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องต่อความสำเร็จทางธุรกิจ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการ ประยุกต์ใช้แนวคิดทางธุรกิจดังกล่าวสู่การ สร้างคุณค่าให้แนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ รวมทั้งนำมาออกแบบการสื่อสารผ่าน เครื่องมือการเล่าเรื่อง (Story Telling) เพื่อ สื่อสารแนวคิดทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ	1. การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย ทางการตลาด 2. การออกแบบคุณค่าที่ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ทางการตลาด (Value Proposition) 3. การออกแบบแนวคิดทาง ธุรกิจผ่าน Business Model Canvas 4. การวิเคราะห์ทรัพยากรที่ จำเป็นต่อการพัฒนาแนวคิด ทางธุรกิจ 5. พฤติกรรมผู้บริโภค
โมดูลที่ 3 การ	การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของ	ถอดบทเรียนจาก

โมดูลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	สาระการเรียนรู้
เดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur Journey)	ผู้ประกอบการจริงในเครือข่ายผู้ประกอบการ เพื่อนำมาถอดบทเรียนการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งในมิติของทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาตนเองจนเป็นผู้ประกอบการ โอกาสและอุปสรรคของการเป็นผู้ประกอบการ ความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกิดขึ้น กลยุทธ์ของการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแผนธุรกิจของตนเอง	ผู้ประกอบการ การปรับแผนทางธุรกิจ
โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง	การสื่อสารเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถสร้างความสนใจ ความแปลกใหม่และคุณค่าที่มีความหมายต่อผู้ที่ได้รับรู้ โดยเฉพาะรูปแบบการสื่อสารทางการตลาดในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นไปที่การเล่าเรื่องราว (Story telling) ที่ผู้รับสารจะได้รับคุณค่าของสารผ่านเรื่องเล่าสะท้อนคุณค่า จนสามารถโน้มน้าว สร้างความเชื่อให้กับผู้รับสารได้ การพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจที่ได้เรียนรู้มาทุกโมดูลจะถูกสื่อสารผ่านกิจกรรมนี้	1. การเล่าเรื่อง (Story Telling) 2. กลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาด

จากตาราง 43 แสดงการกำหนดสาระสำคัญและสาระการเรียนรู้ การฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมจำนวน 30 ชั่วโมง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง มี 4 โมดูล ได้แก่ โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ และโมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง

ระยะเวลาการฝึกอบรม ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการฝึกอบรม สื่อที่นำมาใช้ในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย โปรแกรม Canva เอกสารประกอบการสอน ใบงาน คลิปวิดีโอ เครื่องมือการเรียนรู้ ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ เว็บไซต์ Massive Open Online Course (MOOC) ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ, Youtube, ChatGPT, Gemini, Copilot เป็นต้น

การประเมินผลของหลักสูตรฝึกอบรม

การวัดและประเมินผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการมุ่งการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้การประเมินตามสภาพจริงและการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยมีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

ตาราง 44 แสดงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามหลักสูตร

การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ประเมิน
การประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment)	แบบบันทึกหลังการฝึกอบรมแต่ละโมดูล	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน
เป็นการพิจารณาการพัฒนา	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
หลังจากเสร็จสิ้นตามช่วงเวลา	แบบประเมินผลงาน	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินการนำเสนอ	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
การประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment)	แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก (ข้อมูลเชิงปริมาณ)	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน ประเมินตนเอง
เพื่อพิจารณาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น	แบบบันทึกความคิดเห็นของผู้เรียนภายหลังการเรียนรู้	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน

แสดงตัวอย่างแผนหลักสูตรฝึกอบรม โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน ดังนี้

แผนหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน

1. สาระสำคัญ

การรู้จักตนเองผ่านการวิเคราะห์ตนเองในด้านที่ถนัดและสนใจนำไปสู่การต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่า เพื่อให้เกิดคุณค่าบนจากต้นทุนที่ตนเองมี ส่งเสริมการมีจินตนาการต่อตนเอง (Self - Image) ทางธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต การวิเคราะห์ตนเองจึงนับเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างธุรกิจ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี
- 2.2 สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
- 2.3 สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา
- 2.4 สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์
- 2.5 สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต
- 2.6 สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ

3. สาระการเรียนรู้

- 3.1 การวิเคราะห์ตนเอง
- 3.2 การรับรู้ความชอบ ความถนัดและความสนใจของตนเอง
- 3.3 การออกแบบแนวคิดธุรกิจที่เหมาะสมกับความชอบ ความถนัดและความสนใจของตนเอง

4. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ระยะเวลา 4 คาบ จำนวน 360 นาที (1 คาบ : 90 นาที) โดยแบ่งเป็น การเรียนรู้ในชั้นเรียน 2 คาบ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 2 คาบ

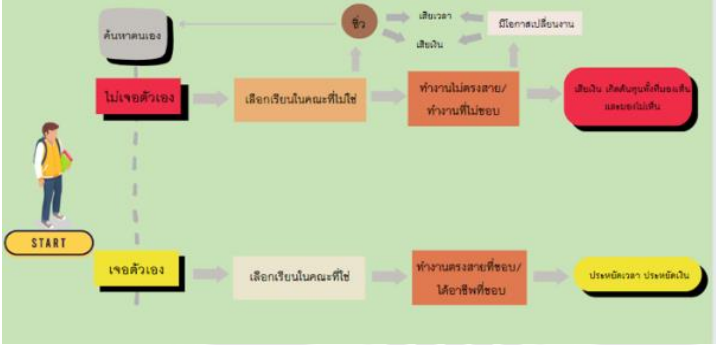
5. สถานที่

ห้องเรียน / พื้นที่ที่สามารถจัดโต๊ะเรียนได้เรียนได้เป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สำหรับการเรียนรู้ในโมดูลนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความชอบ ความสนใจและความถนัดของตนเอง ผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิเคราะห์ตนเอง จากนั้นให้ผู้เรียนไปศึกษาด้วยตนเอง โดยมีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

รายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการวัดและประเมินผล
<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน : ออกแบบบรรยากาศให้ผ่อนคลาย ใช้อุปกรณ์อย่างง่ายเท่าที่หาได้และผู้เรียนคุ้นเคย บรรยากาศที่ปลอดภัยที่ผู้เรียนสามารถสะท้อนและอธิบายความเป็นตัวเองออกมาได้</p>	
<p>ครูทำกิจกรรมโดยการให้ผู้เรียนเลือกของ 1 ชิ้น ที่แสดงความเป็นตัวเองมากที่สุด พร้อมอธิบายว่าของสิ่งนั้นสะท้อนตัวเองอย่างไร หากจำนวนผู้เรียนไม่มากการเล้าวนกันตามความพร้อมของผู้เรียนช่วยให้เห็นบรรยากาศที่ผ่อนคลาย กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีจำนวนไม่มาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แบ่งผู้เรียนในห้องออกเป็น 4 กลุ่ม แจกโพสอิท / กระดาษขนาดเล็ก ให้ผู้เรียนคนละ 1 แผ่น เพื่อตอบคำถามว่า “หากนำความชอบ ความสนใจมาเป็นอาชีพ อยากทำอะไรมากที่สุด” (โดยให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ ออกมาได้เต็มที่ คำตอบไม่มีถูกผิด รวมทั้งอาชีพนั้นจะมีหรือไม่มีในท้องตลาดก็ได้) จากนั้นให้ผลัดกันนำเสนอในกลุ่มจนครบ (10 นาที) 2. ตั้งคำถามกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มเพื่อระดมความคิดเพื่อสร้างข้อสรุป โดยกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ได้คำถามว่า “การค้นพบตนเองทั้งความชอบและความสนใจของตนเองมีข้อดีอย่างไร” และกลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 ได้คำถามว่า “การไม่ค้นพบความชอบและความสนใจของตนเอง/ การไม่ได้นำเอาความชอบและความสนใจของตนเองมาเป็นอาชีพจะเป็นอย่างไร” จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำเสนอสรุปมานำเสนอกลุ่มละ 1 นาที (ครูอาจมีการใช้คำถามทำไม? อย่างไร? เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนให้รายละเอียดที่ชัดเจนขึ้น) (5 นาที) 3. ครูนำเสนอถึงความสูญเสียจากการไม่รู้จักความชอบและความสนใจของตนเอง 	

รายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการวัดและประเมินผล
	
ขั้นเรียนรู้	
<p>ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) (ใช้เวลา 5 นาที) ครูชวนผู้เรียนใคร่ครวญประสบการณ์ของตัวเอง โดยการเรียนรู้ความเป็นตัวเองในมิติต่างๆ ทั้งลักษณะนิสัย จุดเด่น ความชอบความสนใจ ความฝัน ผ่านกิจกรรมจักรวาลสนใจและความถนัด หรือ My Universe</p> <p>1. ตั้งคำถามกับผู้เรียนว่า “เราจะรู้จักตนเองได้อย่างไร / หรือเราจะรู้ว่าเป็นคนอย่างไรได้อย่างไร?” เพื่อสร้างข้อสรุปร่วมกันถึงวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการรู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น (สรุปทรัพยากรการเรียนรู้ที่ช่วยให้เรารู้จักตนเองได้ดีขึ้น คือ ทรัพยากรบุคคล เช่น ตนเอง ครอบครัว เพื่อนสนิท ครู เป็นต้น)</p>	
<p>ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) (ใช้เวลา 20 นาที)</p> <p>1. มอบหมายให้ผู้เรียนทำใบงาน “จักรวาลความสนใจและความถนัด” ซึ่งผู้สอนให้เวลาผู้เรียนในการวิเคราะห์ตนเองลงในใบงาน</p> <p>2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทบทวนจักรวาลความสนใจและความถนัดของตนเอง จากนั้นลองใช้จินตนาการออกแบบธุรกิจที่ต่อยอดจากฐานความชอบและความถนัดของตนเอง โคนอาจเป็นธุรกิจที่มีอยู่แล้วในท้องตลาดหรือเป็นแนวคิดที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้</p> <p>3. ให้ผู้เรียนเลือก 1 ธุรกิจที่ตนเองอยากพัฒนาต่อ</p>	- ใบงานจักรวาลความสนใจและความถนัด
<p>ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) (ใช้เวลา 30 นาที) นำธุรกิจที่ตนเองเลือกมาสร้างรายละเอียดผ่านใบงานตุ๊กตาน้องดรีมน้ำ อ ง ด รีม</p>	- ใบงานตุ๊กตาน้องดรีมน้ำ อ ง ด รีม

รายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้	เครื่องมือการวัดและประเมินผล
(Dream) ลงรายละเอียดความฝันนักธุรกิจ เพื่อให้เห็นเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้งปลายทาง ความถนัด ความไม่ถนัด ตัวตน เงื่อนไขรอบครวั สถานการณ์ทางสังคมที่มีผลต่ออนาคตของเรา โดยมีติต่างๆ เหล่านี้ช่วยให้มองธุรกิจอย่างไม่แยกออกจากสังคมที่แท้จริงและประเมินความเป็นไปได้	(Dream) ลงรายละเอียดความฝันนักธุรกิจ
ขั้นสรุป (ใช้เวลา 5 นาที)	
ให้ผู้เรียนถอดบทเรียนใน 4 ประเด็น ดังนี้ 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ 2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้ 3) การประยุกต์การเรียนรู้ 4) สร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต โดยในชั้นเรียนอาจมีการสุ่มเลือกตัวแทน/ ระดมคำตอบร่วมกัน จากนั้นมอบหมายให้กับทุกคนไปเขียน	

7. สื่อ

- 5.1 สไลด์ Power Point เรื่อง “รู้จักตนเอง”
- 5.2 ใบงานจักรวาลความสนใจและความถนัด
- 5.3 ใบงานและคู่มือการพัฒนาตุ๊กตาน้องดรีม (Dream) ลงรายละเอียดความฝันนักธุรกิจ

8. อุปกรณ์การเรียนรู้

- 6.1 โฟลอิท/ กระดาษขนาดเล็ก

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด
1. สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	- ใบงานจักรวาลความชอบและความถนัด
2. สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	
3. สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	- ใบงานตุ๊กตาน้องดรีม (Dream) ลงรายละเอียดความฝันการเป็นนักธุรกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด
4. สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์	
5. สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต	
6. สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ	- การนำเสนอ

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

10.1 ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของโมดูล

ผลการประเมินหลังการฝึกอบรมโมดูลที่ 1	จำนวนผู้เรียน (คน)	คิดเป็นร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	แนวทางการพัฒนาผู้เรียน
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 1	ผ่าน		
	ไม่ผ่าน		
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2	ผ่าน		
	ไม่ผ่าน		
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3	ผ่าน		
	ไม่ผ่าน		

10.2 บันทึกสิ่งที่ผู้สอนได้เรียนรู้

ปัญหาที่พบในระหว่างการฝึกอบรม	สิ่งที่ได้เรียนรู้	แนวทางการพัฒนา

ใบงานถอดบทเรียนจากการเรียนรู้

ชื่อ	ชื่อเล่น	ชั้น	เลขที่
------	----------	------	--------

.....

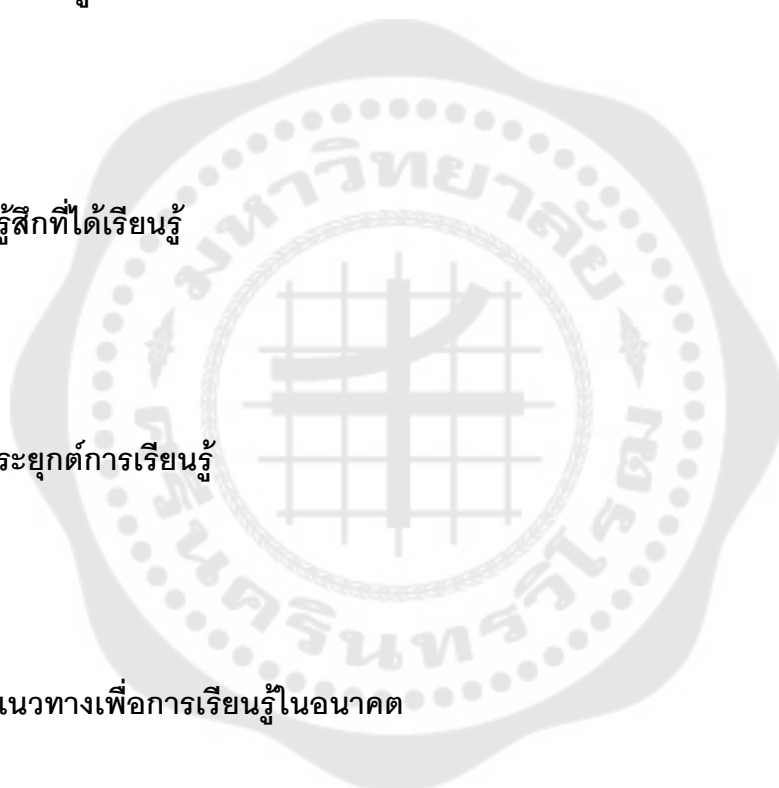
คำชี้แจง : ศึกษาและวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนของตนเอง จากนั้นสะท้อนการเรียนรู้ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้

- 2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้

- 3) การประยุกต์การเรียนรู้

- 4) สร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต

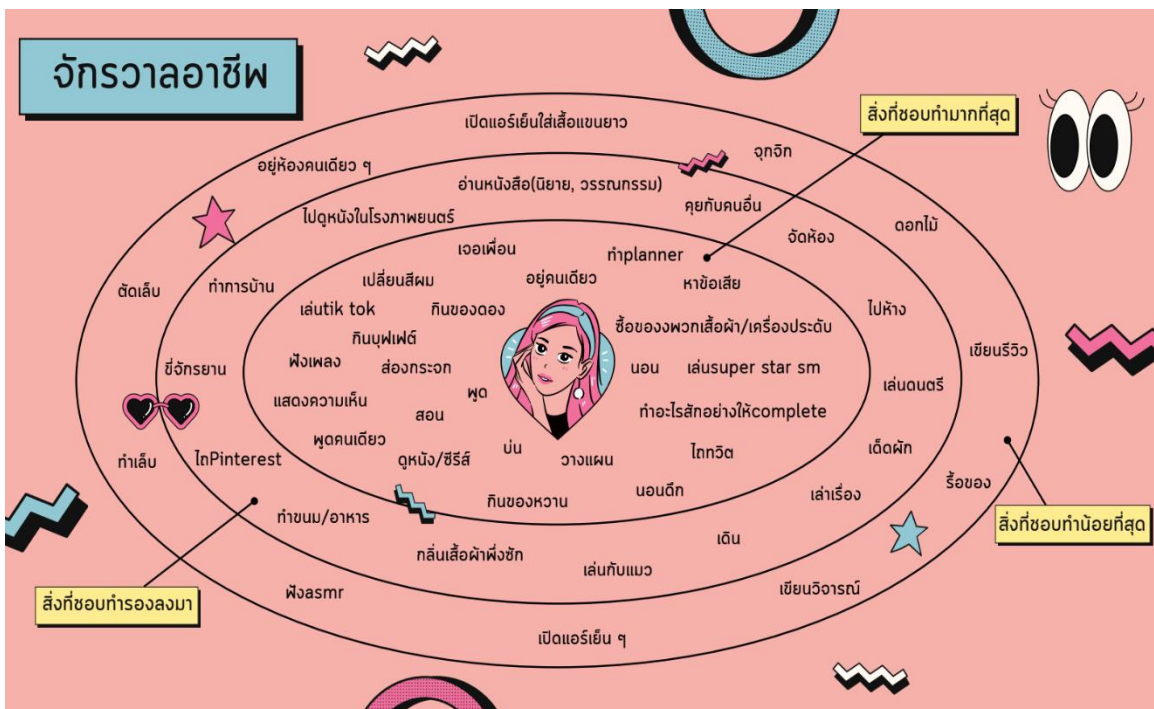

มิติการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
ด้านสิ่งที่ได้เรียนรู้	อธิบายประเด็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน มีสาระสำคัญครบถ้วน มีการจัดระเบียบข้อมูล การนำเสนออย่างเป็นระบบสะท้อนความเข้าใจของผู้เรียนอย่างชัดเจน	อธิบายประเด็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ มีสาระสำคัญครบถ้วน ขาดการจัดระเบียบข้อมูล	อธิบายประเด็นการเรียนรู้แต่ขาดสาระสำคัญอธิบายคลุมเครือ	อธิบายประเด็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ แต่ไม่มีสาระสำคัญ ไม่รู้ว่าต้องการสื่อสื่อสารอะไร	ไม่แสดงสิ่งที่ได้เรียนรู้
ความรู้สึที่ได้เรียนรู้	แสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบอย่างตรงไปตรงมาต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น มีเหตุผลประกอบอย่างชัดเจนสัมพันธ์กับความรู้ที่ได้เรียน	แสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบอย่างตรงไปตรงมาต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เหตุผลประกอบยังไม่ชัดเจน สัมพันธ์กับความรู้ที่ได้เรียน	แสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบเพียงเล็กน้อยต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เหตุผลประกอบยังไม่ชัดเจน สัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่	แสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบไม่ชัดเจน ไม่แสดงเหตุผลประกอบที่ชัดเจนและไม่สัมพันธ์กับความรู้ที่ได้เรียน	ไม่แสดงความรู้สึก

มิติการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
			ได้เรียนเพียงเล็กน้อย		
กาประยุกต์การเรียนรู้	อธิบายแผนการในการนำเอาความรู้ไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม มีการบอกสถานการณ์หรือวิธีการ เหตุผลของการประยุกต์ใช้อย่างชัดเจน	อธิบายแผนการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรมแต่ยังขาดเหตุผลหรือสถานการณ์ในการนำไปประยุกต์ใช้	อธิบายแผนการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน	อธิบายการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ไม่ชัดเจน	ไม่แสดงการประยุกต์ใช้
การสร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต	อธิบายแนวทางในการพัฒนาตนเองได้อย่างครอบคลุม อธิบายทุกประเด็นอย่างชัดเจน และระบุแนวทางในการเตรียมความพร้อมและแผนการพัฒนาตนเองอย่างชัดเจน เห็นแนวทางการปฏิบัติ	อธิบายแนวทางในการพัฒนาตนเองได้ ครอบคลุม อธิบายชัดเจนได้บางประเด็น และระบุแนวทางในการเตรียมความพร้อมและแผนการพัฒนาตนเองอย่างเห็นแนวทางการปฏิบัติชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	อธิบายแนวทางในการพัฒนาตนเอง ชัดเจนได้บางประเด็น และระบุแนวทางในการเตรียมความพร้อมและแผนการพัฒนาตนเองอย่างได้บางประเด็น	อธิบายแนวทางในการพัฒนาตนเอง ยังไม่ชัดเจน และระบุแนวทางในการเตรียมความพร้อมและแผนการพัฒนาตนเอง ยังไม่ชัดเจน	ไม่แสดงการสร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต

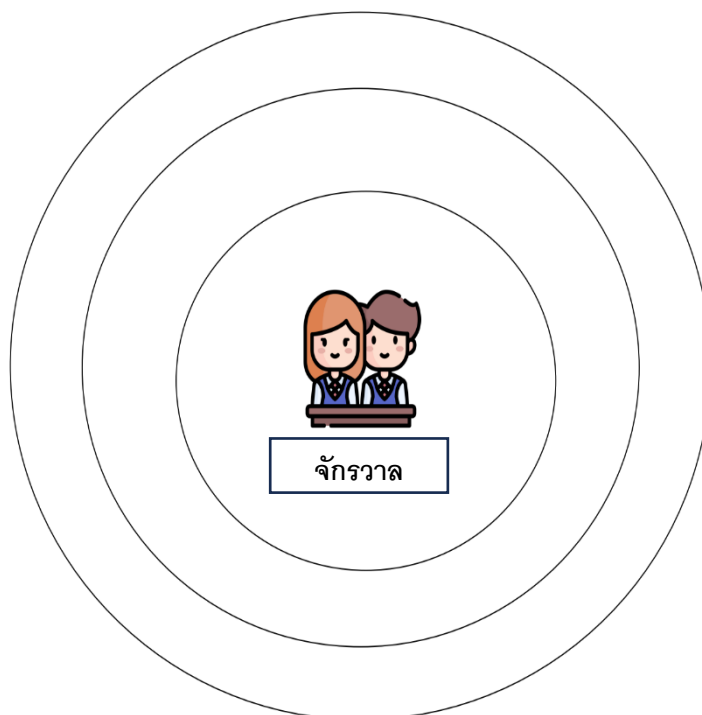
เรื่อง จักรวาลความสนใจและความถนัดสู่การผสมร่างสร้างธุรกิจ

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตนเองจากนั้นเขียนประเด็นความชอบหรือความสนใจของตนเองลงไป ในจักรวาลความชอบและความสนใจ โดยวงในสุดให้ขอให้ผู้เรียนใส่สิ่งที่เป็นความชอบและความสนใจมากที่สุดของตนเองลงไปและวงกลางและวงนอกสุดให้ใส่ความชอบและความสนใจของตนเองในลำดับรองลงมา จากนั้นสรุปภาพรวมของตนเองในประเด็นตัวตนและความสนใจของตนเป็นอย่างไร ดังตัวอย่างที่แนบมาต่อไปนี้

ตัวตนของฉัน
(ชอบอะไร ถนัดอะไร นิัยเป็นใจ
คนมองเราแบบไหน)

- ชอบดูหนัง/ซีรีส์, ฟังเพลง, ไปดูหนังที่โรงภาพยนตร์, ชอบพูดทั้งกับตัวเองและคนอื่น, แสดงความคิดเห็น, ชอบกิน, นอนดึกตื่นสาย ๆ ,ทำplanner
- ถนัดวางแผน, คุยกับเพื่อน, จัดการตนเอง, เล่าเรื่อง, คิดคำพูดและแสดงความคิดเห็น
- นิัย: เป็นคนจริงใจ ชอบkeepความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง, อารมณ์แปรปรวน, ชอบคิดมาก
- Creative, มีความเป็นผู้นำ, strict(เข้มงวด)

ตัวตนและความสนใจของฉันเป็นอย่างไร ?

ส่วนที่ 2 ประกอบร่างสร้างธุรกิจ

คำชี้แจง จากความสนใจ ความชอบและความถนัดในใบงานจักรวาลความสนใจและความถนัด สามารถออกแบบเป็นธุรกิจใดได้บ้าง (เป็นได้ทั้งธุรกิจที่มีในท้องตลาดหรือหากไม่สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจใหม่ได้) จงระบุพร้อมให้รายละเอียดของธุรกิจมา 3 ธุรกิจ

ชื่อธุรกิจ	รายละเอียด	มาจากความสนใจและความถนัดของตนเองอย่างไร
---------------------	------------	---

ชื่อธุรกิจ	รายละเอียด	มาจากความสนใจและความถนัดของตนเองอย่างไร
---------------------	------------	---

ชื่อธุรกิจ	รายละเอียด	มาจากความสนใจและความถนัดของตนเองอย่างไร
---------------------	------------	---

ส่วนที่ 3 กล่องความเป็นไปได้

คำชี้แจง พิจารณาเลือก 1 ธุรกิจที่คิดว่าใกล้เคียงกับความสนใจ ความชอบและความถนัดของตนเองมากที่สุด มาพิจารณาความเป็นไปได้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ธุรกิจที่เลือก	ส่วนสนับสนุน	อุปสรรค/ ส่วนขัดแย้ง	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและวิธีการรับมือ
ความชอบ ความสนใจที่เรามีช่วยให้ประกอบธุรกิจนี้ได้หรือไม่			
สิ่งที่เรารักตรงกับธุรกิจนี้หรือไม่			
ธุรกิจนี้ช่วยให้เป้าหมายของเราสำเร็จหรือไม่			
สถานการณ์ที่บ้านหรือสังคมของเรานั้นส่งผลต่อการประกอบธุรกิจที่เราสนใจอย่างไรบ้าง			

สรุปสิ่งที่ตนเองต้องพัฒนา และแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ธุรกิจนี้ประสบความสำเร็จ

.....

.....

.....

รายการ สังเกต พฤติกรรม	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
สามารถ วิเคราะห์ความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่พัฒนา	สามารถ ทดสอบความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่ พัฒนาขึ้น โดยเชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมา ให้ข้อมูลและ สรุปความ เป็นไปได้ของ แผนธุรกิจ และข้อบ่งชี้ เพื่อการ พัฒนาอย่างมี เหตุผลทั้ง ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน และอนาคต	สามารถ ประเมินความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่ พัฒนาขึ้น โดยเชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมา ให้ข้อมูลและ สรุปความ เป็นไปได้ของ แผนธุรกิจ อย่างมีเหตุผล ทั้งความ เป็นไปได้ใน ปัจจุบันและ อนาคต	สามารถ วิเคราะห์ความ เป็นไปได้ใน ปัจจุบันของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่พัฒนา โดยใช่ ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้อง มาร่วมให้ ข้อเสนอแนะ	สามารถระบุ ความเป็นไป ได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจผ่าน มุมมองของ ตนเอง	มีพฤติกรรม ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์ ที่กำหนด
สามารถ ประเมินคุณค่า ของสิ่งที่ ออกแบบบน หลักฐานเชิง	สามารถ ทดสอบ คุณค่าของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่	สามารถ ประเมินความ เป็นไปได้ของ คุณค่าทาง ธุรกิจที่	สามารถ วิเคราะห์ คุณค่าของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่พัฒนา	สามารถระบุ คุณค่าของ แนวคิดทาง ธุรกิจผ่าน มุมมองของ	มีพฤติกรรม ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์ ที่กำหนด

รายการ สังเกต พฤติกรรม	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
ประจักษ์	พัฒนาขึ้น โดยเชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมา ให้ข้อมูลและ สรุปความ เป็นไปได้อย่าง แผนธุรกิจ และข้อบ่งชี้ เพื่อการ พัฒนาอย่างมี เหตุผลทั้งคุณ ค่าที่เกิดขึ้นใน ปัจจุบันและ อนาคต	พัฒนาขึ้น โดยเชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมา ให้ข้อมูลและ สรุปคุณค่า ของแผนธุรกิจ อย่างมี หลักฐานเชิง ประจักษ์ทั้ง ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน และอนาคต	อย่างมี หลักฐานเชิง ประจักษ์โดย ใช้ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้อง มาร่วมให้ ข้อเสนอแนะ	ตนเอง	

เกณฑ์การพิจารณา ผู้เรียนได้คะแนนอยู่ในระดับที่ 3 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

3. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (D - Development)

ในขั้นตอนนี้เป็นการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม (ฉบับร่าง) โดยผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติก่อนนำไปทดลองใช้จริง

รวมถึงการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. ผลการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

ผลการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม 3) จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม 4) กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม 5) บทบาทของผู้สอน ผู้เรียนและบรรยากาศในการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถนำเสนอได้ 6) โมดูลของหลักสูตรฝึกอบรม 7) ระยะเวลาการฝึกอบรม 8) สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรม และ 9) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ประกอบด้วยการนำเสนอผล 1) ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) 2) ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) โดยผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดผลการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ผลการประเมิน ดังแสดงในตาราง 45

ตาราง 45 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

รายการตรวจสอบ	ระดับคะแนน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรม			
1.1 สภาพปัญหาและความจำเป็นมีเหตุผลสมควรที่ต้องพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สภาพปัญหาเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
1.5 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6 กระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตร ได้แก่ สร้างความเข้าใจ (U: Understanding) เชื่อมโยงความรู้ (C: Connection) การวิเคราะห์ (Analyze: A) ในภาพรวมมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1.6.1 ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (U: Understanding) มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6.2 ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (C: Connection) มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.6.3 ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ (Analyze: A) มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
1.7 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้มีความ	4.80	0.45	มากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ระดับคะแนน		
	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
1.8 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.40	0.55	มาก
1.9 กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.80	0.45	มากที่สุด
1.10 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.20	0.45	มาก
1.11 โครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4.80	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.78	0.27	มากที่สุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละโมดูล			
2.1 โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน ค้นหาลายนิ้วมือทางธุรกิจ			
สาระสำคัญ	4.20	0.45	มาก
จุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
สาระการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน			
สาระสำคัญ	4.60	0.55	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด

รายการตรวจสอบ	ระดับคะแนน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
การวัดและประเมินผล	4.40	0.55	มาก
2.3 โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ			
สาระสำคัญ	4.60	0.55	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด
2.4 โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง			
สาระสำคัญ	4.80	0.45	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.65	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 45 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) พบว่า

2.1 ภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. 0.27) โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ว่า ควรมีการปรับปรุงหลักการของหลักสูตรให้มีความชัดเจนที่ครอบคลุมเป้าหมายและวิธีการต่างๆ ในเป้าหมาย โดยเฉพาะเรื่อง การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่เป็นจุดเด่นของหลักสูตร รวมทั้งบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนให้มีความชัดเจนไปตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละโมดูล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. 0.50) โดยผู้เชี่ยวชาญในข้อเสนอว่าควรทบทวนองค์ประกอบต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนเป็นไปตามที่สังเคราะห์มา รวมทั้งกำหนดเวลาในโมดูลว่าเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าไร กิจกรรมบางกิจกรรมในโมดูลสามารถรวบจัดรวมกันได้ เพื่อลดภาระงานของผู้เรียน

2.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ดังแสดงในตาราง 46

ตาราง 46 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

รายการประเมิน	ค่าความสอดคล้อง	การแปลผล
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นกับหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
2. แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3. หลักการของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
4. หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.00	สอดคล้อง
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น	1.00	สอดคล้อง
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.00	สอดคล้อง
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
8. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรกับบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน	1.00	สอดคล้อง
10. ขั้นตอนของหลักสูตรฝึกอบรมกับระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่าความ สอดคล้อง	การ แปลผล
11. กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมกับตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม	1.00	สอดคล้อง
12. กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมกับสื่อการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
13. กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมกับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง

จากตาราง 46 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) มีผลความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกันในทุกประเด็นการประเมิน

3. ผลการศึกษานำร่อง (Pilot study) หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

การศึกษานำร่อง (Pilot study) หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) นำเสนอผลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) ผลการศึกษานำร่องหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) 2) ผลการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและ 3) ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง)

2.1 ผลการศึกษานำร่องหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ดำเนินการกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตแห่ง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน ในรายวิชา ผู้บริโภคและผู้ประกอบการในมิติสังคม ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มจริง เพื่อหาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของหลักสูตรฝึกอบรม รวมทั้งเพื่อเป็นการรวบรวมปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นก่อนการนำเอาหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มจริง ดำเนินการทดลองใช้ 3 โมดูลที่คัดเลือกจากลักษณะของเนื้อหาการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการเข้ากับรายวิชาดังกล่าวได้ และสามารถบรรลุเป้าหมายของรายวิชาที่นำไปศึกษานำร่องได้ ประกอบด้วย โมดูลที่ 1 วิเคราะห์ตัวตนค้นหารายนิ้วมือทางธุรกิจ จำนวน 2 ชั่วโมง โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ จำนวน 6 ชั่วโมง และโมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง จำนวน 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการทดลองนำร่องทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ การจัดการเรียนรู้ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร 3 ขั้นตอน หรือ U – C - A Model ประกอบไปด้วย ขั้นตอนที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) ขั้นตอนที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) และขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ (Analyze: A) จากนั้นผู้วิจัยได้นำเอาบันทึกหลังการสอนและผลการสะท้อนคิดจากผู้เรียนทำายการสอนมาวิเคราะห์ในภาพรวม ผลการศึกษานำร่อง ได้ข้อค้นพบและนำไปปรับปรุงแก้ไข ดังแสดงในตาราง 47

ตาราง 47 แสดงการวิเคราะห์ข้อค้นพบจากการศึกษานำร่อง (Pilot study)

ประเด็น	ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอบและการสะท้อนคิดจากผู้เรียน	รายละเอียดการปรับ
<p>1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>1. แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้เรียนมีความสนใจในบทบาทความเป็นผู้ประกอบการอยู่แล้ว สิ่งที่ควรเพิ่มเติมให้ผู้เรียน คือ ความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุกนั้นสำคัญอย่างไร แต่แตกต่างจากความเป็นผู้ประกอบการปกติอย่างไร เพราะเป็นคุณลักษณะปลายทางที่สำคัญที่หลักสูตรต้องการให้เกิด นอกจากนี้ก่อนเริ่มทำโปรไฟล์ผู้เรียนควรมีการสรุปหลักสูตรคร่าวๆ ให้ผู้เรียนได้เห็นเส้นทางการเรียนรู้ ประกอบเข้าไปในคำชี้แจง รวมทั้งแนวทางการอบรมฐานการจัดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยเพื่อให้เห็นภาพรวมของกรเรียนรู้ในหลักสูตรที่สมบูรณ์ เป็นการขยายคำชี้แจงในโปรไฟล์ผู้เรียน</p> <p>2. ประเด็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องด้วยกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้เฉพาะบุคคล ดังนั้นก่อนการเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลว่าเป็นอย่างไรทั้งมิติของความสัมพันธ์ จำเป็น บรรยายภาค บทบาท และลักษณะของกิจกรรม</p> <p>3. ในโมดูลที่ 1 การทำโปรไฟล์ผู้เรียนนั้นมีความสำคัญและต้องใช้เวลาใน</p>	<p>1. แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้เรียนมีความสนใจในบทบาทความเป็นผู้ประกอบการอยู่แล้ว สิ่งที่ควรเพิ่มเติมให้ผู้เรียน คือ ความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุกนั้นสำคัญอย่างไร แต่แตกต่างจากความเป็นผู้ประกอบการปกติอย่างไร เพราะเป็นคุณลักษณะปลายทางที่สำคัญที่หลักสูตรต้องการให้เกิด นอกจากนี้ก่อนเริ่มทำโปรไฟล์ผู้เรียนควรมีการสรุปหลักสูตรคร่าวๆ ให้ผู้เรียนได้เห็นเส้นทางการเรียนรู้ ประกอบเข้าไปในคำชี้แจง รวมทั้งแนวทางการอบรมฐานการจัดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยเพื่อให้เห็นภาพรวมของกรเรียนรู้ในหลักสูตรที่สมบูรณ์ เป็นการขยายคำชี้แจงในโปรไฟล์ผู้เรียน</p> <p>2. ประเด็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องด้วยกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้เฉพาะบุคคล ดังนั้นก่อนการเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เฉพาะบุคคลว่าเป็นอย่างไรทั้งมิติของความสัมพันธ์ จำเป็น บรรยายภาค บทบาท และลักษณะของกิจกรรม</p> <p>3. ในโมดูลที่ 1 การทำโปรไฟล์ผู้เรียนนั้นมีความสำคัญและต้องใช้เวลาใน</p>	<p>รายละเอียดการปรับ</p> <p>1. มีการให้รายละเอียดก่อนเริ่มกระบวนการฝึกอบรมทั้งความสำคัญ ของความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุก การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลทั้งแนวคิดและกระบวนการเรียนรู้แต่ละภาควิชา และบทบาทของผู้เรียน ผู้สอน กิจกรรมการเรียนรู้</p> <div data-bbox="678 353 922 792" style="text-align: center;"> </div> <p>2. ในโมดูลที่ 1 การทำโปรไฟล์ผู้เรียนมีกิจกรรมแบบให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการทำมากขึ้น โดยให้เริ่มทำก่อนเริ่มการเรียนรู้ มอบหมายให้ไปทำเป็นภาระบ้าน ในกิจกรรม</p>

ประเด็น	ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนและการสะท้อนคิดจากผู้เรียน	รายละเอียดการปรับ
	<p>การดำเนินงานจำนวนมาก ดังนั้นอาจเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นก่อนการเริ่มเรียนในชั้นเรียนและควรมีการเพิ่มตัวเลือกริธีการเรียนรู้เพื่อเป็นตัวเลือกให้กับผู้เรียน รวมทั้งในกิจกรรมที่มีการจับคู่กับเพื่อนเพื่อให้เกิดการสะท้อนตัวตนของกันและกัน มีข้อเสนอแนะจากผู้เรียนว่าอยากให้การจับคู่กันแบบสุ่ม เพราะลดการตัดสินกันและกันเพียงภายนอกเพราะนักเรียนทุกคนไม่รู้ตัวตนและรู้จักกันอย่างแท้จริง นอกจากนี้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้ 1) รูปแบบของของ โปรไฟล์ผู้เรียนนั้นสามารถออกแบบให้มีความน่าสนใจ และสามารถเข้ามาปรับปรุงได้ตลอด โดยอาจพัฒนาในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น 2) ควรมีการเพิ่มตัวเลือกริธีการวิเคราะห์ตนเอง ให้ผู้เรียนเห็นภาพมากยิ่งขึ้นเรื่องด้วยวิธีการนี้เป็นวิธีการใหม่ และจำเป็นต้องอาศัยการทบทวนตัวเองค่อนข้างสูง ดังนั้นควรมีแนวทางคำถามเพื่อช่วยให้ทำความเข้าใจความเข้าใจตัวเองได้มากขึ้น หรือมีแบบสอบถามเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองได้มากขึ้น 3) การวิเคราะห์ตนเองนั้นให้ผู้เรียนควรมีการแบบประเมินก่อนการเรียนรู้ไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการประเมินคุณค่าของตนเองเป็นผู้ประกอบการผู้เรียนได้มีโอกาสของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินแบบสัมพัทธ์กับโปรไฟล์เพื่อประโยชน์ในการออกแบบการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเชิงรุกของผู้เรียนรายบุคคลได้</p>	<p>เรียนรู้ตนเองที่เริ่มมีการสุ่มผู้มีการปรับรูปแบบให้ผู้เรียนได้ออกแบบแนวทางการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ของตนเองด้วยตนเองแทนการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองที่ตายตัว โดยให้ตัวเองการทำความเข้าใจหรือแนวทางการวิเคราะห์ตนเองเพื่อเป็นตัวอย่าง นอกจากนี้มีวิธีการวิเคราะห์สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Lifestyle Learning) มาใส่ผสมผสานในโปรไฟล์ผู้เรียนแทนการให้เขียนด้วยคำถามปลายเปิดเพียงอย่างเดียวรวมทั้งให้ความเข้าใจเพิ่มเติมให้กับผู้เรียนถึงความเป็นผู้ประกอบการผู้เรียนอย่างไรจึงถูกนับเป็นสำคัญอย่างไร แต่แตกต่างจากความเป็นผู้ประกอบการปกติอย่างไร</p> <p>3. มีการประเมินจิตวิทยาการรับรู้ให้ผู้เรียนทำก่อนเรียนแล้วจึงทำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการผู้เรียน</p>

ประเด็น	ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนและการสะท้อนคิดจากผู้เรียน	รายละเอียดการปรับ
<p>นอกจากนี้มีการเสนอแนะให้เอานักวิเคราะห์สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Lifestyle Learning) มาใส่ผสมผสานในโปรแกรมให้ผู้เรียนเขียนด้วยคำถ้อยคำเพียงอย่างเดียว โดยสามารถทำในรูปแบบออนไลน์แล้วนำผลมาใส่ได้ เพื่อให้เห็นลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>4. ในโมดูลที่ 3 ในกิจกรรมที่ต้องมีการจำลองให้ผู้เรียนเป็นผู้ประกอบการ ควรมีการจัดบทบาทและบรรยากาศให้ผู้เรียนเป็นเสมือนผู้ประกอบการที่แท้จริง เนื่องด้วยในกิจกรรมผู้เรียนมีมุมมองของผู้บริโภคเข้ามาทำให้การแสดงบทบาทการเป็นผู้ประกอบการยังไม่ชัดเจน ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้</p> <p>4.1 ควรมีการออกแบบเส้นทางธุรกิจไว้คร่าวๆ ไว้ตั้งแต่ต้น ประกอบด้วย</p> <p>1) ผลลัพธ์ใด 2) ลูกค้าคือใคร เพื่อให้การเรียนรู้และการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจที่เรียนนั้นชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะทุกกลยุทธ์จะมุ่งไปสู่การตอบโจทย์ลูกค้าเป้าหมายทั้งสิ้น หากไม่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นผู้เรียนอาจจะสับสนว่าตนเองจะสร้างกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อตอบโจทย์ใคร เพราะออกแบบธุรกิจในรูปแบบที่ตนเองอยากทำ แต่อาจหลงลืมไปว่าการทำธุรกิจนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>4.2 ก่อนการมอบหมายงานเพื่อออกแบบกลยุทธ์เพื่อสร้างความน่าสนใจต่อธุรกิจนั้น ควรเรียกตัวอย่างธุรกิจที่ประสบความสำเร็จจากการสร้างกลยุทธ์</p>	<p>เรียงรุกเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมและวิเคราะห์ตนเองก่อนผ่านโจทย์สถานการณ์</p> <p>4. ในโมดูลที่ 3 ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายในการออกแบบเนื่องด้วยผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงลูกค้าเป้าหมายเป็นสำคัญ จึงมีการปรับให้กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องวิเคราะห์กลุ่มลูกค้าเป้าหมายก่อนเริ่มออกแบบแนวคิด รวมทั้งออกแบบกิจกรรมเพื่อให้เห็นแนวทางการเป็นผู้ประกอบการผ่านกรณีวิเคราะห์คุณลักษณะและถอดบทเรียนผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จให้ผู้เรียนเห็นทั้งคุณลักษณะและกลยุทธ์</p> <p>5. ใน โมดูลที่ 4 ก่อน เริ่ม ทำ ไป งาน Storytelling Canvas เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพการประยุกต์ใช้มากขึ้นได้มีกรณีตัวอย่างการสื่อสารที่นำเอาหลักการนี้ไปใช้มา</p>	

ประเด็น	ข้อมูลจากบันทึกหลังการสะท้อนและการสะท้อนคิดจากผู้เรียน	รายละเอียดการปรับ
	<p>และธุรกิจที่ประสบความสำเร็จแบบหลากหลายออกแบบกลยุทธ์จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น</p> <p>5. ในโมดูลที่ 4 ปัญหาที่พบ คือ ผู้เรียนศึกษาใบงานที่มอบให้และตีความไปใบหลายทิศทาง ทำให้ผู้สอนต้องใช้เวลาในการอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละส่วน ปัญหาในภายหลังพบในแผนนี้ คือ เมื่อให้ใบงานกับผู้เรียน พบว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจในบางหัวข้อที่มอบให้ เนื่องจากเครื่องมือที่มอบให้ คือ ใบงาน Storytelling Canvas ซึ่งเป็นภาระให้ประเด็นที่จะนำมาสร้างเรื่องราวเทคนิคการเล่าเรื่องให้มีความน่าสนใจ เนื่องด้วยผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับการนำเสนองาน (Presentation) มากกว่า ทำให้ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ที่มีการเกิดคำถามขึ้นระหว่างกระบวนการตลอดเวลา โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุพบว่าใบงาน Storytelling Canvas นั้นเป็นหลักการ ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพการประยุกต์ใช้มากขึ้นควรมีการนำตัวอย่างการสื่อสารที่นำมาเอาหลักการนี้ไปใช้มานำเสนอประกอบด้วย จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพการประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้น</p>	<p>รายละเอียดการปรับ</p> <p>นำเสนอประกอบด้วย จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพการประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้น</p>
2. ด้านระยะเวลา	<p>1. ในโมดูลที่ 1 ควรมีช่วงเวลาให้ผู้เรียนได้ทบทวนตนเองมากกว่านี้ในกิจกรรมการทำโปรไฟล์ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนพิจารณาข้อมูลที่สำคัญของตนเอง และการใช้เวลาในช่วงนี้มากมีส่วนช่วยให้ผู้สอนทำความเข้าใจรายละเอียดของผู้เรียน</p>	<p>1. ในโมดูลที่ 1 ให้เวลาผู้เรียนในการวิเคราะห์ตนเองโดยให้ผู้เรียนนำไปทำเป็นภาระบ้าน</p>

ประเด็น	ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนและการสะท้อนคิดจากผู้เรียน	รายละเอียดการปรับ
	<p>ได้มากกว่านี้เพื่อใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2. ในโมดูลที่ 3 ควรให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในกาออกแบบเส้นทางธุรกิจของตนเอง โดยในการทดลองได้ใช้เวลาออกแบบในคาบเรียน ซึ่งในคาบเรียนอาจเป็นการมอบหมายงานและให้ผู้เรียนไปดำเนินการต่อนอกเวลา</p> <p>3. ในโมดูลที่ 4 ในการวิเคราะห์เขษณอกยกให้นำหลักการ Story telling มาวิเคราะห์ได้</p>	<p>2. ในโมดูลที่ 3 ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาผลงานนอกเหนือจากเวลาในชั้นเรียน โดยให้เวลาในชั้นเรียนเป็นเวลาแห่งการเรียนรู้หลักการและฝึกวางแผนโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา</p> <p>3. ในโมดูลที่ 4 เพิ่มช่วงเวลาในการนำเสนอตัวอย่างและให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตัวอย่างการเล่าเรื่องของโฆษณาโดยใช้เครื่องมือ Story telling</p>
3. ด้านภาษาและการสื่อสารที่ใช้	<p>1. การสื่อสารพบว่าผู้สอนและผู้ช่วยสอนมีการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมทั้งการให้คำแนะนำและการเปิดใจรับฟังความหลากหลาย มีการใช้ภาษาในการนำเสนอที่เข้าใจง่าย ใช้ตัวอย่างประกอบกรนำเสนอสื่อสารไปถึงเนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมได้เป็นอย่างดี</p> <p>2. มีการใช้ภาษาเชิงบวกเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน มีการให้คำปรึกษาและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนโดยไม่ตัดสินคำตอบและให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดการพัฒนา</p> <p>3. ผู้เรียนสามารถศึกษาข้อมูลแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรได้</p>	<p>1. เพิ่มเลือกรูปแบบตารางการนัดหมายเพื่อให้คำปรึกษา</p> <p>-</p>

ประเด็น	ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนและการสะท้อนคิดจากผู้เรียน	รายละเอียดการปรับ
	<p>อย่างเข้าใจ แสดงออกผ่านการปฏิบัติกิจกรรมในระหว่างการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งเมื่อมีข้อสงสัยสามารถนำคำถามและสอบถามมากในช่องทางออนไลน์ Microsoft team ได้</p>	
4. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	<p>จากการจัดกิจกรรมพบว่าสื่อที่ผู้วิจัยนำมาใช้ผู้เรียนสะท้อนว่าสื่อมีความน่าสนใจและหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม โดยการใช้สื่อที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนนำเสนอมายังเพื่อการประชุมกันอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถหาสื่อและแนะนำแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี</p>	<p>1. เพิ่มเติมแบบบันทึกการถอดบทเรียนของครูผู้สอน / บันทึกหลังการสอน</p> <p>2. เพิ่มเติมการสำรวจทรัพยากรการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้</p>
5. ด้านการวัดและประเมินผล	<p>มีความเหมาะสมเนื่องจากสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์และพฤติกรรมการบ่งชี้ที่กำหนดไว้</p>	-

จากผลการศึกษานำร่องแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแผนการเรียนรู้ในโมเดลต่าง ๆ ไปปรับปรุงให้เหมาะสมหลังจากการศึกษานำร่องให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นก่อนการนำไปทดลองใช้จริง

ผลการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินจากการทดลองใช้ (Tryout)

ผลการตรวจสอบความเที่ยงจากการทดลองใช้แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับกลุ่มตัวอย่างช่วงการศึกษานำร่องจำนวน 40 คน ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น โดยการคำนวณสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.762 อธิบายได้ว่าแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างได้

2. ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater reliability)

ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) ระหว่างผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient : ICC) พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนเท่ากับ .854 ระหว่างผู้วิจัยและผู้เรียนเท่ากับ .651 และผู้ช่วยสอนและผู้เรียนเท่ากับ .615 ดังปรากฏในตาราง 48

ตาราง 48 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability)

ผู้ประเมิน	ค่าความสัมพันธ์			
	จำนวน (คน)	ผู้เรียน	ผู้วิจัย	ผู้ช่วยสอน
ผู้เรียน	40	1		

ผู้ประเมิน	ค่าความสัมพันธ์			
	จำนวน (คน)	ผู้เรียน	ผู้วิจัย	ผู้ช่วยสอน
ผู้วิจัย	40	.651**	1	
ผู้ช่วยสอน	40	.615**	.854**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการดำเนินการจัดการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (I - Implement)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนนักเรียน 14 คน คัดเลือกโดยผู้เรียนเลือกประเด็นตามความสนใจของตนเองในกลุ่มประเด็นโครงการด้านธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการ ระหว่างวันที่ 8 มกราคม ถึง 4 เมษายน 2567 โดยมีรายละเอียดระหว่างการปฏิบัติการฝึกอบรม ดังต่อไปนี้

1. ผลการสำรวจและวิเคราะห์โปรไฟล์ผู้เรียน ได้ผลดังตาราง 49

ตาราง 49 แสดงผลสำรวจไปรษณีย์ของผู้เรียนจำนวน 14 คนในรายวิชา

ผู้เรียน คนที่	ลักษณะการเรียนรู้ผ่าน การสำรวจ แบบทดสอบ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style Questionnaires)	ความชอบความ สนใจ	ต้นทุนที่ ตนเองมี	สาเหตุที่เลือกทำโครงการ ในกลุ่มรายวิชาธุรกิจและ การเป็นผู้ประกอบการ	ความคาดหวังต่อ รายวิชานี้	ประเด็นทาง ธุรกิจที่สนใจ เป็นพิเศษ
1	การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Kinesthetic)	การทำงานใน ร้านค้า, การ จัดการกิจกรรม	มีร้านค้า ครอบครัว	ต้องการพัฒนาทักษะการ ขาย การจัดการร้านค้า การ บริหารร้านค้า	ได้เรียนรู้เคล็ดลับ ธุรกิจที่ทำร้านค้าที่ ประสบความสำเร็จ การบริหารร้านค้าได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	การจัดการ การตลาด
2	การเรียนรู้จากการฟัง (Auditory)	การฟังบรรยาย จากผู้ประกอบการ , การเข้าร่วม สัมมนา	มีเครือข่าย ผู้ประกอบการ ในครอบครัว	ต้องการแรงบันดาลใจและ แนวคิดจากผู้ประกอบการ	สามารถสร้างธุรกิจ ใหม่ได้ด้วยแนวคิดที่ ได้รับ	การตลาดและ การสร้างแบ รนด์
3	การเรียนรู้จากการเห็น (Visual)	การออกแบบโลโก้, การสร้างสื่อ โฆษณา	มีคอมพิวเตอร์ และโปรแกรม ออกแบบ	สนใจการออกแบบและ สร้างสรรค์สื่อโฆษณา	สามารถออกแบบสื่อ โฆษณาได้อย่างมือ อาชีพ	การออกแบบ กราฟิกและ การตลาด

ผู้เรียน คนที่	ลักษณะการเรียนรู้ผ่าน การสำรวจ แบบทดสอบ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style Questionnaires)	ความชอบความ สนใจ	ต้นทุนที่ ตนเองมี	สาเหตุที่เลือกทำโครงการ ในกลุ่มรายวิชาธุรกิจและ การเป็นผู้ประกอบการ	ความคาดหวังต่อ รายวิชานี้	ประเด็นทาง ธุรกิจที่สนใจ เป็นพิเศษ
						ดิจิทัล
4	การเรียนรู้จากกาอ่านและ เขียน (Reading/Writing)	การวิเคราะห์เคส ธุรกิจ, การเขียน แผนธุรกิจ	มีหนังสือธุรกิจ และคู่มือการ เขียนแผนธุรกิจ	ต้องการเข้าใจการวิเคราะห์ ธุรกิจและการเขียนแผน	สามารถเขียนแผน ธุรกิจที่แข็งแกร่งและ วิเคราะห์ได้	การวิเคราะห์ SWOT และ การวางแผน กลยุทธ์
5	การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Kinesthetic)	การทำงานกลุ่ม, การประชุม	มีทักษะการ ทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร	ขอการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น	สามารถทำงานเป็น ทีมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	การระดม ความคิดและ การประชุมเชิง ปฏิบัติการ
6	การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Kinesthetic)	การเขียนบล็อก ธุรกิจ, การวางแผน กลยุทธ์	มีบล็อกส่วนตัว และการเข้าถึง อินเทอร์เน็ต	ต้องการพัฒนาทักษะการ วิเคราะห์และการวางแผน	สามารถวางแผนกล ยุทธ์ธุรกิจอย่างเป็น ระบบ	วิเคราะห์ ตลาดและการ วางแผนกล

ผู้เรียน คนที่	ลักษณะการเรียนรู้ผ่าน การสำรวจ แบบทดสอบ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style Questionnaires)	ความชอบความ สนใจ	ต้นทุนที่ ตนเองมี	สาเหตุที่เลือกทำโครงการ ในกลุ่มรายวิชาธุรกิจและ การเป็นผู้ประกอบการ	ความคาดหวังต่อ รายวิชานี้	ประเด็นทาง ธุรกิจที่สนใจ เป็นพิเศษ
7	การเรียนรู้จากกการฟัง (Auditory)	การฟังพอดแคสต์ ธุรกิจ, การเข้าฟัง สัมมนาออนไลน์	มีอุปกรณ์ฟัง เสียงและการ เชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ต	ต้องการฟังแนวคิดและ ประสบการณ์จาก ผู้เชี่ยวชาญ	สามารถนำแนวคิด ใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ ในธุรกิจ	ยุทธ การสร้าง เครือข่ายและ การตลาด ดิจิทัล
8	การเรียนรู้จากกการเห็น (Visual)	การดูวิดีโอธุรกิจ, การสร้างฟรีเซน เทชัน	มีโปรแกรม สร้างฟรีเซน เทชันและ อินเทอร์เน็ต	สนใจการนำเสนอข้อมูลและ ไอเดีย	สามารถสร้างฟรีเซน เทชันที่น่าสนใจและ มีประสิทธิภาพ	การนำเสนอ ข้อมูลและการ สื่อสารทาง ธุรกิจ
9	การเรียนรู้จากกการลงมือทำ (Kinesthetic)	การสร้าง ผลิตภัณฑ์, การจัด กิจกรรมการตลาด	มีวัสดุอุปกรณ์ สำหรับทำ ผลิตภัณฑ์	ต้องการทดลองสร้างและ ขายผลิตภัณฑ์	สามารถสร้าง ผลิตภัณฑ์และตลาด ได้จริง	การพัฒนา ผลิตภัณฑ์ และการตลาด เชิงสร้างสรรค์

ผู้เรียน คนที่	ลักษณะการเรียนรู้ผ่าน การสำรวจ แบบทดสอบ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style Questionnaires)	ความชอบความ สนใจ	ต้นทุนที่ ตนเองมี	สาเหตุที่เลือกทำโครงการ ในกลุ่มรายวิชาธุรกิจและ การเป็นผู้ประกอบการ	ความคาดหวังต่อ รายวิชานี้	ประเด็นทาง ธุรกิจที่สนใจ เป็นพิเศษ
10	การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Kinesthetic)	การสัมภาษณ์, การ อภิปรายกลุ่ม	มี ความสามารถ ในการพูดในที่ สาธารณะ	ขอรับการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นและการเรียนรู้ร่วมกับ ผู้อื่น	สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ปัญหา ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	การแก้ไข ปัญหาและ การตัดสินใจ ทางธุรกิจ
11	การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Kinesthetic)	การทำวิจัยตลาด, การวิเคราะห์ข้อมูล ธุรกิจ	มีโปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูล และการเข้าถึง อินเทอร์เน็ต	ต้องการพัฒนาทักษะการ วิเคราะห์และการวางแผนเชิง ลึก	สามารถวิเคราะห์ ตลาดและวางแผน ธุรกิจได้อย่างเป็น ระบบ	การวิเคราะห์ ข้อมูลและการ ทำวิจัยตลาด
12	การเรียนรู้จากทางการฟัง (Auditory)	การฟังบรรยาย จากผู้เชี่ยวชาญ, การพูดคุยกับที่ ปรึกษา	มีการเชื่อมต่อไป กับที่ปรึกษา ธุรกิจ	ต้องการเรียนรู้จากผู้มี ประสบการณ์จริง	สามารถนำความรู้ และคำแนะนำมา ปรับใช้ในธุรกิจ	การให้ คำปรึกษาและ การพัฒนา ธุรกิจ

ผู้เรียน คนที่	ลักษณะการเรียนรู้ผ่าน การสำรวจ แบบทดสอบ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style Questionnaires)	ความชอบความ สนใจ	ต้นทุนที่ ตนเองมี	สาเหตุที่เลือกทำโครงการ ในกลุ่มรายวิชาธุรกิจและ การเป็นผู้ประกอบการ	ความคาดหวังต่อ รายวิชานี้	ประเด็นทาง ธุรกิจที่สนใจ เป็นพิเศษ
13	การเรียนรู้จากภาพเห็น (Visual)	การสร้างวิดีโอ โปรมอนชั่น, การ ออกแบบแผนภูมิ ข้อมูล	มีอุปกรณ์ถ่าย ทำวิดีโอและ โปรแกรมแก้ไข วิดีโอ	ต้องการพัฒนาทักษะการ สร้างสื่อโฆษณา	สามารถสร้างวิดีโอ โปรมอนชั่นที่น่าสนใจ	การตลาด ดิจิทัลและการ ผลิตสื่อวิดีโอ
14	การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Kinesthetic)	การทำงานใน ร้านค้า, การ ทดลองขายสินค้า	มีพื้นที่สำหรับ ขายสินค้าและ วัสดุจำลอง	ต้องการพัฒนาทักษะการ ขายและการจัดการ	สามารถขายสินค้า และจัดการร้านค้าได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	การขายและ การบริการ ลูกค้า

โดยตลอดระยะเวลาการฝึกอบรมผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนทำงานร่วมกันตลอดการเรียนรู้ การนัดหมายเพื่อขอคำปรึกษาเป็นไปตามแผนการทำงานที่วางไว้ โดยปัญหาที่ระหว่างการดำเนินงานที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนพบ มีดังนี้

1) มีช่วงเวลาที่ผู้เรียนเปลี่ยนตารางการนัดหมายกระทันหัน ซึ่งอาจกระทบกับช่วงเวลานัดหมายอื่นๆ และส่งผลต่อการขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาผลงาน ทำให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนปรับรูปแบบสำหรับผู้เรียนที่เปลี่ยนตารางนัดหมาย เป็นการนัดในรูปแบบออนไลน์ในช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์

ในกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ประกอบการครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งเป้าหมายร่วมกับผู้เรียนไว้ ดังนี้ 1) เพื่อให้ผู้ประกอบการให้นำเสนอเรื่องราวและแรงบันดาลใจในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ผู้เรียนเห็นจุดเริ่มต้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนิน 2) แนวทางในการปรับตัวเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ในอนาคตที่มีการแข่งขันสูงและ 3) ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้นำเสนอแนวคิดทางธุรกิจเพื่อให้ผู้ประกอบการให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งหลังจากการจัดกิจกรรมพบว่าผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ประโยชน์จากกิจกรรมครั้งนี้ โดยสังเกตได้จาก การถอดบทเรียนของผู้เรียนที่ได้นำเสนอในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

“...ข้อเสนอแนะบางอันเป็นสิ่งที่พวกเราคาดไม่ถึงและเป็นประโยชน์มาก ทำให้ต้องกลับมาทบทวนและเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีกที่ว่าใช้ความต้องการของลูกค้าจริงไหม เหมือนตอนนี้พวกเรายังเอาความต้องการตัวเองเป็นที่ตั้งและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวเป้าหมายน้อยไป...”

“... ชอบการเสนอแนวทางว่าให้วิเคราะห์คู่แข่งที่เป็นอันดับ 1 ในตลาดนั้นๆ เพราะจะเห็นเส้นทางที่ดีที่สุดแล้วเราค่อยต่อยอดไปข้างหน้า...”

“... วันนี้ได้ข้อเสนอแนะเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ได้ทดลองออกแบบมาก่อน ต้องกลับไปปรึกษาคณาจารย์เพิ่มเติมเพราะวันนี้ที่เข้าใจมันไม่ใช่แค่เรื่องความสวยงามอีกต่อไป เลยคิดว่าต้องลองไปออกแบบใหม่และทดลองตลาด ได้ฟังของกลุ่มเพื่อด้วยเห็นการเอามาปรับใช้บางอย่างแค่ต้องรอขอความคิดเห็นจากครูต่อค่ะ...”

กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้ประกอบการจริงให้ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำงานกับทีมผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ประกอบการให้ข้อเสนอแนะทั้งมุมมองและแนวทางในการให้คำปรึกษากับแต่ละกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้แนวทางจากผู้ประกอบการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1) ทุกแนวคิดที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกแบบต้องนำมาใช้เป็นการสำรวจมุมมองสาธารณะต่อสิ่งที่ออกแบบ เพราะเป็นการนำเอาแนวคิดไปขายดังนั้นการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายและการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะได้คำตอบ รวมทั้งในการเสนอแนะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิดเพราะคนที่ให้คำตอบ คือ กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง

2) กลุ่มผู้เรียนที่ได้นำเสนอและทดลองออกแบบไปถึงขั้นบรรจุมุมมองแนะนำให้มีการออกแบบเรื่องราวเบื้องหลังของแบรนด์ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันทั้งหมดทั้งชื่อแบรนด์ สี โลโก้ เป็นต้น

3) ผู้เรียนที่ใช้ธุรกิจของครอบครัวตนเองเป็นฐานในการศึกษาส่วนนี้ น่าสนใจอย่างมาก เพราะสามารถเก็บข้อมูลผู้ประกอบการได้ง่ายอย่างมาก หากแต่อยากให้มีวิเคราะห้ปัญหาในธุรกิจที่พบให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาออกแบบกลยุทธ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

โดยจากการวิเคราะห์ทั้งสามประการผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนได้ใช้มาเป็นแนวทางในการให้คำแนะนำผู้เรียนในลำดับต่อไป ซึ่งตลอดกระบวนการให้คำแนะนำพบว่าหลังจากที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการจริงผู้เรียนมีแนวคิดการออกแบบที่พัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีการปรับแต่งแนวคิดที่หลากหลายมุมมองมากขึ้น ผู้วิจัยได้บันทึกหลังการสอนจากการเข้าร่วมรับฟังโดยมีรายละเอียดตัวอย่าง ดังนี้

“ผู้เรียนคนหนึ่งที่น่าสนใจออกแบบแนวคิดทางธุรกิจเครื่องประดับสายมูเตลูได้รับคำแนะนำจากผู้ประกอบการว่าระบุกลุ่มเป้าหมายให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพราะลูกค้าที่เป็นสายมูเตลูนั้นมีหลากหลายช่วงอายุการกำหนดอายุของกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนมีผลต่อการออกแบบรูปทรงของผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น สิ่งที่ผู้เรียนได้ไปปรับปรุง คือ การมุ่งศึกษาไปที่กลุ่มลูกค้ากลุ่มหนึ่งให้ชัดเจนโดยเลือกศึกษาที่กลุ่มลูกค้า Generation Z ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานที่ชัดเจน โดยผู้เรียนปรับแผนการทำงานมุ่งไปศึกษาพฤติกรรมมาริโอคและการซื้อเครื่องประดับในกลุ่มลูกค้า Generation Z และสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึก”

“ผู้เรียนสนใจนำธุรกิจที่บ้านมาเป็นฐานในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเป็นธุรกิจโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยวจากเดิมที่ผู้เรียนมุ่งออกแบบโลโก้และเพจ Facebook เมื่อได้รับคำปรึกษาจากผู้ประกอบการจริงได้แนวทางที่กว้างขวางมากขึ้นให้ผู้เรียนเห็นว่าธุรกิจที่พี่ของครอบครัวที่แต่เดิมไม่เคยทำการตลาดเลย วันนี้ได้เรียนรู้ว่าให้นำแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวของจังหวัดมาเปิดว่าโฮมสเตย์ของผู้เรียนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางการท่องเที่ยวที่สำคัญหรือไม่หรืออยู่นอกเส้นทาง รวมทั้งการนำเอาเครื่องมือ SWOT มาวิเคราะห์ให้เห็นว่าสถานการณ์ที่แท้จริงของธุรกิจครอบครัวนั้นเป็นอย่างไรก่อนที่จะเลือกกลยุทธ์ทางธุรกิจที่นำมาใช้”

ในการนำเสนอทางธุรกิจ (Pitching) นั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการชี้แจงลำดับการนำเสนอและเกณฑ์การประเมินการนำเสนอต่อให้กับผู้เรียนเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา พบว่าผู้เรียนมีการนำเสนอออกมาได้อย่างชัดเจน สะท้อนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกได้อย่างชัดเจนในทุกคุณลักษณะ ผ่านคะแนนที่เพิ่มขึ้นในทุกช่วงของการประเมินระหว่างกรอบรวม โดยภายหลังการนำเสนอทางธุรกิจผู้เรียนในภาพรวมผู้เรียนประทับใจการอบรมในครั้งนี้ รวมทั้งในแบบบันทึกหลังการจัดการอบรมที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนบันทึกได้นำมาประชุมเพื่อดำเนินการปรับปรุงกระบวนการจัดการอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

5. ผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (E - Evaluation)

การประเมินผลผู้เรียนดำเนินการก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมตามแนวทางของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน

จากการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนประเมินมีรายละเอียด ดังตาราง 50

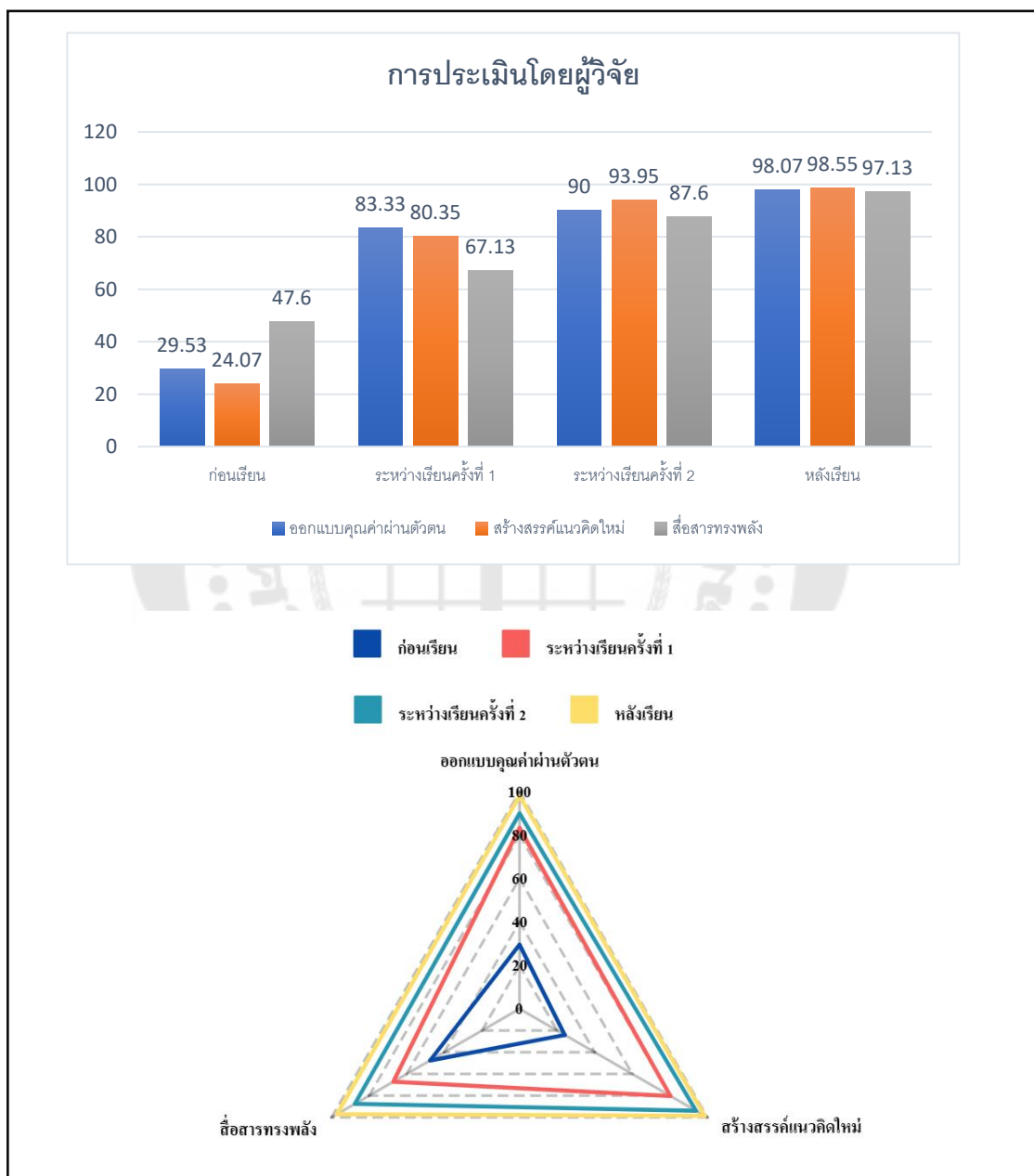
ตาราง 50 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

องค์ประกอบ	ก่อนการฝึกอบรม			ระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1			ระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 2			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ
ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน	4.43	1.016	29.53	12.50	1.401	83.33	13.50	1.454	90.00	14.71	.469	98.07
สร้างสรรค์แนวคิดใหม่	4.93	.616	24.65	16.07	1.730	80.35	18.79	.802	93.95	19.71	.469	98.55
สื่อสารทรงพลัง	7.14	1.231	47.6	10.07	.616	67.13	13.14	.864	87.60	14.57	.514	97.13
คะแนนรวม	16.50	1.787	33.00	38.64	2.499	77.28	45.43	1.742	90.86	49.00	.877	98.00

หมายเหตุ คะแนนของแต่ละองค์ประกอบ 1. ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน คะแนนเต็ม 15 คะแนน
2. สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
3. สื่อสารทรงพลัง คะแนนเต็ม 15 คะแนน

จากตาราง 50 พบว่าผู้วิจัยประเมินผู้เรียนก่อนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 คิดเป็นร้อยละ 29.53 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 คิดเป็นร้อยละ 24.65 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.14 คิดเป็นร้อยละ 47.6 ผลการประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.50 คิดเป็นร้อยละ 83.33 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.07 คิดเป็นร้อยละ 80.35 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.07 คิดเป็นร้อยละ 67.13 ผลการประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 2 องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.50 คิดเป็นร้อยละ 90.00 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.79 คิดเป็นร้อยละ 93.95 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.14 คิด

เป็นร้อยละ 87.60 ผลการประเมินหลังการฝึกอบรม องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.71 คิดเป็นร้อยละ 98.07 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.17 คิดเป็นร้อยละ 98.55 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.57 คิดเป็นร้อยละ 97.13 แสดงดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 ร้อยละของคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ
ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่ประเมินโดยผู้วิจัยจำแนกตามองค์ประกอบและช่วงเวลา

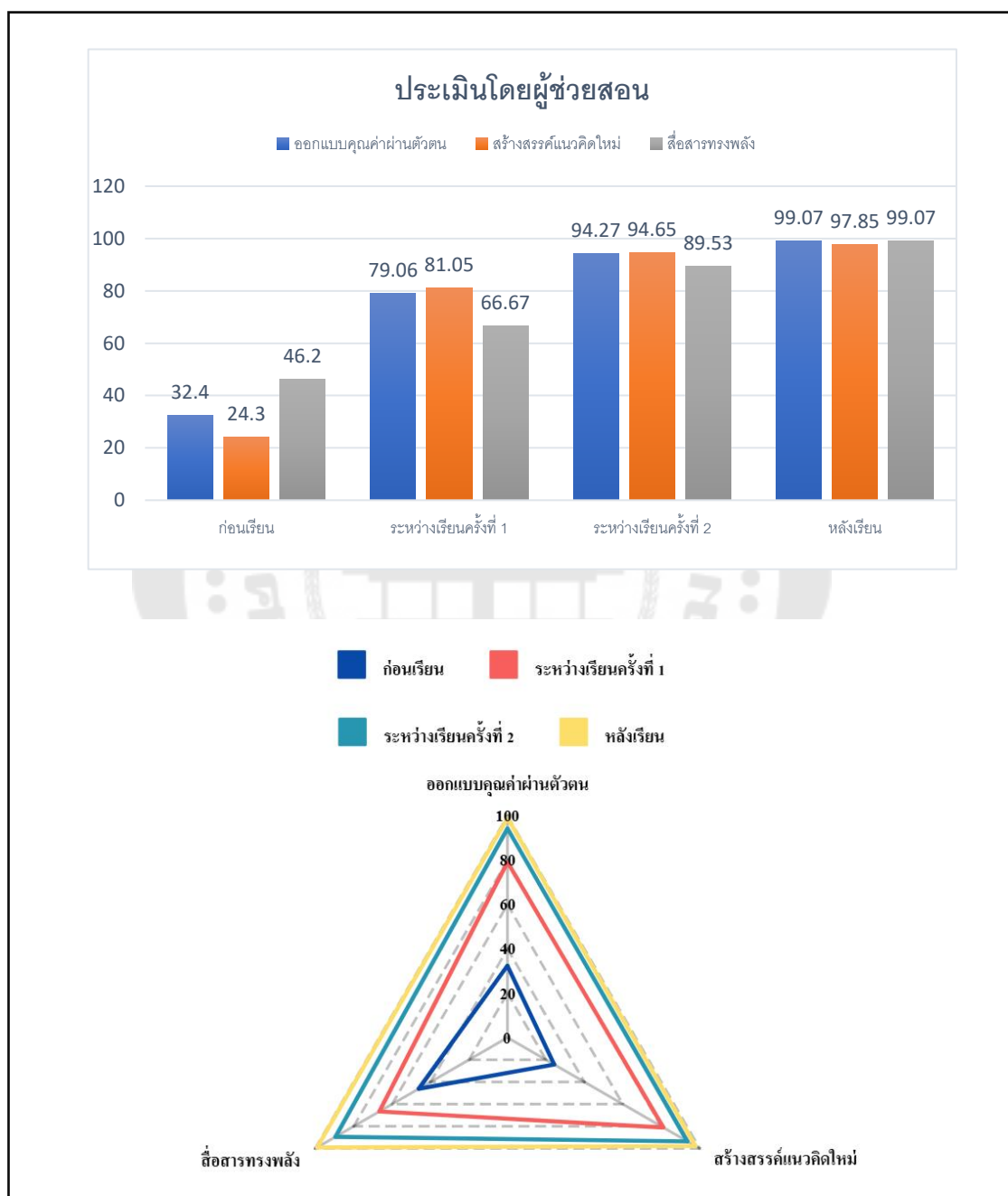
ตาราง 51 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้ช่วยสอนประเมิน

องค์ประกอบ	ก่อนการฝึกอบรม			ระหว่างการฝึกอบรม ครั้งที่ 1			ระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 2			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ
ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน	4.86	.663	32.40	11.86	1.748	79.06	14.14	.949	94.27	14.86	.363	99.07
สร้างสรรค์แนวคิดใหม่	4.86	.949	24.30	16.21	1.929	81.05	18.93	1.072	94.65	19.57	.514	97.85
สื่อสารทรงพลัง	6.93	.829	46.20	10.00	.784	66.67	13.43	.756	89.53	14.86	.363	99.07
คะแนนรวม	16.64	1.550	33.28	38.07	3.269	76.14	46.50	1.871	93	49.29	.726	98.58

หมายเหตุ คะแนนของแต่ละองค์ประกอบ 1. ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน คะแนนเต็ม 15 คะแนน
2. สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
3. สื่อสารทรงพลัง คะแนนเต็ม 15 คะแนน

จากตาราง 51 พบว่าผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนก่อนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 คิดเป็นร้อยละ 32.40 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 คิดเป็นร้อยละ 24.30 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.93 คิดเป็นร้อยละ 46.20 ผลการประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.86 คิดเป็นร้อยละ 79.06 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.21 คิดเป็นร้อยละ 81.05 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.00 คิดเป็นร้อยละ 66.67 ผลการประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 2 องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.14 คิดเป็นร้อยละ 94.27 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.93 คิดเป็นร้อยละ 94.65 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.43 คิดเป็นร้อยละ 89.53 ผลการประเมินหลังการฝึกอบรม องค์ประกอบการออกแบบคุณค่า

ผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.86 คิดเป็นร้อยละ 99.07 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.57 คิดเป็นร้อยละ 97.85 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.86 คิดเป็นร้อยละ 99.07 แสดงดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 ร้อยละของคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ
 ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ที่ประเมินโดยผู้ช่วยสอนจำแนกตามองค์ประกอบและช่วงเวลา

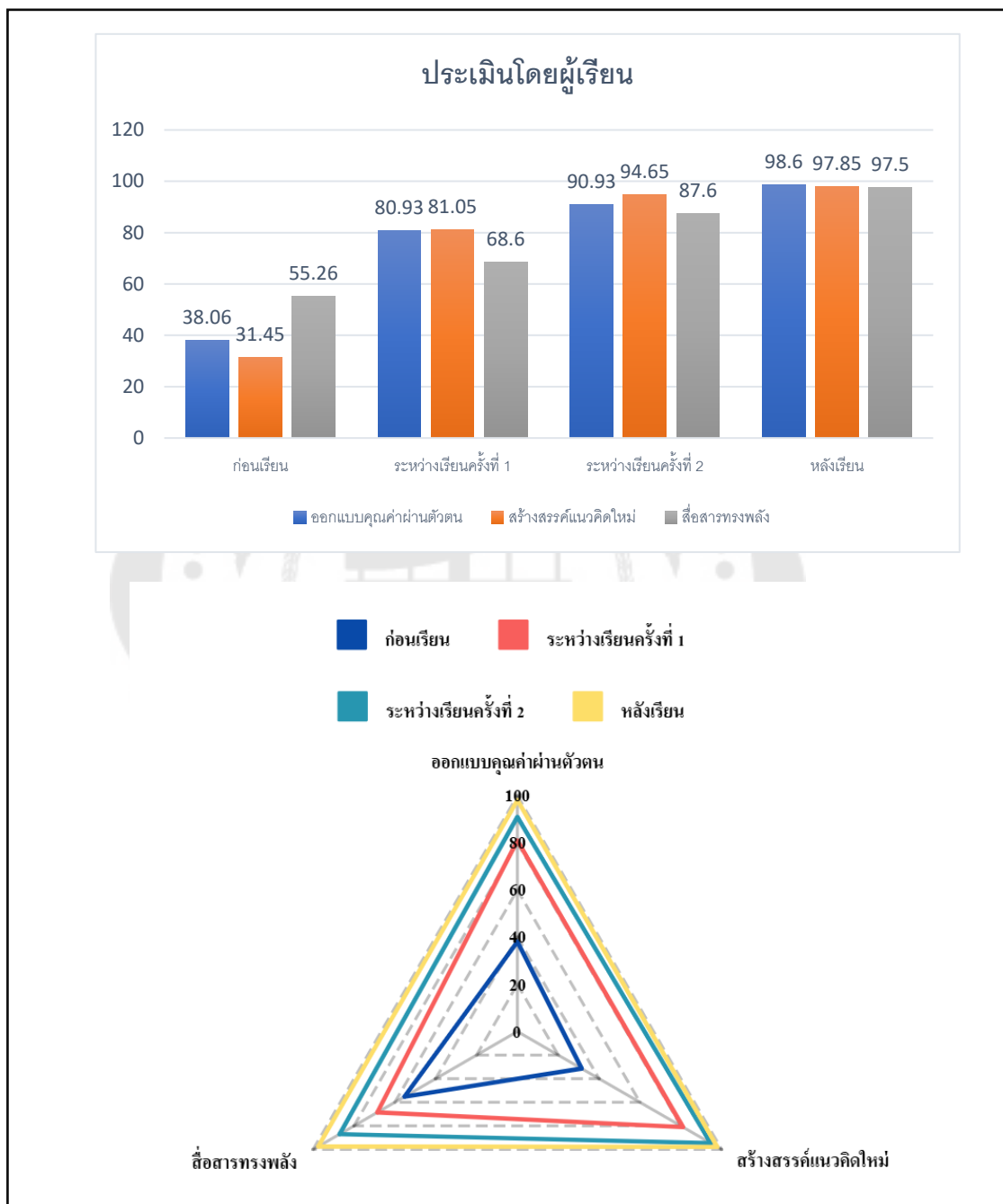
ตาราง 52 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้เรียนประเมินตนเอง

องค์ประกอบ	ก่อนการฝึกอบรม			ระหว่างการฝึกอบรม ครั้งที่ 1			ระหว่างการฝึกอบรม ครั้งที่ 2			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ
ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน	5.71	1.139	38.06	12.14	1.167	80.93	13.6	1.082	90.93	14.79	.426	98.60
สร้างสรรค์แนวคิดใหม่	6.29	.994	31.45	16.21	1.805	81.05	18.9	.730	94.65	19.57	.514	97.85
สื่อสารทรงพลัง	8.29	1.139	55.26	10.29	.994	68.60	13.1	.770	87.60	14.63	.497	97.50
คะแนนรวม	20.2	2.128	40.58	38.64	2.240	77.28	45.7	1.383	91.42	49.00	.877	98.00

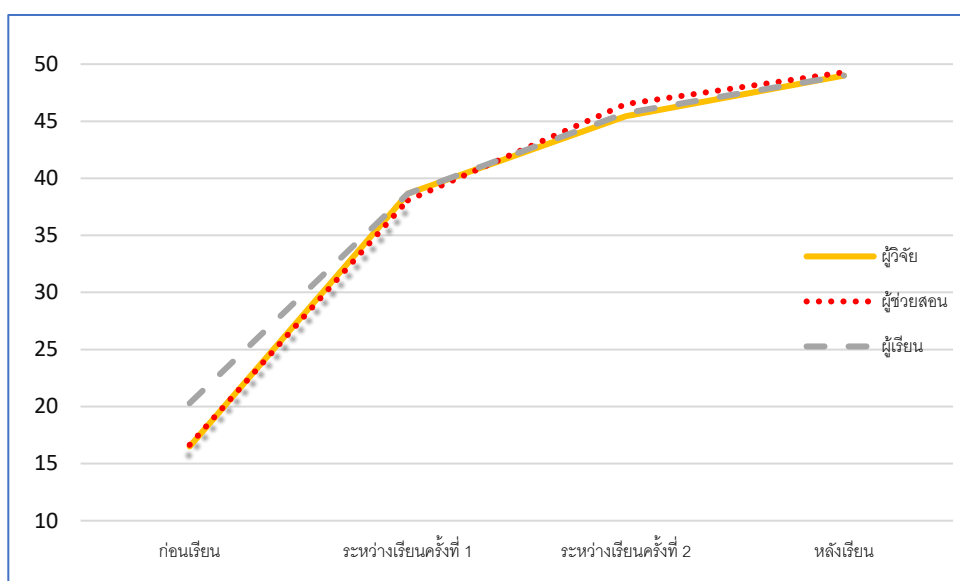
หมายเหตุ คะแนนของแต่ละองค์ประกอบ 1. ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน คะแนนเต็ม 15 คะแนน
2. สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
3. สื่อสารทรงพลัง คะแนนเต็ม 15 คะแนน

จากตาราง 52 พบว่าผู้เรียนประเมินผู้เรียนก่อนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.71 คิดเป็นร้อยละ 38.06 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.29 คิดเป็นร้อยละ 31.45 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 คิดเป็นร้อยละ 55.26 ผลการประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.14 คิดเป็นร้อยละ 80.93 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.21 คิดเป็นร้อยละ 81.05 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.29 คิดเป็นร้อยละ 68.60 ผลการประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 2 องค์ประกอบการออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.64 คิดเป็นร้อยละ 90.93 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.93 คิดเป็นร้อยละ 94.65 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.14 คิดเป็นร้อยละ 87.60 ผลการประเมินหลังการฝึกอบรม องค์ประกอบการออกแบบคุณค่า

ผ่านตัวตนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.79 คิดเป็นร้อยละ 98.60 องค์ประกอบการคิดสร้างสรรค์แนวคิดใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.57 คิดเป็นร้อยละ 97.85 องค์ประกอบการสื่อสารทรงพลังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.63 คิดเป็นร้อยละ 97.50 แสดงดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 ร้อยละของคะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับ
 ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ที่ประเมินโดยผู้เรียนจำแนกตามองค์ประกอบและช่วงเวลา

ภาพประกอบ 13 คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการวัด 4 ครั้ง ของผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน

จากภาพประกอบ 13 เป็นการแสดงคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการวัด 4 ครั้ง ของผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีพัฒนาการที่สูงขึ้นตามลำดับระยะเวลาของการทดลอง

5.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์จากข้อมูลใบงานและการทำกิจกรรม โดยมีรายละเอียดจำแนกตามองค์ประกอบได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน จากการเก็บข้อมูลพบว่าผู้เรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1.1) **สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี**

จากการเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนพบว่า ผู้เรียนทุกคนมีการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจผ่านการพิจารณาจากเครื่องมือที่ผู้สอนที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตนเอง ทั้งใบงานจักรวาลความสนใจและความถนัด และใบงานตุ๊กตาน้องดริม โดยผู้เรียนสะท้อนรายละเอียดที่เห็นการเชื่อมโยงต้นทุนที่มีไปสู่การออกแบบความสนใจที่จะเป็นต้นทางของการเติมคุณค่าต่อในรายวิชาเพื่อพัฒนาต่อเป็นธุรกิจ มีตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนคนที่ 1 “มีการนำเสนอว่าต้นทุนที่ตนเองมีที่เป็นความสามารถ คือ ธุรกิจร้านเบเกอรี่ของที่บ้านที่เดิมที่เป็น pre order เนื่องด้วยกำลังการผลิตไม่พอ รวมทั้งไม่มีแบรนด์และการสร้างกลยุทธ์ใดๆ ให้กับธุรกิจ จึงมีความต้องการพัฒนาการตลาดของธุรกิจครอบครัวของตนเอง”

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนคนที่ 7 “นำเสนอว่าที่บ้านมีตึกร้างที่ปล่อยร้างมาแล้ว 16 ปี รวมทั้งที่บ้านยังไม่มีข้อมูลว่าสามารถพัฒนาต่อในรูปแบบใดได้บ้าง ดังนั้นเลยอยากใช้รายวิชานี้มาเป็นช่องทางในการเรียนรู้กลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อนำไปพัฒนาไอเดียเพื่อนำเสนอครอบครัวต่อไป” และบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนคนที่ 12 “นำเสนอว่าชอบการแต่งตัวและเครื่องประดับจิวเวลรี่ ขณะเดียวกันพบว่าตนเองชอบหาที่พึ่งทางใจเช่นการไปกราบไหว้ขอพรและสวมใส่เครื่องประดับสายมูเตลู ประกอบกับสนใจด้านธุรกิจจึงต้องการพัฒนาเครื่องประดับสายมูที่ตอบโจทย์ความต้องการที่พึ่งทางใจของลูกค้า Generation ใหม่” เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้สำรวจทรัพยากรหรือต้นทุนที่ตนเองมี มาเป็นพื้นฐานในการต่อยอดเชิงธุรกิจ

นอกจากนี้ในเครื่องมือยังกล่าวเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเห็นว่าเครือข่ายทรัพยากรและบุคคลที่รู้จักนั้นเป็นทรัพยากรของผู้เรียนด้วยเช่นกันทั้งเครือข่ายผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญรู้จัก ซึ่งพบว่าได้เครือข่ายที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจและเป้าหมายของผู้เรียนแต่ละบุคคล แสดงดังตาราง 53

ตาราง 53 แสดงตัวอย่างความสนใจเฉพาะบุคคลของผู้เรียนที่พัฒนา

ลำดับ	หัวข้อ	วิธีการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้
1	“ประจิบ” แปรนต์น้ำมะพร้าวและเรื่องราวจาก ประจวบคีรีขันธ์ (Drink PRAJIB to feel PRACHUAP)	1. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 2. เกษตรท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3. โรงงาน OEM 4. เพจและช่อง YOUTUBE นำเที่ยว
2	พัฒนาจุดขายของบริษัทครอบครัวเพื่อพัฒนา แปรนต์ “คุณอนันต์”ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	1. โรงงานทำผลิตภัณฑ์อาหารผงของ ครอบครัว 2. ผู้เชี่ยวชาญทางการตลาด 3. เว็บไซต์เรียนรู้ทางธุรกิจ

1.2) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จาก การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนและการสะท้อนคิดของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนทั้งหมดมีการ ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจผ่านการพิจารณาจากการเครื่องมือที่ผู้สอนที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตนเอง ทั้งไปงานเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ (SWOT Analysis) การวิเคราะห์คุณลักษณะของ ลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมาย การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้ง การคาดการณ์ไปสู่ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตของธุรกิจที่ตนเองต้องการพัฒนาพบว่า ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและปรับกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม มีตัวอย่างดังต่อไปนี้ บันทึกหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนคนที่ 4 “มีความตระหนักเป็นอย่างดีว่าความเสี่ยงในธุรกิจที่ตนเองสนใจ นั้นมีสูง เนื่องด้วยกรนโยบายและรูปแบบของธุรกิจด้านพลังงานทางเลือกอย่าง Carbon Footprint ยังไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทย จึงนำมาสู่การปรับกระบวนการเป็นการศึกษาข้อมูล สถานการณ์เพิ่มขึ้นและแนวโน้มการพัฒนา รวมทั้งปรับแผนการทำงานไปสู่การสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่อยู่ในกิจการด้านนี้จนเห็นข้อจำกัดที่ชัดเจนมากขึ้น ทำให้แนวทางธุรกิจที่ นำเสนอแม้ว่าจะมีความเป็นไปได้ไม่สูงแต่เป็นการนำเสนอทางเลือกให้เกิดขึ้น ได้แนวทางและ ข้อจำกัดรวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการเริ่มต้นทางธุรกิจ” จากกรณีศึกษาของผู้เรียนนี้ทำให้ ผู้วิจัยได้เรียนรู้ด้วยเช่นกันว่าการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนนั้นการเรียนรู้ระหว่าง

ทางผ่านการให้คำปรึกษาข้อจำกัดบางประการนั้นอาจเพิ่มพาระหว่างการทำงาน แนวทางที่ผู้วิจัยได้ใช้ คือ การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นหาแนวทางและทางออกเพื่อปรับกลยุทธ์

นอกจากนี้นักเรียนคนที่ 12 พบว่าต้องการพัฒนาเครื่องประดับสายมูเตลูเพื่อตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายลูกค้าใน Generation ใหม่ ซึ่งในกระบวนการให้คำปรึกษาผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนได้สร้างกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้นพบว่า “ผู้เรียนมีการระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งไปที่ Generation Z ซึ่งเมื่อผู้เรียนไปศึกษาอย่างชัดเจนได้มานำเสนอว่ากลุ่มเป้าหมายใน Generation นี้ ไม่ได้ต้องการให้ใครรู้ว่าเครื่องประดับของตนเองเป็นสายมู ไม่ต้องการให้ใครรู้ว่าตนเองมีความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ ดังนั้นรูปลักษณ์ของเครื่องประดับอาจต้องไม่สะท้อนถึงการมูอย่างชัดเจนเน้นความสวยงามตามเทรนด์แต่แฝงไปด้วยความหมายแห่งความเชื่อแทน รวมทั้งมีการคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วยเช่นกันตรงที่ในตลาดมีธุรกิจเครื่องประดับอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นแนวทางเพื่อพัฒนางานนี้จึงเป็นการศึกษาไปถึง Next Generation เพื่อให้การออกแบบกลยุทธ์ครอบคลุมไปถึงกลุ่มลูกค้าในอนาคตด้วยรวมทั้งนำช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น สีมงคล สีประจำวันเกิด สีเสริมด้วย ช่วงฤดูกาลกับการปรับแต่งเครื่องประดับเพื่อให้เกิดความถี่ในการบริโภคเนื่องจากการซื้อเครื่องประดับแต่ละครั้งนั้นนานกว่าจะเกิดการซื้อใหม่ ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนคิดกว้างไปถึงปัจจัยอื่นๆ แวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา สอดคล้องกับสะท้อนการเรียนรู้ภายหลังการทำกิจกรรมของผู้เรียนคนที่ 12 ที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า “หนูได้เห็นที่หนูทำเครื่องประดับแบบที่หนูสนใจมันมีเหตุผลมากมายที่ต้องคิดถึงก่อนทำ มันไม่ใช่ที่เราอยากทำแล้วมันจะสำเร็จต้องดูทั้งคู่แข่งลักษณะของลูกค้า ความเชื่อที่เค้ามีและอนาคตของพวกเค้าที่มันจะเปลี่ยนแปลง เหมือนเราจะได้ปรับวิธีการทำงานของเราตั้งแต่ก่อนปัญหามันจะเกิด”

การปล่อยให้ผู้เรียนใช้จินตนาการอย่างเต็มที่เพื่อเผชิญกับข้อจำกัดและนำไปสู่การค้นหาความเป็นไปได้นั้นการปล่อยให้ผู้เรียนได้ถอดบทเรียนจนรู้ข้อจำกัดนั้นสร้างการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน เช่นผู้เรียนคนที่ 7 ที่ออกแบบหลักสูตรอบรมเพื่อเปิดการอบรมเพื่อหารายได้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ คือ การลงทุนนั้นเดิมที่ต้องการสร้างแนวทางการอบรมและไปเปิดรับสมัครโดยจ่ายเงินเข้ามาเพื่อเข้ารับการอบรมพบว่ามีปรับแผนเป็นระยะเพื่อสร้างความเป็นไปได้ ดังนั้นที่กหลังกิจกรรมของผู้เรียนคนที่ 12 ดังนี้ “ผู้เรียนได้ค้นพบตลอดการเรียนรู้และการเข้ามาขอคำปรึกษาโดยถอดบทเรียนและเห็นความเป็นไปได้ว่าการเปิดอบรมมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในประเด็นต่างๆ อีก

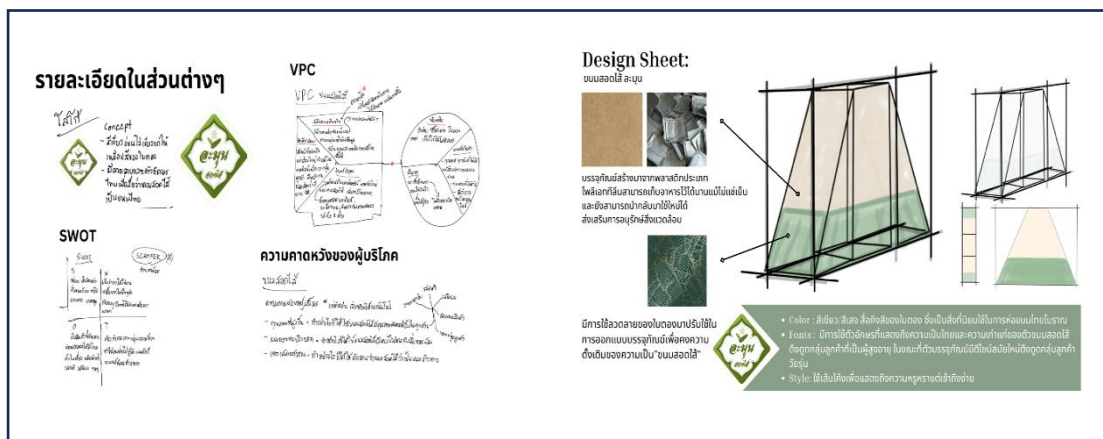
หลายประการทั้งการเข้าสถานที่ อาหารและเครื่องดื่ม ดังนั้นแผนสุดท้ายที่ปรับคือการทดลองใช้ การอบรมเปิดให้กับผู้เข้าร่วมการอบรมที่สนใจเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง โดยให้ความสำคัญกับการนำแนวคิดทางธุรกิจมาปรับใช้แทน เช่น การตลาดเพื่อสร้างความสนใจต่อผู้ต้องการเข้ารับการอบรม เงินรางวัล การแข่งขัน การเลือกกลยุทธ์การโฆษณา เป็นต้น” ซึ่งเมื่อปรับปรุงออกมาพบว่ากิจกรรมที่พัฒนาสามารถกระตุ้นการรับรู้ให้กับผู้บริโภคจนมีคนสมัครเข้ารับการแข่งขันจำนวนมากและได้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงกลยุทธ์การโฆษณา ผู้เรียนได้ถอดบทเรียนให้ผู้สอนได้เห็นว่า การทดสอบตลาดนั้นมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเข้าไปเริ่มต้นเลยโดยที่ไม่มีข้อมูล รวมทั้งการออกแบบสินค้าหรือการโฆษณาส่วนสำคัญคือการสำรวจตลาดเพื่อดูความพึงพอใจของผู้บริโภค

1.3) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งการเข้ารับการปรึกษาเพื่อพัฒนาผลงานและเครื่องมือที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งตุ๊กตาน้องดรีม กิจกรรมการเดินทางของลูกค้าและการเดินทางของผู้ประกอบการพบ ว่าผู้เรียนสามารถสะท้อนความเป็นไปได้ของแนวคิดธุรกิจที่พัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยมุ่งไปที่การให้เหตุผลของผู้เรียนต่อการต่อยอดบนพื้นฐานของตนเอง โดยการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของธุรกิจนั้นพบว่าสะท้อนมาในทั้งรูปแบบที่พบว่า “แนวคิดธุรกิจนั้นเป็นไปได้” และ “แนวคิดธุรกิจนั้นยากต่อการเกิดขึ้น” ซึ่งต้องให้เหตุผลผ่านข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มีตัวอย่างดังต่อไปนี้ สะท้อนคิดหลังกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนคนที่ 9 ที่นำเสนอความเป็นไปได้ออกของแนวคิดที่ตนเองพัฒนา “แนวคิดที่หนูพัฒนาอยากบอกว่า อาจเป็นไปได้ เพราะมันเป็นการต่อยอดจากธุรกิจอื่น ที่มีอยู่แล้วในตลาด” แต่สิ่งที่ผู้เรียนคนที่ 9 ได้นำเสนอออกมาให้เห็นว่าพื้นที่การต่อยอดนี้เป็นการฝึกต่อยอดและมองเห็นโอกาส คือ “...หนูได้รู้ว่าธุรกิจนี้ยังมีโอกาสเติบโตได้ โดยที่ช่วงนี้ยังอยู่ในความนิยมเอามาปรับขนาดหรือสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับมันเพราะหนูเองก็เป็นผู้ซื้อเลยรู้ว่าต้องการอะไร” หรือ ผู้เรียนคนที่ 4 ที่ผู้วิจัยได้บันทึกหลังกิจกรรมการเรียนรู้ว่า “ผู้เรียนมีความตระหนักเป็นอย่างดีว่าความเสี่ยงในธุรกิจที่ตนเองสนใจนั้นมีสูง เนื่องด้วยการนโยบายและรูปแบบของธุรกิจด้านพลังงานทางเลือกอย่าง Carbon Footprint ยังไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทย จึงนำมาสู่การปรับกระบวนการเป็นการศึกษาข้อมูลสถานการณ์เพิ่มขึ้นและแนวโน้มการพัฒนา...” ออกแบบมาเป็นแผนธุรกิจที่มีการประยุกต์หลักการที่ได้เรียนรู้ไปทดลองปรับใช้

นอกจากนี้ในระหว่างการเรียนรู้พบว่าผู้เรียนมีความตระหนักถึงแนวคิดที่เป็นไปได้และแนวคิดที่ยากต่อการเป็นไปได้ โดยมีการนำเสนอเหตุผลและปรับกระบวนการทำงานท้ายที่สุดสามารถสะท้อนออกมาผ่านเหตุผลวิธีการทำงานที่สามารถเชื่อมโยงทรัพยากรบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและสรุปความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจ และข้อบ่งชี้เพื่อการพัฒนาอย่างมีเหตุผลทั้งความเป็นไปได้ในปัจจุบันและอนาคต เช่น ผู้เรียนคนที่ 4 ที่ผู้วิจัยได้บันทึกหลังกิจกรรมการเรียนรู้ว่า “...นำมาสู่การปรับกระบวนการเป็นทางการศึกษาข้อมูลสถานการณ์เพิ่มขึ้นและแนวโน้มการพัฒนา รวมทั้งปรับแผนการทำงานไปสู่การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่อยู่ในกิจการด้านนี้จนเห็นข้อจำกัดที่ชัดเจนมากขึ้น ทำให้แนวทางธุรกิจที่นำเสนอแม้ว่าจะมีความเป็นไปได้ไม่สูงแต่เป็นการนำเสนอทางเลือกให้เกิดขึ้น ได้แนวทางและข้อจำกัดรวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการเริ่มต้นทางธุรกิจ” เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ จากการเก็บข้อมูลพบว่าผู้เรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

2.1) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์ การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งการเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาผลงานและเครื่องมือที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งเทคนิคการออกแบบ SCAMPER เพื่อต่อยอดแนวคิด เทคนิค SWOT Analysis เทคนิค Business Model Canvas พบว่าผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ได้ออกแบบผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์โดยสะท้อนออกมาผ่านกระบวนการในการทำงาน เช่น บันทึกหลังการให้คำปรึกษาผู้เรียนคนที่ 6 ดังนี้ “ผู้เรียนได้นำเอาขนมสอดไส้ของคุณย่าที่บ้านมาต่อยอด โดยผู้เรียนพบว่าลูกค้าที่มาใช้บริการที่บ้านนั้นลดน้อยลง ขณะเดียวกันพบว่าขนมสอดไส้ที่ห่อจากใบตองนั้นสามารถเก็บรักษาได้ไม่นานและวัตถุดิบใบตองเริ่มหายากในบริเวณบ้านเมื่อเทียบกับสมัยก่อน จึงมีการปรับบรรจุภัณฑ์ใหม่เพื่อให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีการไปสัมภาษณ์คุณย่าและผู้ที่ทำขนมสอดไส้ในบริเวณรอบบ้าน รวมทั้งสัมภาษณ์ลูกค้าที่บริโภคขนมสอดไส้เพื่อหาข้อสรุปแนวทางการออกแบบแนวคิดบรรจุภัณฑ์และนำเอาไปนำเสนอให้กับลูกค้าเพื่อหาแนวทางการปรับปรุง...” จากสิ่งที่น่าสนใจพบว่าผู้เรียนได้นำเอาผู้มีกระบวนการในการเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นเหตุผลในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์อย่างมีเหตุผล โดยแสดงผ่านตัวอย่างผลงานของผู้เรียน ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 14 ตัวอย่างผลงานของผู้เรียน

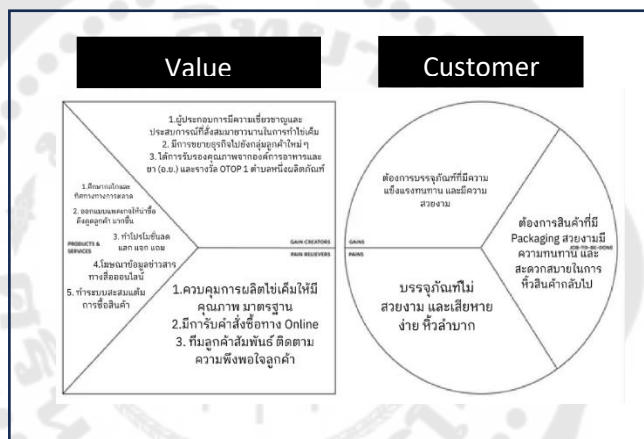
นอกจากนี้ผู้เรียนคนที่ 5 ที่นำเสนอการปรับกลยุทธ์ไข่เค็มไชยา ได้มีกระบวนการทำงานที่ปฏิบัติการไปสู่สาเหตุของการพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ด้วยการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาอย่างมีเหตุผลด้วยเช่นกัน โดยบันทึกหลังการให้คำปรึกษาผู้เรียนคนที่ 5 ดังนี้ “...กระบวนการทำงานของผู้เรียนมีกระบวนการที่มีเหตุผล เนื่องด้วยลงพื้นที่เพื่อการสัมภาษณ์และหาช่วงว่างของกลยุทธ์เดิมที่เสนอว่าไข่เค็มไชยาเป็นไข่เค็มที่มีคุณภาพ แต่ขาดการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มตลาดใหม่”

2.2) สามารถออกแบบทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย ใช้กระบวนการที่หลากหลายทางการตลาดมาผสมผสานการออกแบบเพื่อตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งการเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาผลงานและเครื่องมือที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งเทคนิคการออกแบบผ่าน SCAMPER รวมทั้งเนื้อหาการเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ที่มีการทำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางธุรกิจในมุมมองผู้บริโภคเพื่อนำมาสร้างกลยุทธ์ รวมทั้งการเดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur Journey) จริงที่เสริมให้ผู้เรียนได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการ ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้หลักการทางการตลาดมาออกแบบแนวคิดเพื่อตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การท้อนคิดทำยบทเรียนของผู้เรียนคนที่ 13 ที่นำเสนอว่า “...ผลได้เลือกใช้กลยุทธ์การตลาดที่กระตุ้นการจดจำ เพราะผมทำจกवालความสนใจและความถนัดแล้วผมเห็นว่าผมชอบแต่เพลงแร็ป และหนึ่งในกลยุทธ์การตลาดที่สำคัญอันหนึ่ง คือ การใช้เพลงช่วยให้ลูกค้าจำได้และจะนึกถึงสินค้าของเรา...” ผู้เรียนคนที่ 9 ที่นำเสนอว่า “...หนูใช้กลยุทธ์ Adapt Modify และ Eliminate มาใช้ในการ Re Packaging เพราะเห็นว่ายาอดมหงส์ไทยนั้นมีรูปลักษณ์เดียว ทั้งหมดมาจากการเอากลยุทธ์

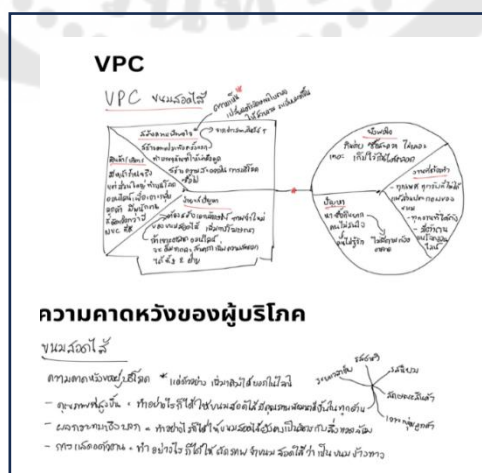
การตลาด คือ Value Proposition เามาเพื่อออกแบบ Customer Profile...” เป็นการนำเสนอให้เห็นว่าผู้เรียนได้ถ่ายโอนความเข้าใจจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดธุรกิจที่ตนเองสนใจ

รวมทั้งมีทุกกลุ่มการคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นลูกค้า โดยออกหลักการหนึ่งของผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยยึดกลุ่มเป้าหมายของแนวคิดทางธุรกิจที่ผู้เรียนสนใจเป็นที่ตั้ง ผู้เรียนได้นำเสนอผ่าน Value proposition และ Customer Profile โดยมีตัวอย่างผลงานดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ของผู้เรียนคนที่ 5

การวิเคราะห์และการสัมภาษณ์สรุปประเด็นความคาดหวังของผู้บริโภคของผู้เรียนคนที่ 6

ภาพประกอบ 15 ตัวอย่างการวิเคราะห์ Value proposition และ Customer Profile ของผู้เรียน

2.3) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งการเข้ารับการปรึกษาเพื่อพัฒนาผลงานและเครื่องมือที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งเทคนิค SWOT Analysis และการตั้งคำถามระหว่างการเข้าปรึกษาแสดงผ่านบันทึกหลังการให้คำปรึกษาผู้เรียน พบว่าผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในธุรกิจของตนเองได้ หลายประเด็นผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนจำเป็นต้องตั้งคำถามเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพิจารณาถึงความเสี่ยงในอนาคตอย่างรอบด้าน รวมทั้งมีการปรับกระบวนการโดยการให้เพื่อนช่วยเพื่อนที่ให้ผู้เรียนและคนมานำเสนอแนวคิดทางธุรกิจของตนเองหน้าชั้นเรียนรวมทั้งระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจและเพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะความเสี่ยงที่ควรระวังเพิ่มเติม พบว่าการร่วมกันพิจารณาความเสี่ยงโดยใช้กระบวนการกลุ่มมีส่วนช่วยในการระบุความเสี่ยงของแต่ละแนวคิดได้รอบด้านมากยิ่งขึ้นโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์

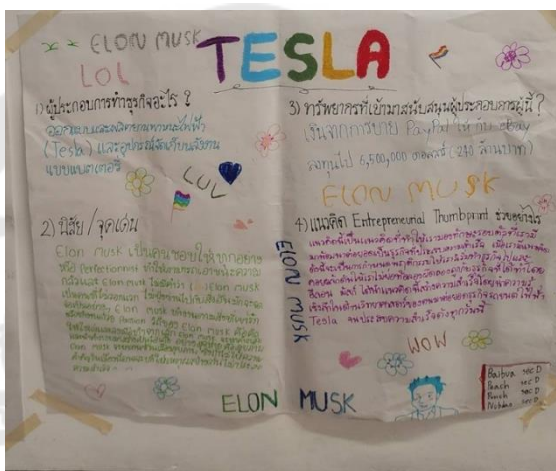
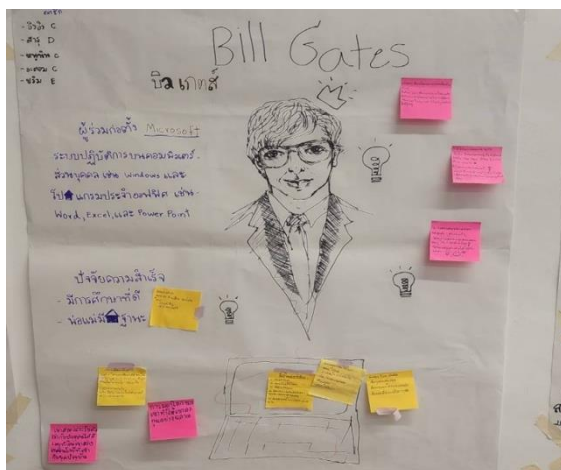
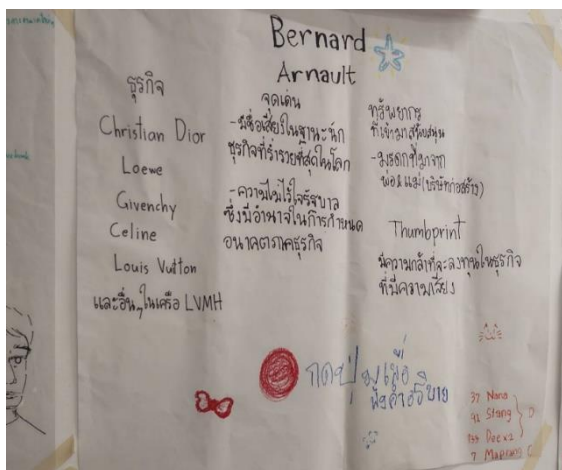
จากสะท้อนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่นำเสนอถึงประโยชน์ ดังนี้ สะท้อนหลังกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนคนที่ 7 ที่ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่อยากปรับปรุงดีกร้าของครอบครัวให้เกิดเป็นธุรกิจที่พัก “...กิจกรรมที่ให้เพื่อนๆ ได้มาฟังการนำเสนอและช่วยระวังในเรื่องต่างๆ ของแนวคิดทางธุรกิจมีประโยชน์มากๆ เลยครับ เพราะบางอย่างผมคิดไม่ถึง อย่างเช่น ขอเสนอที่เพื่อนๆ ให้ระวังคู่แข่งด้านที่พักในบริเวณใกล้เคียง จุดที่รถเดินทางผ่านมีผลต่อการปรับปรุงดีกร้าของครอบครัวไปสู่ธุรกิจที่พักเพราะถ้ารถไม่ผ่านนั่นแปลว่าคนที่ป็นนักท่องเที่ยวอาจเดินทางเข้ามาไม่ได้ ...”

รวมทั้งการแนะนำความเสี่ยงจากเพื่อนในชั้นเรียนช่วยให้ผู้เรียนตระหนักในความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นนำมาสู่การออกแบบแนวคิดให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นโดยผู้เรียนคนที่ 10 ที่มีการนำเอาลวดลายของผ้าไทยมาประยุกต์เป็นลวดลายบนของใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้วิจัยได้เห็นการปรับปรุงจากการนัดหมายเข้าพบโดยมีรายละเอียดจากบันทึกหลังการให้คำปรึกษา ดังนี้ “...ผู้เรียนตระหนักในความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะมุมมองจากกิจกรรมที่ให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียนได้ร่วมให้ข้อเสนอแนะความเสี่ยง พบว่าผู้เรียนได้สรุปประเด็นความเสี่ยงว่าลวดลายผ้าไทยในบางพื้นที่นับว่าเป็นของสูง บางสายอาจจะนำมาประกอบในผลิตภัณฑ์บางอย่างไม่ได้ เช่น รองเท้าหรือผ้าปูโต๊ะ เป็นต้น ดังนั้นผู้เรียนกลุ่มนี้จึงมีการปรับปรุงการทำงานโดยการไปศึกษาประวัติและคุณค่าของลวดลายผ้าให้ตีมากขึ้น”

2.4) สามารถอธิบายความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้อย่างชัดเจน

การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนและการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หนึ่งในกิจกรรมสำคัญ คือ การให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเดินทางของผู้ประกอบการ ที่ให้ผู้เรียนได้หาธุรกิจที่ตนเองสนใจมาถอดความสำเร็จของผู้ประกอบการผ่านกิจกรรมลายนิ้วมือผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Thumbprint) พบว่าผู้เรียนนั้นเลือกธุรกิจอย่างหลากหลาย เช่น ความสำเร็จของธุรกิจสตาร์บัค มากกว่าซาลาเปาของซาลาเปาอาราภรณ์ กว่าที่จะเป็น Disney เป็นต้น โดยผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการของธุรกิจที่ตนเองสนใจออกมาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงมาสู่ธุรกิจที่ตนเองสนใจอยากพัฒนาแนวคิดอีกครั้งผ่านคำถามที่ว่า “จากแนวคิดทางธุรกิจที่เราพัฒนาขึ้นนั้น คิดว่าลายนิ้วมือผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Thumbprint) ของตนเองที่จะสามารถนำพาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จควรเป็นอย่างไร ?” ซึ่งเป็นการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้นำเสนอออกมาอย่างเต็มที่ โดยผู้สอนได้เพิ่มเติมกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้โดยการให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการรับฟังและการนำเสนอคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จของแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (มีการนำเสนอในกิจกรรมเดียวกับการนำเสนอประเด็นความเสี่ยงในแนวคิดทางธุรกิจ) ซึ่งผู้เรียนให้ความเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจคุณลักษณะความสำเร็จของผู้ประกอบการในแนวคิดธุรกิจของตนเองอย่างมาก โดยหลักฐานเชิงประจักษ์จากการสะท้อนคิดหลังกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนคนที่ 2 ที่ต้องการออกแบบผลิตภัณฑ์น้ำมะพร้าวให้กับจังหวัดบ้านเกิดที่พบปัญหาว่ามะพร้าวนั้นผู้ปลูกปัจจุบันมีน้อยลงรวมทั้งชาวบ้านนั้นก็หันไปประกอบอาชีพอื่นๆ ผู้เรียนสะท้อนหลังกิจกรรมที่ทำว่า “...หนูคิดว่าเพื่อนมาช่วยกันมองได้มากเลยคะ ลักษณะของผู้ประกอบการที่เพื่อนๆ ร่วมกันเสนอแนะ คืออยากให้มีการเป็นนักสื่อสารเนื่องจากชาวบ้านนั้นหากต้องการให้หันมาทำน้ำมะพร้าวอีกรอบต้องสื่อสารให้ชัดเจนให้เห็นโอกาสที่จะสำเร็จได้...เป็นนักออกแบบและเข้าใจพื้นที่ที่มีความสำคัญที่ตนเองมองข้ามไปคะ”

รวมทั้งผู้เรียนคนที่ 12 ที่นำเสนอว่า “...หนูนำเสนอเพียงแค่ลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบการจนลืมไปว่างานของหนูคือเครื่องประดับสายมู กิจกรรมนี้เหมือนเพื่อนๆ มาช่วยคิดว่าการเป็นผู้ประกอบการด้านนี้ต้องมีความเชื่อด้านนี้อยู่ด้วยเช่นกัน...”

ภาพประกอบ 16 การวิเคราะห์ลายนิ้วมือผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Thumbprint) ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง จากการเก็บข้อมูลพบว่าผู้เรียนได้แสดงออกถึงพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

3.1) สามารถสื่อสารโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้น การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนและการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยพบว่าในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้นำเสนอให้เพื่อนฯ ในชั้นเรียนได้ฟัง (ที่ในขณะทำกิจกรรมมีการออกแบบให้เป็นเสมือนกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธุรกิจ) พบว่ามีการนำเอาเทคนิคมากมายมาเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อถือนในแนวคิดธุรกิจที่ได้นำเสนอ โดยตัวอย่างเทคนิคในการนำเสนอเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเกิดความน่าเชื่อถือที่พบจากการสังเกต ได้แก่ ผู้เรียนคนที่ 2 ที่มีการนำเสนอคุณประโยชน์ของน้ำมะพร้าวที่ช่วยระบายความเหนียวลำไส้ได้ดี สามารถดื่มแทนเครื่องดื่มชูกำลังได้ เนื่องจากจะออกแบบแบรนด์น้ำมะพร้าวให้กับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงได้ลองออกแบบเป็นกิจกรรมการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้านี้ในงานวิ่ง

มาราธอนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” หรือ ผู้เรียนคนที่ 14 ที่นำเสนอการ Re Branding ธุรกิจเบเกอรี่ของครอบครัว ที่มีการนำเสนอให้เพื่อนๆ ได้เห็นว่าการมีแบรนด์น่าจะยังประโยชน์ต่อธุรกิจมากกว่าการไม่มี รวมทั้งการทำธุรกิจครอบครัวให้มีคุณภาพนั้นกลยุทธ์หนึ่งที่เคยได้แนวทางจากเพื่อนๆ เมื่อครั้งที่นำเสนอประเด็นความเสี่ยง วันนี้ได้มานำเสนอให้เห็นว่าการขยายสาขาสำหรับธุรกิจครอบครัวนั้นเป็น “ความเสี่ยง” เนื่องด้วยอาจมีปัญหาเรื่องกำลังคนและการควบคุมคุณภาพของสินค้า”

ข้อสังเกตจากการสะท้อนผลผ่านการสนทนาในช่วงทำกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าเพื่อนๆ ในชั้นเรียนเห็นด้วยกับการเกิดขึ้นของแนวคิดธุรกิจเหล่านี้ และพบว่าในระหว่างกิจกรรมความเห็นของเพื่อร่วมชั้นเรียนยังคงอยากเสนอแนะเพื่อประโยชน์ของกลุ่มเพื่อนๆ ผู้สอนจึงมีการเพิ่มเติมกิจกรรม “สิ่งที่ยากบอกกับแนวคิดของเพื่อน” เพื่อให้ผู้ฟังนั้นเขียนใส่กระดาษเพื่อนำไปมอบให้กับเพื่อนหรืออาจนัดหมายแลกเปลี่ยนแนวคิดกันเองในเวลาที่จะสะดวกเนื่องด้วยคาบเรียนนี้เวลาจำกัด

3.2) สามารถประยุกต์เทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีการเชื่อมโยงเทคนิคการนำเสนอที่หลากหลายมาพัฒนาการนำเสนอให้สอดคล้องกับสถานการณ์ การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนและการสะท้อนคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยพบว่าในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอพบว่าผู้เรียนทั้งหมดมีการหาเทคนิคการนำเสนออย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนรู้เช่นกันว่าการเปิดพื้นที่การแสดงออกที่หลากหลายมากกว่าวิธีการเดียวที่ผู้สอนกำหนดนั้นช่วยเปิดพื้นที่ความสามารถของผู้เรียนที่นำเอาจุดแข็งของแต่ละคนมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้อย่างมาก สะท้อนผ่านงานของผู้เรียนคนที่ 13 ที่ผู้วิจัยได้รู้จักความสามารถของผู้เรียนผ่านใบงานจักรวาล ความสนใจและความถนัดว่ามีความสนใจในด้านการแต่งเพลงและลงเสียงดนตรี จากงานได้มีการแต่งเพลงเพื่อกระตุ้นการจดจำผลิตภัณฑ์ให้กับแบรนด์”

ผู้เรียนคนที่ 5 ที่สนใจออกแบบบรรจุภัณฑ์ของไข่เค็มไชยารวมทั้งมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่คือ ไข่เค็มผงโรยข้าวและไข่เค็มผงโรยแมลงทอดภายใต้แนวคิดผลิตภัณฑ์ “แมงเหยา” ที่มีการออกแบบการสื่อสารโดยออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบมาประกอบการนำเสนอรวมทั้ง

มีผลิตภัณฑ์จริงมาให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียนชิม รวมทั้งนำเสนอคุณค่าของผลิตภัณฑ์แมลงที่อุดมไปด้วยโปรตีน ผ่านเรื่องเล่าของแมลงและการสร้างอาชีพเลี้ยงแมลงของคนในชุมชน” เป็นต้น

3.3) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นอย่างมั่นใจ การเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน พบว่าความมั่นใจของผู้เรียนมาจากการเข้าพบผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนในการให้ข้อเสนอแนะ การแต่งกาย การเตรียมความพร้อม และซักซ้อมเพื่อให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดให้และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจ ซึ่งโดยภาพรวมนั้นพบว่าผู้เรียนบางคนอาจบริหารเวลาในขณะที่น่าเสนอไม่ดี เนื่องมาจากการต่อคิวเพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในคอมพิวเตอร์นั้นต้องใช้เวลา การเปิดโปรแกรมบางโปรแกรมที่คอมพิวเตอร์ของทางโรงเรียนไม่รองรับทำให้ใช้เวลาในการเตรียมตัวก่อนนำเสนอาน การสะท้อนคิดหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนคนที่ 1 กล่าวว่า “...งานของหนูเปิดผ่านโปรแกรมอื่นนอกเหนือจากที่โรงเรียนมี แต่เปิดไม่ได้ทำให้ขาดความมั่นใจและตอนที่น่าเสนอเพื่อนไม่เห็นภาพทำให้รู้สึกว่าการนำเสนอในครั้งนี้ทำได้ไม่ดีเพราะซ้อมมากับโปรแกรมของตัวเอง...” ผู้เรียนคนที่ 13 “...ปัญหาที่เจอคือ โปรแกรมเพลงของคอมที่โรงเรียนไม่รองรับไฟล์เสียงเพลงที่ผมเตรียมมา เพื่อเลยไม่ได้ฟังเพลงที่ผมได้แต่งขึ้นกับงานชิ้นนี้เลยเสียตาย” ซึ่งผู้เรียนเองให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงในครั้งถัดไปว่า อยากให้ผู้วิจัยได้แจ้งผู้เรียนว่าคอมพิวเตอร์ที่โรงเรียนนั้นรองรับโปรแกรมใดบ้างหรือสอบถามมาที่ผู้เรียนที่น่าเสนอว่าต้องการใช้โปรแกรมใดในการนำเสนอหรือไม่เพื่อเตรียมความพร้อมโหลดโปรแกรมรองรับ

ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนร่วมกันให้ข้อสังเกตว่าการนำเสนอในครั้งนี้ผู้เรียนแต่ละคนที่การนำเสนออย่างมั่นใจ เนื่องจากเป็นผู้เรียนที่เข้ามาเรียนวิชานี้โดยสมัครใจ (เป็นวิชาเลือก) รวมทั้งมีการกำหนดช่วงเวลาอย่างชัดเจนและเป็นระบบ หากแต่ความมั่นใจของผู้เรียนในการนำเสนอหายไปด้วยความพร้อมของอุปกรณ์ทำให้หลายประเด็นอาจไม่ถูกนำเสนอซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าไปเพิ่มเติมเพื่อเตรียมความพร้อมผู้สอนและสถานที่ให้มีความพร้อมในหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากเกณฑ์ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำหนดในงานวิจัยนี้ ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลไว้ ดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้

1. การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวัดซ้ำ (Repeated measurement)

การทดสอบคะแนนการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวัดซ้ำ โดยการพิจารณาค่าความแปรปรวนจากการวัดซ้ำแต่ละครั้งและขนาดของความสัมพันธ์ของการวัดซ้ำแต่ละครั้งพบว่าข้อมูลจากการวัด 4 ครั้ง มีความแปรปรวนและขนาดความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Mauchly's $W = .247$, Approx. Chi Square = 13.341, $df = 5$, $p = .006$) ซึ่งหมายถึงการไม่เป็น Compound Symmetry ดังนั้น การอ่านผล Test of Within-Subjects Effects จึงอ่านค่า Greenhouse-Geisser โดยมีรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 54 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างครั้งของการประเมิน	8923.214	1.642	5434.836	1071.257
ความคลาดเคลื่อน	108.286	21.344	5.073	
รวม	9031.5	22.986		

* $p < .05$

จากตารางที่ 54 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากการวัดซ้ำ 4 ครั้ง จากการอ่านค่า Greenhouse – Geisser พบว่าค่า P-value เท่ากับ .000 มีค่าน้อยกว่า .05 แสดงว่าผลการทดสอบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกทั้ง 4 ครั้ง มีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างจากครั้งอื่น ๆ

เนื่องด้วยข้อมูลไม่ได้มีการแจกแจงปกติผู้วิจัยจึงนำผลทดสอบด้วยวิธีการทดสอบของฟรีดแมน (Friedman Test) เนื่องด้วยเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการวัดทั้ง 4 ครั้ง

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการศึกษาพบว่า

2.1 คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยใช้การวิเคราะห์อนุกรมเวลาและกราฟเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง โดยเลือกใช้ Friedman Test เนื่องด้วยข้อมูลไม่ได้มีการแจกแจงปกติ รายละเอียดแสดงดังตาราง 55

ตาราง 55 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในระยะต่าง ๆ ของการทดลองโดยการทดสอบของฟรีดแมน (Friedman Test)

ช่วงเวลา	Mean	S.D.	Percentiles 50 th (Median)	Min - Max	Chi-Square	P-value
ก่อนเรียน	17.809	1.279	18.000	15.33 – 19.67		
ระหว่างเรียน 1	38.452	2.540	41.000	33.33 – 42.00	42.000*	.000
ระหว่างเรียน 2	45.881	1.505	46.833	42.67 – 44.91		
หลังเรียน	49.095	.632	49.416	47.67 – 50.00		

* p<.001

จากตาราง 55 พบว่าก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.809 (S.D. 1.279) ระหว่างเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 38.452 และ 45.881 (S.D. 2.540 และ 1.505) หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 49.095 (S.D.= 0.632) พบว่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลดลงอย่างมากในครั้งสุดท้ายแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีคะแนนที่สอดคล้องกันมากขึ้นหลังจากสิ้นสุดการเรียนรู้ ส่วนค่ากลาง (Median) ในแต่ละช่วงเวลามีค่ากลางของคะแนนการวัดและครั้ง ดังนี้ ก่อนเรียน 18 ระหว่างเรียน ได้แก่ 41 และ 46.833 และหลังเรียน 49.416

จากนั้นมีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ Wilcoxon Signed-Rank Test ที่เป็นการทดสอบ non-parametric ที่เหมาะสำหรับการเปรียบเทียบคู่ของการวัดซ้ำในกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน ได้ผลดังตาราง 56

ตาราง 56 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกด้วยวิธีการ Wilcoxon Signed-Rank Test

คู่ที่	ตัวเปรียบเทียบ	Z	Asymp Sign. (2-tailed)
1	ก่อนเรียน กับ ระหว่างเรียนครั้งที่ 1	3.297	<.001*
2	ก่อนเรียน กับ ระหว่างเรียนครั้งที่ 2	3.297	<.001*
3	ก่อนเรียน กับ หลังเรียน	3.301	<.001*
4	ระหว่างเรียนครั้งที่ 1 กับ ระหว่างเรียนครั้งที่ 2	3.299	<.001*

คู่ที่	ตัวเปรียบเทียบ	Z	Asymp Sign. (2-tailed)
5	ระหว่างเรียนครั้งที่ 1 กับ หลังเรียน	3.298	<.001*
6	ระหว่างเรียนครั้งที่ 2 กับ หลังเรียน	3.302	<.001*

*p<.0083

จากตาราง 56 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของคุณลักษณะ
 ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าทุกคู่มี
 ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้เมื่อมีการเปรียบเทียบหลายคู่
 ผู้วิจัยได้ทำการปรับค่า p-value เพื่อควบคุมความเสี่ยงของข้อผิดพลาดประเภทที่ 1 (Type I
 error) ด้วยการนำ Bonferroni โดยการแบ่งค่า p-value ด้วยจำนวนการเปรียบเทียบทั้งหมด โดยใช้
 สูตรดังนี้

ระดับนัยสำคัญใหม่ (Adjusted α) = ระดับนัยสำคัญเดิม (α) / จำนวนการเปรียบเทียบ

โดยผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และมีการเปรียบเทียบทั้งหมด 6 คู่ แทนค่าได้
 ดังนี้

$$\text{ระดับนัยสำคัญใหม่ (Adjusted } \alpha) = 0.50 / 6 = 0.0083$$

ดังนั้น ผู้วิจัยนำค่า p-value จากการทดสอบรายคู่มาเปรียบเทียบกับค่า ระดับนัยสำคัญที่
 ปรับแล้ว (adjusted α) ซึ่งพบว่า ค่า p-value ของทุกคู่มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ปรับแล้ว
 หมายความว่าทุกคู่ที่ทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

โดยสรุปผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
 สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

1. คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลายหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลายสูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีประสิทธิผลสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกได้จริง

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบบันทึกหลังการเรียนรู้และบทสัมภาษณ์ผู้เรียนพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของกิจกรรมการฝึกอบรม ปัญหา อุปสรรคและข้อสังเกตระหว่างการฝึกอบรมผู้วิจัยได้ข้อค้นพบ ดังนี้

2.1 ผลการจัดกิจกรรมฝึกอบรม พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจกับทุกกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนและผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพดี มีการนัดหมายเข้าพบอย่างตรงเวลาแม้ในบางช่วงอาจมีการเลื่อนการเข้าพบด้วยภารกิจของผู้วิจัยหรือผู้เรียนขอเลื่อนด้วยเหตุฉุกเฉินแต่มีการนัดหมายเพิ่มเติมทั้งในรูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรมซูม หรือไลน์ซึ่งสร้างความสะดวกในการปรับแผนการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี รวมทั้งในระหว่างการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนมีการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) กันอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและนำสิ่งที่ได้ค้นพบจากการให้คำปรึกษามาหาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งหาสื่อที่เหมาะสมกับแนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียนไปแนะนำกับผู้เรียนแต่ละบุคคล กิจกรรมบางช่วงอาจมีความหลากหลายกว่าที่วางแผนไว้ในหลักสูตรเดิม เช่น ระหว่างกิจกรรมพบว่าผู้เรียนต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติมแต่เวลาในชั้นเรียนมีจำกัดผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนได้เพิ่มเติมการสะท้อนข้อมูลผลงานเพื่อนผ่านใบงานหรือการแนะนำให้เกิดการนัดหมายนอกเวลาเพื่อพูดคุยกันเพิ่มเติมเป็นต้น และจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนโดยมากให้ความเห็นว่าห้องเรียนมีความสนุกสนานเพราะครูผู้สอนออกแบบบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างให้กับผู้เรียนโดยชี้แจงตั้งแต่ในตอนต้นว่า “ไม่ว่าอะไรผิดถูก ทำให้มีความรู้ลึกซึ้งปลอดภัย รวมไปถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ทำให้มองเห็นอนาคตและความ เป็นไปได้ใหม่ๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน และการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก เข้ามาทำให้มีมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ดีใจมากได้ที่ลงทะเบียนเรียนวิชานี้ เพราะคิดว่าในคาบการค้นหาค้นหาตัวเองจะเป็นการทำแบบวัดเพื่อจัดกลุ่มว่าตัวเองเป็นคนประเภทไหน แต่พอมาทำจริงๆแล้วแบบนี้เลยที่เรียกว่าค้นหาตัวเอง เป็นการนำเสนอที่ออกจากตัวเอง”

“...หนูคิดว่าการให้เพื่อนได้มาช่วยแปะให้ความเห็นมีประโยชน์มากเลยคะ บางคนช่วยให้ความเห็นไม่ได้ก็มาแปะชื่นชมให้กำลังใจ รู้สึกดีคะ ส่วนแนวคิดที่เพื่อนให้ เช่น อยากให้ลองเปลี่ยนสีเชื่อว่าจะมีลูกค้าใหม่ หรือให้ลองออกแบบแบรนด์และสร้างแบรนด์ Story ให้หนูเห็นช่องทางการขยายกลุ่มลูกค้าได้มากขึ้นคะ”

“... รู้สึกเต็มเต็มมากครับ รู้สึกว่าห้องเรียนเป็นอะไรก็ได้ที่อยากให้เป็น...” และ “...วันนี้ได้เรียนรู้มากเลย เพื่อนๆแต่ละคนมีความคิดสร้างสรรค์มาก...”

2.2 จุดแข็งของกิจกรรมการฝึกอบรม พบว่ากิจกรรมที่ต่อยอดจากความสนใจและความถนัดของผู้เรียนผ่านทรัพยากรที่ตนเองมี ผู้เรียนในสำรวจจุดต้นทุนที่ตนเองมีเพื่อนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มทำให้กิจกรรมความสนใจของผู้เรียนจำนวนมากในชั้นเรียนเป็นการต่อยอดจากกิจกรรมที่ครอบครัวดำเนินการอยู่หรือทรัพยากรที่ครอบครัวมีแต่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์มาเป็นฐานในการทดลองศึกษาและมีน้อยมากที่ออกแบบใหม่ส่วนนี้สร้างความเฉพาะในบุคคลและหลายจังหวัดในการเรียนรู้ที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และการให้ความเห็นที่มีประโยชน์ซึ่งเป็นผลนอกเหนือความคาดหวังของผู้วิจัย จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนพบว่าผู้เรียนมีความประทับใจในกิจกรรมที่นำมาใช้ในห้องเรียน โดยมองว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาตนเอง และสามารถประยุกต์ใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ของชีวิตได้

“...รู้สึกว่าเป็นเครื่องมือที่ดีมากอยากเข้าใจมากกว่านี้ มีการนำมาใช้ในการพัฒนาการสื่อสารของตนเองได้ดีเลย...”

“... เห็นว่าเครื่องมือนี้ดีมากเลยคะ เอาไปใช้ในรายวิชาอื่นๆ หรือการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้...”

“...ลองเอาเครื่องมือนี้มาใช้ในการสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ออกแบบขึ้นสามารถช่วยให้การสื่อสารออกแบบมาเป็นระบบมากขึ้น รู้ว่าต้องเอาเทคนิคอะไรมาใส่ส่วนไหนเพื่อให้นำเสนอน่าสนใจมากยิ่งขึ้น”

“...กิจกรรมตุ๊กตาน้องดรีมดีมากเลย มองกว้างออกไปว่านอกจากธุรกิจที่เราอยากทำมี
ความเป็นไปได้ไหม ความเสี่ยงที่น่าจะเกิดขึ้นกับเรามีอะไรบ้าง ...”

“...ตอนนำเสนอไอเดียธุรกิจให้นักธุรกิจตัวจริงฟังกังวลมาก ตอนแรกแอบเครียดแต่ได้รับการ
แนะนำที่ดีมาก คุณแม่ที่เป็นเจ้าของชี้แนะขั้นตอนให้พัฒนางานในทุกจุดประทับใจค่ะ...”

“...ชอบกิจกรรม 2 minute Present ครับ ทำการบ้านหนักว่าจะเลือกส่วนสำคัญไหนมา
พูด ไม่ต้องเล่ายาว มาเนื้อเน้นๆ เลยครับ ทุกอย่างเป็นประโยชน์มาก รู้เลยว่าเพื่อนแต่ละคนมี
ความคิดสร้างสรรค์มาก...”

2.3 จุดที่ยังต้องพัฒนา เนื่องด้วยการเปิดโอกาสในการนำเสนอที่หลากหลายตามความ
สนใจทำให้หลายประเด็นที่ผู้วิจัยมองข้ามไป เช่น สื่อที่ผู้เรียนพัฒนามาเพื่อการนำเสนอมีการใช้
โปรแกรมในการพัฒนาที่หลากหลายและหลายโปรแกรมที่ใช้ไม่ได้มีในคอมพิวเตอร์ส่วนกลางของ
โรงเรียน ทำให้เกิดปัญหาในวันนำเสนอจึงเป็นการบ้านสำคัญสำหรับผู้สอนต่อไปในอนาคตเพื่อ
เอื้ออำนวยให้ผลงานจากความตั้งใจปรากฏออกมาได้อย่างชัดเจนและเสริมความมั่นใจให้กับ
ผู้เรียนได้ เนื่องด้วยผู้เรียนได้สะท้อนมาว่าการมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้ผู้เรียนนำเสนอได้อย่าง
ไม่เต็มทีนั้นลดทอนความมั่นใจของผู้เรียนลงไป รวมทั้งไปเป็นไปตามที่ฝึกซ้อมเพื่อการนำเสนอมา
และใช้เวลามากในการเตรียมระหว่างนำเสนอมากจนเกินเวลา นอกจากนี้ตารางนัดหมายเพื่อ
การให้คำปรึกษาแม้ว่าจะมีการระบุไว้อย่างชัดเจน แต่พบว่ากิจกรรมสำคัญบางประการหรือเหตุ
ถูกเงินส่งผลผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนนั้นเลื่อนการนัดพบทุกคน ซึ่งควรมีช่องทางสำรองในการนัด
พบนอกเวลาหรือผ่านทางช่องทางออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าช่องทางออนไลน์มีความสะดวกและ
ยืดหยุ่นมากกว่า

นอกจากนี้กิจกรรมในโมดูลผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและตัวแทนผู้เรียนที่นำมาสนทนากลุ่มมี
ความเห็นที่สามารถกระชับเนื้อหาหรือบางเนื้อหาสามารถโดยบางประเด็นการเรียนรู้สามารถรวบรวม
มาจัดในกิจกรรมเดียวกันได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนั้นมีช่วงเวลาในการพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจของ
ตนเองและมองเห็นภาพรวมอย่างเชื่อมร้อยกันได้เร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมในโมดูลการ
เดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ที่เนื้อหาแยกส่วนกันเป็นประเด็นย่อยอยู่มาก รวมทั้งใน
การประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายนั้นสามารถประเมินได้ในช่วงโมดูลที่ 1 โดยไม่จำเป็นต้องกระทำก่อนการอบรมเนื่อง

ด้วยกิจกรรมในโมดูลที่ 1 ยังไม่ได้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะ
 ความเป็นผู้ประกอบการ หากแต่เป็นจุดตั้งต้นที่สำคัญที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เข้าใจตัวตน
 และต้นทุนที่ตนเองมี ดังนั้นการทำโปรไฟล์ของผู้เรียนสามารถเกิดได้ตั้งแต่ขั้นตอนนี้

3. ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

ภายหลังจากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อ
 ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน
 ปลาย ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาทั้งจากข้อมูลการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพมา
 วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดดัง
 ตาราง 57

ตาราง 57 แสดงข้อค้นพบและประเด็นการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการ
 เรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียน
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อค้นพบ	การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม
1. เพิ่มเติมกิจกรรมในโมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน	1. มีปรับกิจกรรมการพัฒนาโปรไฟล์ผู้เรียนและการทำ แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่น เยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ ทำในโมดูลนี้ 2. เพิ่มเติมเรื่องการสร้างอัตลักษณ์ของผู้ประกอบการ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี
2. ปรับกิจกรรมในโมดูลที่ 2 การ เดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ให้มีความกระชับมาก ยิ่งขึ้น	1. ในมุมมองของทั้งผู้วิจัยมองว่าในเล่มหลักสูตร ฝึกอบรมสามารถนำเสนอแยกเป็นรายประเด็นโดย ละเอียดเช่นเดิมได้เพื่อให้เห็นประเด็นของและละข้อ อย่างชัดเจน แต่ใส่คำอธิบายเพิ่มเติมให้ผู้นำหลักสูตรไป ใช้ว่าสามารถจัดกิจกรรมเพื่ออธิบายหลายประเด็นใน กิจกรรมเดียวได้เช่นกัน
3. ปรับกิจกรรมในโมดูลที่ 3 การ	1. แม้ว่าจะงานที่มอบหมายให้กับผู้เรียนจะเป็นกิจกรรม

ข้อค้นพบ	การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม
<p>เดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur Journey)</p>	<p>เดียว แต่ควรเพิ่มเติมกิจกรรมอภิปรายร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนช่วยกันระดมมุมมองระหว่างกันอย่างรอบด้านในประเด็นของเพื่อร่วมชั้นเรียนแต่ละคนจะช่วยต่อยอดให้ประเด็นหัวข้อของแต่ละคนได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น มุมมองด้านความเสี่ยงของธุรกิจ มุมมองด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ หรือ การได้แนวคิดทางธุรกิจและจำลองให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นผู้บริโภคมาเพื่อทดสอบมุมมองของผู้บริโภคให้ได้ข้อมูลไปพัฒนาชิ้นงานของตนเองให้มีคุณภาพต่อไปได้</p> <p>2. การได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการนั้นนับว่ามีประโยชน์ต่อการพัฒนามุมมองของผู้เรียนอย่างมาก ดังนั้นในการนำเสนองานเพื่อการประเมินอาจมีการเชิญชวนให้ผู้ประกอบการที่มีส่วนในการให้ข้อเสนอแนะ ผู้เรียนเข้ารับฟังการนำเสนอหรือร่วมในการประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย</p> <p>3. โดยมากในชั้นเรียนผู้เรียนที่พัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ ล้วนเลือกต่อยอดกิจกรรมหรือทรัพยากรจากทางครอบครัว เช่น ตีเก๋านำมาออกแบบแนวคิดทางธุรกิจ ธุรกิจเบเกอร์รี่ของครอบครัว เป็นต้น หากมีส่วนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อาจมีช่องทางให้ผู้ปกครองมีส่วนในการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาแนวคิดของผู้เรียน หรือร่วมประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จะช่วยให้เกิดการประเมินตามสภาพจริงมากยิ่งขึ้น</p>
<p>4. การเตรียมความพร้อมในโมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง</p>	<p>1. ผู้วิจัยพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทั้งขนาดของห้องเรียน อุปกรณ์เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควรมีการจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการเริ่มต้นกิจกรรมการฝึกอบรม เนื่องด้วยพบไปแกรมคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนไม่รองรับโปรแกรมการ</p>

ข้อค้นพบ	การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม
	นำเสนอบางโปรแกรมของผู้เรียน หรือผู้สอนควรมีการที่แจ้งข้อจำกัดของชั้นเรียนกับนักเรียนในเบื้องต้นเพื่อให้สามารถปรับแนวทางการนำเสนอให้สอดคล้องกับข้อจำกัดที่มี

ทั้งนี้จากข้อเสนอแนะที่ได้รับข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงเป็นหลักสูตรที่สมบูรณ์ ดังแสดงในภาคผนวก

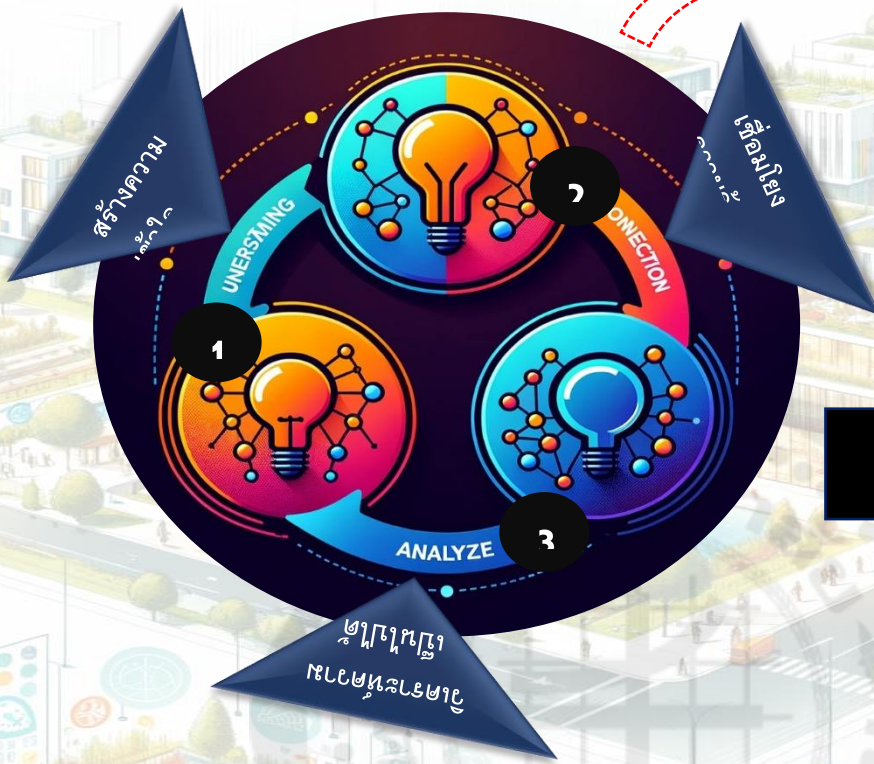
ผู้วิจัยได้นำเสนอภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังภาพประกอบ 17

หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

U - C - A Model

คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ
รุ่นเยาว์เชิงรุก

- ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน
- สร้างสรรค์แนวคิดใหม่
- สื่อสารทรงพลัง

หลักการของหลักสูตร

- 1) สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้ของตนเองที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
- 2) สนับสนุนใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโครงการเรียนรู้ในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง
- 3) สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน
- 4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 5) สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การประเมินผลโดยเน้นการประเมินผล

1. มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการพัฒนา
2. ผู้มีส่วนร่วมในการประเมิน ได้แก่ ผู้สอน ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนประเมินตนเอง

ภาพประกอบ 17 สรุปหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการโดยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีรายละเอียดความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย 3 ประการ ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสำหรับการพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2566 (หมายเลขรับรอง SWUEC – G – 265/66) ดำเนินการโดยใช้การวิจัยและพัฒนาโดยมีการดำเนินการเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะและพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขั้นตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระยะที่ 2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางและรายละเอียดในหลักสูตรร่วมกับการใช้แบบจำลอง ADDIE มาเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (A - Analyze) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis) 2) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อสร้างข้อสรุปกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร และ 3) การวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) จากการสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกที่ได้จากระยะที่ 1 โดยใช้ KSAA Diagram (Knowledge - Skill - Ability - Attribute)

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (D - Design) โดยการใช้ผลลัพธ์จากขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analyze) มาสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive

Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) เพื่อให้ได้หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (D - Development) เป็นการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม (ฉบับร่าง) โดยผู้เชี่ยวชาญและการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ก่อนนำไปทดลองใช้จริง รวมถึงการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการจัดการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (I - Implement) เป็นการดำเนินการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาโครงงานเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนนักเรียน 14 คน คัดเลือกโดยผู้เรียนเลือกประเด็นตามความสนใจของตนเองด้านธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการ ระหว่างวันที่ 8 มกราคม ถึง 4 เมษายน 2567

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (E - Evaluation) เป็นการประเมินผลผู้เรียนทั้งก่อนการฝึกอบรม ระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมตามแนวทางของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 2 มาพิจารณาว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1.1 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สัมภาษณ์ผู้เรียนที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ผลข้อมูลเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยคะแนน (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้การวิเคราะห์อนุกรมเวลาและกราฟเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโดยเลือกใช้ Friedman Test เนื่องจากข้อมูลไม่ได้มีการแจกแจงปกติ (Non - Parametric test) จากนั้นทำการวิเคราะห์ Wilcoxon Signed-Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคู่และปรับค่า p-value ด้วยวิธี Bonferroni เพื่อควบคุมความเสียหายของข้อผิดพลาดประเภทที่ 1 (Type I error) เนื่องจากมีการเปรียบเทียบหลายคู่

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อมูลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เรียนมาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจัดระเบียบข้อมูล ที่ความและให้ความหมายโดยนำข้อความสำคัญ (Significant Statements) มาจัดหมวดหมู่ (Categories) จากนั้นสร้างข้อสรุปคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. ความหมาย องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1 ผลการศึกษาความหมายและองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1.1 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Proactive Youth Entrepreneurship: PYE) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 10 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ **องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity)** มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี 2) ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและ 3) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา**องค์ประกอบที่ 2**

สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์ 2) ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองของความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม 3) ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต และ 4) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้ **องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication)** มี 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น 2) ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ 3) ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมเพื่อหาข้อสรุปนิยามองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการประเมินความเหมาะสมเพื่อหาข้อสรุปนิยาม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญคือ เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ (Startup) ที่มีธุรกิจเป็นของตนเอง ผลประกอบการเติบโต อายุธุรกิจไม่เกิน 5 ปี จำนวน 2 ท่าน และผู้สอนหรือจัดกิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่านและผู้เชี่ยวชาญยินดีเข้าร่วมให้ข้อมูล พบว่า ภาพรวมพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.28)

2. การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยนำคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญมาสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบบ

ประเมินมีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) จำนวน 10 ข้อ ครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) และองค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice)จากนั้นนำไปตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินได้ผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) พบมีค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากค่าดัชนีดังกล่าว แสดงว่าโดยภาพรวมทั้งฉบับของการประเมินในแต่ละองค์ประกอบมีความสอดคล้องกับนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) โดยผู้วิจัยใช้แบบจำลอง ADDIE เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (A - Analysis) โดยผลการวิเคราะห์ผู้เรียนพบว่ากลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเจนเนอร์เรชันซี (Generation Z) หมายถึง ผู้ที่เกิดในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2538 - 2553 (ค.ศ. 1995 – 2010) ที่เติบโตมาในยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านจากอนาล็อก (Analog) ไปสู่ยุคดิจิทัล (Digital) ท่ามกลางช่วงเวลาที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับเทคโนโลยีอาจเรียกได้ว่าเป็น “Digital native” ี่มีความเป็นตัวของตัวเอง

ตัวเองสูงและโอกาสในการเข้าสู่การทำงานนั้นสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ภายใต้เทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้า มีโอกาสในการเข้าถึงเครือข่ายข้อมูลจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ มีความฝันอยากเป็นนายตัวเองและชอบปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเปิดพื้นที่ปฏิสัมพันธ์นั้นยังเป็นการนำเอาความรู้ที่มีมาอยู่ก่อน (Prior Knowledge) และประสบการณ์ที่มีมาอยู่ก่อน (Prior Experience) ของผู้เรียนแต่ละคนที่น่าจะเป็นความรู้ฝังแน่น (Tacit Knowledge) ถูกกระทำให้เป็นประโยชน์ในระดับกลุ่ม ถือเป็น การแลกเปลี่ยนความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่เป็นประโยชน์ระหว่างผู้เรียนได้ นอกจากนี้จะเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างกันในชั้นเรียน ยังเป็นการเชื่อมโยงโหนดสำคัญต่าง ๆ ที่เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและมีความหลากหลายมากขึ้น ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องมีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ด้วย

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อสร้างข้อสรุปกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตร ได้กลยุทธ์ในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม ดังต่อไปนี้ 1. **การใช้ประโยชน์จากจุดแข็งเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร** โดยครูผู้สอนสามารถในการปรับหลักสูตรให้เข้ากับบริบทและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของผู้เรียน การเชื่อมโยงเนื้อหา กับสถานการณ์จริงในธุรกิจปัจจุบัน จัดให้ห้องเรียนเกิดบรรยากาศเชิงบวกและความรู้สึกปลอดภัย 2. **การใช้จุดแข็งในการรับมือกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น** โดยการปรับกระบวนการให้มีความสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนยุคใหม่ (Generation Z) ที่มีความต้องการเฉพาะตัว 3. **การลดจุดอ่อนด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท** การผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการฝึกปฏิบัติ การจำลองสถานการณ์ธุรกิจ หรือการวิเคราะห์ข้อมูล และ 4. **การใช้โอกาสในการปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน** การพัฒนาหลักสูตรควรเน้นไปที่การสร้างกิจกรรมที่นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของ Generation Z

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) จากองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทำให้ได้ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะและเจตคติ ดังนี้ **ด้านความรู้ (Knowledge)** เป็นสาระสำคัญ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกให้เกิด

ขึ้นกับผู้เรียน ประกอบไปด้วย 1) การเขียนแผนทางธุรกิจ 2) การเป็นผู้ประกอบการ 3) การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายทางการตลาด 4) การพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ 5) การสื่อสารทางธุรกิจ

ด้านทักษะ (Skill) ที่สำคัญเพื่อให้เกิดคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ 3) ทักษะการประเมินค่า 4) ทักษะการคิดเชิงออกแบบ 5) ทักษะการตั้งคำถาม 6) ทักษะการคิดเชิงออกแบบ 7) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 8) ทักษะการจัดการ 9) ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ 10) ทักษะการรับฟัง

ด้านความสามารถ (Ability) เป็นสิ่งที่พัฒนาจากการนำความรู้และทักษะมาปรับใช้ให้เกิดการเรียนรู้และการตอบสนอง ประกอบด้วย 1) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 2) การควบคุมตนเองสู่เป้าหมาย 3) การคาดการณ์แนวโน้ม 4) การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ 5) การประเมินความเสี่ยง 6) การรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร 7) การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ และ**ด้านคุณลักษณะ (Attributes)** เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของบุคคลที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นอันเป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก ประกอบด้วย 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 2) เป็นของตัวเอง 3) ความรอบคอบ 4) ความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ความละเอียดรอบคอบ 6) ความสงสัย 7) เปิดใจเรียนรู้ 8) มารยาททางการสื่อสาร 9) ความเป็นผู้นำ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (D - Design)

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย แนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism)

2.2 ผลการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ได้หลักการของหลักสูตร 5 ประการประกอบด้วย 1) สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายและออกแบบการเรียนรู้ของตนเองที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด 2) สนับสนุนใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง 3)

สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงอย่างรอบด้าน 4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และ 5) สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเองในการสร้างโอกาสทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคตได้

โดยกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรที่สังเคราะห์ได้จากแนวคิดและทฤษฎีดังที่กล่าว มี 3 ขั้นตอน หรือ U – C – A Model ประกอบไปด้วย ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) และ ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละขั้นตอนนี้มีลักษณะเป็นวงจรถัดเนื่อง (Spiral) ที่มีการวนซ้ำอย่างต่อเนื่องไปตลอดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ที่ผู้เรียนเริ่มทำความเข้าใจสถานการณ์หรือปัญหาโดยสร้างเป้าหมายและแนวทางการบรรลุเป้าหมายเพื่อจัดการกับสถานการณ์หรือปัญหา ทำความเข้าใจความถนัดและความสนใจของตนเอง จากนั้นเข้าสู่ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) ที่ผู้เรียนทุกคนต่างมีความรู้และประสบการณ์เดิมติดตัวมาซึ่งเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เชื่อมโยงสู่สถานการณ์ใหม่ๆ ศึกษาเพิ่มเติมบนเครือข่ายการเรียนรู้ที่หลากหลาย นำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจเฉพาะบุคคลหรือแนวทางที่สะท้อนคุณค่าของตนเองจากกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเข้าสู่ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) เพื่อเกิดการนำเอาแนวทางที่สะท้อนคุณค่าที่เกิดขึ้นในขั้นต้นก่อนหน้ามาวิเคราะห์ตรวจสอบความเป็นไปได้ส่วนที่ยังต้องพัฒนาจะนำไปสู่การสร้างแนวทางการพัฒนาใหม่อย่างเข้าใจส่งต่อไปยังขั้นตอนที่ 1 ดังเดิมและดำเนินไปเช่นนี้อย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนรู้ในหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมนั้นประกอบด้วย 4 โมดูล ได้แก่ **โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน ค้นหาวิธีมือทางธุรกิจ** ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ จักรวาลความสนใจและความถนัด (My Universe) ประกอบร่างสร้างธุรกิจและกล่องความเป็นไปได้ **โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน** มีกิจกรรม คือ การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) **โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ** ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ คิดแบบผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Mindset) กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ และ**โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง** ได้แก่ การนำเสนองานเพื่อสร้างคุณค่า และห้องเรียนปล่อยแสง (Business Pitching)

ขั้นตอนที่ 3 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (D - Development) ได้ผลการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม 3) จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม 4) กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม 5) บทบาทของผู้สอน ผู้เรียนและบรรยากาศในการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถนำเสนอได้ 6) โมดูลของหลักสูตรฝึกอบรม 7) ระยะเวลาการฝึกอบรม 8) สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรม และ 9) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผู้ประกอบการระดับเยาวชน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน พบว่า 1) แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. 0.27) แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละโมดูล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. 0.50) แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมระดับมากถึงมากที่สุดและ 2) ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่ามีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกันในทุกประเด็นการประเมิน

ผลการศึกษานำร่องหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับร่าง) ผู้วิจัยนำไปทดลองกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน ในรายวิชา ผู้บริโภคและผู้ประกอบการในมิติสังคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 โมดูลใช้เวลาในการศึกษานำร่อง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง 3 ขั้นตอน (U - C - A) ทุกสัปดาห์ ผลการศึกษานำร่องมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ 1) **ด้านกิจกรรมการเรียนรู้** พบว่าควรมีการให้รายละเอียดก่อนเริ่มกระบวนการฝึกอบรมทั้งความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิง

รูกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลทั้งแนวคิดและกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินผล บทบาทของผู้เรียน ผู้สอน กิจกรรมการเรียนรู้ การทำโปรไฟล์ผู้เรียนมีการออกแบบให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการทำมากขึ้นโดยให้เริ่มทำก่อนเริ่มการเรียนรู้ มอบหมายให้ไปทำเป็นการบ้าน การนำวิเคราะห์สไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Lifestyle Learning) มาใส่ผสมผสานในโปรไฟล์ผู้เรียนแทนการให้เขียนด้วยคำถามปลายเปิดเพียงอย่างเดียว มีการแนบโจทย์สถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนทำก่อนเรียนแล้วจึงทำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมและวิเคราะห์ตนเองก่อนผ่านโจทย์สถานการณ์ ในโมดูลที่ 3 ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายในการออกแบบเนื่องด้วยผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงลูกค้าเป้าหมายเป็นสำคัญ จึงมีการปรับให้มีกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องวิเคราะห์กลุ่มลูกค้าเป้าหมายก่อนเริ่มออกแบบแนวคิด ในโมดูลที่ 4 ก่อนเริ่มทำใบงาน Storytelling Canvas เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพการประยุกต์ใช้มากขึ้นได้มีการนำตัวอย่างการสื่อสารที่นำเอาหลักการนี้ไปใช้มานำเสนอประกอบด้วย จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพการประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้น 2) ด้านระยะเวลา ปรับให้ผู้เรียนมีเวลามากขึ้นในการทำกิจกรรม บางกิจกรรมสามารถให้ผู้เรียนนำไปทำเป็นการบ้านจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาได้เต็มศักยภาพมากขึ้น 3) ด้านภาษาและการสื่อสารที่ใช้ เพิ่มเติมรูปแบบตารางการนัดหมายเพื่อให้คำปรึกษา 4) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมแบบบันทึกการถอดบทเรียนของครูผู้สอน / บันทึกหลังการสอนรวมทั้งการสำรวจทรัพยากรการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าไม่มีผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะ

ผลการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการทดลองใช้แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับกลุ่มตัวอย่างช่วงศึกษานำร่องจำนวน 40 คน ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น โดยการคำนวณสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.762 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) ระหว่างผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สัมพันธภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient : ICC) พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation

coefficient) ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนเท่ากับ .854 ระหว่างผู้วิจัยและผู้เรียนเท่ากับ .651 และ ผู้ช่วยสอนและผู้เรียนเท่ากับ .615

ขั้นตอนที่ 4 ผลการดำเนินการจัดการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (I - Implement) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรายวิชาโครงงานเฉพาะบุคคล (บก 31004) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนนักเรียน 14 คน คัดเลือกโดยผู้เรียน เลือกประเด็นตามความสนใจของตนเองในกลุ่มประเด็นโครงงานด้านธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการ

ขั้นตอนที่ 5 ผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (E - Evaluation) โดยทำการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) และองค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) โดยทำการประเมินก่อนเริ่มการฝึกอบรม โดยการใช้ โจทย์เชิงสถานการณ์ ระหว่างการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยมีการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อม พัฒนาผู้เรียนผ่านใบงานในแต่ละโมดูลเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานในระหว่าง โมดูลการเรียนรู้ประกอบด้วย **โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน ค้นหาลายนิ้วมือทางธุรกิจ (Unveiling the Self – Discovering Your Business Thumbprint)** มีใบงานประกอบด้วย จักรวาลความสนใจและความถนัด ใบงานตุ๊กตาน้องดริม ใบงาน Entrepreneurial Thumbprint **โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน** มีใบงานประกอบด้วย ใบงานเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ใบงานการเดินทางของลูกค้า ใบงานการวิเคราะห์สื่อเพื่อการโฆษณา ใบงานการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายและกลยุทธ์ของสินค้า (Customer Segmentation, Customer Persona, Value Proposition และการออกแบบแผนสำรอง) ใบงานการวิเคราะห์ UX และ UI และความภักดีต่อตราสินค้า กิจกรรมการจัดคู่ทางธุรกิจ (Business Matching) **โมดูลที่ 3 การเดินทางของ**

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur journey) ใบงาน Business Model of Canvas ใบงานเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ (SWOT Analysis) และ **โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง (The Story Creator's Classroom)** มีใบงานประกอบด้วย ใบงานการออกแบบ Story Telling Canvas ผ่านการประเมินโดยผู้วิจัยประเมินผู้เรียน ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนและผู้เรียนประเมินตนเอง

3. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ทดลองหลักสูตรกับผู้เรียนกลุ่มการเรียนรู้รายวิชาโครงการเฉพาะบุคคล (บก 31004) โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 14 คน ระหว่างวันที่ 4 ธันวาคม 2566 ถึง 9 กุมภาพันธ์ 2567 สรุปพบว่าการพิจารณาเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิผลที่ตั้งไว้ 2 ข้อ ผลการพิจารณา ดังนี้

- 1) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามช่วงระยะเวลาที่ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภายหลังเสร็จสิ้นการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาทั้งจากข้อมูลการศึกษาเชิงปริมาณและการศึกษาเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญเพื่อการปรับปรุง ดังนี้ 1) มีปรับกิจกรรมการพัฒนาโปรไฟล์ผู้เรียนและการทำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ผู้เรียนปฏิบัติในโมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน 2) ปรับกิจกรรมในโมดูลที่ 2 การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้นโดยในมุมมองของทั้งผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนมองว่าในเล่มหลักสูตรฝึกอบรมสามารถนำเสนอแยกเป็นรายประเด็นโดยละเอียดเช่นเดิมได้เพื่อให้เห็น

ประเด็นของแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน แต่ใส่คำอธิบายเพิ่มเติมให้ผู้นำหลักสูตรไปใช้ว่าสามารถใช้กิจกรรมเดียวรวบรวมการอธิบายในหลายหัวข้อได้ด้วยเช่นกัน 3) ปรับกิจกรรมในโมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur Journey) ข้อเสนอแนะที่ได้ประกอบไปด้วย 3.1) งานที่มอบหมายให้กับผู้เรียนแม้ว่าจะเป็นกิจกรรมเดียว แต่ควรเพิ่มเติมกิจกรรมอภิปรายร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนช่วยกันระดมแนวคิดระหว่างกันอย่างรอบด้าน เพื่อนร่วมชั้นเรียนแต่ละคนจะช่วยต่อเติมให้ประเด็นของแต่ละคนได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น มุมมองด้านความเสี่ยงของธุรกิจ มุมมองด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ หรือการได้แนวคิดทางธุรกิจและจำลองให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นผู้บริโภคมาเพื่อทดสอบแนวคิดในมุมมองผู้บริโภคและข้อมูลไปพัฒนาแนวคิดของตนเองให้มีคุณภาพต่อไปได้ รวมทั้งการเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมนี้ส่งผลให้เกิดการแบ่งปันทรัพยากรที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ต่อกันได้ 3.2) การได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการนั้นนับว่ามีประโยชน์ต่อการพัฒนามุมมองของผู้เรียนอย่างมาก ดังนั้นในการนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาอาจมีการเชิญชวนให้ผู้ประกอบการที่มีส่วนในการให้ข้อเสนอแนะผู้เรียนเข้ารับฟังการนำเสนอหรือมีส่วนร่วมในการประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้เรียนด้วย 3.3) โดยมากในชั้นเรียนผู้เรียนที่พัฒนาแนวคิดทางธุรกิจล้วนเลือกต่อยอดกิจกรรมหรือทรัพยากรจากทางครอบครัว เช่น ตักเก๋านำมาออกแบบแนวคิดทางธุรกิจ ธุรกิจเบเกอรี่ของครอบครัว เป็นต้น อาจมีช่องทางให้ผู้ปกครองมีส่วนในการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาแนวคิดของผู้เรียน หรือร่วมประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จะช่วยให้เกิดการประเมินตามสภาพจริงมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ 4) การเตรียมความพร้อมในโมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่องที่ผู้วิจัยพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ทั้งขนาดของห้องเรียน อุปกรณ์เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควรมีการจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการเริ่มต้นกิจกรรมการฝึกอบรม เนื่องด้วยพบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนไม่รองรับโปรแกรมการนำเสนอบางโปรแกรมของผู้เรียน หรือผู้สอนควรมีการชี้แจงข้อจำกัดของชั้นเรียนกับนักเรียนในเบื้องต้นเพื่อให้สามารถปรับแนวทางการนำเสนอให้สอดคล้องกับข้อจำกัดที่มี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการหลักรู้นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็น 3 ประเด็น ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) และองค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) โดยรายละเอียดต่อไปนีผู้วิจัยขอเสนอที่มาของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะนำเสนอทั้งนิยามองค์ประกอบ พฤติกรรมบ่งชี้เพื่อนำไปออกแบบเนื้อหาของหลักสูตรในลำดับต่อไป

สำหรับที่มาของความหมายและองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นผู้วิจัยดำเนินการการศึกษาผ่านระยะของผู้ประกอบการที่พิจารณาจากช่วงอายุของบุคคล จากนั้นศึกษานิยามและคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการในนิยามทั่วไป โดยการศึกษาผ่านการนำแนวคิดความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ที่ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ระยะเริ่มต้น หรือในงานวิจัยฉบับนี้จะเรียกว่า **“ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”** ที่ผู้วิจัยนำเอาคุณลักษณะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์มาสังเคราะห์ร่วมกับพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) เพื่อสังเคราะห์เป็น **“ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก”** โดยสาเหตุของการนำเอาพฤติกรรมเชิงรุกมาสังเคราะห์ร่วมกับความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เนื่องด้วยการศึกษาที่ผ่านมาจำนวนหนึ่งนำเสนอให้เห็นว่าพฤติกรรมเชิงรุกนั้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความริเริ่มตั้งใจของผู้ประกอบการ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่จะริเริ่มกระทำในบางสิ่งให้เกิดขึ้น (Krueger Jr & Brazeal, 1994; Shapero & Sokol, 1982) ซึ่งมีผลต่อการเริ่มต้นการเป็นผู้ประกอบการได้ รวมทั้งสอดคล้องกับทัศนะของอาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2548) กล่าวถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมเชิงรุกว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในงานผ่านการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า เป็นผู้ que คิดและพัฒนาางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ย่อท้อต่อปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยมีความสม่ำเสมอต่อการแสวงหาโอกาสใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับงานของตนเอง

(อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2548) อันเป็นลักษณะหนึ่งของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการด้วยเช่นกัน รวมทั้งชาญชัย จิตติพันธ์พรณี (2554) ที่สรุปถึงพฤติกรรมเชิงรุกว่าเป็นการกระทำที่มีการมองภาพรวมในเหตุการณ์หนึ่งและคาดการณ์ไปสู่อนาคตในขณะที่ต้องอาศัยข้อมูลเพื่อการวางแผนแล้เห็นถึงโอกาสที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต (ชาญชัย จิตติพันธ์พรณี, 2554) เป็นการพิจารณาถึงความเสี่ยงในอนาคตโดยเฉพาะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ที่บริบทเต็มไปด้วยความเสี่ยงทั้งการแข่งขันที่สูง เงินทุนในระยะเริ่มต้น ประสบการณ์ทางธุรกิจที่น้อย เครือข่ายการทำธุรกิจที่มีไม่มาก การปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นต้น ดังนั้นการแสวงหาโอกาสในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จึงจำเป็นต้องนำการคาดการณ์อนาคตมาพิจารณาร่วมด้วย นอกจากนี้การพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมเชิงรุกคู่ไปกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการนั้นผลการศึกษาของแบทแมนและแครนท์ (Bateman & Crant, 1993) เบเซอร์เรอร์ เมอเรอร์และปาร์คเกอร์ที่นำเสนอให้เห็นว่าการปลูกฝังพฤติกรรมเชิงรุกนั้นมีส่วนช่วยในการเริ่มต้นการเป็นผู้ประกอบการได้ เพราะจากผลการศึกษาสะท้อนว่าผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นนั้นมีคะแนนพฤติกรรมเชิงรุกมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ (Becherer & Maurer, 1999b; Parker, 1998) จึงสนับสนุนมุมมองของผู้วิจัยที่ว่าพฤติกรรมเชิงรุกเป็นคุณลักษณะทางพฤติกรรมที่แยกผู้ประกอบการระยะเริ่มต้นออกจากบุคคลที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการ ทั้งนี้พบว่าพฤติกรรมเชิงรุกนั้นเป็นหนึ่งในคุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จซึ่งยังคงมีการศึกษาอยู่ไม่มากนัก (Covin & Slevin, 1991; Knight, 1997; Miller, 1983) การศึกษาด้านคุณลักษณะความผู้ประกอบการในปัจจุบันมีการศึกษาและวิจัยเป็นจำนวนมากในคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น คุณลักษณะด้านนวัตกรรม คุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์หรือความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ เป็นต้น การพัฒนาบุคคลให้มีความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์นั้นจึงจำเป็นต้องผสมผสานคุณลักษณะด้านพฤติกรรมเชิงรุกเข้าไปด้วย การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกจึงนับเป็นการเตรียมความพร้อมทรัพยากรมนุษย์ให้กับโลกในอนาคต

เมื่อได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทำให้ได้ความหมายองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถอภิปรายตามองค์ประกอบได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน (Designing Value Through Identity) เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกทั้งการเข้าใจความถนัด ความสนใจของตนเองเพื่อสามารถต่อยอดสร้างคุณค่าบนต้นทุนที่ตนเองมี แม้ว่ากระบวนการใน

ส่วนนี้จะไม่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ประกอบการ (Non – Cognitive) หากแต่ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self - Efficacy) หรือค้นพบความสามารถหลักของตนเองได้ (Gallup & Elam, 1986; Rosendahl Huber et al., 2014) อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่แต่ละคนมีไม่เหมือนกัน การส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นต้นทุนเหล่านี้ช่วยผู้เรียนรับรู้ศักยภาพที่แท้จริงของตนเองได้หรือเปรียบเสมือนการสร้างลายนิ้วมือทางธุรกิจ (Entrepreneurial Thumbprint) ที่ผู้ประกอบการโดยมากมุ่งนำเสนอความแตกต่าง ต้นทุนสำคัญที่องค์ประกอบนี้ได้สร้างมุมมองให้ผู้เรียนเห็นทั้งสิ่งที่สนใจหลงใหล สิ่งที่รู้และทำได้เป็นอย่างดีหรือเครือข่ายที่ตนเองมี (Ken Colwell แปลโดยฐานันดร วงศ์กิตติธร, 2567) เนื่องด้วยการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในระยะเริ่มต้นที่บุคคลกำลังอยู่ในระยะแห่งการผสมผสานจุดร่วมระหว่างตัวตนของตนเองและความเป็นผู้ประกอบการเข้าด้วยกัน ดังที่ Unicef (2019) เรียกระยะนี้ว่าระยะก่อตัว (Gestation) เป็นช่วงที่บุคคลกำลังค้นหาความสามารถหลักของตนเองและแรงจูงใจที่จะนำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ เป็นระยะที่กำลังสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้ง European Commission, Entrepreneurship in Vocational education and training, (2009) ได้นำเสนอเพิ่มเติมให้เห็นมิติบทบาทของสถานศึกษาว่ามีส่วนในการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเองผ่านกิจกรรมทั้งการสร้างประสบการณ์ในชั้นเรียนและให้ความรู้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองรวมถึงการใช้เครือข่ายของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาประสบการณ์ความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน นอกจากนี้เมื่อค้นพบโอกาสและนำมาออกแบบผ่านการปฏิบัติจริงโดยการริเริ่มจากตนเอง รวมทั้งในชั้นตอนนี้ยังมีการนำเอาสถานการณ์รอบตัวและการคาดการณ์ไปสู่สถานการณ์ในอนาคตมาเป็นตัวแปรในการออกแบบและปรับแนวคิดของตนเองให้มีคุณค่าด้วยเช่นกัน (ชาญชัย จิตติพันธ์พรณี, 2554; อภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2548) โดยแนวคิดหลักที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดต้นทุนของผู้เรียน ในแนวคิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) อันเป็นหัวใจสำคัญที่นำมาสู่การออกแบบกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนทำงานผ่านตัวตนและต้นทุนที่ตนเองมี

องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ (Creating New Ideas) เป็นคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกที่มองเห็นและประเมินสถานการณ์รอบตัวเพื่อหาโอกาสในการริเริ่มแนวความคิดใหม่ๆ หรือตีความสถานการณ์ใหม่ (Bateman & Crant, 1993; Crant, 2000; Morrison & Phelps, 1999; Parker & Collins, 2010) โดยความริเริ่มสร้างสรรค์นั้นเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้ประกอบการจะนำมาสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับตนเองได้ องค์ประกอบนี้

ได้ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นการนำพาเอาตัวตนและต้นทุนที่ผู้เรียนได้ค้นพบมาต่อเติมด้วยมุมมองเชิงธุรกิจและความเป็นผู้ประกอบการ ส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับความรู้ที่จำเป็น เช่น การตลาด การออกแบบกลยุทธ์การตลาด การนำเสนอขาย เป็นต้น รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์นั้น ต้องอาศัยความสร้างสรรค์ในการนำเสนอแนวคิดต่อกลุ่มเป้าหมายสูง เนื่องด้วยความจริงทางการตลาดเต็มไปด้วยการแข่งขัน ภาพสะท้อนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างยิ่งกับสภาพการณ์ที่ยังเป็นปัญหา คือ ความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตที่สินค้าและบริการของไทยที่นำเสนอสู่ตลาดชาดเอกลักษณะ ดังผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย ที่พบว่าสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องตลาดของไทยนั้น 90 เปอร์เซ็นต์ไม่มีความแตกต่างจากสินค้าและบริการที่มีอยู่แต่เดิมและมีจำนวนน้อยมากที่เป็นนวัตกรรมใหม่ (นฤปดี วรรณาคม, 2563) นอกจากนี้การริเริ่มแนวคิดนั้นควรอยู่บนฐานของการคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆ ด้วย เพื่อให้แนวคิดที่กำลังพัฒนาขึ้นนั้นไม่นำไปสู่ความเสี่ยงในรูปแบบอื่น ๆ ในอนาคต ด้วยการระดมข้อมูลและระบุมความท้าทายในอนาคตที่ต้องเผชิญมาใช้ประกอบการตัดสินใจ (Bacigalupo et al., 2016; Gallup & Elam, 1986) สอดคล้องกับแบทแมนและแครนท์ (1993) ที่กล่าวว่าผู้ประกอบการที่มีพฤติกรรมเชิงรุกนั้นส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่ผ่านการพัฒนาโดยการต่อเติมและสร้างสรรค์สิ่งใหม่แทนการรอรับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่มาถึง (Bateman & Crant, 1993) ดังนั้นการตระหนักถึงความเสี่ยงในแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองกำลังพัฒนาดังแต่ต้นนั้นส่งผลให้ผู้ประกอบการทำงานผ่านความคิดสร้างสรรค์ที่มีความหมายเพราะข้อมูลความเสี่ยงที่คาดการณ์เป็นปัจจัยที่ถูกนำเข้ามาพิจารณา ร่วมด้วย ซึ่งแนวทางหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สะท้อนแนวทางของตนเองผ่านการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามาสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ (Learner Generated Content) ของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้และสร้างแนวทางการริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยตนเองรวมทั้งใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning) ที่ผู้วิจัยศึกษาพบว่าเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานนั้นมีส่วนสำคัญในการช่วยสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มความสามารถ (Moursund, 1999; Thomas et al., 1999; ทิศนา แคมณี, 2562; พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียววี ยินดีสุข, 2562) ในขณะเดียวกันก็เชื่อมโยงความสู่สถานการณ์จริงผ่านการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอแนวคิดโครงงานให้กับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประกอบการจริงเพื่อปรับแนวทางและระมัดระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งส่วนนี้หนด

การเรียนรู้ นับเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างการเรียนรู้สู่โลกจริง รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดผ่านกิจกรรมกลุ่มเพื่อต่อเติมแนวทางระหว่างกัน ในชั้นเรียนผ่านกิจกรรมให้ผู้เรียนนำเสนอแนวคิดที่ตนเองพัฒนาให้เพื่อนๆ ได้รับฟังถูกนำมาใช้เพื่อสร้างมุมมองที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง (Powerful Communication) เป็นคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกที่สามารถนำเสนอสิ่งที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ เหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถโน้มน้าวใจกลุ่มเป้าหมายให้เห็นความสำคัญของแนวคิดที่พัฒนาขึ้น เนื่องด้วยในยุคปัจจุบันผู้มีแนวคิดในการเป็นผู้ประกอบการจำนวนมากไม่มีทุนตั้งต้นในการดำเนินธุรกิจ ทักษะการสื่อสารจึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้มีแนวคิดนำแนวคิดไปออกแบบการสื่อสาร (Pitching) ต่อลูกค้าหรือผู้ร่วมลงทุน คุณลักษณะสำคัญหนึ่งของผู้ประกอบการ คือ สามารถขับเคลื่อนผู้อื่นด้วยการสื่อสาร (Mobilizing Others) ทั้งการสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นผู้อื่นให้เข้ามามีส่วนร่วม จูงใจผู้มีส่วนได้เสียที่มีส่วนเกี่ยวข้องและการรับสนับสนุนที่จำเป็นเพื่อบรรลุผล (Bacigalupo et al., 2016) นอกจากนี้ในบทบาทที่สำคัญหนึ่งในการเป็นผู้ประกอบการที่ต้องออกแบบการสื่อสารทางการตลาดเพื่อให้กลุ่มนำเสนอคุณค่าให้กลุ่มเป้าหมายสนใจ ผ่านการพิจารณาเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ออกแบบการสื่อสาร นอกจากนี้ ทักษะการสื่อสารนั้นยังผลดีต่อทั้งในมิติของการสร้างความเชื่อมโยงในที่งานผ่านการทำงานเป็นทีม การสื่อสารสร้างเป้าหมายที่ชัดเจนให้กับการทำงานรวมทั้งสื่อสารการทำงานที่ชัดเจนในที่มได้ เป็นต้น

ผลการศึกษาที่กล่าวมาในข้างต้นพบว่าองค์ประกอบต่างๆ นั้นมีความเชื่อมร้อยกันทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยที่ **องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน** เป็นการทำความเข้าใจตนเองทั้งมิติความชอบและความถนัด รวมทั้งต้นทุนที่มีเพื่อนำมาต่อยอดสร้างคุณค่าที่นับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ โดยที่การออกแบบคุณค่าได้นั้นจำเป็นต้องมี **องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่** ที่ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์จะต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูงในการเข้าสู่ตลาดที่มีการแข่งขันสูง โดยคำนึงถึงความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น การสร้างมุมมองที่หลากหลายที่สามารถตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้การสื่อสารถึงคุณค่าที่ออกแบบ ดังนั้น **องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง** จึงมีความสำคัญด้วยบทบาทของการเข้ามาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแนวคิดเหล่านี้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายหรือช่วยให้ผู้มีแนวคิดนำแนวคิดไปออกแบบการสื่อสาร (Pitching) ต่อลูกค้าผู้ร่วมลงทุนหรือกลุ่มเป้าหมายด้วย

เทคนิคการนำเสนอรูปแบบต่าง ๆ ตามสถานการณ์เพื่อโน้มน้าวให้ทั้งมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและกลุ่มเป้าหมายคล้อยตามและเห็นความจำเป็น

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยนำแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในการคัดเลือกแนวคิดทฤษฎี ประกอบด้วย **แนวทางการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning)** ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมกับศักยภาพและความสามารถของตนเอง ตลอดจนสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และตลอดเวลาและไม่ถูกจำกัดเพียงในห้องเรียนเท่านั้น **แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)** โดยเลือกในระยะ “ผู้ประกอบการรุ่นใหม่” อันเป็นระยะเริ่มต้นของการสร้างตัวตนความเป็นผู้ประกอบการ **แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior)** อันเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญมุ่งให้ผู้เรียนปรับตัวสัมพันธ์ไปตามบริบทและมีการคาดการณ์ไปสู่อนาคตซึ่งสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบันที่ทุกภาคส่วนล้วนต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนและเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พลิกผัน (Disruptive Change) อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีผู้วิจัยเห็นว่าการส่งเสริมคุณลักษณะนี้ในผู้ประกอบการรุ่นใหม่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวอย่างเท่าทันและต่อยอดไปสู่การเป็นผู้ประกอบการได้ต่อไปในอนาคต รวมทั้งผู้วิจัยนำ **ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism)** มาประยุกต์ใช้เนื่องด้วยเชื่อว่าความรู้ที่กระจายอยู่ตามโหนดต่าง ๆ ประกอบกับศักยภาพของผู้เรียนใน Generation Z สามารถเชื่อมโยงโหนดเหล่านั้นมาสร้างการเรียนรู้ของตนเองได้ การมีปฏิสัมพันธ์ทางเครือข่ายสังคมเพื่อการแลกเปลี่ยนสนทนาแสดงความคิดเห็น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตรวจสอบและเชื่อมโยงความเข้าใจของตนเอง เกิดเป็นมุมมองที่หลากหลายและการขยายความคิด การออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางความคิด มุมมองจากผู้เชี่ยวชาญผ่านสื่อสังคม ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้เชื่อมโยงการเรียนรู้เหล่านั้น เกิดเป็นนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) ของตนเองและเป็นการยึดความสนใจในบุคคล

เป็นแกนและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ไปยังกลุ่มอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจ โดยแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจเพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยทำให้ได้กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้เป็นกระบวนการเรียนรู้ U – C – A Model ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) และขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละขั้นตอนนั้นมีลักษณะเป็นวงจรถัดเนื่อง (Spiral) ที่ให้เห็นการวนซ้ำอย่างต่อเนื่องไปตลอดการเรียนรู้ โดยการเชื่อมร้อยกระบวนการที่เกิดตลอดกระบวนการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และต้นทุนที่ตนเองมีอันเป็นฐานสำคัญที่ผู้เรียนต้องเข้าใจก่อนการเกิดการเรียนรู้และเข้าใจอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้เปิดใจเรียนรู้และทำความเข้าใจโดยการเชื่อมโยงตัวตนและคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าด้วยกันผ่านวิธีการพัฒนา เช่น การยกตัวอย่างสถานการณ์ทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจริง การตั้งคำถามเพื่อชวนผู้เรียนสำรวจสถานการณ์ในชีวิตและการลองปฏิบัติจริง เป็นต้น อันสอดคล้องกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของไคโระ สมิทและสตีเฟน (Kyro, 2008; Smith & Stevens, 2010) ที่นำเสนอแนวทางว่าการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในผู้เรียนนั้นควรเป็นการศึกษาผ่านธุรกิจ (Education Through Business) ดังนั้นสถานการณ์จริงรอบตัวถูกยกมาเป็นตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ความเป็นผู้ประกอบการได้ รวมทั้งการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการสำหรับการวิจัยในครั้งนี้อยู่ในระยะของผู้ประกอบการรุ่นเยาว์โดยตัวแบบและประสบการณ์จริงมีความสำคัญในระยะเริ่มต้นที่ผู้สอนจำเป็นต้องเชื่อมโยงเข้ามาสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Chigunta, 2002; UNCTAD, 2012; Wilson-Clark & Saha, 2019) เช่นเดียวกับงานวิจัยด้านการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการในผู้เรียนของซู และซู (Zhou & Xu, 2012) ที่ศึกษาความเป็นผู้ประกอบการในระดับอุดมศึกษาในจีนโดยมีเป้าหมายเพื่อสำรวจโมเดลการศึกษาด้าน

ผู้ประกอบการ พบว่าการสร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่สามารถสร้างได้ในระดับเริ่มต้น โดยในระยะเริ่มต้นนับว่าอยู่ในขั้นการสร้างตัวตนความเป็นผู้ประกอบการ สถานการณ์ที่ออกแบบครอบคลุมกระบวนการทำงานเหมือนตนเองเป็นผู้ประกอบการจริง ดังนั้นเมื่อให้ผู้เรียนในชั้นเรียนได้อยู่ในบทบาทของผู้ประกอบการ ผู้เรียนต่างมีเอกลักษณ์และความแตกต่าง (ทั้งความถนัด ความสนใจ และทรัพยากรที่มี) ที่แตกต่างกันมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้เฉพาะบุคคลด้วยเพราะจำเป็นต้องบูรณาการปัจจัยเกี่ยวข้องของทุกประการมาสร้างคุณค่า นอกจากนี้การสร้างแรงบันดาลใจยังเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ผ่านกระบวนการให้ผู้เรียนเลือกศึกษาเรื่องราวของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเครือข่ายสำคัญของสถานศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการได้อีกด้วย (Potter et al., 2014) และผู้วิจัยเชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพโดยใช้เครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนที่เป็นผู้ประกอบการเข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วย

เมื่อความรู้ความเข้าใจเกิดในตัวผู้เรียนไปตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนนั้น ผู้วิจัยนับว่าเป็นโอกาสสำคัญที่ใช้โอกาสนี้ในการสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงเข้าสู่**ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection)** เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนนั้นเกิดการทำงานกับข้อมูลที่ตนเองได้เข้าใจและเรียนรู้มาและเปลี่ยนแปลงซึ่งกันและกันโดยผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) ที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคลและความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ที่สำคัญทั้งเครือข่ายอย่างง่ายที่เกิดในห้องเรียนผ่านกิจกรรมผลัดเปลี่ยนกันนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจที่ออกแบบและรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนๆ การนำเสนอแนวคิดทางธุรกิจให้กับผู้ประกอบการตัวจริงในการให้ข้อเสนอแนะ เป็นต้น อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความเข้าใจในชั้นเรียนออกไปสู่การอธิบายและเรียนรู้ความจริงภายนอกห้องเรียนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดอ รอร์จัน คาร์เคโม โซริส และคณะ (de Lourdes Cárcamo-Solís et al., 2017) ในมุมมองของการนำผู้มีประสบการณ์เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชั้นเรียน โดยมีการศึกษาในผู้เรียนที่ได้ฝึกปฏิบัติโดยให้สร้างธุรกิจจำลองขนาดเล็กภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญและรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ และพบว่าผู้เรียนมีทัศนคติ ความรู้และเห็นถึงคุณค่าของการเป็นผู้ประกอบการ

สูงขึ้น ดังนั้นประสบการณ์จากผู้ประกอบการจริงจึงเป็นการถ่ายทอดและเสนอแนะที่มีความหมายต่อผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของลี (Lee, 2018) และโอลิคุนดันและคณะ (Olokundun et al., 2018) และวิลเลียมและเจนทรี (Williams & Gentry, 2017) ที่มีเหตุผลที่สอดคล้องกับแนวทางของผู้วิจัยศึกษาอีกว่าการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ธุรกิจจากประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ทฤษฎีที่เรียนรู้ในชั้นเรียนให้เข้ากับสถานการณ์จริงได้อย่างมีความหมาย รวมทั้งในมิติของการแสดงความเป็นผู้ประกอบการนั้น การแสดงออกทางพฤติกรรมช่วยสะท้อนความเป็นผู้ประกอบการในตัวบุคคล (Covin & Slevin, 1991) ได้ด้วยเช่นกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเปิดพื้นที่ให้เกิดการเชื่อมต่อการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ภายนอกตนเองมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

นอกจากนี้โอกาสสำคัญประการหนึ่งของผู้เรียนยุคเจนเนอเรชัน Z ที่เกิดมาในยุคยุคดิจิทัล (Digital) การเชื่อมโยงความรู้จึงเกิดขึ้นอย่างไร้ขีดจำกัดซึ่งผู้วิจัยได้ผสมผสานเอาแนวคิดเชื่อมโยงนิยามเข้ามาประยุกต์ใช้โดยเปิดโอกาสให้การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ถูกเปิดกว้างมากกว่าการหาความรู้ความเข้าใจจากแหล่งเรียนรู้เพียงแหล่งเดียวโดยสามารถเกิดได้จากทั้งแหล่งเรียนแบบบุคคล คอร์สแวร์แบบเปิดสำหรับมวลชน หรือ MOOC (Massive Open Online Courseware) ข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสร้างโอกาสในการพบเจอโดยย่อทั้งเวลาและสถานที่ช่วยให้ผู้วิจัยและผู้เรียน รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามาสร้างการเรียนรู้สามารถพบเจอกันได้ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์นอกจากนี้การให้ข้อเสนอแนะต่อผลงานของผู้เรียนที่ขอคำปรึกษาเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เมื่อรูปแบบการเชื่อมโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางนำไปสู่บทบาทครูก็เปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน เพื่อสนับสนุนให้การเชื่อมโยงการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับที่ดนูลดา จามจรี (2564) กล่าวว่า การรักษาความเชื่อมโยง (Connections) มีความสำคัญเนื่องจากการรักษาความต่อเนื่องในการเรียนรู้ (Nurturing and maintaining connections is needed to facilitate continual learning) ดังนั้นการที่ผู้เรียนได้พบเจอกับชุดข้อมูลจำนวนมากจะเกิดความวุ่นวาย คลุมเครือการเชื่อมต่อไหนดีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายจะมีส่วนช่วยในการลดความคลุมเครือและการเรียนรู้ที่ได้จะมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งการขยายไหนดีการเรียนรู้เพื่อให้เห็นความเป็นผู้ประกอบการในระยะนี้ของผู้เรียนนับว่าเป็นช่วงที่ยังมีประสบการณ์น้อยที่ผู้สอนควรสร้างประสบการณ์และกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างเสริมความเป็นผู้ประกอบการ (Wilson-Clark & Saha, 2019) เช่นเดียวกับการศึกษาของลี

(Lee, 2018) และ นาบี (Nabi et al., 2018) ที่พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการฝึกทักษะผู้ประกอบการจะ ช่วยส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้สูงขึ้นได้

ในขั้นตอนสุดท้ายขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) เป็นขั้นตอนที่ ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นรวมถึงการแก้ไขปรับปรุง แนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยแนวทางในการหาความเป็นไปได้ของแนวคิด ผู้วิจัยได้ออกแบบเป็นการเปิดให้สาธารณะได้เข้ามามีส่วนร่วมให้ความเห็นเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ของแนวคิด เช่น การนำเสนอแนวคิดธุรกิจให้ให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็น การสัมภาษณ์เก็บ ข้อมูลลูกค้าเพื่อนำข้อมูลมาปรับแนวคิด สอดคล้องกับการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าให้ความสนใจกับการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการทั้ง กิจกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การประกวดแผนธุรกิจ การประกอบแนวคิดทางธุรกิจ การจัด สัปดาห์ธุรกิจ เป็นต้น (ภัทรวรรณ จีร์พัฒนธรร และสรศักดิ์ เชี่ยวชาญ, 2558) นอกจากนี้ยังสามารถสะท้อนความไปได้ของแนวคิดและความเป็นผู้ประกอบการได้ผ่านปฏิบัติการเสมือน ตนเองเป็นผู้ประกอบการที่แท้จริง โดยที่ข้อมูลป้อนกลับเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแนวคิดที่ได้จาก ความเห็นที่หลากหลายทั้งจากผู้วิจัย ผู้ช่วยสอน กลุ่มเพื่อนและผู้ประกอบการที่ได้รับโดยทันทีช่วย ให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงอย่างรวดเร็ว (Immediate Feedback) ช่วยการ ปรับปรุงความเป็นไปได้ของแนวคิดได้เป็นอย่างดี รวมทั้งในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการใน ระยะเวลาก่อนพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Pre Entrepreneurship) (ช่วงอายุ 15-19 ปี) ว่า ห้องเรียนนั้นเป็นพื้นที่ในการลองผิดลองถูกนั้นช่วยปรับปรุงให้แนวคิดสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นจริง ได้ (Chigunta, 2002; UNCTAD, 2012; สุชาติ ไตรภพสกุลและชาคริต พิษญากร, 2561)

3. การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามขั้นตอนการเรียนรู้ U – C – A Model จากการประเมินผล จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ใน สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 3 ในสัปดาห์ที่ 7 และครั้งที่ 4 ในสัปดาห์ที่ 10 พบว่า

1) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงขึ้นตามช่วงเวลาของการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้มีการนำเอาข้อคิดเห็นจากผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ข้อสังเกตว่าควรวัดในระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าการวัดก่อนการฝึกอบรมอย่างมาก โดยค่าเฉลี่ยคะแนนรวมก่อนการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยประเมินผู้เรียนคือ 16.50 คะแนน ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนคือ 16.64 คะแนน และผู้เรียนประเมินตนเองคือ 20.29 คะแนน ในขณะที่คะแนนรวมระหว่างการฝึกอบรม ครั้งที่ 1 พบว่าผู้วิจัยประเมินผู้เรียนคือ 38.64 คะแนน ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนคือ 38.07 คะแนนและผู้เรียนประเมินตนเองคือ 38.64 คะแนน เนื่องด้วยเนื้อหาในโมดูลที่ 2 การสร้างคุณค่าผ่านตัวตนที่เนื้อหาในโมดูลเป็นการพัฒนาคุณค่าของแนวคิดทางธุรกิจเพื่อตอบใจต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มลูกค้าอันเป็นบทบาทหลักของผู้ประกอบการ ในโมดูลนี้ผู้วิจัยจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการตามแนวทางการเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ที่กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่การสร้างการรับรู้ให้กลุ่มเป้าหมาย การพิจารณาสินค้าของกลุ่มเป้าหมาย การตัดสินใจซื้อของกลุ่มเป้าหมาย กลยุทธ์การสร้างการกลับมาซื้อซ้ำของกลุ่มเป้าหมายและการสนับสนุนอย่างภักดีของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อผู้เรียนพัฒนาตามกระบวนการนี้ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมาก รวมทั้งผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของทำงานแบบผู้ประกอบการประกอบกับแนวทางในการเรียนที่เมื่อผู้เรียนได้เข้าใจแนวทางการเรียนเฉพาะบุคคลในเบื้องต้นส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเองในระหว่างกิจกรรมเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ

ข้อสังเกตอีกประการจากผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 และก่อนการฝึกอบรมคือ ความสอดคล้องของผลการประเมินในช่วงก่อนการฝึกอบรมพบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมที่ผู้เรียนประเมินตนเองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยที่ผู้วิจัยประเมินผู้เรียน และผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียนเนื่องด้วยก่อนการอบรมนั้นผู้เรียนอาจยังไม่เข้าใจแนวทางการเรียนรู้เฉพาะบุคคลแต่ในระหว่างการฝึกอบรมผู้วิจัยและผู้ช่วยสอนได้ให้คำปรึกษาตั้งเป้าหมายการประเมินรายบุคคลร่วมกันระหว่างการฝึกอบรม จึงพบว่าตั้งแต่การประเมินระหว่างการฝึกอบรมครั้งที่ 1 (ผู้วิจัยประเมินผู้เรียน 38.64 ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียน 38.07 และผู้เรียนประเมินตนเอง 38.64) การ

ประเมินระหว่างการเรียนรู้ครั้งที่ 2 (ผู้วิจัยประเมินผู้เรียน 45.43 ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียน 46.50 และผู้เรียนประเมินตนเอง 45.71) และการประเมินหลังการฝึกอบรม คะแนนเฉลี่ยของการประเมิน มีความใกล้เคียงกันมากขึ้น (ผู้วิจัยประเมินผู้เรียน 49.00 ผู้ช่วยสอนประเมินผู้เรียน 49.29 และผู้เรียนประเมินตนเอง 49.00)

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินในระหว่างการทดลองครั้งที่ 2 เป็นการวัด ภายหลังจากกิจกรรมในโมดูลที่ 3 ที่ในโมดูลนี้ต้องการให้ผู้เรียนเห็นทัศนคติและการปฏิบัติในมุมมอง ผู้ประกอบการ ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยที่มากขึ้นนั้นจึงสูงกว่าการวัดระหว่างการอบรมครั้งที่ 1 ไม่มาก ในการวัดผลหลังการฝึกอบรมเป็นการวัดภายหลังจากการจัดกิจกรรมการอบรมโมดูลที่ 4 ห้องเรียนนัก สร้างเรื่องที่มีรายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้ในโมดูลเป็นไปเพื่อออกแบบการสื่อสารสำหรับแนวคิด ของตนเอง ในตอนท้ายจึงมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงอาจเนื่องมาจากผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาและลง มือปฏิบัติจริงอย่างครบถ้วนจากการเรียนรู้ครบทั้ง 4 โมดูลตามที่กำหนดในหลักสูตร รวมทั้งได้รับ ประสบการณ์ที่หลากหลาย เช่น กระบวนการทำงานแบบกลุ่ม ใบบางเดี่ยว การสัมมนาร่วมกันกับ ผู้ประกอบการ การวิเคราะห์กรณีศึกษา การให้คำปรึกษาและพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล เป็นต้น ซึ่ง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ครบทั้ง 3 คุณลักษณะ

การประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีพื้นฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลพบว่าผู้เรียนเลือกพัฒนาแนวคิด ทางธุรกิจผ่านต้นทุนที่ตนเองมีทั้งความสนใจ ความถนัดและทรัพยากรที่มีส่งผลให้ค่าเฉลี่ยรายคู่ ของคุณลักษณะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ค่าเฉลี่ยการวัดครั้งที่ 1 มีความแตกต่างกับครั้งที่ 2 มีความแตกต่างกับครั้งที่ 3 และมีความ แตกต่างกับครั้งที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบแยกองค์ประกอบ (องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ และ องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง) พบว่าคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบทั้ง 3 ด้านมีความแตกต่าง กัน โดยองค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารแนวคิดใหม่ และสุดท้ายคือองค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ซึ่ง สาเหตุที่องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตนนั้นมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอัน เนื่องมาจากคุณลักษณะนี้เป็นการทำงานกับตัวตนของผู้เรียนอย่างแท้จริงทั้งความชอบ ความ

สนใจ ความถนัด รวมทั้งชวนสำรวจไปถึงทรัพยากรที่ตนเองมี ซึ่งผู้วิจัยจะเรียกว่า “ต้นทุนที่ผู้เรียนมี” อันเป็นวัตถุดิบสำคัญก่อนนำไปสร้างแนวคิดทางธุรกิจ ที่ผู้เรียนแต่ละคนมีแตกต่างกันไป เมื่อเร้าด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งการยกตัวอย่างธุรกิจที่ผู้ประกอบการสร้างมาจากการต่อยอดต้นทุนที่มี จากนั้นค้นหาตัวตนต่อยอดด้วยเครื่องมือทั้งใบงานจักรวาลความสนใจและความถนัด ใบงานตุ๊กตาน้องดริมและใบงานวิเคราะห์กลุ่มวิเคราะห์ความเป็นไปได้ อีกทั้งชวนเรียนรู้จากเครือข่ายและวิเคราะห์หาความเป็นไปได้ปฏิบัติซ้ำย้ำทวนกระบวนการนี้ในทุกๆ ครั้งที่เรียนและกิจกรรมที่มอบหมาย ด้วยเป็นขั้นตอนแรกที่มีอบหมายงานผู้วิจัยจะชวนผู้เรียนทำความเข้าใจต้นทุนที่มีในทุกๆ ครั้งทำให้กระบวนการนี้มีคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นๆ โดยเฉพาะในการหาความเป็นไปได้ของแนวคิดนั้นที่พบว่ากิจกรรมที่ให้เพื่อร่วมชั้นเรียนได้มีโอกาสมาต่อเติมความเป็นไปได้ผ่านการให้ข้อเสนอแนะในช่วงท้ายคาบเรียน ทำให้ความเป็นไปได้ใหม่ๆ ของแนวคิดธุรกิจให้มีมุมมองที่รอบด้านมากยิ่งขึ้น เพราะถูกให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโดยทันที รวมทั้งตลอดเวลาการฝึกอบรม การนัดหมายให้ผู้เรียนมานำเสนอความก้าวหน้าในงานทำให้ตลอดการเรียนรู้ผู้เรียนได้รับข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องจนเกิดความมั่นใจในการพัฒนาผลงานของตนเอง

ในขณะที่องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง ที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมาเนื่องจากผู้วิจัยมองว่าเมื่อมีการพัฒนาองค์ประกอบที่ 1 เป็นอย่างดีแล้ว ผู้เรียนรู้จักต้นทุนที่ตนเองมีการทำงานต่อจากนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของตนเอง ผู้เรียนเกิดความมั่นใจเป็นเจ้าของทรัพยากรที่สร้างการเรียนรู้ของตนเอง กล่าวคือผู้เรียนได้ออกแบบแนวคิดทางธุรกิจโดยนำเอาหลักการทางธุรกิจไปต่อเติมคุณค่าในต้นทุนที่ตนเองมี ซึ่งผู้เรียนเกิดความมั่นใจ ซึ่งแสดงออกมาผ่านทาง การนำเสนอ รวมทั้งการที่ผู้วิจัยได้ออกแบบบรรยากาศในการจัดการอบรมที่ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย ลดการตัดสินที่ทำลายความคิดสร้างสรรค์และความเป็นไปได้ใหม่ๆ ให้อิสระผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าลองผิดลองถูก ทำให้ส่งผลต่อการสื่อสารที่มีความเชื่อมั่น รวมทั้งเมื่อผู้เรียนได้ผ่านกิจกรรมการออกแบบการสื่อสารทางการตลาดพบว่าคะแนนส่วนการโน้มน้าวและการผสมผสานเทคนิคการนำเสนอสูงขึ้นในระยะต่อมาด้วย รวมทั้งในช่วงท้ายการเรียนรู้การแลกเปลี่ยนให้เพื่อนในชั้นเรียนได้มีโอกาสให้ข้อเสนอแนะ จินตนาการตนเองเป็นเสมือนลูกค้าที่กำลังรับฟังเพื่อการตัดสินใจซื้อนั้นมีส่วนช่วยให้เกิดการต่อเติมมุมมองการสื่อสารซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้วิจัยมองว่าขนาดของชั้นเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนไม่มาก คือ 14 คน มีส่วนช่วยให้การมีช่วงเวลาในการให้ข้อเสนอแนะและทดลองสื่อสารจริงได้มากซึ่งช่วยให้องค์ประกอบนี้

ถูกพัฒนาอย่างครบถ้วนและทั่วถึงผู้เรียนทุกคน การทำงานอีกประการหนึ่งของผู้วิจัยคือการตรวจสอบความรู้และประสบการณ์เดิมที่ผู้เรียนมีก่อนการเรียนรู้ด้านการสื่อสาร โดยการพิจารณาย้อนกลับไปในรายวิชาที่เกี่ยวข้องทั้งรายวิชาภาษาไทยและรายวิชาโครงงานส่วนบุคคลที่มีการพัฒนาผู้เรียนด้านการสื่อสารอยู่แล้วในเบื้องต้น ดังนั้นในกระบวนการฝึกอบรมผู้วิจัยจึงสามารถนำรายละเอียดดังกล่าวมาต่อยอดและให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ได้

ส่วนองค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่นั้นที่ผู้เรียนต้องนำแนวคิดทางธุรกิจมาผสมผสานเพื่อออกแบบแนวคิดที่มีคุณค่าต่อต้นทุนที่ตนเองมีพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในประเด็นการนำเอาแนวคิดไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายได้น้อย เนื่องด้วยแนวคิดธุรกิจที่ออกแบบหลายแนวคิดตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายที่หาได้ยาก เช่น กลุ่มเป้าหมายที่เป็นชาวต่างชาติ หรือผู้ใหญ่ในวัยทำงาน หรือแนวคิดทางธุรกิจนั้นคาดการณ์ความเสี่ยงหรือแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับความเสี่ยงอาจมีมุมมองที่ไม่หลากหลายเนื่องด้วยแนวคิดทางธุรกิจที่ผู้เรียนออกแบบอยู่ระดับเริ่มต้น อีกทั้งประสบการณ์ของผู้เรียนทางธุรกิจมีน้อย แต่ในช่วงหลังคะแนนผู้เรียนมีพัฒนาที่ดีขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะในการประเมินครั้งที่ 3 ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอแนวคิดให้ผู้ประกอบการตัวจริงได้รับฟังเพื่อนำเอาไปปรับปรุงแนวทางพบว่าผู้เรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงแนวคิดได้ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนคิดของผู้เรียนในท้ายกิจกรรมว่า “...ตอนทำกิจกรรมทำบทบาทเรียนที่ให้เพื่อนทดลองมาเป็นลูกค้าเรา รู้สึกได้เลยว่าวิธีที่เราคิดนั้นยังไม่เป็นที่ต้องการของคนอื่น...” และ “...นักธุรกิจที่เข้ามาร่วมมือให้ข้อเสนอแนะเข้ามาเปิดโลกหนูมากได้เห็นอะไรใหม่ๆ และสิ่งที่ต้องระวัง...” ซึ่งผู้เรียนได้มิติของความเสี่ยงและความเป็นไปได้ของการเริ่มต้นมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยพิจารณาประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในรายบุคคลให้มีการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ขนาดของชั้นเรียน (Class size) ที่มีผลต่อการปฏิสัมพันธ์ของทั้งกับผู้เรียนกับผู้วิจัยและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันได้เป็นอย่างดี โดยในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยนำหลักสูตรไปใช้มีผู้เรียนจำนวน 14 คน ทำให้การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมและการนัดหมายพบรายบุคคลเพื่อให้ข้อเสนอแนะทำได้อย่างทั่วถึง โดยทุกครั้งพบว่าผู้วิจัยมีการให้คำปรึกษาผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้หากต้องการนำเอาหลักสูตรไปทดลองใช้ในขนาดห้องเรียนและจำนวนนักเรียนที่มากขึ้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นที่การเรียนรู้ส่วนบุคคล

ของผู้เรียนจำเป็นต้องมีทีมผู้สอนที่สามารถให้คำแนะนำได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งเครือข่ายธุรกิจที่เข้ามาสร้างประสบการณ์ตรงให้กับผู้เรียนจำเป็นต้องมีหลากหลายครอบคลุมทุกความสนใจทางธุรกิจของผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียนดังที่วิลเลียมและเจนนทรี (Williams & Gentry, 2017) ที่นำเสนอว่าการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ธุรกิจจากประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ทฤษฎีที่เรียนรู้ในชั้นเรียนให้เข้ากับสถานการณ์จริงได้อย่างมีความหมาย โดยเฉพาะกับความสนใจเฉพาะของผู้เรียนเมื่อได้มีโอกาสได้รับข้อเสนอแนะโดยตรงจากธุรกิจที่ตนเองสนใจหรือใกล้เคียงกับที่ตนเองสนใจ มีส่วนต่อการเชื่อมโยงทฤษฎีที่พบในชั้นเรียนสู่โลกจริงที่ผู้ประกอบการต้องเผชิญได้มากขึ้นซึ่งกลยุทธ์หนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมโดยการใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning)

นอกจากนี้ในระหว่างการการอบรมที่พบว่าผู้เรียนมีพื้นฐานในการเรียนรายวิชาเศรษฐศาสตร์มาแล้วสามารถนำเสนอให้เห็นการเชื่อมโยงว่าธุรกิจเป็นหน่วยหนึ่งของระบบเศรษฐกิจที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ รวมทั้งทักษะการสื่อสารที่ผู้เรียนมีการพัฒนามาแล้วผ่านกิจกรรมในรายวิชาอื่นๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการเรียนรู้ ผู้จัดอบรมจำเป็นต้องย้อนกลับไปตรวจสอบผู้เรียนโดยสามารถเอาประสบการณ์และความรู้เดิมเหล่านั้นมาต่อยอดในกิจกรรมของชั้นเรียนได้ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิม (Prior Knowledge) และประสบการณ์เดิม (Prior Experience) ของผู้เรียน รวมทั้งการวิเคราะห์ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนการเรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการทำกิจกรรมกลุ่มมีส่วนในการช่วยต่อเติมแนวคิดทางธุรกิจซึ่งกันและกันได้

4.เงื่อนไขความสำเร็จของหลักสูตรนี้

หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ได้มีเงื่อนไข ได้แก่ 1) บริบทที่ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรนี้ไปใช้ 2) จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน (Class Size) 3) เป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่สนใจในรายวิชาธุรกิจและผู้ประกอบการ 4) บทบาทของครูผู้สอน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์มีรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

สำหรับบริบทที่ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรนี้ไปใช้ คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่บริบทเอื้อต่อการนำเอาหลักสูตรไปใช้เนื่องด้วยแนวทางของโรงเรียนมุ่งเน้นการสร้าง “ระบบนิเวศการเรียนรู้” ที่ประกอบสร้างจากมิติต่าง ๆ ประกอบด้วย **หลักสูตร** ที่มีเป้าหมายเพื่อออกแบบให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยหลักสูตรของโรงเรียนได้รับการออกแบบอย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบและพัฒนาความสามารถที่โดดเด่นของตนเอง ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มุ่งเน้นการสำรวจความสนใจ ไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึกในสาขาที่แต่ละคนสนใจ **ครูและบุคลากร** ที่มีบทบาทในการออกแบบการเรียนรู้ รวมทั้ง **สังคม** ที่มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนและชุมชนที่นับว่าเป็นจุดแข็งต่อการมีทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะในบทเรียนที่ต้องการผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์โดยตรงมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก นอกจากนี้จากจุดหมายสำคัญของการจัดการหลักสูตรของโรงเรียนที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพที่แท้จริงของตนเองยังผลมาสู่การออกแบบวิถีปฏิบัติของโรงเรียนที่ออกแบบมาเป็นวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย การเปิดพื้นที่ผู้เรียนเลือกรายวิชาเลือกตามความสนใจที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่

ในด้าน **จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน (Class Size)** มีความสำคัญต่อความสำเร็จของหลักสูตรนี้ด้วยเช่นกันด้วยผู้วิจัยมีผู้เรียนที่ใช้ทดลองจำนวน 14 คน จึงสามารถออกแบบการเรียนรู้บนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้อย่างใกล้ชิดทั้งการให้คำปรึกษารายบุคคล การคัดเลือกทรัพยากรที่นำมาสนับสนุนการเรียนรู้ได้รวมทั้งกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ผู้เรียนพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ (Prototype Development) หรือการจำลองสถานการณ์ธุรกิจ ผู้วิจัยสามารถให้คำแนะนำแบบเรียลไทม์กับแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้รวมทั้งผู้เรียนมีโอกาสได้ทดลองและรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนหรือครูในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ละเอียดขึ้น ทั้งในด้านความก้าวหน้าทางความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงผู้ประกอบการ การประเมินอาจรวมถึงการสังเกตพฤติกรรม การวิเคราะห์ผลงาน หรือการสะท้อนความคิดเห็น ซึ่งเป็นไปได้ยากในชั้นเรียนที่มีขนาดใหญ่ เงื่อนไขความสำเร็จอีกประการ คือ **เป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่สนใจในรายวิชาธุรกิจและผู้ประกอบการ** ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นได้ว่าเมื่อเป็นหลักสูตรที่ผู้สนใจเท่านั้นเข้า

มาเรียนบรรยากาศการเรียนรู้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นอย่างมาก ผู้เรียนแลกเปลี่ยนแนวคิดทางธุรกิจ แรงบันดาลใจ และความคิดสร้างสรรค์ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน การมีผู้เรียนที่สนใจธุรกิจเหมือนกันทำให้เกิดการสนทนาและข้อมูลที่เสนอแนะระหว่างกันที่มีคุณภาพสูงขึ้นได้ นอกจากนี้ส่งผลต่อเงื่อนไขความสำเร็จประการสุดท้าย คือ **บทบาทของครูผู้สอน** ที่สามารถออกแบบกิจกรรมที่มีความซับซ้อนได้มากยิ่งขึ้น เช่น การจำลองสถานการณ์ทางธุรกิจ การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ การเขียนแผนทางธุรกิจ เป็นต้น โดยครูนั้นับว่ามีความสำคัญต่อการเรียนรู้อย่างมากเนื่องด้วยเป็นห้องเรียนที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และแนวคิดที่หลากหลายสูง จึงต้องออกแบบบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและไม่ปิดกั้น เสริมพลังใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้

โดยสรุปหลักสูตรฝึกอบรมนี้ประสบความสำเร็จด้วยบริบทของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้เฉพาะบุคคลผ่านระบบนิเวศการเรียนรู้ที่สนับสนุนความหลากหลายและความสนใจของผู้เรียน การมีผู้เรียนที่สนใจมาเรียนจำนวน 14 คนช่วยให้ครูติดตามและให้คำปรึกษาได้อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทดลองและพัฒนาทักษะเชิงธุรกิจ การเปิดรับเฉพาะผู้เรียนที่สนใจในรายวิชาธุรกิจและผู้ประกอบการยิ่งช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีพลังสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่มีคุณภาพ สุดท้ายบทบาทของครูที่เป็นทั้งโค้ชและผู้ออกแบบกิจกรรมซับซ้อน เสริมด้วยบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและสร้างแรงบันดาลใจ เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้หลักสูตรนี้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะการนำไปใช้และข้อเสนอแนะเัยการทำวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผู้วิจัยได้ศึกษาและพบว่าความจำเป็นที่ต้องมีหลักสูตรนี้มีความสำคัญเนื่องด้วยทั้งในระดับประเทศที่การพัฒนา

ความเป็นผู้ประกอบการมีส่วนกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะยาว โดยผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ ดังนี้

1.1 ภาครัฐและภาคการศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาที่เป็นแหล่งเตรียมความพร้อมและครอบคลุมกลุ่มผู้เรียนจำนวนมากได้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร หรือการจัดอบรมหรือสัมมนาเพื่อออกแบบแนวทางที่เหมาะสมกับสถานศึกษาของตนเองเพื่อตอบโจทย์ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลภาคการศึกษาควรสนับสนุนเครือข่ายภาคธุรกิจที่มีศักยภาพ เพื่อเข้ามาสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ทางธุรกิจในโรงเรียนอันเป็นการมอบประสบการณ์และแรงบันดาลใจที่ดีในการเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียน รวมทั้งครูในโรงเรียนได้ประโยชน์ต่อการออกแบบเนื้อหาบทเรียนที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานได้อย่างเหมาะสม

1.3 สถาบันอุดมศึกษาอันเป็นแหล่งต้นทางในการผลิตบุคลากรควรสนับสนุนสาขาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูที่ออกไปพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ผู้ประกอบการ ซึ่งมีใช่เพียงฝึกปฏิบัติให้เกิดการค้าขายได้ตามทฤษฎีหากแต่มุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าภายในตนเองจนสามารถพัฒนาออกมาเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีคุณค่าได้

2. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

สำหรับผู้สอนหรือผู้ที่สนใจในการนำเอาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางการนำไปใช้ ดังนี้

2.1 ผู้สอนควรศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้บนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อนำมาใช้เป็นฐานสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 การให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกในผู้เรียนที่เป็นการพัฒนาระยะเริ่มต้น การสร้างแรงบันดาลใจและการหาตัวอย่างทางธุรกิจที่เกิดขึ้นจริงมา

ประยุกต์ใช้กับเนื้อหาการอบรมมีความสำคัญต่อการการเรียนรู้ในระยาะนี้ที่ต้องการทั้งแรงบันดาลใจและตัวอย่างจริงที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการเรียนรู้ที่ชัดเจน

2.3 การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ของผู้เรียนทั้งการให้คำปรึกษาและรับฟังความคิดเห็น หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ใช้ภาษาเชิงบวก ลดการตัดสินกันและกันจะช่วยให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

2.4 การจัดกิจกรรมการอบรมในช่วงที่มีการจัดในรูปแบบออนไลน์ (Online) นั้นจำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นทั้งเวลาและกิจกรรม ควรสร้างประเด็นในการเรียนรู้และกำหนดเวลาอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน

2.5 การประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกวิธีการประเมินที่มีความสอดคล้องกับธรรมชาติและความแตกต่างของผู้เรียน เช่น ใบบาง บันทึก การสะท้อนคิด การบันทึกการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง การสังเกตพฤติกรรมระหว่างการฝึกอบรม รวมทั้งการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนและผู้ช่วยสอนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน จะช่วยให้ได้ข้อมูลสภาพจริงเพื่อใช้ในการประเมินได้มากยิ่งขึ้น

2.6 หลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสนใจในธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นผู้ประกอบการในระยะที่ 1 อาจมีการขยายผลไปศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรในระยะที่ 2 ระยะเติบโตสู่ความเป็นผู้ประกอบการ (Budding Entrepreneurship) ระยะที่ 3 ระยะก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการ (Emergent Entrepreneurship) เพื่อให้การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเป็นไปอย่างต่อเนื่องในทุกระยะ

3.2 ผู้เรียนยุคใหม่ที่มีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการศึกษาและทำงานทำให้ต้องเผชิญกับชุดข้อมูลบนเครือข่ายจำนวนมาก ทั้งเครือข่ายบุคคล เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น หากควรศึกษาต่อเพื่อเพิ่มเติมให้ผู้เรียนมีทักษะความฉลาดทางเทคโนโลยี (Digital Literacy) จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะในการเลือกศึกษาชุดข้อมูลจำนวนมากอย่างชาญฉลาดได้

3.4 การวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มทดลองคือนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หากมีการวิจัยในระยะต่อไปอาจมีการนำไปทดลองผลในโรงเรียนกลุ่มอื่น เช่น กลุ่มสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Alisauskiene, S., Guðjónsdóttir, H., Kristinsdóttir, J. V., Connolly, T., O'Mahony, C., Lee, L., Milteniene, L., Meliene, R., Kaminskiene, L., & Rutkiene, A. (2020). Personalized learning within teacher education: A framework and guidelines.
- Altinay, L., Madanoglu, M., De Vita, G., Arasli, H., & Ekinci, Y. (2016). The interface between organizational learning capability, entrepreneurial orientation, and SME growth. *Journal of Small Business Management*, 54(3), 871-891.
- Ames, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. *Journal of educational psychology*, 84(3), 261.
- Amit, R., Glosten, L., & Muller, E. (1993). Challenges to theory development in entrepreneurship research. *Journal of Management studies*, 30(5), 815-834.
- Andrzejewski, A. (2018). FLIPPED TEACHING AND GAMIFICATION AS A CONNECTIVISTIC APPLICATION OF CYBERSPACE RESOURCES IN EDUCATION. *International Journal of New Economics and Social Sciences IJONESS*, 8(2), 431-440.
- Arranz, N., Ubierna, F., Arroyabe, M. F., Perez, C., & Fdez. de Arroyabe, J. (2017). The effect of curricular and extracurricular activities on university students' entrepreneurial intention and competences. *Studies in Higher Education*, 42(11), 1979-2008.
- Audretsch, D. B. (2003). SMEs in the Age of Globalization. *Cheltenham, Northampton*.
- Audretsch, D. B., Keilbach, M. C., & Lehmann, E. E. (2006). *Entrepreneurship and economic growth*. Oxford University Press.
- Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., & Van den Brande, G. (2016). EntreComp: The entrepreneurship competence framework. *Luxembourg: Publication Office of the European Union*, 10, 593884.

- Baggaley, J. (2012). Thesis and antithesis. *Distance Education*, 33(1), 117-123.
- Bandura, A. (1986). Fearful expectations and avoidant actions as coefficients of perceived self-inefficacy.
- Barringer, B., Hess, E. D., Goetz, C. F., & Ireland, R. D. (2012). *Entrepreneurship Lessons for Success (Collection)*. FT Press.
- Bateman, T. S., & Crant, J. M. (1993). The proactive component of organizational behavior: A measure and correlates. *Journal of organizational behavior*, 14(2), 103-118.
- Bateman, T. S., & Crant, J. M. (1999). Proactive behavior: Meaning, impact, recommendations. *Business Horizons*, 42(3), 63-70.
- Becherer, R. C., & Maurer, J. G. (1999a). The proactive personality disposition and entrepreneurial behavior among small company presidents. *Journal of small business management*, 37(1).
- Becherer, R. C., & Maurer, J. G. (1999b). The proactive personality disposition and entrepreneurial behavior among small company presidents. *Journal of Small Business Management*, 37(1), 28.
- Boitshwarelo, B. (2011). Proposing an integrated research framework for connectivism: Utilising theoretical synergies. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 161-179.
- Bray, B., & McClaskey, K. (2013). Personalization v differentiation v individualization chart (v3). Retrieved from the Rethinking Learning website: <http://barbarabray.net/free-updated-resources>.
- Bray, B., & McClaskey, K. (2013). A Step-by-Step Guide to Personalize Learning. *Learning & Leading with Technology*, 40(7), 12-19.
- Brazeal, D. V., & Herbert, T. T. (1999). The genesis of entrepreneurship. *Entrepreneurship theory and practice*, 23(3), 29-46.

- Brett, J. M., Feldman, D. C., & Weingart, L. R. (1990). Feedback-seeking behavior of new hires and job changers. *Journal of management*, 16(4), 737-749.
- Bygrave, W. D., & Hofer, C. W. (1992). Theorizing about entrepreneurship. *Entrepreneurship theory and practice*, 16(2), 13-22.
- Candy, P. C. (1991). *Self-Direction for Lifelong Learning. A Comprehensive Guide to Theory and Practice*. ERIC.
- Chatti, H., & Asfoura, E. (2020). ENTREPRENEURIAL CULTURE IMPACT ON ACCEPTANCE AND USE OF SOCIAL MEDIA. *International Journal of Management (IJM)*, 11(7).
- Chigunta, F. (2002). *Youth entrepreneurship: Meeting the key policy challenges*. Education Development Center Waltham, MA.
- Cho, Y. H., & Lee, J.-H. (2018). Entrepreneurial orientation, entrepreneurial education and performance. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*.
- Cirulli, F., Elia, G., Lorenzo, G., Margherita, A., & Solazzo, G. (2016). The use of MOOCs to support personalized learning: An application in the technology entrepreneurship field. *Knowledge Management & E-Learning*, 8(1), 109.
- Corbalan, G., Kester, L., & Van Merriënboer, J. J. (2006). Towards a personalized task selection model with shared instructional control. *Instructional Science*, 34(5), 399-422.
- Costa, A. L., & Kallick, B. (2004). Launching self-directed learners. *Educational leadership*, 62, 51-57.
- Covey, S. R., & Victory, I. P. (2004). *Habit 1: be proactive*. Franklin Covey.
- Covin, J. G., & Slevin, D. P. (1991). A conceptual model of entrepreneurship as firm behavior. *Entrepreneurship theory and practice*, 16(1), 7-26.
- Crant, J. M. (1996). The proactive personality scale as a predictor of entrepreneurial

- intentions. *Management*, 29(3), 62-74.
- Crant, J. M. (2000). Proactive behavior in organizations. *Journal of management*, 26(3), 435-462.
- Cunningham, J. B., & Lischeron, J. (1991). Defining entrepreneurship. *Journal of Small Business Management*, 29(1), 45-61.
- Dabbagh, N., Fake, H., & Zhang, Z. (2019). Student perspectives of technology use for learning in higher education. *RIED. Revista Iberoamericana de Educación a Distancia*.
- Dale, C., & Povey, G. (2009). An evaluation of learner-generated content and podcasting. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education*, 8(1), 117-123.
- Darvishi, A., Khosravi, H., Rahimi, A., Sadiq, S., & Gašević, D. (2022). Assessing the Quality of Student-Generated Content at Scale: A Comparative Analysis of Peer Review Models. *IEEE Transactions on Learning Technologies*.
- de Lourdes Cárcamo-Solís, M., del Pilar Arroyo-López, M., del Carmen Alvarez-Castañón, L., & García-López, E. (2017). Developing entrepreneurship in primary schools. The Mexican experience of "My first enterprise: Entrepreneurship by playing". *Teaching and Teacher Education*, 64, 291-304.
- Del Moral, M. E., Cernea, A., & Villalustre, L. (2013). Connectivist learning objects and learning styles. *Interdisciplinary Journal of E-Learning and Learning Objects*, 9(1), 105-124.
- Djubaedi, D., Rohadi, T., & Kodama, Y. (2023). Core entrepreneurial competencies for local content curriculum. *International Journal of Educational Qualitative Quantitative Research*, 2(1), 12-17.
- Downes, S. (2010). Learning networks and connective knowledge. In *Collective intelligence and E-Learning 2.0: Implications of web-based communities and networking* (pp. 1-26). IGI global.

- Falcão, T. P., e Peres, F. M. d. A., de Moraes, D. C. S., & da Silva Oliveira, G. (2018). Participatory methodologies to promote student engagement in the development of educational digital games. *Computers & Education, 116*, 161-175.
- Fay, D., & Frese, M. (2001). The concept of personal initiative: An overview of validity studies. *Human performance, 14*(1), 97-124.
- Ferris, G. R., Hochwarter, W. A., Buckley, M. R., Harrell-Cook, G., & Frink, D. D. (1999). Human resources management: Some new directions. *Journal of management, 25*(3), 385-415.
- Frese, M., Van Gelderen, M., & Ombach, M. (2000). How to plan as a small scale business owner: Psychological process characteristics of action strategies and success. *Journal of Small Business Management, 38*(2), 1.
- Gallup, A. M., & Elam, S. M. (1986). The 18th annual Gallup poll of the public's attitudes toward the public schools. *The Phi Delta Kappan, 68*(1), 43-59.
- Ganesan, R., Edmonds, G. S., & Spector, J. M. (2002). The changing nature of instructional design for networked learning. *Networked learning: Perspectives and issues*, 93-109.
- Gartner, W. B. (1988). "Who is an entrepreneur?" is the wrong question. *American Journal of small business, 12*(4), 11-32.
- Gibb, A. (2002). In pursuit of a new 'enterprise' and 'entrepreneurship' paradigm for learning: creative destruction, new values, new ways of doing things and new combinations of knowledge. *International journal of management reviews, 4*(3), 233-269.
- Gonzalez-Sanmamed, M., Sangrà, A., Souto-Seijo, A., & Blanco, I. E. (2020). Learning ecologies in the digital era: challenges for higher education. *Publicaciones, 50*(1), 83-102.
- Graf, S., Kinshuk, K. B., Khan, F. A., Maguire, P., Mahmoud, A., Rambharose, T., & Zhang,

Q. (2012). Adaptivity and personalization in learning systems based on students' characteristics and context. The 1st international symposium on smart learning environment,

Graham, C. R., Allen, S., & Ure, D. (2005). Benefits and challenges of blended learning environments. In *Encyclopedia of Information Science and Technology, First Edition* (pp. 253-259). IGI Global.

Grant, A. M., & Ashford, S. J. (2008). The dynamics of proactivity at work. *Research in organizational behavior, 28*, 3-34.

Gundry, L. K., Miriam, B.-Y., & Posig, M. (2002). Contemporary perspectives on women's entrepreneurship: A review and strategic recommendations. *Journal of Enterprising Culture, 10*(01), 67-86.

Hannon, P. D. (2005). Philosophies of enterprise and entrepreneurship education and challenges for higher education in the UK. *The International Journal of Entrepreneurship and Innovation, 6*(2), 105-114.

Hessels, J., Van Gelderen, M., & Thurik, R. (2008). Entrepreneurial aspirations, motivations, and their drivers. *Small business economics, 31*, 323-339.

Hollander, A., & Mar, N. Y. (2009). Towards achieving TVET for all: The role of the UNESCO-UNEVOC International Centre for Technical and Vocational Education and Training. *International handbook of education for the changing world of work: Bridging academic and vocational learning, 41-57*.

Hou, X., & Huang, R. (2021). The Literature Review of Proactive Behavior at Work. 2021 International Conference on Modern Education and Humanities Science (ICMEHS 2021),

[Record #16 is using a reference type undefined in this output style.]

Hwang, G.-J., Lai, C.-L., & Wang, S.-Y. (2015). Seamless flipped learning: a mobile technology-enhanced flipped classroom with effective learning strategies. *Journal*

of computers in education, 2, 449-473.

Hytti, U., Stenholm, P., Heinonen, J., & Seikkula-Leino, J. (2010). Perceived learning outcomes in entrepreneurship education: The impact of student motivation and team behaviour. *Education+ Training*.

Isma, A., Rakib, M., Mubaraq, M. S., & Suci, M. (2023). The influence of personality and entrepreneurship education on interest in entrepreneurship faculty of economics and business students with attitude of entrepreneurship as intervening variable. *Indonesian Journal of Business and Entrepreneurship Research, 11-23.*

Iwu, C. G., Opute, P. A., Nchu, R., Eresia-Eke, C., Tengeh, R. K., Jaiyeoba, O., & Aliyu, O. A. (2021). Entrepreneurship education, curriculum and lecturer-competency as antecedents of student entrepreneurial intention. *The International Journal of Management Education, 19(1), 100295.*

Izmestiev, D. (2012). Personalized learning: A new ICT-enabled education approach. *UNESCO Institute for Information Technologies in Education*. URL: <http://iite.unesco.org/pics/publications/en/files/3214716.pdf> (data obrashcheniya 29.05.2016).

Jarvi, T. (2012). Teaching Entrepreneurship in Vocational Education Viewed from the Regional and Field Perspectives. *Journal of vocational education and training, 64(3), 365-377.*

[Record #116 is using a reference type undefined in this output style.]

Kickul, J., & Gundry, L. (2002). Prospecting for strategic advantage: The proactive entrepreneurial personality and small firm innovation. *Journal of Small Business Management, 40(2), 85-97.*

Kizito, R. N. (2016). Connectivism in learning activity design: Implications for pedagogically-based technology adoption in African higher education contexts. *International Review of Research in Open and Distributed Learning, 17(2), 19-39.*

- Knight, G. A. (1997). Cross-cultural reliability and validity of a scale to measure firm entrepreneurial orientation. *Journal of business venturing*, 12(3), 213-225.
- Krueger Jr, N. F., & Brazeal, D. V. (1994). Entrepreneurial potential and potential entrepreneurs. *Entrepreneurship theory and practice*, 18(3), 91-104.
- Kuratko, D. F. (2010). Corporate entrepreneurship: An introduction and research review. *Handbook of entrepreneurship research: An interdisciplinary survey and introduction*, 129-163.
- Kyro, P. (2008). A theoretical framework for teaching and learning entrepreneurship. *International journal of business and globalisation*, 2(1), 39-55.
- Lackéus, M. (2015). Entrepreneurship in education: What, why, when, how. *Background paper*.
- Lackéus, M., & Williams Middleton, K. (2015). Venture creation programs: bridging entrepreneurship education and technology transfer. *Education+ training*, 57(1), 48-73.
- Lee, Y. S., & Eesley, C. (2018). The persistence of entrepreneurship and innovative immigrants. *Research Policy*, 47(6), 1032-1044.
- Low, M. B., & MacMillan, I. C. (1988). Entrepreneurship: Past research and future challenges. *Journal of management*, 14(2), 139-161.
- Lumpkin, G. T., & Dess, G. G. (1996). Clarifying the entrepreneurial orientation construct and linking it to performance. *Academy of management Review*, 21(1), 135-172.
- Mackness, J., Mak, S., & Williams, R. (2010). The ideals and reality of participating in a MOOC. Proceedings of the 7th international conference on networked learning,
- Mahon, K. L. (2016). Personalizing curriculum: Curation and creation. *Handbook on*, 117.
- Memili, E., Lumpkin, G., & Dess, G. G. (2010). Entrepreneurial orientation: the driving force for corporate entrepreneurship. In *Handbook of research on strategy process*.

Edward Elgar Publishing.

Miller, D. (1983). The correlates of entrepreneurship in three types of firms. *Management science*, 29(7), 770-791.

Morris, M. H., Kuratko, D. F., & Covin, J. G. (2010). *Corporate entrepreneurship & innovation*. Cengage Learning.

Morrison, E. W., & Phelps, C. C. (1999). Taking charge at work: Extrarole efforts to initiate workplace change. *Academy of management Journal*, 42(4), 403-419.

Morselli, D. (2019). *The change laboratory for teacher training in entrepreneurship education: A new skills agenda for Europe*. Springer Nature.

Moursund, D. G. (1999). *Project-based learning using information technology*. International society for technology in education Eugene, OR.

Murphy, M., Redding, S., & Twyman, J. (2016). *Handbook on personalized learning for states, districts, and schools*. IAP.

Nabi, G., Walmsley, A., Liñán, F., Akhtar, I., & Neame, C. (2018). Does entrepreneurship education in the first year of higher education develop entrepreneurial intentions? The role of learning and inspiration. *Studies in Higher Education*, 43(3), 452-467.

O'Connor, A. (2013). A conceptual framework for entrepreneurship education policy: Meeting government and economic purposes. *Journal of business venturing*, 28(4), 546-563.

Olokundun, M., Moses, C. L., Iyiola, O., Ibidunni, S., Ogbari, M., Peter, F., & Borishade, T. (2018). The effect of non traditional teaching methods in entrepreneurship education on students entrepreneurial interest and business startups: A data article. *Data in brief*, 19, 16-20.

PACHARADIT, S., & Patphol, M. (2022). *DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM TO ENHANCE YOUTH AGRICULTURAL ENTREPRENEURSHIP CHARACTERISTICS FOR AGRICULTURAL SCIENCE STUDENTS* Srinakharinwirot

University].

Parker, S. K. (1998). Enhancing role breadth self-efficacy: the roles of job enrichment and other organizational interventions. *Journal of applied psychology, 83*(6), 835.

Parker, S. K., & Collins, C. G. (2010). Taking stock: Integrating and differentiating multiple proactive behaviors. *Journal of management, 36*(3), 633-662.

Parker, S. K., Williams, H. M., & Turner, N. (2006). Modeling the antecedents of proactive behavior at work. *Journal of applied psychology, 91*(3), 636.

Patrick, S., Kennedy, K., & Powell, A. (2013). Mean What You Say: Defining and Integrating Personalized, Blended and Competency Education. *International Association for K-12 Online Learning*.

Patrick, S., Worthen, M., Frost, D., & Gentz, S. (2016). Promising State Policies for Personalized Learning. *International Association for K-12 Online Learning*.

Paul, J., & Shrivatava, A. (2016). Do young managers in a developing country have stronger entrepreneurial intentions? Theory and debate. *International Business Review, 25*(6), 1197-1210.

Pinchot III, G. (1985). Intrapreneuring: Why you don't have to leave the corporation to become an entrepreneur. *University of Illinois at Urbana-Champaign's Academy for Entrepreneurial Leadership Historical Research Reference in Entrepreneurship*.

Pittaway, L., & Edwards, C. (2012). Assessment: examining practice in entrepreneurship education. *Education+ Training*.

Potter, J., Halabisky, D., Thompson, S., Blackburn, R., & Molenaar, K. (2014). Supporting youth in entrepreneurship. *Brussels, Belgium: Centre for Entrepreneurship, SMEs and Local Development and the European Commission*.

Ragan, T. J., & Smith, P. L. (1999). Instructional design. *New York: Macmillan Publishing*

Company.

- Raman, R., & Nedungadi, P. (2012). Modelling diffusion of a personalized learning framework. *Educational Technology Research and Development, 60*, 585-600.
- Redding, S. (2013). Getting personal: The promise of personalized learning. *Handbook on innovations in learning*, 113-130.
- Redding, S., & Corbett, J. (2018). Shifting School Culture to Spark Rapid Improvement: A Quick Start Guide for Principals and Their Teams. The Center on School Turnaround Four Domains Series. *Center on School Turnaround at WestEd*.
- Rosendahl Huber, L., Sloof, R., & Van Praag, M. (2014). The effect of early entrepreneurship education: Evidence from a randomized field experiment. *European Economic Review, 72*, 76-97.
- Schmitt, A., Den Hartog, D. N., & Belschak, F. D. (2016). Transformational leadership and proactive work behaviour: A moderated mediation model including work engagement and job strain. *Journal of Occupational and Organizational Psychology, 89*(3), 588-610.
- Scott, J. (2006). Social research and documentary sources. *Documentary research, 1*, 23-79.
- Seemiller, C., & Grace, M. (2017). Generation Z: Educating and engaging the next generation of students. *About Campus, 22*(3), 21-26.
- Shane, S. (2012). Reflections on the 2010 AMR decade award: Delivering on the promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of management review, 37*(1), 10-20.
- Shane, S., Locke, E. A., & Collins, C. J. (2003). Entrepreneurial motivation. *Human resource management review, 13*(2), 257-279.
- Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of

- research. *Academy of management review*, 25(1), 217-226.
- Shapero, A., & Sokol, L. (1982). The social dimensions of entrepreneurship. *University of Illinois at Urbana-Champaign's Academy for Entrepreneurial Leadership Historical Research Reference in Entrepreneurship*.
- Shemshack, A., & Spector, J. M. (2020). A systematic literature review of personalized learning terms. *Smart Learning Environments*, 7(1), 1-20.
- Siemens, G. (2017). Connectivism. *Foundations of learning and instructional design technology*.
- Siregar, Y., Kent, A., Peirson-Smith, A., & Guan, C. (2023). Disrupting the fashion retail journey: social media and GenZ's fashion consumption. *International Journal of Retail & Distribution Management*.
- Slatten, L. A., Stewart, G., Lanier, P., Credo, K. R., & Bendickson, J. S. (2023). Entrepreneurship Education as a Vehicle for K-12 Inclusion: A Case with Boys & Girls Clubs of America. *Entrepreneurship Education and Pedagogy*, 6(3), 534-545.
- Smith, B. R., & Stevens, C. E. (2010). Different types of social entrepreneurship: The role of geography and embeddedness on the measurement and scaling of social value. *Entrepreneurship & Regional Development*, 22(6), 575-598.
- Sonnentag, S., & Spychala, A. (2012). Job control and job stressors as predictors of proactive work behavior: is role breadth self-efficacy the link? *Human performance*, 25(5), 412-431.
- Swedberg, R. (2007). The sociological study of hope and the economy: Introductory remarks. The Hope Studies Conference,
- Thomas, J. W., Mergendoller, J. R., & Michaelson, A. (1999). *Project based learning: A handbook for middle and high school teachers*. Buck Institute for Education.
- Tomberg, V., Laanpere, M., Ley, T., & Normak, P. (2013). Sustaining teacher control in a blog-based personal learning environment. *International Review of Research in*

Open and Distributed Learning, 14(3), 109-133.

- Twyman, J., & Redding, S. (2015). Personal Competencies/Personalized Learning: Reflection on Instruction. A Peer-to-Peer Learning and Observation Tool. *Council of Chief State School Officers*.
- UNCTAD, U. (2012). Entrepreneurship policy framework and implementation guidance. *Geneva: United Nations*.
- Urbach, T., & Weigelt, O. (2019). Time pressure and proactive work behaviour: A week-level study on intraindividual fluctuations and reciprocal relationships. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 92(4), 931-952.
- Utecht, J., & Keller, D. (2019). Becoming Relevant Again: Applying Connectivism Learning Theory to Today's Classrooms. *Critical Questions in Education*, 10(2), 107-119.
- Van Praag, C., Huber, L. R., & Sloof, R. (2012). *The effect of early entrepreneurship education: evidence from a randomized field experiment*.(No. 7612).
- Wang, Z., Chen, L., & Anderson, T. (2014). A framework for interaction and cognitive engagement in connectivist learning contexts. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 15(2), 121-141.
- Weiss, M., & Morrison, E. W. (2019). Speaking up and moving up: How voice can enhance employees' social status. *Journal of organizational behavior*, 40(1), 5-19.
- Wiklund, J., & Shepherd, D. (2005). Entrepreneurial orientation and small business performance: a configurational approach. *Journal of business venturing*, 20(1), 71-91.
- Williams, J. L., & Gentry, R. J. (2017). Keeping it real: The benefits of experiential teaching methods in meeting the objectives of entrepreneurship education. In *The great debates in entrepreneurship* (Vol. 27, pp. 9-20). Emerald Publishing Limited.
- Williams Middleton, K., & Donnellon, A. (2014). Personalizing entrepreneurial learning: A pedagogy for facilitating the know why. *Entrepreneurship research journal*, 4(2),

167-204.

Wilson-Clark, G., & Saha, S. (2019). Transitions from School to Work. UNICEF Technical Note. *UNICEF*.

Wrigley, H. S. (1998). Knowledge in action: The promise of project-based learning. *Focus on Basics*, 2(D), 13-17.

Xu, K., Huang, H., Shi, Y., Li, H., Long, P., Caichen, J., Sun, W., & Chen, B. (2015). Autoscanning for coupled scene reconstruction and proactive object analysis. *ACM Transactions on Graphics (TOG)*, 34(6), 1-14.

Zhou, M., & Xu, H. (2012). A review of entrepreneurship education for college students in China. *Administrative Sciences*, 2(1), 82-98.

เพ็ญแข บุญสอน และภัทราวดี มากมี. (2559). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมคิดก้าวหน้าของพนักงานโรงแรมงานบรรจุกฎภัณฑุณีนิยมในจังหวัดชลบุรี: การวิจัยแบบผสมวิธี. *Journal of the Association of Researchers*, 22(3), 37-50.

ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2561). ผลการศึกษาและพัฒนาความสามารถของนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) รูปแบบ Personalized Learning Foundation. *วารสารนโยบายและแผนการศึกษา*, 8(1), 142-155.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กิตติพงษ์ พุ่มพวง. (2553). การจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism) ผ่านสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 10(19), 1-13.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *Thailand 4.0: ภารกิจใหม่ ตบโจทย์การพัฒนาประเทศ*. สำนักงานพัฒนาฯ.

ชัญญา สุขสมวัฒน์. (2563). แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน : คราวด์ซอร์สซิง. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED*, 15(2), 1-14.

ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ. (2552). การศึกษานอกระบบ: การเรียนรู้อยู่และการสอนผู้ใหญ่. *สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท*

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2564). การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. เอ็มดี ออล กราฟิก.

ชาญชัย จิตติพันธ์พรณี. (2554). ตัวแปรกำกับของความเป็นอิสระในการทำงานและการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาและตัวแปรสื่อของความเชื่อมั่นในการขยายบทบาทของตนในความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเชิงรุกและพฤติกรรมเชิงรุก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.

ชูชัย สมितिไกร. (2548). ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 11(3), 255 - 273.

ดนูลดดา จามจุรี. (2563). การออกแบบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน Gen Z. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดนูลดดา จามจุรี. (2564). การออกแบบการเรียนรู้: แนวคิดและกระบวนการ (*Learning Design : Concepts and Process*) หจก.นำกั้งการพิมพ์.

ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2541). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิปดี ทัททกรณ์ และธีระวัฒน์ จันทิก. (2560). การสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *RMUTT Global Business & Economics Review*, 12(2), 107-122.

ทศนา แชมณี. (2551). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศนา แชมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธาดาทิเบศร์ ภูทองและน้องหญิง สุมาลัย. (2562). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลรุ่นเยาว์ของนักศึกษาด้านการบริหารธุรกิจ. *Veridian E – Journal, Silpakorn University*, 12(6), 418 - 444.

ธีรรัตน์ วรพิเชฐ. (2563). การปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานเชิงรุกในการตลาดผู้ประกอบการ. *Journal of Business, Economics and Communications of Naresuan University*, 15(3), 13-25.

นฤบดี วรรณาคม. (2563). พฤติกรรมของนักศึกษาในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์และผลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต (Behavior of Students Using Online Social Media and its Impact on Quality of

Life). วารสารจุฬารักษณ์, 47(3), 386 - 400.

นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2564). แรงงานแพลตฟอร์มในระบบเศรษฐกิจดิจิทัล. วารสารวิชาการแสงอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 18(1), 1 - 10.

บุญทริกา บุญภักดี. (2560). ธุรกิจศึกษาจากอดีตสู่ยุคศตวรรษที่ 21. วารสารเศรษฐศาสตร์, 45(4), 310 - 325.

ปริญญา บรรณภัสช. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนเชิงอิเล็กทรอนิกส์ 8E ตามแนวคิดคอนเน็ค ดีวีซีเอ็ม สำหรับมหาวิทยาลัยเสมือน. วารสารปาริชาติ, 23(3), 64 - 81.

ปรีดาอนันท์สุข, ม. ม. แอ. (2564). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานเชิงรุกของพนักงานระดับปฏิบัติการธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือพื้นที่กลุ่ม A. โครงการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2564, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

พิบูล ทีปะपालและธนวัฒน์ ทีปะपाल. (2552). การเป็นผู้ประกอบการ. อมรรการพิมพ์.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข. (2562). สร้างนวัตกรรมบนฐานการวิจัย PLC & Logbook. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ เพียว ยินดีสุข และเรวชน มีศรี. (2551). การสอนคิดด้วยโครงงาน. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภัทรวรรณ จีร์พัฒนธรร และสรศักดิ์ เขียวชาญ. (2558). การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมผู้ประกอบการ. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ (Kasetsart Educational Review), 33(2), 63-69.

มรกต กำแพงเพชร สวรรยา ธรรมอภิพล และ นรินทร์ สังข์รักษา. (2562). คุณลักษณะผู้ประกอบการเกษตรที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจเกษตรสีเขียว. วารสารธุรกิจปริทัศน์, 11(1), 262 - 275.

วัฒนา มัคคสมัน. (2554). การสอนแบบโครงงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาสนา สังข์พุ่ม. (2554). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม. วารสารการอาชีวะและเทคนิคศึกษา, 1(2), 50-56.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์.

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล. (2561). การเรียนรู้ส่วนบุคคล *Personalized Learning*. บริษัทจรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.

วิหุร เจียมจิตรตรง. (2553). ปัจจัยภาวะผู้ประกอบการที่มีต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาด กลางและขนาด

ย่อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. กรุงเทพฯ.

วิภาวรรณ สุขสถิตย์. (2550). การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยการเรียนการสอนผ่านเว็บ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. กรุงเทพฯ.

สมพร ปานคำ. (2564). การจัดการอาชีวศึกษาที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต. วารสารวิชาการ อาชีวศึกษาภาคใต้ 1, 6(1), 10 - 22.

ลักข์เสก, พ. (2564). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่สำหรับ นักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท (ปร.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)) --มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2564.]. http://thesis.swu.ac.th/swudis/Cur_Re_Dev/Saksake_P.pdf

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และเยาวชน. (2555). โครงการสร้างวัฒนธรรมผู้ประกอบการวัยรุ่น พ.ศ. 2555-2557. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และเยาวชน.

สิโรตม์, ณ. สุ. ช. น. ร. ร., & โยธิน, ร. ส. น. เ. ห. ส. (2020). การ พัฒนา บทเรียน บน เครือข่าย ตาม แนว คอน สต รั คติ วิ ส ต์ เพื่อ ส่งเสริม การ คิด วิเคราะห์ เรื่อง ความ รู้ พื้นฐาน ด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศ สำหรับ นักเรียน ชั้น มัธยมศึกษา ปี ที่ 1. *Journal of Educational Technology and Communications Faculty of Education Mahasarakham University (JETC)*, 1(1).

สิริกานต์ แก้วคงทอง. (2563). การเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized Learning) เครื่องมือสำคัญในการพัฒนา ผู้เรียนสู่คุณลักษณะของคนไทย 4.0. วารสารการศึกษาไทย, 17(3), 30-36.

สุกัญญา แซ่มซ้าย. (2565). การบริหารวิชาการที่ตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคพลิกผัน. สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาติ ไตรภพสกุลและชาคริต พิษญากร. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ของประเทศ ไทย. วารสารบริหารธุรกิจนิด้า, 22, 44-60.

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2548). *Competency dictionary* เลขอาร์เซนเตอร์.

อำนาจ ธีระวานิช. (2546). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินความเหมาะสมของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก
ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมของ
คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					\bar{x}	S.D.
	1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน							
1.1 สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	4	5	5	5	5	4.80	0.45
1.3 สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	5	5	4	5	5	4.80	0.45
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่							
2.1 สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที้ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์	4	5	4	5	5	4.60	0.45
2.2 สามารถออกแบบทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2.3 สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต	4	5	4	5	4	4.40	0.55
2.4 สามารถวิเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	4	5	4	5	5	4.60	0.45
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง							
3.1 สามารถสื่อสารที่โน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตน	5	5	5	5	5	5.00	0.00

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					\bar{x}	S.D.
	1	2	3	4	5		
พัฒนาขึ้น							
3.2 สามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้นอย่างมั่นใจ	5	5	4	5	5	4.80	0.45

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินความสอดคล้องของความหมาย องค์ประกอบและ
พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก
สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) นิยามองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย
<p>ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ออกแบบการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>						
<p>องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ การประเมินตนเอง และสามารถออกแบบคุณค่าที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี วิเคราะห์สถานการณ์รอบตัวและคาดการณ์ไปสู่สถานการณ์ในอนาคต</p>	1	1	1	1	1	1.00
1.1 วิเคราะห์ตนเองและระบุความสนใจและความถนัดของตนเองได้	1	1	1	1	1	1.00
1.2 มีความกล้าแสดงแสดงการคิด การพูด การกระทำได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	1	0	0	0	1	0.40
1.3 มีมุมมองเกี่ยวกับการต่อยอดแนวคิดไปสู่การพัฒนาอาชีพได้ต่อไปในอนาคต	0	1	1	0	1	0.60
1.4 วิเคราะห์สถานการณ์และระบุโอกาสที่เหมาะสมกับตนเองและความสามารถของตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
<p>องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ริเริ่มนำเสนอสิ่งใหม่ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องตามสถานการณ์ ระบุทรัพยากรที่มีส่วนสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายและประยุกต์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาแบบจำลองทางธุรกิจ</p>	1	1	1	1	1	1.00

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย
2.1 ออกแบบแนวคิดจากมุมมองที่หลากหลาย คำนึงถึงความเสี่ยงในอนาคต คัดเลือกมุมมองที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมีเหตุผล	1	1	1	1	1	1.00
2.2 วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ	1	1	1	1	1	1.00
2.3 มีการทบทวนและปรับแผนการทำงานตามสถานการณ์ได้อย่างมีเหตุผล	1	0	1	1	1	0.80
2.4 ระบุทรัพยากรและเครือข่ายทางสังคมที่มีความจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย	1	1	0	1	1	0.80
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง หมายถึง การออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย สามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการทำงานเป็นทีมได้	1	0	1	0	1	0.60
3.1 ออกแบบการสื่อสารได้อย่างน่าสนใจ และเหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย	1	0	1	1	1	0.80
3.2 มีการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจถึงแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาขึ้น	1	0	1	1	0	0.60
3.3 มีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจในผู้อื่นเห็นด้วยกับแนวทางที่พัฒนาขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
3.4 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการทำงานเป็นทีม	1	-1	1	1	0	0.40

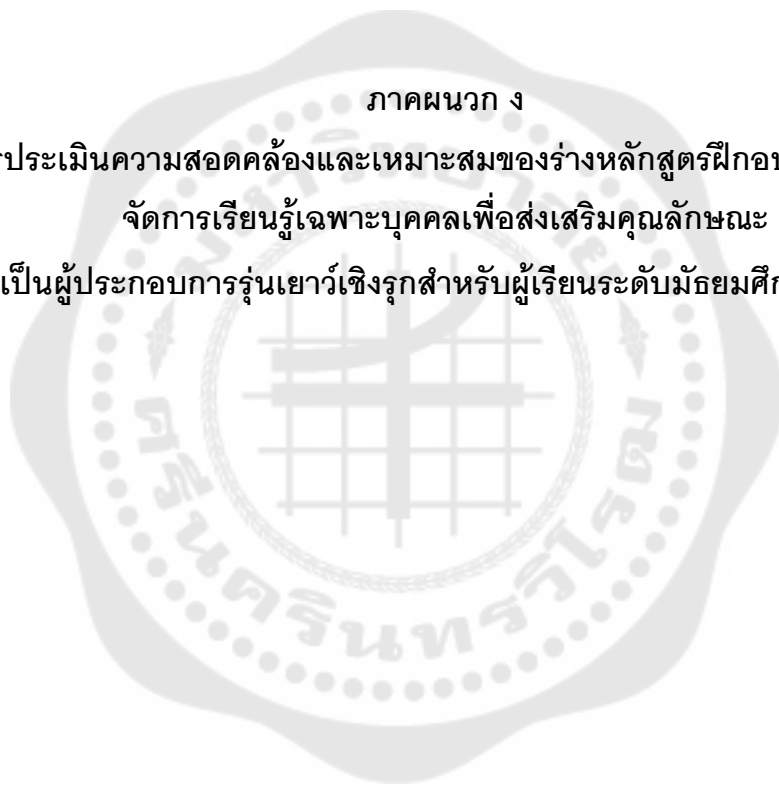
ภาคผนวก ค

ผลการประเมินความเหมาะสม องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความ
เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการ
จัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่... แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของร่างหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน)					
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย
1. สภาพปัญหาและความจำเป็นกับหลักการของหลักสูตรฝึกอบรม	1	1	1	1	1	1.00
2. แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.00
3. หลักการของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม	1	1	1	1	1	1.00
4. หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมกับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	1	1	1	1	1.00
5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับสภาพปัญหาและความจำเป็น	1	1	1	1	1	1.00
6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	1	1	1	1	1.00
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
8. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
9. ขั้นตอนของหลักสูตรกับบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
10. ขั้นตอนของหลักสูตรฝึกอบรมกับระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80
11. ขั้นตอนของหลักสูตรฝึกอบรมกับตัวชี้วัดเชิง	1	1	1	1	1	1.00

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน)					
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย
พฤติกรรม						
12. ขั้นตอนของหลักสูตรประกอบกับสื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
13. ขั้นตอนของหลักสูตรประกอบกับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1	1	0	1	1	0.80

ขอคิดเห็นและขอเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ (ผู้เชี่ยวชาญ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก จ

ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรม
บนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ ... แสดงผลกาประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมบน
ฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก
สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายการตรวจสอบ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน)						ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1. ภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรม							
1.1 สภาพปัญหาและความจำเป็นมีเหตุผลสมควรที่ต้องพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	5	5	5	5	5.00	
1.2 สภาพปัญหาเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	5	5	5	5	5.00	
1.3 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ	5	5	5	5	5	5.00	
1.4 หลักการของหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้	4	5	5	4	5	4.60	
1.5 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	5	5	5	5	5.00	
1.6 ขั้นตอนของหลักสูตรฝึกอบรม U – C – A Model ได้แก่ สร้างความเข้าใจ (U: Understanding) เชื่อมโยงความรู้ (C: Connection) วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) ในภาพรวมมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
1.6.1 ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	
1.6.2 ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	
1.6.3 ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ มีความ	4	5	4	5	5	4.60	

รายการตรวจสอบ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน)					
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย
เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1.7 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4	5	5	5	5	4.80
1.8 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4	4	5	4	5	4.40
1.9 กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	4	5	5	5	4.80
1.10 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	4	4	4	5	4	4.20
1.11 โครงสร้างแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	5	5	4	5	5	4.80
2. แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละโมดูล						
2.1 โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน						
สาระสำคัญ	4	4	5	4	4	4.20
จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	5	5	4.40
สาระการเรียนรู้	4	5	5	5	4	4.60
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60
การวัดและประเมินผล	4	5	5	5	5	4.80
2.2 โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน						
สาระสำคัญ	4	5	5	5	4	4.60
จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60
สาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80

รายการตรวจสอบ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ (ท่าน)					
	1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40
การวัดและประเมินผล	4	4	5	5	4	4.40
2.3 โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ						
สาระสำคัญ	4	5	4	5	5	4.60
จุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	5	5	4.60
สาระการเรียนรู้	4	5	4	5	5	4.60
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4	5	4	5	5	4.60
การวัดและประเมินผล	4	5	4	5	5	4.60
2.4 โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง						
สาระสำคัญ	4	5	5	5	5	4.80
จุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80
สาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80
กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80
การวัดและประเมินผล	4	5	5	5	5	4.80

ขอคิดเห็นและขอเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ (ผู้เชี่ยวชาญ)

(.....)

ตำแหน่ง

ภาคผนวก จ

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความ
เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็น
ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)						
	1	2	3	4	5	\bar{x}	S.D.
องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน							
1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	5	5	4	5	5	4.80	0.45
1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	5	4	5	5	5	4.80	0.45
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่							
2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งของตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์	5	4	5	5	4	4.60	0.45
2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต	4	4	5	5	4	4.40	0.55
2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	5	5	4	5	4	4.60	0.45
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง							

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)						
	1	2	3	4	5	\bar{x}	S.D.
3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ	5	5	4	5	5	4.80	0.45

แสดงผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)						
	1	2	3	4	5	\bar{x}	
องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบคุณค่าผ่านตัวตน							
1.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี	1	1	1	1	1	1.00	
1.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	0	1	0	1	1	0.60	
1.3 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	0	0	1	1	1	0.60	
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิดใหม่							
2.1 ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของสิ่งที่ตนเองออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์	1	1	1	1	1	1.00	
2.2 ผู้เรียนสามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่เดิม	1	1	1	1	1	1.00	

รายละเอียด	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					
	1	2	3	4	5	\bar{x}
2.3 ผู้เรียนสามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับแนวคิดทางธุรกิจของตนเองได้ในอนาคต	1	0	1	1	1	0.80
2.4 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้	1	0	1	1	1	0.80
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง						
3.1 ผู้เรียนสามารถสร้างการสื่อสารที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น	1	0	1	1	1	0.80
3.2 ผู้เรียนสามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	1	0	0	1	1	0.60
3.3 ผู้เรียนสามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองพัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ	1	1	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ช

คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนเฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรฝึกอบรบบนฐานการจัดการเรียนเฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ที่มาและความสำคัญ

ภายใต้สภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจโลกที่รุนแรงและมีความเป็นพลวัต (Dynamic) การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานเนื่องมาจากเทคโนโลยี ซึ่งระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่และซับซ้อนนั้นจำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความยืดหยุ่นเพื่อรับมือกับโลกใหม่ที่เปลี่ยนแปลง (Wilson-Clark & Saha, 2019) บทบาทของผู้ประกอบการนับว่ามีความสำคัญมากขึ้น ในการสร้างคุณค่าเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาด นำมาซึ่งนวัตกรรม สินค้า และอาชีพใหม่ๆ เพื่อรองรับความต้องการที่เปลี่ยนไป สร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ (Altinay et al., 2016; Shane & Venkataraman, 2000; Wiklund & Shepherd, 2005) การเตรียมความพร้อมทรัพยากรมนุษย์ในโลกยุคใหม่นี้สะท้อนผ่านการกำหนดเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (The Sustainable Goal) ในเป้าหมายที่ 4 การสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all) ที่ส่งเสริมให้เพิ่มจำนวนผู้ที่มีทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงานและการเป็นผู้ประกอบการ ขณะที่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่มุ่งขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” มีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value base Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยคุณค่าและนวัตกรรม” ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ทั้งในภาคธุรกิจ เช่น ภาคการเกษตร ภาคการท่องเที่ยว ภาคอุตสาหกรรมและบริการ เป็นต้น รวมทั้งมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อ “เชื่อมไทย เชื่อมโลก” และมุ่งพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ที่ชัดเจนสามารถปรับตัวได้ในสถานการณ์เศรษฐกิจที่มีความเปลี่ยนแปลง (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ รวมทั้งผสมผสานเทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนธุรกิจ (From Entrepreneur to Technopreneur) เกิดเป็นการสร้างงานที่

ส่งผลดีต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจ (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ในขณะที่ภาคการศึกษาระดับชาติ แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มุ่งเน้นขีดความสามารถของคนไทยให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โลกของห้องเรียนปัจจุบันจึงถูกกำหนดโดยตลาดแรงงานที่ ต้องการบุคคลที่พร้อมใช้และทำงานเป็น

เมื่อพิจารณาถึงการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการพบว่า การพัฒนาผู้ประกอบการนั้นสามารถพัฒนาได้ตามช่วงอายุของบุคคลเป็น 3 ระยะ **ระยะที่ 1 ผู้ประกอบการระยะเริ่มต้น (pre entrepreneur)** อยู่ในช่วงอายุ 15 – 19 ปี เป็นระยะที่บุคคลเริ่มต้นสนใจ เรียนรู้คุณลักษณะและทัศนคติของผู้ที่ประสบความสำเร็จ มองเห็นโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น มีแรงจูงใจในการสร้างแนวคิดที่มีคุณค่า มีการวางแผนอย่างรอบคอบ ค้นพบความสามารถหลักของตนเอง โดยสามารถประยุกต์และเชื่อมโยงหลักการสำคัญสู่การปฏิบัติจริงได้โดยหาความเป็นไปได้ผ่านการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้น สร้างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นแนวคิดได้ **ระยะที่ 2 เรียนรู้เพื่อเติบโต (budding entrepreneur)** อยู่ในช่วงอายุ 20 – 25 ปี เป็นระยะที่ผ่านการเรียนรู้จากขั้นเริ่มต้น เป็นระยะที่บุคคลเข้าสู่ตลาดใหม่และต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ **ระยะที่ 3 การคงอยู่ (emergent entrepreneur)** อยู่ในช่วงอายุ 26 – 29 ปี เป็นระยะที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าในระยะแรกและระยะที่สอง ในระยะนี้บุคคลจำเป็นต้องใช้ทักษะที่หลากหลายเพื่อให้รอดทั้งการขยายตลาด การเรียนรู้และปรับตัวในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างแนวร่วมทางธุรกิจที่ดี เมื่อพิจารณาการเรียนรู้ส่วนใหญ่ในประเทศไทย พบว่าการสร้างการเรียนรู้ในอาชีพยังไม่ได้มุ่งไปเพื่อส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นผู้ประกอบการ โดยมากยังมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้อาชีพกลุ่มราชการ ลูกจ้างและพนักงานบริษัท ในขณะที่ความเป็นจริงแล้วการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนอาจนำมาสู่การพัฒนาคุณค่าในอาชีพใหม่ ๆ ขณะที่เทคโนโลยีที่เข้ามาผสานกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนยุคปัจจุบันได้เปิดพื้นที่ให้ผู้คนเรียนรู้และมีวิถีที่การทำงานในเศรษฐกิจใหม่ ขณะเดียวกันก็ช่วยสนับสนุนคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการภายในตัวทั้งการมีบุคลิกความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ แม้จะพบเจอกับอุปสรรคท่ามกลางเศรษฐกิจที่ผันผวนและการแข่งขันสูงก็ตาม

หลักสูตรฉบับนี้มุ่งสร้างความเป็นผู้ประกอบการในระยะที่ 1 หรือระยะเริ่มต้น กล่าวคือ ในช่วงอายุระหว่าง 15 – 19 ปี ที่มีความสำคัญต่อการเริ่มต้น เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ

ของความเป็นผู้ประกอบการ มุมมองอนาคตและอาชีพที่จะก่อตัวขึ้นในระยะนี้ การสร้างพื้นฐานที่ดีจึงสำคัญต่อการปลูกฝังความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ในระยะเริ่มต้นเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการแสวงหาโอกาสในโลกที่มีความเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสอดคล้องกับช่วงวัยของบุคคลในเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ที่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการสูง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองทั้งการติดตามข่าวสารและการเรียนรู้ ในขณะที่รูปแบบการเรียนรู้นั้นต้องการเรียนรู้และเชื่อมต่อระหว่างกัน (Crowdsourcing) การมีตัวตนที่เป็นเอกลักษณ์ เห็นความสำคัญของความหลากหลายและมีความรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ล้วนเกิดมาท่ามกลางบริบทที่มีการเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็ว การเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นในวัยนี้ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นโอกาสในการสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในกระแสการเปลี่ยนแปลง

2. หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรนี้ได้นำเอาแนวคิดการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) แนวคิดความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Youth Entrepreneurship) แนวคิดพฤติกรรมเชิงรุก (Proactive Behavior) และทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) มากำหนดเป็นหลักการของหลักสูตรฝึกอบรมได้ 4 ข้อ ดังนี้

- 1) สนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมายการเรียนรู้ทางธุรกิจของตนเองที่สอดคล้องกับต้นทุนของตนเองมี
- 2) สนับสนุนใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงโหนดการเรียนรู้ในเครือข่ายที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติจริงบนฐานความสนใจของตนเอง
- 3) สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาโอกาสจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นคาดการณ์ไปสู่อนาคตและสร้างแผนป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อแนวคิดที่ตนเองพัฒนา
- 4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน ผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งเครือข่ายความรู้ทุกรูปแบบเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ลักษณะเฉพาะของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

กระบวนการฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการศึกษาครั้งนี้ มีลักษณะเด่น คือ มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมผู้เรียนให้พิจารณาต้นทุนที่ตนเองมีนำมาต่อยอดเป็นแนวคิดทางธุรกิจ โดยนำเอาทฤษฎีเชื่อมโยงนิยามเข้ามาสนับสนุนความสนใจที่หลากหลายของผู้เรียน โดยเชื่อว่าความสนใจที่หลากหลายและการค้นพบตนเองของผู้เรียนจะนำไปสู่การสร้างนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนได้ ทั้งแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมของตนเอง แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง การสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองและการนำเสนอที่สะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง สำหรับกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) และ ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และพัฒนาไปสู่การสร้างแนวคิดของธุรกิจของตนเอง

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นรวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละขั้นตอนนี้มีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง (Spiral) ที่ให้เห็นการวนซ้ำไปตลอดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding) ที่ผู้เรียนเริ่มทำความเข้าใจสถานการณ์หรือปัญหาโดยสร้างเป้าหมายและแนวทางการบรรลุเป้าหมายเพื่อจัดการกับสถานการณ์หรือปัญหา ทำความเข้าใจความถนัดและความสนใจของตนเอง จากนั้นเข้า

สู่ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection) ที่ผู้เรียนทุกคนต่างมีความรู้และประสบการณ์เดิมติดตัวมาซึ่งเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เชื่อมโยงสู่สถานการณ์ใหม่ๆ ศึกษาเพื่อเติมบนเครือข่ายที่ทรัพยากรการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อผู้เรียนอย่างหลากหลาย นำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจเฉพาะบุคคลหรือแนวทางที่สะท้อนคุณค่าของตนเองจากกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเข้าสู่ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze) เพื่อเกิดการนำเอาแนวทางที่สะท้อนคุณค่าที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนหน้ามาวิเคราะห์ ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางที่เกิดขึ้น ส่วนที่ยังต้องพัฒนาจะนำไปสู่การสร้างแนวทางการพัฒนาใหม่อย่างเข้าใจส่งต่อไปยังขั้นตอนที่ 1 ในวงจรต่อไปและดำเนินไปเช่นนี้อย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนรู้ในหลักสูตร นำเสนอเป็นภาพประกอบได้ดังนี้

U – C - A Model แสดงกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5. บรรยายภาคการเรียนรู้

บรรยากาศการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความปลอดภัย เปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น มีการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ดังนี้

1. บรรยากาศที่มีอิสระในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและเลือกตามความชอบและความสนใจของตนเอง สร้างพื้นที่ให้ผู้เรียนกล้าทดลอง กล้าคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งออกแบบสถานการณ์และบรรยากาศที่สะท้อนความเป็นจริงทางธุรกิจ

2. บรรยากาศที่สร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน เชื่อมต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับบุคคลอื่นๆ ที่มีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการสร้างข้อตกลงในการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การไม่ตัดสินความคิดของคนอื่น ให้มีมุมมองว่าความคิดที่แตกต่างคือโอกาสในการเรียนรู้ การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น

3. บรรยากาศเชื่อมต่อการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์นอกเหนือจากในชั้นเรียน เชื่อมโยงทรัพยากรนอกห้องเรียนที่มีส่วนสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้

6. บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน

บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสำคัญ โดยเฉพาะผู้สอนที่จำเป็นจะต้องออกแบบบรรยากาศการเรียนรู้รวมทั้งต้นทุนด้านทรัพยากรที่โรงเรียนมีทั้ง เครือข่ายผู้เชี่ยวชาญทางธุรกิจ สื่อสารเรียนรู้ อุปกรณ์การเรียนรู้และการเรียนรู้ผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถที่มีมาและความสนใจพิเศษที่ต้องการพัฒนาตนเองด้านความเป็นผู้ประกอบการ โดยกระบวนการเรียนรู้ U – C – A Model ของหลักสูตรฝึกอบรมบทบาทของทั้งผู้สอนและผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
<p>ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) เป็นขั้นตอนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในตนเองทั้งความถนัด ความสนใจ และ</p>	<p>1. เปิดใจในการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของตนเอง</p>	<p>1. กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความถนัดและความสนใจของตนเอง</p>

กระบวนการเรียนรู้	บทบาทผู้เรียน	บทบาทผู้สอน
แนวทางไปสู่เป้าหมายทางธุรกิจของตน	2. เชื่อมโยงความถนัดและความสนใจของตนเองมาสู่การทำความเข้าใจธุรกิจที่มีความเหมาะสมกับตนเอง	2. ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะช่องทาง การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ
ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ซ่อนเร้นในตัว (Tacit Knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) จากภายนอกมาต่อยอดสร้างความรู้ใหม่ผ่านการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้เป็นการออกแบบแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ (Learner Generated Content)	3. มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น 4. เปิดใจรับฟังข้อเสนอแนะที่หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจของตนเอง	3. ผู้สอนใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดและสร้างข้อสรุปการเรียนรู้ 4. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินโอกาสสำเร็จและความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้น รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงแนวทางที่ออกแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น		5. ผู้สอนให้คำแนะนำผู้เรียนในการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ 6. กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดที่พัฒนาขึ้นอย่างหลากหลายมุมมอง

7.คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์และตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบ นิยามและตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมในแต่ละองค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก	นิยาม	ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม
คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการเข้าใจคุณลักษณะและทัศนคติความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เข้าใจความสามารถและความสนใจของ		

คุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุก	นิยาม	ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม
	ตนเอง แสวงหาโอกาสตามสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ออกแบบแผนการทำงานที่มีแนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและสื่อสารสิ่งที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
องค์ประกอบที่ 1 ออกแบบคุณค่าผ่าน ตัวตน	พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการออกแบบแนวคิดทางธุรกิจตามสิ่งที่ตนสนใจ ผ่านต้นทุนที่ตนเองมี สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตอย่างมีเหตุผล	1) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจที่สอดคล้องกับต้นทุนที่ตนเองมี 2) สามารถออกแบบแนวคิดทางธุรกิจได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 3) สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา
องค์ประกอบที่ 2 สร้างสรรค์แนวคิด ใหม่	พฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการประเมินสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้น นำไปสู่การได้กระบวนการที่หลากหลาย ความเป็นไปได้ในรูปแบบใหม่ ๆ คำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความเข้าใจในความเป็นผู้ประกอบการ	1) สามารถประเมินคุณค่าของสิ่งนี้ออกแบบบนหลักฐานเชิงประจักษ์ 2) สามารถออกแบบทางธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างหลากหลาย 3) สามารถระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต 4) สามารถวิเคราะห์ความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้
องค์ประกอบที่ 3 สื่อสารทรงพลัง	พฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนถึงความสามารถในการนำเสนอสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้อย่างมั่นใจ มีน่าสนใจและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โน้มน้าว	1) สามารถสื่อสารที่โน้มน้าวใจผู้อื่นให้เห็นด้วยกับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนพัฒนาขึ้น 2) สามารถเลือกเทคนิคการนำเสนอมาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) สามารถสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่

คุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ เชิงรุก	นิยาม	ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรม
	กลุ่มเป้าหมายให้เกิดความ สนใจในสิ่งที่พัฒนาขึ้น	ต้นพัฒนาขึ้นอย่างมั่นใจ

8.แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมจำนวน 30 ชั่วโมง ประกอบไปด้วย 3 โมดูล และประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมก่อนสัปดาห์ที่ 1 และระยะติดตามผลการฝึกอบรมในสัปดาห์ที่ 4 สัปดาห์ที่ 7 และสัปดาห์ที่

ก่อนการ ฝึกอบรม	สัปดาห์ที่									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
วัดครั้งที่ 1				วัด ครั้งที่ 2			วัด ครั้งที่ 3			วัด ครั้งที่ 4

9.โครงสร้างเนื้อหาการเรียนรู้

โครงสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ประกอบไปด้วย 4 โมดูล ซึ่งแต่ละโมดูลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดกว้าง โดยในคาบเรียนให้ผู้เรียนมาเรียนรู้แนวคิด (Concept) หลักของเนื้อหา จากนั้นศึกษาด้วยตนเองโดยการเชื่อมโยงแนวคิดต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ให้เข้ากับต้นทุนที่ผู้เรียนมีนำมาออกแบบแนวทางการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมาย เปิดโอกาสให้มีช่วงเวลาในการติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพื่อให้ครูผู้สอนให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) โดยมีลำดับการเรียนรู้จากระดับที่ง่ายไปสู่ระดับที่ยากและซับซ้อนขึ้น หลักสูตรนี้ประกอบไปด้วย 4 โมดูล ได้แก่

โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตนค้นหาลายนิ้วมือผู้ประกอบการ จำนวน 6 ชั่วโมง

การรู้จักตนเองผ่านการวิเคราะห์ตนเองในด้านที่ถนัดและสนใจนำไปสู่การต่อยอดเพื่อสร้างคุณค่า เพื่อให้เกิดคุณค่าบนจากต้นทุนที่ตนเองมี ส่งเสริมการมีจินตนาการต่อตนเอง (Self - Image) ทางธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต การวิเคราะห์ตนเองจึงนับเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างธุรกิจ

โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน จำนวน 12 ชั่วโมง

การออกแบบคุณค่าโดยการนำเอาแนวคิดและเครื่องมือทางธุรกิจมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ ได้แก่ แนวคิดคุณค่าที่ส่งมอบแก่ลูกค้า (Value Proposition) การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) กลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy) การวิเคราะห์ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องต่อความสำเร็จทางธุรกิจ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการประยุกต์ใช้แนวคิดทางธุรกิจดังกล่าวสู่การสร้างคุณค่าให้แนวคิดทางธุรกิจที่ตนเองสนใจ รวมทั้งนำมาออกแบบการสื่อสารผ่านเครื่องมือการเล่าเรื่อง (Story Telling) เพื่อสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ จำนวน 6 ชั่วโมง

เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงและมุมมองของผู้ประกอบการในเครือข่าย โดยแนวคิดทางธุรกิจและการออกแบบการสื่อสารแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนาขึ้นจะนำเสนอให้กับผู้ประกอบการมาให้มุมมองและข้อเสนอแนะและข้อจำกัดเพื่อการพัฒนา ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทั้งในมิติของทัศนคติของการเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาตนเองจนกลายมาเป็นผู้ประกอบการ โอกาสและอุปสรรคในการเป็นผู้ประกอบการ ความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกิดขึ้น กลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการเพื่อนำมาถอดบทเรียนและปรับปรุงแนวคิดของตนเองเพื่อการพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในตลาดได้ต่อไป

โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง จำนวน 6 ชั่วโมง

การสื่อสารเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถสร้างความสนใจ ความแปลกใหม่และคุณค่าที่มีความหมายต่อผู้ที่ได้รับรู้ โดยเฉพาะรูปแบบการสื่อสารทางการตลาดในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นไปที่การเล่าเรื่องราว (Story telling) ที่ผู้รับสารจะได้รับคุณค่าของสารผ่านเรื่องเล่าสะท้อนคุณค่า จนสามารถโน้มน้าว สร้างความเชื่อให้กับผู้รับสารได้ การพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจที่ได้เรียนรู้มาทุกโมดูลจะถูกสื่อสารผ่านกิจกรรมนี้

มีรายละเอียดของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

สัปดาห์ ที่	โมดูล การ เรียนรู้ ที่	กรอบเนื้อหา	ระยะเวลา ในคาบ เรียน (ชม.)	ศึกษา ด้วย ตนเอง (ชม.)	พบ ครูผู้สอน (ชม.)
1	กิจกรรม เตรียม	กิจกรรมเตรียมความพร้อมผู้เรียน			
ทดสอบครั้งที่ 1					
	1	แกะทေးตัวตน ค้นหาลายนิ้วมือทางธุรกิจ (Unveiling the Self – Discovering Your Business Thumbprint)			
1		1.1 My Universe	2	2	-
1		1.2 ประกอบร่างสร้างธุรกิจ			
1		1.3 กล่องความเป็นไปได้			
	2	สร้างคุณค่าผ่านตัวตน (Creating Value Through Your Identity)			
2		2.1 กิจกรรมสร้างการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจ การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ในภาพรวม	2		
3 - 4		2.2 กิจกรรมสร้างการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจ การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ในแต่ละประเด็น Awareness : การรับรู้ของผู้บริโภค Evaluation : การค้นหาข้อมูล Purchase : การตัดสินใจซื้อ Usage : การใช้งาน Repurchase : การซื้อซ้ำ Advocacy : การสนับสนุน	5	3	1
4		ทดสอบครั้งที่ 2			
5		Business Matching	2	3	1
	3	การเดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur journey)			
6		คิดแบบผู้ประกอบการ (Entrepreneurship	1	1	

สัปดาห์ ที่	โมดูล การ เรียนรู้ ที่	กรอบเนื้อหา	ระยะเวลา ในคาบ เรียน (ชม.)	ศึกษา ด้วย ตนเอง (ชม.)	พบ ครูผู้สอน (ชม.)
		Mindset)			
7		กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจ	1	1	
7		ทดสอบครั้งที่ 3			
	4	ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง			
9		5.1 การนำเสนองานเพื่อสร้างคุณค่า	1	2	1
10		5.2 ห้องเรียนปล่อยแสง (Business Pitching)	1		
10		ทดสอบครั้งที่ 4			
รวม			30 ชั่วโมง		

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการมุ่งการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้การประเมินตามสภาพจริงและการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยมีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ประเมิน
การประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) เป็นการพิจารณาการพัฒนาหลังจากเสร็จสิ้นตามช่วงเวลา	แบบบันทึกหลังการฝึกอบรมแต่ละโมดูล / ถอดบทเรียน	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอน และผู้เรียน
	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินผลงาน	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน
	แบบประเมินใบงาน	ผู้วิจัยและผู้ช่วยสอน

การประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ประเมิน
การประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment) เพื่อพิจารณาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น	แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ผู้วิจัย ผู้ช่วยสอนและ ผู้เรียนประเมินตนเอง

1. การประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment) เพื่อพิจารณาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกตามหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นประกอบไปด้วย

1.1 แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเมินก่อนก่อนเรียนรู้โดยประเมินในสัปดาห์ที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 7 และประเมินหลังการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 10 เป็นการประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Assessment) พิจารณาคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มีจำนวน 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) โดยผู้เรียนต้องมีการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไปจึงผ่านเกณฑ์

2. การประเมินผลลัพท์การเรียนรู้หลังการอบรมท้ายโมดูลเพื่อพิจารณาว่าบรรลุวัตถุประสงค์การฝึกอบรมหรือไม่ เป็นการประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ประกอบไปด้วย

2.1 บันทึกรถอบทเรียนของผู้เรียน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) กำหนดประเด็นในการถอบทเรียน ดังนี้ 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ 2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้ 3) การประยุกต์การเรียนรู้ และ 4) การสร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

2.2 ใบบงานในแต่ละโมดูล เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในระหว่างโมดูลการเรียนรู้ ประกอบด้วย โมดูลที่ 1 กะเทาะตัวตน ค้นหาลายนิ้วมือทางธุรกิจ (Unveiling the Self – Discovering Your Business Thumbprint) มีใบบงานประกอบด้วย จักรวาลความสนใจและความ

ถนัด ใบงานตุ๊กตาน้องดรีม ใบงาน Entrepreneurial Thumbprint **โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน** มีใบงานประกอบด้วย ใบงานเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ (SWOT Analysis) ใบงานการเดินทางของลูกค้า ใบงานการวิเคราะห์สื่อเพื่อการโฆษณา ใบงานการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายและกลยุทธ์ของสินค้า (Customer Segmentation, Customer Persona, Value Propositionและการออกแบบแผนสำรอง) ใบงานการวิเคราะห์ UX และ UI และความภักดีต่อตราสินค้า กิจกรรมการจัดจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching) **โมดูลที่ 3 การเดินทางของผู้ประกอบการ (Entrepreneur journey)** ใบงาน Business Model of Canvas ใบงานเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ (SWOT Analysis)และ**โมดูลที่ 4 ห้องเรียนนักสร้างเรื่อง (The Story Creator's Classroom)** มีใบงานประกอบด้วย ใบงานการออกแบบ Story Telling Canvas โดยแบบประเมินใบงานระหว่างโมดูลในแต่ละหน่วยเหล่านี้มีลักษณะเป็นใบงานเพื่อตรวจสอบผลงานของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละโมดูล มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 5 คือ อยู่ในระดับดีมาก 4 คือ อยู่ในระดับดี 3 คือ อยู่ในระดับปานกลาง 2 คือ อยู่ในระดับพอใช้และ 1 คือ อยู่ในระดับปรับปรุง โดยผู้สอนประเมินโดยใช้แบบประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้เรียนต้องมีผลการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไปจึงผ่านเกณฑ์

2.3 แบบประเมินผลงานและการนำเสนอโครงงานที่ใช้ประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ในแต่ละโมดูลเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียน โดยมีกรรณำเอา rubric ของ แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาใช้ในการประเมินเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบประเมินพฤติกรรมกรปฏิบัติงาน (Behaviorally Anchored Rating Scale: BARS) มีจำนวน 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีระดับการวัดแบ่งได้ 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญ (Expert) 4 หมายถึง ระดับชำนาญ (Proficient) 3 หมายถึง ระดับมีความสามารถ (Competent) 2 หมายถึง ระดับเริ่มต้นแสดงออก (Beginner) และ 1 หมายถึง ระดับมือใหม่ (Novice) โดยผู้เรียนต้องมีผลการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไปจึงผ่านเกณฑ์

11. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรฝึกอบรมนี้เป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องการพัฒนาตนเองด้านความเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์เชิงรุก โดยกระบวนการในหลักสูตรนี้มุ่งที่การเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ส่งเสริมให้เกิดการเริ่มต้นต่อยอดสร้างความเป็นผู้ประกอบการโดยมองที่

ต้นทุนของตนเองทั้งด้านความชอบ ความสนใจ ความถนัดรวมทั้งคำนึงถึงสิ่งที่ไม่ถนัดเพื่อการพัฒนาและวางแผนทางธุรกิจที่ตนเองสนใจต่อไปในอนาคต การนำหลักสูตรนี้ไปใช้เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดผู้สอนควรนำเอาหลักสูตรไปใช้ทั้ง 3 โมดูลต่อเนื่องตามลำดับ

การเตรียมความพร้อมของผู้สอนก่อนการฝึกอบรม

1) ผู้สอนควรศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

2) ขั้นตอนการศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงคุณลักษณะปลายทางที่ผู้เรียนพึงให้เกิดขึ้นหลังการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเนื้อหาการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาวัตถุประสงค์ ขั้นตอน สื่อประกอบการเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจและสามารถจัดเตรียมสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติตามขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรมบนฐานการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understanding : U) ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C) ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A)

2) ผู้สอนเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับความสนใจของผู้เรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง โดยคัดเลือกแหล่งเรียนรู้ที่มีความปลอดภัยและพร้อมต่อการสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ติดต่อประสานงาน ชี้แจงแนวทางของหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรให้แหล่งเรียนรู้เครือข่ายมีความเข้าใจ

3) ศึกษาและวิเคราะห์โปรไฟล์ของผู้เรียน (Learner Profile) เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนทั้งความชอบ ความถนัดและความสนใจเพื่อผู้สอนนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรม

4) การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เฉพาะบุคคล มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจต้นทุนที่ตนเองมี ดังนั้นสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางธุรกิจ แม้ในระหว่างกิจกรรมผู้เรียนจะไม่สามารถปฏิบัติได้สำเร็จ แต่มีเวลา

ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถโดยไม่ขัดขวางหรือชี้แนะแนวทางมากเกินไป

5) ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของกิจกรรม คือ ขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเอาแนวคิดที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ในแนวคิดทางธุรกิจของตนเอง ดังนั้นครูผู้สอนควรมีช่วงเวลาให้คำปรึกษาผู้เรียนรายบุคคลเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้

การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการฝึกอบรม

1) ผู้สอนชี้แจงผู้เรียนถึงรูปแบบการฝึกอบรมของหลักสูตร ที่มีการมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตนเองทั้งความถนัด ความชอบ ความสนใจมาต่อยอดพัฒนาเป็นแนวคิดทางธุรกิจ

2) ผู้สอนชี้แจงผู้เรียนถึงบทบาทการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าจะมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติออกแบบแนวคิดทางธุรกิจของตนเองที่มีทั้งการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนและการศึกษาด้วยตนเองผ่านการเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้อย่างอิสระเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การแนวคิดธุรกิจที่ตนเองสนใจ

3) ผู้สอนชี้แจงผู้เรียนถึงรูปแบบการปรับปรุงแนวคิดทางธุรกิจว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมีโอกาสได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการจริง เพื่อนำไปข้อมูลไปใช้เพื่อการปรับปรุงแนวคิดธุรกิจที่ตนเองสนใจ

โมดูลที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน

เรื่อง กิจกรรมสร้างการเรียนรู้เพื่อความเข้าใจการเดินทางของลูกค้า (Customer Journey)

1. **สาระสำคัญ** : การเดินทางของลูกค้าเป็นเสมือนถนนเส้นหนึ่งที่มีผู้บริโภคมองจะต้องเผชิญจนกว่าจะเกิดการซื้ออันเป็นเป้าหมายสุดท้าย และความภักดีในสินค้าเป้าหมายสูงสุด ดังนั้นกระบวนการต่างๆ ในเส้นทางนี้เป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้ประกอบการต้องวิเคราะห์จนเกิดความเข้าใจ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นขอบเขตสำคัญในการพัฒนาจุดทุกจุดบนเส้นทางที่ผู้บริโภคผ่านนั้นเกิดคุณค่าและเป็นข้อมูลในการออกแบบกลยุทธ์ทางธุรกิจเพื่อตอบโจทย์

กลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม โดยการเดินทางของลูกค้าประกอบไปด้วย 5 ประการ ได้แก่ การรับรู้ของผู้บริโภค การค้นหาข้อมูล การตัดสินใจซื้อ การใช้งาน การซื้อซ้ำและการสนับสนุน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา

3. สารการเรียนรู้

พฤติกรรมผู้บริโภค

4. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

ใช้ระยะเวลา 1 คาบ จำนวน 90 นาที (1 คาบ : 90 นาที)

5. สถานที่

จัดห้องให้แบ่งเป็นกลุ่ม 4 กลุ่มที่สามารถสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันได้

6. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายละเอียดกิจกรรม	เครื่องมือการวัดและประเมินผล
ขั้นนำ	
<p>1. ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้ผู้เรียนหยิบสิ่งของที่ตนเองรู้สึกที่สำคัญและขาดไม่ได้เลยมา 1 ชิ้น จับคู่สนทนากับเพื่อนในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งของนั้นคืออะไร 2) ทำไมถึงขาดสิ่งนี้ไม่ได้ เพราะอะไร 3) สามารถซื้อสิ่งของนี้ได้ที่ไหนบ้าง <p>2. จากนั้นตั้งคำถามเพื่อสร้างความตระหนักในมุมมองของผู้ประกอบการว่า โดยการตั้งคำถามกับผู้เรียนว่า “ข้อมูลที่เพื่อนนำเสนอ นั้นสำคัญต่อผู้ประกอบการที่ผลิตสิ่งนั้นหรือไม่ เพราะอะไร” (จากนั้นสร้างข้อสรุปร่วมกันเพื่อให้เห็นว่าข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญกับผู้ประกอบการที่ต้องการทราบเพื่อนำไปพัฒนาสินค้าและช่องทางการบริการต่อผู้บริโภค)</p>	แบบ บ สั ง เก ต พฤติกรรม
ขั้นการสร้างการเรียนรู้	
ขั้นที่ 1 สร้างความเข้าใจ (Understand : U)	ใบงานการเดินทาง

รายละเอียดกิจกรรม	เครื่องมือการวัดและประเมินผล
<p>1. ผู้สอนชี้แจงเป้าหมายการเรียนรู้ในคาบเรียนนี้ ว่าผู้เรียนสามารถผู้เรียนสามารถแสดงการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายตามหลักการเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>2. ผู้สอนตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อแจกแจงให้เห็นรายละเอียดว่าเราจะซื้อสินค้าชนิดหนึ่งๆ มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง จากนั้นครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ขั้นตอนการเดินทางของลูกค้าตามหลักการว่าประกอบไปด้วย การรับรู้ (Awareness) การตัดสินใจ (Consideration) การซื้อ (Acquisition) การให้บริการ (Service) และการภักดีต่อสินค้า (Loyalty)</p>	ของลูกค้ำ
<p>ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ (Connection : C)</p> <p>1. ผู้สอนสร้างการเรียนรู้การเดินทางของลูกค้าผ่านการยกสถานการณ์มาให้ผู้เรียนร่วมวิเคราะห์ โดยมีวิธีการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 1.2 นำเสนอสถานการณ์ตัวอย่าง ดังนี้ <p>“มีมีต้องการหาโรงแรมเพื่อเข้าพักที่หลีเป๊ะ เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน มีมีจึงทำการค้นหาข้อมูลใน Google เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งดูรีวิวโรงแรม เปรียบเทียบราคาจากหลายโรงแรม จากนั้นจึงตัดสินใจเลือกโรงแรม Mountain Resort@Lipe island เมื่อเดินทางไปถึงจึงเดินทางเข้าพักที่โรงแรมเกิดความประทับใจมาก ก่อนกลับทางโรงแรมได้ให้ผู้เข้าพักประเมินความพึงพอใจ มีมีประเมินให้โรงแรมไป 5 ดาว ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจสูงสุด จากนั้นจึงแนะนำเพื่อนๆ ให้มาพักที่นี่และทุกครั้งที่มีมีมาเที่ยวหลีเป๊ะก็จะมาพักที่นี่ตลอด”</p> <p>1.3 จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเหตุการณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในสถานการณ์นี้มาเชื่อมโยงว่าอยู่ในลำดับใดของ Customer Journey พร้อมให้เหตุผลประกอบ จากนั้นมานำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนกันในชั้นเรียน</p>	
<p>ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Analyze : A)</p> <p>โดยการตั้งคำถามว่าหากโรงแรมไม่มีการวิเคราะห์ Customer Journey จะเป็นอย่างไร</p>	
ขั้นสรุป	

รายละเอียดกิจกรรม	เครื่องมือการวัด และประเมินผล
<p>ให้ผู้เรียนถอดบทเรียนใน 4 ประเด็น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ 2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้ 3) การประยุกต์การเรียนรู้ 4) สร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต 	

7. สื่อ

7.1 สไลด์ Power Point

7.2 สื่อการเรียนรู้วิดีโอ เรื่อง Customer Journey Map

ลิงค์ : https://www.youtube.com/watch?v=Yh_kE15fZCM

7.3 สื่อประกอบการอ่านเพิ่มเติม

ลิงค์ : <https://betaskthai.com/how-to-create-5-steps-customer-journey/>

8. อุปกรณ์การเรียนรู้

กระดาษปริปชาร์ต

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด
1.สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแนวคิดทางธุรกิจที่พัฒนา	1.แบบสังเกตพฤติกรรม 2.ใบงานการเดินทางของลูกค้า

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

10.1 ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของโมดูล

ผลการประเมินหลัง การฝึกอบรมโมดูลที่ 1	จำนวน ผู้เรียน (คน)	คิดเป็นร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	แนวทางการพัฒนาผู้เรียน
จุดประสงค์	ผ่าน		

ผลการประเมินหลัง การฝึกอบรมโมดูลที่ 1		จำนวน ผู้เรียน (คน)	คิดเป็นร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)	แนวทางการพัฒนาผู้เรียน
การเรียนรู้ที่ 1	ไม่ผ่าน			
จุดประสงค์ การเรียนรู้ที่ 2	ผ่าน			
	ไม่ผ่าน			
จุดประสงค์ การเรียนรู้ที่ 3	ผ่าน			
	ไม่ผ่าน			

10.2 บันทึกสิ่งที่ผู้สอนได้เรียนรู้

ปัญหาที่พบในระหว่าง การฝึกอบรม	สิ่งที่ได้เรียนรู้	แนวทางการพัฒนา

ใบงานถอดบทเรียนจากการเรียนรู้

ชื่อ	ชื่อเล่น	ชั้น	เลขที่
------	----------	------	--------

.....

คำชี้แจง : ศึกษาและวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนของตนเอง จากนั้นสะท้อนการเรียนรู้ในประเด็นต่อไปนี้

1) สิ่งที่ได้เรียนรู้

2) ความรู้สึกที่ได้เรียนรู้

3) การประยุกต์การเรียนรู้

4) สร้างแนวทางเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต

แบบสังเกตพฤติกรรมโมดูลการเรียนรู้ที่ 2 สร้างคุณค่าผ่านตัวตน

คำชี้แจง

แบบสังเกตพฤติกรรมนี้สำหรับผู้วิจัยใช้ในการบันทึกผลการสังเกตนักเรียนในระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น โดยการใส่ตัวเลขคะแนน 1 – 4 ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรม พิจารณาระดับที่ผู้เรียนแสดงออกในระหว่างกิจกรรมการฝึกอบรมและสามารถใส่รายละเอียดข้อค้นพบเชิงพฤติกรรมเพิ่มเติมลงในช่องหมายเหตุ

คนที่	ชื่อ - สกุล	ผล คะแนน	หมายเหตุ

เกณฑ์การพิจารณา ผู้เรียนได้คะแนนอยู่ในระดับที่ 3 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

รายการ สังเกต พฤติกรรม	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
สามารถ วิเคราะห์ ความเป็นไป ได้ของแนวคิด ทางธุรกิจที่ พัฒนา	สามารถ ทดสอบความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่ พัฒนาขึ้น โดย เชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมาให้	สามารถ ประเมินความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่ พัฒนาขึ้น โดย เชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมาให้	สามารถ วิเคราะห์ความ เป็นไปได้ใน ปัจจุบันของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่พัฒนา อย่างมีเหตุผล โดยให้ ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่	สามารถระบุ ความเป็นไป ได้ของแนวคิด ทางธุรกิจผ่าน มุมมองของ ตนเอง	มี พฤติกรรม ไม่เป็นไป ตาม เกณฑ์ที่ กำหนด

รายการ สังเกต พฤติกรรม	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
	ข้อมูลและสรุป ความเป็นไป ได้ของแผน ธุรกิจ และข้อ บ่งชี้เพื่อการ พัฒนาอย่างมี เหตุผลทั้ง ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน และอนาคต	ข้อมูลและสรุป ความเป็นไป ได้ของแผน ธุรกิจ อย่างมี เหตุผลทั้ง ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน และอนาคต	เกี่ยว ข้อง มา ร่ว ม ให้ ข้อเสนอแนะ		

ใบงานการเดินทางของลูกค้า (งานกลุ่มในคาบเรียน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันแสดงการวิเคราะห์การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) ทั้ง 5 ขั้นตอนของธุรกิจที่เลือกพร้อมแสดงตัวอย่างมาให้ชัดเจน พร้อมทั้งให้มุมมองว่าทำไมผู้ประกอบการต้องรู้ข้อมูลในขั้นตอนเหล่านี้และนำไปสู่การทำงานต่ออย่างไร

ธุรกิจที่เลือกมาวิเคราะห์		
ขั้นที่	ตัวอย่างพฤติกรรมผู้บริโภคในสินค้านั้น	เหตุผลที่ผู้ประกอบการต้องรู้ข้อมูลส่วนนี้และนำไปสู่การดำเนินการต่ออย่างไร
ขั้นที่ 1 การรับรู้ (Awareness)		
ขั้นที่ 2 การตัดสินใจ (Consideration)		

ขั้นที่	ตัวอย่างพฤติกรรมผู้บริโภคใน สินค้านั้น	เหตุผลที่ผู้ประกอบการต้องรู้ ข้อมูลส่วนนี้และนำไปสู่การ ดำเนินการต่ออย่างไร
ขั้นที่ 3 การซื้อ (Acquisition)		
ขั้นที่ 4 การ ให้บริการ (Service)		
ขั้นที่ 5 การภักดี ต่อสินค้า (Loyalty)		

รายการ สังเกต พฤติกรรม	เกณฑ์การให้คะแนน				
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
สามารถ วิเคราะห์ ความเป็นไป ได้ของแนวคิด ทางธุรกิจที่ พัฒนา	สามารถ ทดสอบความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่ พัฒนาขึ้น โดย เชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมาให้ ข้อมูลและสรุป ความเป็นไป ได้ของแผน ธุรกิจ และข้อ บ่งชี้เพื่อการ พัฒนาอย่างมี เหตุผลทั้ง ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน และอนาคต	สามารถ ประเมินความ เป็นไปได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจที่ พัฒนาขึ้น โดย เชื่อมโยง ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้องมาให้ ข้อมูลและสรุป ความเป็นไป ได้ของแผน ธุรกิจ อย่างมี เหตุผล ทั้ง ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน และอนาคต	สามารถ วิเคราะห์ ความเป็นไป ได้ในปัจจุบัน ของแนวคิด ทางธุรกิจที่ พัฒนาอย่างมี เหตุผล โดยใช้ ทรัพยากร บุคคลอื่นๆที่ เกี่ยวข้อง มาร่วม ให้ ข้อเสนอแนะ	สามารถระบุ ความเป็นไป ได้ของ แนวคิดทาง ธุรกิจผ่าน มุมมองของ ตนเอง	มีพฤติกรรม ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์ที่ กำหนด

ประวัติผู้เขียน

